

NOVI TEDNIK

direktor in glavni urednik NT&RC: Jože Cerovšek,
odgovorni urednik NT: Branko Stamejčič, odgovorni urednik RC: Mitja Umnik

NT & RC

28. februar 1991 • številka 8 • leto XLV • cena 20 dinarjev

Mati s trdim glasom

O otrocih, ki niso poznali ljudzni in so zašli na kriva pota, pripoveduje reportaža Ure, ki v sreih ne tiktakajo prav na strani 21.

Stran 20

Tomo Česen:
Edina meja je
brezmejnost

Stran 24

Vlado Kreslin:
Namesto koga
roža cveti

Strani 2, 3, 4

Štrajki na
Vranskem,
v Šempetru,
Štorah

Stran 4

Jeffrey Sachs na
Mašinžagi

Stran 9

V jajcih je moč

Prisrčno praznično darilo:
Povabilo na
koncert
TEREZE KESOVIJE,
6. marca ob 19.00 v Hali
Golovec

Predprodaja: Hala Golovec
Turistični agenciji: Kom-
pas, Popotnik

Pokrovitelja:
OPTIK SMOLE in
Trgovsko podjetje SIAL

22 tisoč izvodov - 40 strani

Usodni zdrsi

Kje so sploh meje obdavčevanja, se sprašujejo obrtniki v članku **Bodo davki zatolklvi obrt**, na strani 7.

In kako brezmejni so naši gozdovi, se sprašujejo stavljalci nove gozdarske zakonodaje in prav nič tisti, ki v gozdovih še vedno kujejo dobičke? O tem članku **Stroka ali bič** na strani 12.

Zdrsi, kakršniki so že, ne smejo biti boleči. Da bi od njih le bili vedno tako nasmejani, kot je smučar na naslovnici.

Foto Edi Masnec

DISKONT
m

SP. REČICA 63270 LAŠKO
(pri tovarni TIM)
tel. (063) 731-046

Nakup tedna:

moka - 50 kg - 1 kg	6.60
olje Zvezda	16.90
sladkor - 50 kg - 1 kg	10.20
pralni prašek 3 kg	65.90

Drobiž za potopljeno zdravstvo

Vsa pomoč Zdravstvenemu centru Celje dosega 6 odstotkov škode

Brez večje in tudi bolje organizirane pomoči si Zdravstveni center Celje po jesenski poplavi zlepa ne bo opomogel. Poplavljениh je bilo 21 tisoč kvadratnih metrov površin. Skupna škoda je znašala 510,587.000 dinarjev, doslej pa so prejeli 41,169.000 dinarjev pomoči ali 8 odstotkov. Če upoštevamo še devalvacijo dinarja, je bilo škode kar za 656,461.705 dinarjev, pomoč pa v tem primeru pada na skromnih 6 odstotkov.

Kot so v ponedeljek na novinarski konferenci povedali predstavniki Zdravstvenega centra Celje, so ves denar porabili namensko za odpravo posledic poplave. Za plačilo računov v prihodnjih dneh imajo prihranjenih 11 milijonov dinarjev. Ob tem je Zdravstveni dom del denarja vzel še iz amortizacije in s tem posegel v lasten razvoj.

Zal je bila škoda tolikšna, da je pomoč posameznikov, organizacij in podjetij lahko le delno omili. Obetane pomoči republike in federacije praktično ni bilo. Republiški sekretariat za zdravstveno in

rij. Fizioterapija in patronažna služba se bosta ponovno vrnili v kletne prostore. V bolnišnici bo verjetno še lep čas zasilno deloval laboratorij, sterilizacije pa tudi še ne bodo mogli kmalu urediti še naprej vozijo materiale v Maribor. V zelo težkih pogojih dela diabetična ambulanta, ki je v čakalnici rentgena v zdravstvenem domu, in endoskopska ambulanta. Kljub prostorski stiski je urejena hemodializa z novim aparatom za pripravo vode, v kratkem bodo zamenjali cevovode. V prvi polovici marca bodo dokončno urejene telefonske povezave, izsuhili pa so tudi deli kleti. Večjih zalogajev se ob skromnih sredstvih ne morejo lotiti, kaj ima prednost, pa določa medicinska komisija, ki tudi sicer določa prioritete pri posodabljanju bolnišnice.

MILENA B. POKLJČ

Le kaj bi v tem trenutku pokazale regionalne raziskave o najpopularnejših politikih in politikah? Morebiti je celo dobro, da jih nihče ne dela. Drugače je v republiškem centru.

Po vseh raziskavah javnega mnenja je namreč lista najbolj popularnih slovenskih politikov večinoma enaka. Vrstni red je že nekaj časa tak, ne glede na to, ali so rezultati raziskav objavljeni v manj ali bolj odvisnih dnevnikih in časopisih, da vodi dr. Janez Drnovšek, drugi je Milan Kučan, tretji Lojze Peterle, četrti Ciril Zlobec... Ko je bil Ciril Zlobec gost 6. Celjskega večera na Dobrni, je upravičeno omenil zaupanje ljudi v slovensko državno predsedstvo. Med visoko uvrščenimi na lestvici najpopularnejših so vsi člani predsedstva. Toda javnomnenjske raziskave odkrivajo priljubljenost političnih osebnosti. Ali je to dovolj pravilnega dokaz za popularnost foruma, stranke, gibanja? Najbrž ne. Odgovor bi bil lažji, če bi presoje dobljenih rezultatov bolj upoštevale bistvo vprašanja, na katerega so odgovarjali anketiranci, in če bi anketarji zapisali, kaj je vprašanega vodilo pri odločitvi, ko je glasoval za tega ali onega politika.

Tisti, ki brskamo po lestvicah popularnih politikov in sledimo barometru javnega mnenja, lahko torej predvsem domnevamo, kaj »vleče« pri dr. Janezu Drnovšku, kaj pri Milanu Kučanu in kaj pri Lojzetu Peterletu. Javnomnenjske raziskave namreč tako rekoč samo milo vzmemirijo slovenski politični prostor, bolj tiste, ki so omenjeni, kot pa tiste, ki to zaznajo. Resnih političnih komentarjev in analiz, razen sila redkih izjem, kako piha politični veter v Sloveniji in kaj se dogaja na zvezah med državnim predsedstvom, izvršnim svetom, vodstvom skupščine ter vodstvom strank, še ni.

Tudi o tem, kaj kdo zares počne, kako to počne in kdo mu meče polena pod noge, zakaj Slovenija izgublja komparativne prednosti v Jugoslaviji in v mednarodni javnosti, zakaj nekateri prvaki strank, predvsem pa dr. Jože Pučnik, tako radi solirajo z izjavami, do katerih ne more biti ravnodušen noben državljan Slovenije, ni niti dovolj informacij niti dovolj analitičnih besedil. Včasih se zdi, kot da zaradi obrambe nacionalnih interesov (in strankarskih) ne poči tako, kot bi, po logiki življenja in dogodkov, že zdaj lahko. Navidezni politični mir na vrhu, prijazna eleganca v odnosih, kakor da je o vseh temeljnih nacionalnih interesih doseženo soglasje, traja že od

ustava in kdaj bodo potem volitve, sme le ugibati.

Podobno je z razdruževanjem z Jugoslavijo, le da je zadnje dejanje jugoslovanske drame marsikom že vnaprej znano, ne da bi vedel, koliko bi igra stala – saj tudi slovenski igralci bi vedo, kaj nosijo v žepu in koliko bi kenj bo v njem po koncu razdruževanja.

V takih politiki negotovosti in pričakovanih, ko je večinska volja ljudi na strani državnosti Slovenije, je razumljiva popularnost umirjenih, premisljenih, modrih, nepotentnih politikov, ljudi, ki vzbujajo zaupanje. To so vsi trije z vrha lestvice popularnih. Tako niso ljudje hazarda, a če se za kocko odločijo, bodo vsaj slutili, na katere strani se lahko zakotili. Potem take se lahko politika od javnomnenjskih raziskav marsikaj nauči. Vendar pa res, da bodo nekatere velike nacionale teme in odločitve kmalu zbledele. Beograd je za Slovence že zdaj mogoč in kritike letijo v sredino republiškega centralizma in etatizma v Ljubljano. Prav v tem dejstvu skriva večja priložnost za dr. Janeza Drnovško in Milana Kučana, saj se da je republiška vlada, s parlamentom vred, tista, ki lahko ljudem najbolj zagneti življenje. To, da je Lojze Peterle kot predsednik republiške vlade tak pri vrhu najpopularnejših klubov ne-pularnih ukrepom, je zagotovo uspešno. Ali bo tako tudi prihodnji mesec, s sprejemom zaključnih računov v gospodarstvu in po ostrejših socialnih prispevkovih brezposelnih – bodo povedala raziskave javnega mnenja.

Od imidža plebiscita in državne Slovenije ne bo mogla živeti. To moralni vedeti vsi politiki, tudi najpopularnejši. Predvsem pa oblast.

JOŽE VOLFAN

KOMENTIRAMO

volitev naprej, in se pokriva z loncem, na katerem piše enkrat deklaracija o neodvisnosti, drugič plebiscit, tretjič razdružitev. Morebiti se bodo v republiki dokončno zapletli odnosi pri intoniranju razdružitvenih pogajanj z Jugoslavijo in zaradi tega, ker Demosova koalicija bojkotira priprave na sprejem ustave.

Prav sprejem nove ustave Republike Slovenije si zaslubi premišljeno raziskavo javnega mnenja. Kdo je odgovoren, da Slovenija, ki si tako prizadeva za državnost in suverenost, odlaša pri sprejemanju temeljnega državnega akta – ustave? Milan Kučan je v programske poplebiscitne govoru v republiški skupščini sprejem nove ustave postavil v pomladni čas, a kot prvo nalogu. Zdaj pa se republiška ustavna komisija še sestati ne more – zaradi neslepčnosti. Kdaj bo nova

Štrajkali so delavci na Vranskem

Prejšnji teden so delavci Kovinske industrije Vranci prekinili delo, po dvodnevih pogovorih z vodstvom pa vsaj zaenkrat sklenili kompromis.

Glavni razlog za protest delavcev je po njihovih izjavah zadnje izplačilo osebnih dohodkov, razen tega pa so zahtevali ureditev razmer v podjetju. Med drugim so v svojih zahtevah zapisali ta-

kojšen sklic novega delavskoga sveta. Ta je bil izvoljen v začetku februarja, delavci pa prejšnji teden še vedno niso vedeli, kdo zastopa njihove interese. Nadalje so zahtevali uskladitev norm s pogoji dela, ker se je pri zadnjem izplačilu pokazalo, da delavci niso dosegali norm, zaradi tega pa so jim obračunavali tako imenovane negativne norme. Delavci so tudi jasno povedali, da je

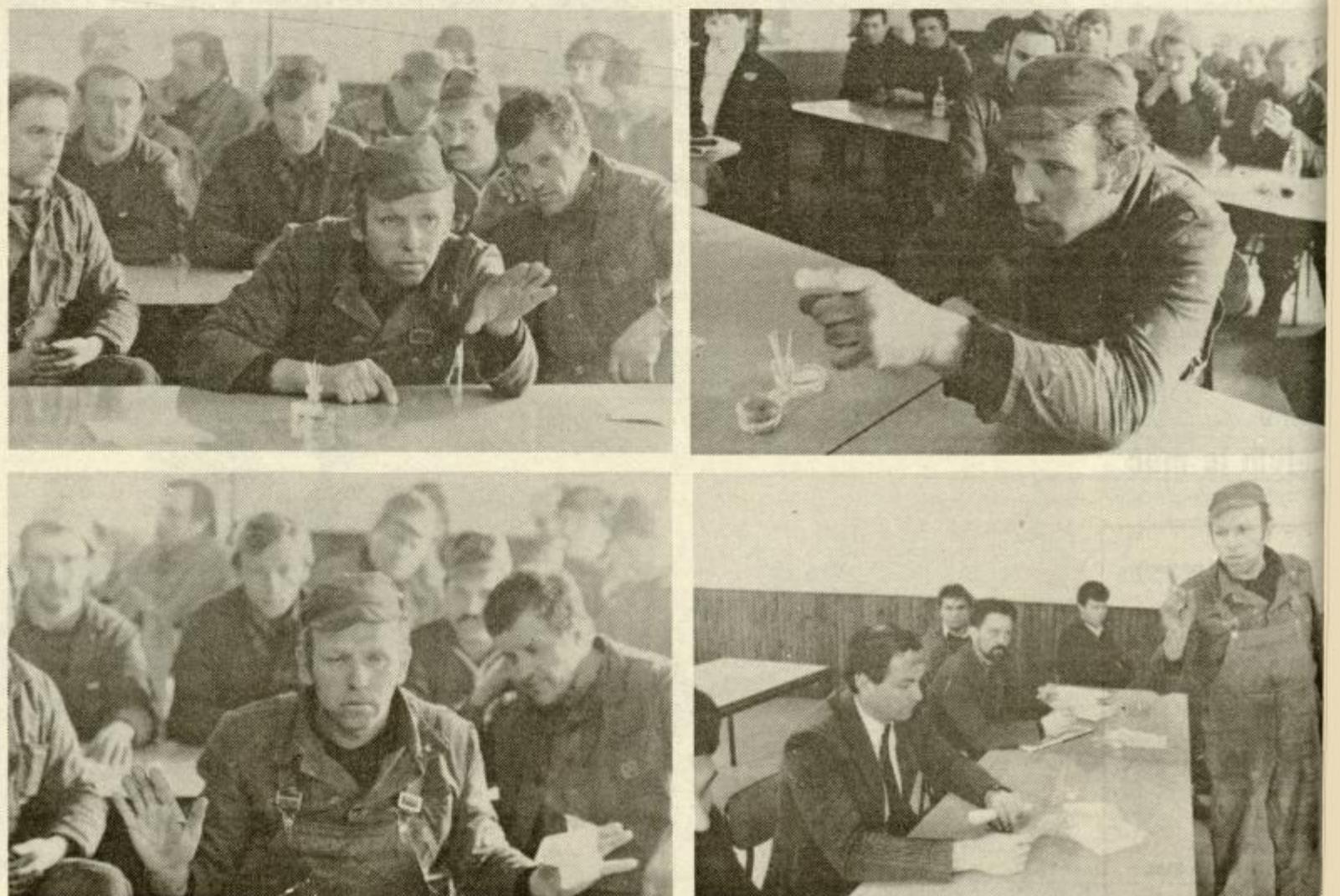
treba režijske delavce nagradjevati po rezultatih v proizvodnji. Naslednja zahteva se nanaša na razčiščevanje odnosov v proizvodnji ter opredelitev vlog skupinovodij in obratovodij. Od vodstva podjetja pa so pričakovali obrazložitev o nadaljnjem razvoju podjetja, število tistih, ki bodo na listi čakajočih ter politiki direktorja. To slednje, torej odnos direktorja, je bil na Vranskem že nekaj

krat izpostavljen in čeprav posluje podjetje brez rdečih števil, so odnosi med delavci in vodstvom precej skrnavi. Delavci očitajo vodstvu, da v vseh letih ni ničesar storilo za modernizacijo podjetja, po drugi strani pa zahteva vodstvo evropsko kvaliteto. In ta problem je izbil zlasti v zadnjem času, ko so proizvajali investicijsko opremo za nemškega partnerja. Konec minulega tedna so

na Vranskem potem preigli izplačilo osebnega dohodka pri vsakem posamezniku, delavci pa so dokončno proizvodnjo za tujega partnerja. Kako bo v Kivu v budinje, je težko napovedati, kajti novih naročil ne škega partnerja nimajo. 97 zaposlenih pa je bilo v četku tega tedna 7 delavca na listi čakajočih.

IRENA BAČIĆ

Foto: EDI MASNICK

Preveč neznank v poslovanju

Celjska skupščina končno o gospodarstvu

Poslanci v možirski skupščini na zasedanju prejšnji teden niso razpravljali o zaupnici izvršnemu svetu. Tega predloga predsednika izvršnega sveta Alfreda Božiča sploh niso sprejeli in ga niso uvrstili na dnevnii red.

Poslanci so menili, da so že na prejšnjem zasedanju dali vso podporo delu izvršnega sveta. Prav tako so poudarili, da je predvsem predsednik Alfred Božič storil veliko dela ob poplavu in da bi morebitna menjava občinske vlade negativno vplivala na odpravljanje njenih posledic.

Do pobude izvršnega sveta, naj občinska skupščina glasuje o zaupnici, je prišlo zaradi očitkov, ki leto na možirsko vlado z vseh strani. Med drugim ji očitajo neupoštevanje zakonodaje zaradi kršitve zakona o moratoriju, samovoljno delitev sredstev po moči ob poplavu ter neizvajanje politike, ki jo je sprejela občinska skupščina. Predsedniku izvršnega sveta Alfredu Božiču pa najbolj zamerijo vmešavanje v kadrovske sprememb v Elkrovu.

Poročilo o stanju v celjskem gospodarstvu se bo po številnih zahtevah poslancev opozicije znašlo na marčevskem zasedanju občinske skupščine. Izvršni svet ga je sprejel v ponedeljek, v njem pa je občinski sekretariat za družbenoekonomski razvoj poleg splošnih ugotovitev zapisal tudi nekaj konkretnih predlogov za omilitev težavnih razmer.

Ze v uvodu poročila ugotavljajo, da gre le za poskus ocene, saj pri sestavljanju niso poznavali rezultatov lanskega poslovanja podjetij, napovedi za letos pa so zaradi neznanih pogojev negotove. Tako ugotavljajo, da je lani industrijska proizvodnja upadla za več kot 8 odstotkov, da se je izvoz zmanjšal za več kot 11 odstotkov, uvoz pa povečal. Konec lanskega leta je iskal zaposlitve 1787 ljudi. Izgube so zabeležili v šestdesetih podjetjih v skupni višini več kot 500 milijonov dinarjev.

Glede na letošnje usmeritve so lahko v poročilu predvideli le osnovne razvojne možnosti, pa se pri teh so veliki razponi v stopnjah rasti, kar naj bi bila

Prave nevarnosti za vojaški poseg v Sloveniji po Janšinem mnenju ni. V enotah JLA v Sloveniji je 30 odstotkov vojakov slovenskega rodu, precej pa je tudi Albancev (v vseh enotah JLA je trenutno skoraj enako število srbskih in albanskih vojakov).

Ne glede na bodoče dogovore je Janša prepričan, da Slovenija mora krepiti svojo obrambno sposobnost. Deklaracija za mir zavaja: »To, da se Slovenija ni sposobna sama braniti, ni res,« je dejal. Prav tako je zanikal, da bi lahko v prehodnem obdobju zagotavljala varnost policija in enote teritorialne obrambe. V teritorialni obrambi so rezerve sile. Sprejem take odločitve bi pomenil vojaško obveznost za starejše letnike, mlajši letniki pa bi bili brez obveznosti in usposobljenosti. Za nabornike, ki bi naj šele odšli v JLA, je Janša povedal, da skupščina vztraja, da v letu 1991 odidejo v JLA le tisti naborniki, za katere bo JLA zagotovila služenje v Sloveniji. Zahteva tudi pravitev vseh premeščeni vojakov Slovencev nazaj v Slovenijo. Odgovora ni. Če pa bo republiška skupščina sprejela moratorij za služenje v JLA, bi po Janševih besedah to pomenilo nerešljiv problem. Pred vratimi univerze bi se namreč srečali dve generaciji – tista, ki bo zaključila srednjo šolo in tista, ki se bo vrnila iz JLA.

Na vprašanja, povezana s finančiranjem, je povedal, da je Slovenija doslej pokrivala 20–30 odstotkov vojaškega proračuna v Jugoslaviji, letos pa namerava prispevati le za plače zaposlenih v JLA, pokojnine in usposabljanje (3 milijarde namesto 30 zahtevanih milijard dinarjev). Za lastne obrambne namene je zaenkrat v proračunu (še osnutek ni sprejet) predvideno 2,8 milijard dinarjev ali 2 odstotka narodnega dohodka. Če bomo imeli lastno državo, bi za te namene morali dati 3 do 4 odstotke narodnega dohodka.

MILENA B. POKLIČ

Na vprašanja, povezana s finančiranjem, je povedal, da je Slovenija doslej pokrivala 20–30 odstotkov vojaškega proračuna v Jugoslaviji, letos pa namerava prispevati le za plače zaposlenih v JLA, pokojnine in usposabljanje (3 milijarde namesto 30 zahtevanih milijard dinarjev). Za lastne obrambne namene je zaenkrat v proračunu (še osnutek ni sprejet) predvideno 2,8 milijard dinarjev ali 2 odstotka narodnega dohodka. Če bomo imeli lastno državo, bi za te namene morali dati 3 do 4 odstotke narodnega dohodka.

V razpravi so člani izvršnega sveta opozorili tudi na razreševanje neustreznih kadrovskih zasedb v podjetjih, ki so tudi sicer problematična.

TC

Samo brez panike

Izjemen odziv Konjičanov na pogovor z Janezom Janšo

Zaradi obstoja dveh političnih in dveh ekonomskeh sistemov se Jugoslavija mora razdržiti, je poudaril prejšnji petek na množično obiskanem pogovoru v Slovenskih Konjicah slovenski obrambni minister Janez Janša.

Prave nevarnosti za vojaški poseg v Sloveniji po Janšinem mnenju ni. V enotah JLA v Sloveniji je 30 odstotkov vojakov slovenskega rodu, precej pa je tudi Albancev (v vseh enotah JLA je trenutno skoraj enako število srbskih in albanskih vojakov).

Ne glede na bodoče dogovore je Janša prepričan, da Slovenija mora krepiti svojo obrambno sposobnost. Deklaracija za mir zavaja: »To, da se Slovenija ni sposobna sama braniti, ni res,« je dejal. Prav tako je zanikal, da bi lahko v prehodnem obdobju zagotavljala varnost policija in enote teritorialne obrambe. V teritorialni obrambi so rezerve sile. Sprejem take odločitve bi pomenil vojaško obveznost za starejše letnike, mlajši letniki pa bi bili brez obveznosti in usposobljenosti. Za nabornike, ki bi naj šele odšli v JLA, je Janša povedal, da skupščina vztraja, da v letu 1991 odidejo v JLA le tisti naborniki, za katere bo JLA zagotovila služenje v Sloveniji. Zahteva tudi pravitev vseh premeščeni vojakov Slovencev nazaj v Slovenijo. Odgovora ni. Če pa bo republiška skupščina sprejela moratorij za služenje v JLA, bi po Janševih besedah to pomenilo nerešljiv problem. Pred vratimi univerze bi se namreč srečali dve generaciji – tista, ki bo zaključila srednjo šolo in tista, ki se bo vrnila iz JLA.

Na vprašanja, povezana s finančiranjem, je povedal, da je Slovenija doslej pokrivala 20–30 odstotkov vojaškega proračuna v Jugoslaviji, letos pa namerava prispevati le za plače zaposlenih v JLA, pokojnine in usposabljanje (3 milijarde namesto 30 zahtevanih milijard dinarjev). Za lastne obrambne namene je zaenkrat v proračunu (še osnutek ni sprejet) predvideno 2,8 milijard dinarjev ali 2 odstotka narodnega dohodka. Če bomo imeli lastno državo, bi za te namene morali dati 3 do 4 odstotke narodnega dohodka.

MILENA B. POKLIČ

Neznana usoda Duri iz Šempetra

V tork dopoldne so stavkali delavec Duri iz Šempetra.

Kot nam je povedal vodja stavkovnega odbora, Rudi Graener, delavci še dosedaj niso prejeli januarskih plač, dela ni, novih naročil ni, prav tako pa tudi nobenih pametnih programov, slaba pa je tudi organizacija dela. Direktor Pavel Beslič delavcem ni znal povedati, kdaj bodo dobili plače. Edino, kar jim je uspelo izvedeti, je bilo to, da obstojajo možnosti za likvidacijo podjetja. Direktorju so delavci izrekli nezaupnico in še po tistem so izvedeli, da je dal že pred tem tudi odpoved. Roke sta od Duri dvignila tudi lastnika Hmezdova PKM in Eksport, ki po besedah razočaranih Šempetarskih delavcev nista storila ničesar za to, da bi obstojala vsaj minimalna možnost za preživetje tega kolektiva. Kakšna bo usoda Duri pa zaenkrat ne ve nihče.

JANEZ VEDENIK

Na vprašanja, povezana s finančiranjem, je povedal, da je Slovenija doslej pokrivala 20–30 odstotkov vojaškega proračuna v Jugoslaviji, letos pa namerava prispevati le za plače zaposlenih v JLA, pokojnine in usposabljanje (3 milijarde namesto 30 zahtevanih milijard dinarjev). Za lastne obrambne namene je zaenkrat v proračunu (še osnutek ni sprejet) predvideno 2,8 milijard dinarjev ali 2 odstotka narodnega dohodka. Če bomo imeli lastno državo, bi za te namene morali dati 3 do 4 odstotke narodnega dohodka.

MILENA B. POKLIČ

Na vprašanja, povezana s finančiranjem, je povedal, da je Slovenija doslej pokrivala 20–30 odstotkov vojaškega proračuna v Jugoslaviji, letos pa namerava prispevati le za plače zaposlenih v JLA, pokojnine in usposabljanje (3 milijarde namesto 30 zahtevanih milijard dinarjev). Za lastne obrambne namene je zaenkrat v proračunu (še osnutek ni sprejet) predvideno 2,8 milijard dinarjev ali 2 odstotka narodnega dohodka. Če bomo imeli lastno državo, bi za te namene morali dati 3 do 4 odstotke narodnega dohodka.

MILENA B. POKLIČ

Na vprašanja, povezana s finančiranjem, je povedal, da je Slovenija doslej pokrivala 20–30 odstotkov vojaškega proračuna v Jugoslaviji, letos pa namerava prispevati le za plače zaposlenih v JLA, pokojnine in usposabljanje (3 milijarde namesto 30 zahtevanih milijard dinarjev). Za lastne obrambne namene je zaenkrat v proračunu (še osnutek ni sprejet) predvideno 2,8 milijard dinarjev ali 2 odstotka narodnega dohodka. Če bomo imeli lastno državo, bi za te namene morali dati 3 do 4 odstotke narodnega dohodka.

MILENA B. POKLIČ

Na vprašanja, povezana s finančiranjem, je povedal, da je Slovenija doslej pokrivala 20–30 odstotkov vojaškega proračuna v Jugoslaviji, letos pa namerava prispevati le za plače zaposlenih v JLA, pokojnine in usposabljanje (3 milijarde namesto 30 zahtevanih milijard dinarjev). Za lastne obrambne namene je zaenkrat v proračunu (še osnutek ni sprejet) predvideno 2,8 milijard dinarjev ali 2 odstotka narodnega dohodka. Če bomo imeli lastno državo, bi za te namene morali dati 3 do 4 odstotke narodnega dohodka.

MILENA B. POKLIČ

SVET MED TEDNOM

Piše: Robert Gorjanc

Čast, trupla in »bossi«

Mati vseh bitk se je začela. Puščavski vihar se je namenil zapihati v kopensko končnico, ki so jo zaveznički že dolgo načrtovali. Za Sadama je to zadnja priložnost, da z vojaško bitko še kaj doseže, pravzaprav, da sebi reši kožo, pa tudi svoji državi, kar je od nje še sploh ostalo. Oba glavna akterja zalivskega spopada sta se ob začetku kopenske ofenzive obrnila tudi na Boga: Bush ga je prosil blagoslova za njegovo pravico vojno, ki naj bi bila cimbolj bliskovita in s čim manj žrtvami. V čisto drugega Boga je prisegal Husein, ki je prosil za njegovo pomoč pri izganjanju imperialističnega hudiča iz svetih arabskih ozemelj.

Bila pa je večja od vseh dosedanjih možnosti, da se prepreči nadaljevanje vojne. Sovjetski mirovni načrt je obe strani postavil v kočljiv položaj: za Irak je to bila priložnost, da se častno umakne in da skoraj vse ostane bolj ali manj tako, kot je bilo pred 2. avgustom. Kar zadeva njegovega političnega tretmána v mednarodni skupnosti, Irak naj ne bi bil kaznovan (odprava vseh resolucij varnostnega sveta OZN, odprava gospodarskih sankcij celo že po nepopolnem umiku (po umiku dveh tretjin okupacijskih sil), ohranitev dosedanjega režima, brez vojnih odskodnin itn. Irak je na to pristal, saj je osem sovjetskih točk predvidevalo tisto najbolj glavno, kar so že zeleli, to je časten umik. Gre za zelo pomembno kategorijo, ki nima samo lepotnega ali zgodljivog pomena. Upoštevanje časti pomeni spoštovanje interesov in določeno koncesijo, ceprav gre za dejanja, ki so sama po sebi vzrok konflikta.

Vprašanje časti pa je morda še močnejše igralo na drugi strani. Američani so z velikimi zadržki sprejeli Gorbacovo formulo, čes da je »zanimiva, a nepopolna«. Če bi jo nemudoma sprejeli, bi to pomenilo, da prehajajo v defensivo in da sprejemajo vso dediščino huseinovske avanture v Kuvajtu. Na goli sprejem tega mirovnega načrta Američani niso mogli pristati, saj so si to razlagali tako, da bi Irak bil pravzaprav nagrajen za svoje agresorstvo. In ker so se predvsem sami hoteli čutiti glavne akterje v tem spopadu, so postavili pogoje, za katerega je bilo res težko pričakovati, da mu bo Irak prisluhnih. Ultimat fanatičnemu Huseinu za nekajurni umik iz Kuvajta je že izven vsakršne diplomatske metodike, toda najboljši kazalec, kako malo so pripravljeni popuščati in kako resno so se odločili iti do konca.

Znan je s kakšno aroganco je Husein pospremil ukaze iz Bele hiše pred začetkom viharja, ki pa so bili mnogo bolj »prijazni«. Toda tudi največji skeptiki so na tihem upali, da ga bo razmislek o razdejani državi in tisočih že mrtvih in tisočih še čakajočih na smrt omejčala in da se bo umaknil pod pogoji, ki so mu zagotavljali ne samo fizično preživetje, marveč tudi ohranitev režima. Toda Sadam je stal neomajen, besnel je na Američane, da se posmihajo časti Iraka in njihov ultimat proglašil za smešen in otročji.

In čim je bilo jasno, da se Irak ne misli ukloniti, so zaveznički udarili, začela se je največja kopenska bitka po drugi svetovni vojni. Tako skrajni američki ultimat ima svojo logiko. Po vsem tem kar so Američani investirali v puščavski vihar, glede na dejstvo, da so porušili državo, da je vse več znamenj o demoralizaciji prebivalstva, da njihove žrtve ne smejo biti zmanj in da je dokončno napotil čas obračuna s stalnim motilcem reda v peščenih naftnih kolonijah, je bilo malo možnosti, da ne bi šli do konca. Ta konec bo verjetno v strmoglavljenju režima Sadama Huseina, čeprav Američani ne bodo zadovoljili pri njegovih fizični likvidaciji in se bo zadovoljili s pobegom v kaken Sudan (špekulira se celo o tem, da naj bi zaprosil Moskvo za politično zatočišče, nakar je visoki predstavnik sovjetskega ministrstva odgovoril, da njihov predlog ni bil namenjen ohranitvi režima v Iraku, ampak preprečitvi številnih žrtev, ki bodo v kopenskem spopadu neizbežne).

Iti do konca pa se bo zrcalilo tudi v tem, da si Američani spet želijo priboriti vlogo glavnih bossov na Blíznjem vzhodu, za kar imajo sedaj spet vse možnosti, potem ko je Moskva zaradi svojih gospodarskih težav in še svežega afganskega sindroma v ognjenih variantah zalivskega vozla stala ob strani. Če bi se obnesel Gorbacovov načrt, bi to pomenilo vrčanje Sovjetske zveze kot enega od bosov, ki vplivno kroji podobo Blíznjega vzhoda. V času hladne vojne je Kremelj na tem področju igral zelo vidno vlogo, vendar vedno v konfrontaciji Američani. Tokrat bi bilo treba najti neko drugo obliko. Američani pa ta vpliv niso pripravljeni deliti in morda tudi vse preveč vzvišeno vidijo svojo vlogo edine, dejanske supersile.

Hladno kondicionirana sovjetska pobuda s tradicionalno vprašljivim ultimatom je lahko tudi zmanjševanje novih odnosov med velikima silama, če so Američani sploh še pripravljeni SZ dejansko priznavati ta »status«. Mar to pomeni, da linija rdečega telefona med Kremljem in Belo hišo ne bo več tako ogretja. Tudi v tako možnosti je treba verjetno, analitiki celo že govorijo o prvih znamenjih novega vala hladne vojne. Tudi sicer Moskvi ni nič kaj všeč stalno pridiganje Washingtona o demokraciji in Pri-Baltiku. Vseeno pa je zaenkrat še verjeti v »usklajenost valovnih dolžin«.

Med obema svetovnima arbitroma pa je nekaj nervoznih pasov, ki kar naprej niso zadovoljni, da morajo stati ob strani. Izrael pri tem prednjači in slutiti je, da komaj čaka, da bi se sam odvrgel nekdaj bomb na Bagdad in se tako maščeval za vse tiste, k sreči nedorečene, scude. Tudi Iranu je kaže vseboj tesno v neutralni obliki, prejšnjo, z ničemer pogajevano neutralnost, sedaj vse bolje veže na obnašanje Izraela. Oglasil se je tudi Gadaš, ki ima s Pentagonom še neporavnane račune. Na afriškem arabskem severu je spet najbolj bojevita Alžirija, tako kot pred začetkom viharja.

Trupel pa bo grozljivo dovolj tudi brez teh morebitnih »prostovoljcev«.

T. CVIRN

Več časa za manj premoga

Velenjski IS obljuhlja pomoč rudniku

Štrajk v Štorah

Ker niso dobili januarskih plač, so v ponedeljek in torek štrajkali tudi štorski železarji. Že v ponedeljek so delo prekinili vzdrževalci, v Jeklovleku in v Mehanski obdelavi, v torek ob desetih pa še v večini ostalih podjetij tri tisoč članskega kolektiva.

Januarske plače bi morali dobiti že prejšnji teden, prejelo pa jih je le 500 delavcev podjetij Litina in Industrijska oprema. Delavci teh podjetij tudi niso štrajkali, kot

tudi ne v skupnih službah, delu transporta in gostinstva.

Železarni so sicer v republiki in občinah odložili plačila prispevkov, ostali pa so brez gotovine. Da bi prišli do potrebnih 15 milijonov, so rabili jamstvo Republike oz. odbora za sanacijo slovenskega železarstva. Ker do skrajnega roka, torkovega dospelneva (ki so ga postavili delavci), odgovora iz Ljubljane ni bilo, so pričeli stavkati.

R. P.

Po pravilih stavkovnega odbora so stavkali v delovnih prostorih, niso pa tudi opustili najnujnejših vzdrževalnih del, ki so potrebna za ponovni zagon proizvodnje.

Kakšen je izid, do zaključka redakcije nismo izvedeli, kajti potrebrega jamstva v torek še ni bilo. V stavkovnem odboru so se dogovorili, da bodo stavkali tako dolgo, dokler ne dobijo plačilnih kuvert. Določili so tudi dejursta zaupnikov, ki so nadzorovali potek stavke.

DENAR IN VALUTA

Piše dr. Bogdan Oblak-Hamurabi

3. nadaljevanje

V resnici pa je denarni sistem še bolj občutljiv. Del denarja prebivalstva je vložen kot depozit v bankah, ki svoja sredstva plasira v naložbe. Tega denarja banka zaradi ročnosti plasiranja ne more takoj izdati. Prav tako imajo občani v nogavicah tuj denar. Ob kriznih obdobjih pride do potrebe po monetarizaciji teh prihrankov za nakup blaga, ki je na voljo samo za domači denar. Depoziti v bankah in devize se spreminja v denar, ta pride v obtok, dobrin za ves ta denar pa ni, zato pride do še večje rasti cen. To povečuje stroške proizvodnje in s tem povzroča še večjo krizo. Začarani krog je sklenjen.

Trguje se po vsej državi in ker imamo pri nas enoten denarni sistem, se tudi cene povečujejo v vsej državi, ne glede na to, na katerem delu države je prišlo do prekomerne emisije.

Model denarnega sistema

Videli smo, da je inflacija skoraj izključno posledica tega, da pride do večje emisije denarja, kot je potrebno. Centralna banka bi morala s svojimi ukrepi kompenzirati avtonomno emisijo, če tegega ne stori, pride do motenj v denarnem sistemu. Učinki pa niso takojšnji, ampak se pri tem marsikaj dogaja. Povečanje denarne mase (omejevalna denarna politika ali avtonomna emisija) poveča povpraševanje po blagu, posledica pa je povečana proizvodnja, polna zaposlenost in podobno. Na žalost to velja le kratek čas. Nato se sistem na to "privadi" in stare razmere se vzpostavijo pri večjih cenah. Skrajno omejevalna denarna politika pa na drugi strani povzroči akumulacijo denarja v negospodarstvu. V prvem hipu se povpraševanje ne zmanjša, gospodarstvo pa pestitita neaktivnost in pomaranjanje denarja. Povijavijo se denarni nadomestki (menice in drugi neformalni denar). Če bi omejevalno denarno politiko nadaljevali, bi se res zmanjšala inflacija, vendar bi pri tem gospodarstvo že prešlo na nedenarne načine menjave blaga, kar pa je najdražja možnost. Zato je zmanjševanje inflacije samo z omejevalno politiko, ki ji ne sledijo drugi ekonomski ukrepi (denimo zmanjšanje praračunov), slaba strategija in je bila doslej v vseh državah tudi neučinkovita. Pot iz visoke inflacije nazaj je predvsem zaradi političnih problemov (prerazporejanja moći, padanja standarda, nezapolenosti, socijalnih težav in družbenih skrbin).

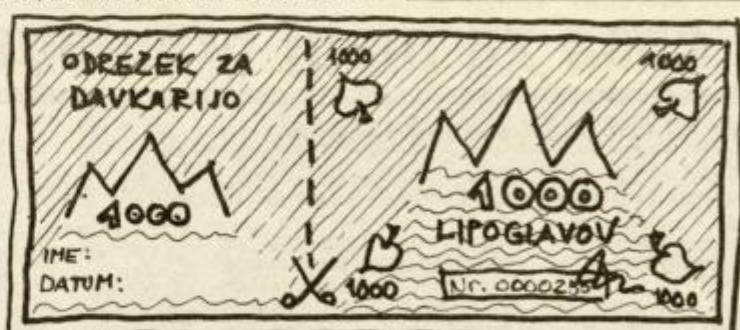
Gospodarstvo bo delovalo v vsakem političnem sistemu, ki zmore zagotoviti, da deluje hladilnik in tovarna ter da ni več denarja (!), kot je potrebno, pa tudi da sta tovarna in banka tako stroga, da delavcu ne dasta denarja, dokler ne naredi sladoleda.

Oglejmo si, kaj nastane ob izrednih razmerah. Ko pride do poletje in vročina, otroci navalijo na sladoled in zapravijo ves denar. Sladoleda sicer zmanjka, vendar otroci tudi nimajo denarja, da bi lahko kaj zahtevali od prodajalca-tovarnarja. Edino, kar lahko storijo otroci je, da doma sitnarijo za denar. Tega pa ne morejo dobiti, ker ga ni, saj ima ves denar tovarnar. Edino, kar lahko naredi delavec, je, da gre v tovarno, naredi sladoled in dobi zmanjšano ceno. Edino, kar lahko kupi sladoled, ki pa ga tovarnar lahko proda, saj so ga v tovarni naredili.

Tako gospodarstvo bo delovalo v vsakem političnem sistemu, ki zmore zagotoviti, da deluje hladilnik in tovarna ter da ni več denarja (!), kot je potrebno, pa tudi da sta tovarna in banka tako stroga, da delavcu ne dasta denarja, dokler ne naredi sladoleda.

Videli smo, da je bila v našem primeru za pravilno delovanje sistema potrebna količina denarja v obtoku tista, ki je ustreza vrednosti blaga (sladoleda).

Nadaljevanje prihodnjic

Vzorec za nov slovenski denar.

Posel poslovnežem

V žalski občini je treba ustanoviti poseben odbor za razvoj podjetništva, čim prej pa naj bi mu sledila agencija za razvoj podjetništva. To je ena izmed pobud žalske liberalno-demokratske stranke, ki so jo pred-

stavili na včerajšnjem pogovoru s poslanci zboru združenega dela žalske skupščine.

Liberalno-demokratska stranka predlaže, naj odbor sestavlja uslužbenci občinske državne uprave ter podjetniki, ukvarjal pa naj bi se z nadzorom in predlogi finančiranja vseh razvojnih programov v občini, ki bodo zagotavljali novo zaposlovanje ter profitno stabilne projekte. Zagonski kapital agencije bi zagotovili iz občinskega proračuna, kasneje pa naj bi se agencija vzdrževala sama. Kot nosilci podjetniških programov pa v času mandata ne bi smeli sodelovati članji odbora, njihovi sorodniki ali ljudje iz državne uprave. Skratka, agencija naj ne bi bila namenjena bogatjenju posameznikov, temveč razvoju občine.

Tudi gradbeniki grozijo z stavko

Zaposleni v gradbeništvu so poslali republiškemu izvršnemu svetu in skupščini republike Slovenije peticijo, v kateri zahtevajo, da vlada in skupščina sprejemeta ukrepe, ki bi preprečili zlom gradbene dejavnosti. Hkrati pa, seveda v primeru, da zahteve iz peticije ne bi bile uresničene, grozijo z stavko.

V peticiji, ki jo gradbeniki po vsej Sloveniji še vedno podpisujejo, zahtevajo sprejetje programov za oživitev investicij pri javnih delih, infrastrukturi ter stanovanjski gradnji. Zahtevajo tudi razbremenitev gospodarstva z vse večjimi dajatvami za predrago državo, terjajo sprejem razvojnih, zaposlitvenih in socialnih programov, ki bodo omogočili odpiranje delovnih mest in zagotovili delo presežnim delavcem in invalidom. Gradbeniki in njihov sindikat zahtevajo tudi podpis, uveljavitev in spoštovanje kolektivne pogodbe. Če program peticije ne bo dal rezultatov, bodo zaposleni v gradbeni operativi, industriji gradbenih materialov, zaključnih in inštalacijskih del, vodnega gospodarstva ter v projektnih in inžiniering dejavnostih podprtli zahtevno po organizirani stavke vseh gradbenikov.

Iz gospodarskih težav

Na petkovji javni razpravi z naslovom Kako iz gospodarskih težav, ki jo je v Šentjurju priredil domači Demos, so si bili gostje Igor Omerza (SDZ), Francenk Hudej (SDP), Tone Ander-LDS) in Slavko Glinšek (SSS) enotni v kritiki gospodarskega dela vladnega programa.

Gostje, ki so bili pretežno iz opozicijskih strank, so videli rešitev v takojšnjem gospodarski in politični suverenosti ter tudi zakonski ureditvi privatizacije, saj naj bi bila ta že zrela za skupščinsko sprejemanje. Do tega naj se ne bi prišlo zaradi vztrajanja liberalno-obrtniške stranke ter kmečke zvez, ki se zavzemata za istočasno zakonsko ureditev denacionalizacije. Čimprej naj bi določili tudi prednostne gospodarske panege republike, kar bi omogočilo napredek za nastopanje na zahodnoevropskem trgu zrelih podjetij. V nadaljevanju slabo obiskane razprave so obravnavali še posamezne sestavine gospodarske politike.

RADO PANTELIĆ

BJ

IB

Slovenija bi morala staviti na Gorenje

Velenjski koncern na sejmu v Kölnu

Prejšnji teden je bila v Kölnu, enem največjih evropskih razstavnih središč razstava gospodinjskih aparatov in druge opreme za dom Domotehnica 91. Na njej so bili predstavljeni vsi izdelki, ki dvigujejo kulturno bivanja sodobnega človeka. Od naših podjetij je svoje izdelke razstavil koncern Gorenje iz Velenja in to je bila zanj priložnost, da preveri svoj položaj v svetu in s poslovнимi stiki okrepi razvojne možnosti.

Med številnimi gosti, ki so obiskali razstavni prostor Gorenja na letošnjem Domotehnici, je bil tudi predsednik slovenskega izvršnega sveta Lojze Peterle. Skupaj s predstavniki koncerna je pripravil novinarsko konferenco. V in na njej je številnim novinarjem povedal, da pričakuje Slovenija ob načeli podprtosti demokratične Evrope tudi aktivnejšo politiko. Napovedal je, da bo Slovenija v daljšem roku pripravila prošnjo za pridružitev evropski skupnosti. Herman Rigelnik, predsednik poslovodnega odbora koncerna Gorenje, je na novinarski konferenci predstavil položaj koncerna v svetu. Med drugim je povedal, da so v Gorenju prepričani, da je za koncern in tudi za Slovenijo edina možnost obstoja, da se odprejo v svet. Gorenje letno že izmenjuje za 800 milijonov dolarjev blaga z državami Zahodne Evrope, prihodnje leto pa bo poskušalo priti na borzo v Frankfurtu.

V tem tednu bodo v Gorenjevih Gospodinjskih aparativ izdelali sedemmilijoni pralnih strojev. Ob tej priliki nameravajo podrobnejše stranitvi vsej tehnike in predstaviti načete za prihodnost.

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je med ogledom Gorenjevega razstavnega prostora omenil, da sicer ni strokovnjak za tovrstne izdelke, vendar ga veseli, da tudi v koncernu namenljajo večjo pozornost ekologiji. Po njegovem mnenju dosega koncern vrh svetovne ponudbe bele tehnike in evropskih standardov.

«Sejma Domotehnica 91 sem se udeležil zato, da bi povedal, da želimo v Sloveniji ustvariti strateške in konkurenčne pogoje za tuj kapital. Borili se bomo, da bomo te pogoje čimprej dosegli,» je pojasnil Peterle. Poslovne partnerje in druge tujce seveda najbolj zanima, kaj se bo zgodilo s Slovenijo, je še povedal in dodal, da z razlagami o političnih ciljih Slovenije nima težav, da pa skuša na takšen način vzбудiti čim več zaupanja pri

vseh interesentih za sodelovanje s Slovenijo.

Na razstavnih prostorih v Kölnu se je Gorenje predstavilo z novimi oblikami pralnih strojev, izpopolnjenimi programatorji in hladilno-zamrzovalnimi aparati, z novo generacijo pečic ter prvimi modelom »intelligent doma«.

«Rdeča nit proizvodnega programa je ekologija, torej naš prispevek k čistejšemu okolju,» je povedal vodja izvoza koncerna Gorenje Franjo Bobinac. «Hkrati skušamo prilagajati proizvodne programe spremenjenim evropskim razmeram, saj je

»Slovenija bi morala staviti na program Gorenjevih gospodinjskih aparatov, saj imamo svoj image, trg in poznanstvo. Gorenjeve številke so ustvarjene na najbolj razvitih tržiščih, za sabo pa imamo močno reproduksijsko verigo. Vendar se v Sloveniji ne bi smelo zgoditi, da bi stavili na enega konja, vse ostalo pa naj bi erkovalo. Če vse erkne, bo erknal tudi vlečni konj,» je Rigelnik odgovoril na vprašanje o Gorenju kot vlečnem konju.

vse več manjših družin in ljudi, ki živijo sami. Novi pralni stroji Gorenja zato porabijo 40 odstotkov manj vode in 35 odstotkov manj električne energije ter pralnih praškov.

Era izmed največjih Gorenjevih novosti na letošnjem Domotehnici je »intelligent dom« oziroma osnovne funkcije integriranega hišnega sistema, ki omogočajo nadzor in upravljanje doma na daljavo s pomočjo javnega telefonskega omrežja. Hišni sistem je nastal v okviru projekta Slovenski dom, v Gorenju pa so ga predstavili skupaj z Iskro Terminali. V sistem je možno vključiti štiri gospodinjske aparate in nadzirati štiri varnostna stanja v hiši. Ta model integriranega hišnega sistema spravlja nadzor in nastavljanje aktivnih ali pasivnih stanj aparatov in naprav v hiši, nadzor varnostnih razmer s pomočjo senzorjev in audio nadzor, hkrati pa je običajen telekomunikacijski sistem. Možno ga je sprogramirati tako, da preko javnega telefonskega omrežja porabniki upravljajo aparate oziroma nadzorujejo varnostno stanje doma. Sistem namreč poklicno dolgočeno telefonsko številko v primeru, če pride do vlooma, izliva vode, nenadnega dviga temperature... Omogoča tudi prisluskanje v stanovanju, porabnik po klicu domačo telefonsko številko in z uporabo posebne kode sliši, če se v prostoru dogaja kaj nenavadnega.

»Intelligentni dom je prvi primer hišne avtomatizacije, v bistvu gre za nadziranje gospodinjskih aparatov preko telefonskega omrežja,« je povedal Franjo Bobinac.

Čim prej končati jugoslovansko agonijo

»Največji problem je politični in gospodarski položaj Slovenije. Vedno znova se pri vseh poslovnih partnerjih pojavi ista vprašanja, na račun Slovenije v bodoče pa se nanašajo kar tri četrtine vseh vprašanj,« je povedal predsednik poslovodnega odbora koncerna Gorenje Herman Rigelnik. »Kar se Gorenja tiče, sodelujemo s tistimi, ki imajo kaj ponuditi, iščemo različne partnerje, s kom in kako bomo sodelovali, pa se še dogovarjam.«

Gorenje namerava v letošnjem letu povečati izvoz in uvoz ter obseg zaposlovanja, za približno 9 odstotkov zmanjšati pa število zaposlenih. »Z maksimalnim izkorisčanjem notranjih rezerv bomo skušali ohraniti svojo prisotnost na poslovnih področjih,« je poudaril izvršni podpredsednik poslovodnega odbora koncerna Gorenje Mitja Jenko.

URŠKA KOLENC

Iskanje sorodnosti

Vodstvi slovenske SDP in Zelenih v Celju

Vodstvi slovenskih Zelenih in Stranke demokratične prenove sta se pred dnevi sestali v Celju in govorili o pogledih na oblikovanje nove ustave. Precej časa sta nemenili tudi pogovori o ekoloških temah, zlasti tistih, ki so bile kamen spotike v odnosih med obema strankama.

Predsednika obeh strank dr. Dušan Plut in dr. Ciril Ribičič sta poudarila pomen tovrstnih srečanj, na katerih lahko kljub razlikam, med strankami najdejo stične programske točke. Takšno sodelovanje je po Plutovih besedah toliko pomembnejše v sedanjih občutljivih družbenih razmerah, ko je nacionalni konsenz nujen za reševanje ključnih problemov.

Predstavniki obeh strank so v razpravi o novi slovenski ustavi ugotovili vrsto podobnih pogledov. Tako eni kot drugi vidijo temelj odločanja v parlamentarnem sistemu, le da se SDP zavzema za dvodomni parlament s krepljivo lokalne samouprave, Zeleni pa predlagajo enodomnega z regionalnim korektivom. Stranke naj bi si mesta razdelile na osnovi

Gorenjevi predstavniki na Domotehnici v Kölnu so povedali, da biti in prihajati z jugoslovanskim tržiščem ni nikakršna prednost. »Jugoslovansko agonijo je treba čim prej končati, saj pomeni hudo blokado gospodarskega razvoja,« je menil Rigelnik.

V Gorenju imajo tudi svoj projekt »Strategija privatizacije«, saj menijo, da transformacija družbene v državno lastnino ni perspektivna za Slovenijo. V okviru projekta nameravajo razpisati delnice, s tem bi si pridobili svezih moči in nenazadnje lastnika koncerna. Proces priva-

Poleg koncerna Gorenje so na letošnji Domotehnici sodelovali tudi druga slovenska podjetja Rotomatika, Metalfleks Tolmin, Iskra Železniki in TTV Boris Kidrič iz Maribora.

tizacije naj bi speljali s posločjo bank, ena od realnih možnosti za razvoj Gorenja v prihodnosti pa je vključevanje na frankfurtsko borzo. »Na naše delo in načrte ni nikakršnih političnih pritisakov, minister Mencinger je eden največjih zagovornikov našega projekta,« je povedal Herman Rigelnik.

Predstavniki Gorenja so poudarjali, da je letošnji sejem Domotehnica namejen prihodnjemu letu, saj imajo na primer v Gorenjevih Gospodinjskih aparatih letosno proizvodnjo zapolnjeno. Kot se že dogaja v svetu, tudi v koncernu pričakujejo, da bo tržišča zajela recepcija, ki bo vplivala na zmanjšanje prodaje.

URŠKA KOLENC

OKNO V JUGOSLAVIJO

Piše: VLADO ŠLAMBERGER

Zbogom, Jugoslavija!

Zbogom, Jugoslavija! To lahko zdaj že zapišemo po petkovem jugoslovanskem vrhu v Sarajevu (naslednji bo spet v petek, v Beogradu, pred dokončnim razhodom pa naj bi se poglavari jugoslovenskih delov sešli morda tudi v Ljubljani), ki je dal v Jugoslaviji novo razmerje sil: od nekdajnih 1:7 (Slovenija je izgubljala proti drugim sedmim) in kasnejših 2:6 (Slovenija in Hrvaška izgubljali proti drugim) je zdaj 2:2:2 (pri tem je upoštevano, da je Srbija dejansko razbila SFRJ, potem ko je ukinila avtonomni pokrajini, sicer konstitutivna elementa federacije po še veljavni ustavi iz leta 1974). Dva dela (Slovenija in Hrvaška) sta za skupnost suverenih držav (ali za popolno samostojnost, če bosta v to prisiljeni), dva dela (Srbija in Črna gora) sta za čvrsto državo (Srbsko), v kateri bi enotna država gospodovala nad armado, zunanjimi zadevami, trgom, gospodarjenjem, denarjem in financami, svoboščinami in pravicami državljanov, v skupščini pa bi imela zborna državljanov in zbor republik; dva dela (Makedonija in BiH) pa še nihata, vendar se tehnicna že nagiblje na stran konfederacije ali skupnosti držav v Makedoniji, pa tudi v BiH – ogroženim protestom srbske tretjine navkljub – so že za asimetrično federacijo (dr. Alja Izetbegović) oziroma pravilne asimetrične skupnosti držav, kot ga je bil popravil dr. Franjo Tuđman.

Na mizi so zdaj vse karte, kdo bo imel boljše v petek v Beogradu, pa bomo kmalu videli. Poglavitno je, da nihče od poglavarjev (ne Jović ne Milošević ne Bulatović ne Bučin kot ljubitelj »iskanja sledi zveri po snegu«, kot sovražnik »razbijalec Jugoslavije«, ki jih po srbskem meniju vodita Milan Kučan in dr. Franjo Tuđman, kot zagovorniki »enotne države Jugoslavije«, katero naj bi ustvarila Srbija leta 1918, drugi so pa to Srbijo izkorisčali več kot 70 let) ne misli več, da bi morali državo (seveda enotno in čvrsto) urediti s pomočjo vojske. Edini, ki tega še niso doumeli, so nekateri jastrebi med generali prosrbske državne armade.

Seveda se zdaj zlasti Srbom mudi, da bi iztržili čimveč v medsebojnih pogajanjih o usodi bivše druge Jugoslavije, saj bodo svojo marioneto (dr. Borisava Jovića) imeli na krmištu potapljajoče se države le še dva meseca in pol. Potem je na vrsti – če mu bo sploh usojeno – za poglavarja (kakrsnakoli že bo) skupnosti Stipe Mesić, to pa pomeni, da bo konec izvajanj in podtitikanj, ki si jih je privoščil dosedanjši predsednik predsedstva SFRJ.

Kako gre Mesić Srbom v nos, kažejo nenehni napadi nanj v Miloševičevih glasilih, začenjajo se spet mitingi proti Mesiću, vključno s podvijanjimi Beograjdancami v kraljih (zgodovina se ponavlja, samo Srbci se iz nje ne nauče ničesar; o tem nam pričajo spomini na mitinge in gesla Dol s Kučanom, Smole dole, Dol s slovenskimi separatisti, ki so državljanje Slovenije – izjema so bili seveda dosegenci iz Srbije – združili v ponosnem in tramskem odporu zoper balkanske manire, srbski »borci« zbirajo podpise zoper Mesića itd. Skratka, spet balkanska igra, ki smo jo že nekajkrat morali gledati, saj zaradi »bratstva in enotnosti« doslej nismo mogli predčasno zapustiti teatra...

Spet boni in sodi-lihi dnevi?

Niso pa samo Srbti tisti, ki se jim mudi. Iz čisto drugačnih vzrokov bi si bili radi na jasen vsi tisti državljanji, ki so pripravljeni delati, si prizadevati za večjo blaginjo, pa jim sedanje zapletene in negotove razmere to preprečujejo. Že nekaj časa je jasno, da noben pametni tuj poslovnež ne bo vlagal v državo ali državice, za katere se danes ne ve, ali jutri še bodo, ali jih bo pojuti trijetem morda zasedla nekakšna ljudska armada, ali bodo ob denar, tako kot so dejansko ob lasten denar na tisoči jugoslovenskih državljanov.

Najbolj črnogledi za vmesno obdobje, ko so v teku pogajanja o »državnosti« in »skupnosti«, napovedujejo celo znotra vse tiste hude dni, ki smo jih že bili doživljali:

- bone za olje in sladkor,
- točke za kruh in meso,
- sode in lihe dneve (omejitve vožnje zaradi pomanjkanja goriva).

Te misli niso izvite iz trte, saj se poznavalci sklicujejo na to, da Jugoslavija ne bo več dobila posojil od mednarodnih denarnih ustanov (Mitja Gaspari, viceguverner Narodne banke Jugoslavije, lahko samo briše prah v pisarnah finančnih mogotcev v Washingtonu, sprejeti ga ni pripravljen nihče, kaj šele poslušati), to pa pomeni dokončen zlom jugo gospodarstva. Tukaj je še JLA, saj zahteva denar, ki ji ga »dolguje« država za lani (5,5 milijarde din, od katerih bi moral biti tretjina kot prispevek republik v zvezni blagajni do 18. februarja, pa v njej ni še niti dinarja!). Ta denar bi bilo torej mogoče dobiti samo z dodatnim tiskanjem dinarjev.

Kdaj nova devalvacija?

Tukaj je zdaj Marković v precep, iz katerega ni videti rešitve: če bo dal tiskati denar, da vojaki ne bi bili lačni in oficirji ne brez plač (s tem bi si kupili »socialni vojaški mir«), bo prekršil pogoje svetovnih denarnih ustanov in požrl besedo, da se bo držal dogovorjene denarno-posojilne politike, v kateri ni predvideno dodatno tiskanje denarja v prvih treh mesecih 1991; s tem pa bi bilo konec sanj o dodatnem dotoku okrog pet milijard dolarjev svezega denarja, ki naj bi jugoslovenskemu gospodarstvu pomagal prebroditi najhujše čase. Če pa Marković ne bo ugodil generalom, se lahko zgodi marsikaj oziroma nam spet preti nevarnost vojaškega udara, nevarnost, za katero smo mislili, da je šla v zgodovino Jugoslavije 1945–1991.

Še ena možnost je, morda najbolj stvarna, da bi vsaj nekaj pomagali gospodarstvu, ki je še sposobno držati se nad vodo (v glavnem je samo še na Hrvaškem in v Sloveniji), možnost, o kateri se zadnje čase vse glasneje šepeta: devalvacija. Zdrav ljudski trg je že kmalu po Markovićevih 1DEM-9 din in po razpadu deviznega trga, toliko opevanega spet po Markoviču – pri tem so najbolj nastradalni spet prav povprečni državljanji, ki ne morejo do lastnih deviz v naših bankah – nastavil realen tečaj: 1DEM=12 din (v Ljubljani) do 16 din (v Zagrebu). Zakaj si Marković zapira oči pred realno vrednostjo dinarja doma (v tujini ga v glavnem ne priznajo več) in koliko časa jih bo še, se sprašujejo poznavalci; dodajajo pa še, da dinarja ni mogoče spet devalvirati sredi turistične sezone...

Lojze Peterle in Herman Rigelnik med novinarsko konferenco, na kateri so predstavili politični položaj Slovenije in položaj koncerna Gorenje v svetu.

T. CVIRN

Predvolilne obljuhe dolg volilcem

Predlog republiškega proračuna namenja za cestno gospodarstvo je 4,5 milijarde dinarjev. Z avtocesto Celje-Ljubljana ne bo nič

Zdajšnja slovenska oblast je v času pred volitvami obljubljala marsikaj. Med drugim izredno glasno tudi ureditev infrastrukture, predvsem pa čimprejšnjo izgradnjo cestnega križa v Sloveniji. Že pred meseci smo v Novem tedniku zapisali, da bo s slovenskim cestnim križem sicer velik križ, a nekaj smo si od vsega skupaj le obetali. Že zato, ker vsi natančno vemo, da danes marsikdo ne bi bil župan, poslanec ali minister, če v tistih predapriliških dneh volilcem ne bi pred nosom mahal prav z izgradnjo avtoceste.

Za celjsko območje volilci še niso pozabili obljub o - zdaj tudi izgradnji avtocestne povezave Celje-Ljubljana. K sreči teh obljub niso pozabili tudi izvoljeni, zdajšnja oblast. Zato tudi tolkšen odporn, huda kri protesti ob razgrnitvi predloga republiškega proračuna, ki predvideva za cestno gospodarstvo tretjino manj denarja kot ga bo dejansko zbrano v te name. Celjani, pa tudi širše Stajerci in Korošci so užajeni in počutijo se zapostavljeni, saj je severo-vzhodna Slovenija spet skoraj v celoti izpadla iz načrta cestnih graden. Edino, kar se bo na tem območju delalo, bo dokončanje del pri izgradnji mejnega prehoda Šentilj, odsek avtoceste Arja vas-Vransko pa je v celoti izpadel iz načrta graden.

V Republiški upravi za ceste so za letos predvideli, da bodo za novogradnje namenili 2,1 milijarde dinarjev, predlog republiškega proračuna pa v te namene predvideva le 1,4 milijarde dinarjev. Grobo povzeto to pomeni, da bodo z dodeljenim denarjem lahko pokrili le nadaljevanje del za dokončanje karavanskog predora in gradnje mejnega prehoda v Šentilju, močno bodo zmanjšana vlaganja v gradnjo nekaterih odsekov avtocest - povsem pa bo denarja zmanjkalo za odsek Arja vas-Vransko.

O tem so prejšnji torki v Celju razpravljali predstavniki vseh osmih občin celjskega območja in vodstvo celjskega Cestnega podjetja, ki so sprejeli tudi nekaj obvezujočih sklepov. Spraševali so se, kdo je tisti, ki pripravlja prednostni vrstni red cestnih novogradenj in Republiški upravi za ceste na ta račun izrekli nezaupnico, hkrati pa zahtevali, da se namenski cestni denar porabi samo za gradnjo in vzdrževanje cest. Republiški poslanci tako sestavljenega proračuna (ki ne upošteva zakonitosti uporabe namenskih sredstev) ne smejo sprejeti, je bila zahteva ljudi s Celjskega.

Iz cestnega dinarja, cestnin in cestnih tak se bo letos v Sloveniji zbralo 6,8 milijarde dinarjev, cestnjarem pa bo od tega zneska po predlogu republiškega proračuna pripadalo le 4,5 milijarde dinarjev. Kam bo iz republiške blagajne šlo preostale 2,3 milijarde dinarjev? Nekateri ugotavljajo, da jih republiška vlada na-

menja za gašenje socialnih nemirov, drugi spet sklepajo, da bomo Slovenci dobili še nekaj novega orožja - a končno to sploh ni pomembno.

Pomembno je to, da je cestni sklad zakonito še vedno namenjen le gradnji in vzdrževanju cest, na kar so opozarjali tudi predstavniki celjskega območja. Ob tem pa so ponovno prikazali že ničkolikokrat uporabljeni izračune, da osem občin celjskega območja skupaj s tremi koroškimi zbere iz cestnega dinarja kar petino celotnega slovenskega cestnega denarja, če pa k temu prištejemo še cestnine in cestne takse, je tega denarja že za tretjino.

Direktor celjskega Cestnega podjetja Andrej Kamenšek je predstavil okrnjeno varianto gospodarjenja s cestami in opozoril, da bo na celjsko območje še največ denarja odpadlo za večje rekonstrukcije regionalnih in magistralnih cest, zmanjkovalo pa ga bo za manjše rekonstrukcije, gradnje mestnih obvoznic in redno vzdrževalno delo. Ob tem pa je umestno vprašanje, ali je 6,5 odstotka od večjim rekonstrukcijam namenjenega denarja, ki naj bi ga namenili na Celjsko, sploh veliko.

Pa še nekaj podatkov, ki bodo razjedili občane. Kaže, da z nadvozom Tremarje letos ne bo še nič (in bomo ob malce večjem deževju spet lahko plavali proti Laškemu), čeprav ga v republiki obljubljava že več kot 10 let. Veleničani bodo ostali odrezani od Koroške, Huda luknja pa bo strah in trepet voznikom, ki seji ne morejo izogniti. Če bi Sentjurčani nekako še požrli, da bodo ostali brez obvoznice, pa skupaj s Šmarčani ne morejo molčati ob katastrofalni cesti, ki povezuje obe občini. Vseh osem občin vključno s preostalo Stajersko, pa ostaja brez avtoceste do Ljubljane.

Odločitev 5. marca

Republiški poslanci bodo v skupščinskih klopih 5. marca predvidoma sprejemali proračun. O tem, ali bo sprejet predlog proračuna, ki je naletel na toliko protestov (ob cestah omenimo le še odpor

slovenskega gospodarstva, ki se čuti prešibko za tolikšne obremenitve), je še prezgodaj govoriti.

Dejstvo pa je, da na Celjskem ideje o tem, da bi ves cestni denar zadržali na svojem območju in nekako v slogu »republika v republiki« reševali svoje cestne zadrege, postaja spet vse bolj živa. Potrdil jo je tudi celjski župan in poslanec v republiškem zboru občin Anton Rojec, ki se čuti politično odgovornega do svojih volilcev in predloga republiškega proračuna, kljub temu, da ga je izdelala njegova, Demosova vlada, ne more podpreti.

Podpora ministru Krajncu

V prehodnem obdobju, tik pred razgrinljivo predloga republiškega proračuna, je na ministra za promet in zveze Marjana Krajnca letela vrsta pripombe, da njegove obljuhe o boljši cestni povezanosti

Predstavniki celjskega območja se čutijo zapostavljeni, celjsko območje skupaj s Stajersko že dolgo nosi na svojih plečih breme republiškega razvoja, na našem območju zbran denar pa se ne vlagajo nazaj v razvoj teh krajev.

Vodja Republiške uprave za ceste Andrej Levičnik (povzetno po Večeru) pa na te obtožbe odgovarja: »Naloga strokovne službe Republiške uprave za ceste je in bo tudi v prihodnje, predlagati - na osnovi strokovnih kriterijev - prioritete pri gradnji in drugih ukrepov na našem cestnem omrežju. Pri tem izhaja RUC iz načela enotnega obravnavanja magistralnih in regionalnih cest v Sloveniji, ne glede na razdelitev sredstev.« in nadaljuje: »Popolnoma jasno je, da ultimativna stališča ne bodo omogočila konstruktivnega dela na tem področju in s tem čimprejšnje izgradnje in posodobitve cestnega omrežja v Sloveniji.«

Slovenije, ne bodo rodile sadov. Zdaj je minister Krajnc skorajda edini in osamljeni mož v slovenski vladi, ki se še vedno bori za »svoj«, cestni denar. Minister Krajnc je bil tisti, ki je predlagal in zagovarjal diferencirano (visoko) ceno goriv v Sloveniji in zato je tudi v zakonu zapisano, da bo Slovenija za ceste namenjala 34 odstotkov denarja od prodajnih cen goriva. V dobrini veri, da bomo razmere na slovenskih cestah vendarle uredili, je pred približno mesecem zavrnil sicer upravičene zahteve avtoprevoznikov po razpolovitvi cestnih tak.

V takratnih odločitvah ga je vselej podpirala vlada, zdaj pa ostaja minister Marjan Krajnc med svojimi stanovskimi kolegi osamjen. Le podpora med občani mu je močno porastila, a kaj, ko le redkokdo verjame, da bo to kaj pomagal.

IVANA STAMEJČIČ

Jeffery Sachs na Rogli

Tile me sprašujejo, če se kaj ukvarjam s športom? Hm, no ja, kljub temu, da sem profesor na Harvardu, nihovega osmerca ne vozim...

Je pa to res težko vprašanje. Raje bi imel, da me kaj vprašajo o Markoviču, Jugoslaviji...

S športom se ukvarjam, najraje še vedno z zbiralnjem hiperinflacije. To je kot bowling. Enkrat ti uspe, drugič ne.

»Je pa dobra plat tega, da spoznam eksotične dežele. Bolivijo, Izrael, Jugoslavijo, Slovenijo. In še kakšen dopust pade takole zraven. Slovenija je res 'beautiful' dežela.«

TRAČ ! nice !

Prijatelji so želeli podariti našemu znanemu športniku Stanku Langerju za njegovo 60-letnico cepivo proti hitrosti, pa so ga zmanjšali v Švici in drugod po Evropi. Napaka obrniti bi se moral na naše gospodarstvenike ali pa vsaj politike. Če bi ga ti mala odstopili profesorju Langerju, bi bilo za vse prav - ne bi več capljali na mestu (ali vzvratno), Stanko Langer pa ne bi spravil obapoškovan, s kemer se sprehodi ali zavrti na plešišču.

Janez Janša je v Slovenskih Konjicah ostro zanimal, da bi bil v sorodu s Sandijem Grubeljcem. Tudi njegova sestra ni z njim v sorodu niti kdo drug iz žlahta, še celo njegova žena ne, je zatruldil. Tudi z Obrtniško-podjetniško stranko, katere poslanec je Grubelj, ni imel ničesar. Ustanovili so komunisti, na slavnostnem zboru stranke pa ni bil govoren on, ampak Marjan Potrč. Kako ljudje vse pomesejo!

Konjičane so zanimala tudi povsem praktična vprašanja. Na primer: »Zakaj ima Janez Janša tako veliko spremstvo in koliko to stane?« Odgovor: »Nobenega spremstva nimam. Če ste ga videli, mi ga počakite, saj gre očitno za spremstvo.« Glas iz dvorane: »Butel, tisto so bili lovci! Drug primer: »Ali se lahko zaposlim pri teritorialni obrambi Slovenije kot spion in koliko bi zasluzil?« Odgovor: »Špicljev ne zaposljemo. Poščite si službo druge.« Prijaznim Konjičanom niti ni bilo treba vedno odgovoriti. Na vprašanje, zakaj mu ne grožijo z zaporom tako kot Martinu Spagliju, so kar sami odgovorili: »Ker je bil zaprt.«

Srečanje na vrhu so imenovali sestanek slovenskih Zelenih in SDP. Nič čudnega, saj so se srečali v zgornjem nadstropju nove stavbe SDK. Vod-

Da se tudi kdo iz politike zanimal za slovenski film, sta dokazala Vitodrag Pukl in dr. Katja Boh. Kljub obilici dela v skupščini sta sedla v avto in se pripeljala v Celje na otvoritev filmskega festivala. Tako za tem sta se vrnila v Ljubljano, vmes pa prav gotovo izrekli kakšno pikro na račun dveh svojih kolegov ministrov. Na tistega, ki mu ni mar kulture in na tistega, ki si sicer prizadeva za ceste, pa se to na poti med Celjem in Ljubljano prav nič ne pozna.

Jože Volfand ni bil zadovoljen z izborom fotografij za razstavo, ki jo je sam postavil ob letošnjih Dnevnih slovenskih filmov. Izbor se je nanašal le na zadnja leta, ko je bil sam malo prisoten, fotografije iz prvih let, ko je bil večkrat viden, pa so skrivnostno izginile iz Muzeja revolucije, kjer so jih hranili. Za njegove oboževalce torej tako fotografija.

Bodo davki zatolklji obrt?

Obrtniki protestirajo, grozijo s štrajkom, neplačevanje obveznosti in odpuščanje delavcev

Pospoševanje razvoja drobnega gospodarstva je bil priljubljen refren govorcev starega sistema, s temi besedami na ustnicah so šle v volitve nove stranke. Iz velikih obljub se je konec preteklega leta rodil komplet davčnih zakonov, s katerimi se menda Slovenija močno približuje Evropi. Na nesrečo pa obrt ni sposobna plačevati evropskih davkov, saj še zdaleč ni dosegla potrebnega in zaželenega razvoja. Sedaj, ko ji država pušča za razvoj ali za novo zaposlovanje še manj denarja kot pred reformo, ga tudi ne bo.

Obrtniki novo davčno zakonodajo ocenjujejo za nepremisljeno, nedorečeno in neutemeljeno s potrebnimi predhodnimi izračuni. Obrtnikom jemlje več kot prej, vsekakor pa tudi več, kot so sposobni dajati. Zato protestirajo v celi Sloveniji, obrtniki posameznih občin pa podpirajo vse skupne zahteve in predloge o kolektivnem štrajku ter protestnem neplačevanju davkov in prispevkov – če bo Republiška uprava za družbene prihodek se naprej ignorirala njihove pripombe.

Enako pozorno kot obrtniki spremljajo dogajanje pri njih zaposleni delavci. Če zakon o davkih na izplačane osebne dohodke ne bo spremenjen, grozi odpoved 7 do 8 tisoč delavcev pri obrtnikih v Sloveniji. Takšne so napovedi, a podatki o zaposlovanju in odpuščanjih pri obrtnikih na celjskem območju jih zaenkrat ne podpirajo. V večini občin obrtniki se vedno zaposljijo več delavcev, kot jih odpuščajo, vendar to v prvem mesecu spremenjene zakonodaje ne po-

v republiku, se strmo poveča. Če na primer dobi delavec pripravnik 2935 dinarjev izplačila, mora obrtnik plačati 3221,70 dinarjev dajatev, če pa dobi 9667,36 dinarjev, plača obrtnik skupaj davkov in prispevkov 12 020,70 dinarjev (od tega 2672,46 davka od osebnega prejemka po progresivni lestvici in še 1932,12 dinarjev 12-odstotnega davka na izplačani osebni dohodek).

Po novem morajo obrtniki plačati vse prispevke in davke tudi pri nadomestilih za čas bolniške in drugih odsotnosti z dela. Ob krčenju pravic iz zdravstvenega varstva in vse večji denarni participaciji konjiški obrtniki zahtevajo, da nadomestila oprostijo plačila prispevkov in davkov.

Delo ja, plačilo ne

Anton Tehovnik ima kovinostrugarstvo v Spodnjih Prelagah. Zaposlenih je imel 7 delavcev, danes ima samo še enega. Ostale je moral postopno odpuštiti, ko so firme prenehale redno plačevati. Zaposnil bi lahko ljudi in tudi del bi imel zanje dovolj. »Še enega delavca, ki bi ga res potreboval, si ne upam zaposlitiz zaradi strahu pred dajatvami. Ob volitvah so nam obljubljali ugodnejšo zakonodajo, sedaj pa ne moremo spraviti skupaj dovolj denarja za vse dajatve. Delovna sila je za povprečnega obrtnika predraga, še zlasti, ker številne firme obljubljajo materialne kompenzacije, s katerimi si pri plačah ni mogoče pomagati. Vse kaže, da bodo lahko preživele le družinske obratovalnice, kajti le družinskega člena

plačevati? Najlažje je odpuščati delavca. Vendar tega ne želimo, saj je dobre obrtnice delavce težko najti. Če takega izgubiš, boš v boljših časih težko našel enako dobera. Ampak če nimaš druge izbire...

Jože Bračič iz Zreč izdeluje klimatske naprave. Šest let je zaposloval dva delavca, sedaj je zaradi neplačevanja moral oba odpuštiti. Oba bo vzel nazaj, če bo za opravljeni delo spet prejemal plačilo. »Če bi bil denar, tudi davki ne bi bili takšen problem. Sedaj pa so pika na i., pravi. Podobno razmišljata tudi Simon in Aleksander Rjavec, ki imata strojno ključavnica v Celju. Zaposljeta 6 delavcev in za vse je zaen-

lo je primanjkovati naročil, dela jim niso več plačevali, potem pa so se povečale še dajatve na osebne dohodke delavcev. Posledica so odpuščati in zaposlovanje za dolgočas. Več kot polovica na novo zaposlenih delavcev v letu 1991 je zaposlena samo za določen čas. Obrtniki so se tako zavarovali. Tako, ko bo še bolj zaškripalo, jih lahko odpuščajo, ugotavlja sekretar območnega odbora sindikata delavcev obrti Marjan Jeranko. Še on, ki je čisto po sindikalno vedno najprej iskal krivdo pri obrtnikom, ugotavlja, da jih je davčna zakonodaja hudo udarila in da grožnja z odpuščanjem delavcev, če ne bo sprememb, ni iz trte zvita.

Pred dvema letoma so pri konjiškem izvršnem svetu ustanovili sklad, ki vzpodbuja zaposlovanje delavcev pri obrtnikih. Lani so z njegovo pomočjo zaposlili 80 ljudi, v začetku leta 1991 so razdelili za 60 delovnih mest nepovratne pomoči. Pomoč za eno delovno mesto je 30.000 dinarjev. Prijav je bilo seveda veliko več, kot je bilo denarja, in ker se za v sklad zadnje časa priliva vedno manj, bodo namesto nepovratnih pomoči verjetno uvedli ugodna posojila. Vsekakor bolje kot nič, čeprav enkratna pomoč ob visokih obremenitvah osebnih dohodkov delavcev ne pomeni veliko. Posamezniki pa so se s tem denarjem vseeno skušali okoristiti – vzeli so ga, novih delovnih mest pa niso odprli. Od teh bodo denar izterjali. Koliko primerov pa bo v tej in drugih občinah, ko bodo zaradi velikih obremenitev obrtniki delavcem plačevali denar na roko, je težko predvideti. Čeprav bo to na škodo njihove socialne varnosti, delavci »dodatku« gotovo ne bodo oporekali.

krat dovolj dela, saj so s svojim aluminijevim programom konkurenčni.

V gostilni Irme Koštomač v Celju je 6 redno zaposlenih. Ker imajo kljub težavam s prometnim davkom in zato višjimi cenami dovolj pravna, jim zaenkrat delavcev ne bo treba odpuščati, a ne

Zanimivo pa je, da so sedaj delavci pri obrtnikih bolje zaščiteni, kot so bili. Zakon o delovnih razmerjih jih izenačuje z vsemi drugimi delavci tudi v primeru, če postanejo tehnološki višek. Tojih jih obrtnik ne more kar postaviti na cesto, ampak mora zanje tako ali drugače skrbeti pol leta. Ne glede na to pa obrtniki ravnajo še po starem in delavec odpuščajo od danes do jutri: »Delavci se ne pritožujejo. Vidijo, da res ni dela, in se jezijo kvečjemu v primeru, če se iz neke obratovalnice znajdejo na cesti prvi. Strah pred izgubo zaposlitve je vedno močnejši in z ljudmi lahko delaš, kar hočeš. Vsakdo si pač misli, da je boljše malo potrpiti, če-

Prijave in odjave delavcev pri obrtnikih

občina	prijave	leto 1990	januar 1991
		odjave	prijave
Celje	602	421	63
Laško	145	101	7
Sevnica	230	183	64
Sl. Konjice	187	148	21
Sentjur	158	138	14
Šmarje	211	177	35
Žalec	329	308	34
Velenje	350	327	52
Mozirje	247	183	24
			18

V vseh občinah so lani obrtniki zaposlili več delavcev, kot so jih odpuščili, januarja letos pa se je število zaposlenih zmanjšalo v občinah Laško in Slovenske Konjice.

prav za manjšo plačo – samo da imaš delo. Ampak tako ni samo pri obrtnikih, se strinja Marjan Jeranko.

Brez vzpodbud

Nova davčna zakonodaja ne vzpodbuja ne razvoja ne zaposlovanja. Obrtniki imajo davčno olajšavo za nove zaposlitve samo v primeru, če zaposlijo človeka, ki je bil že dve leti prijavljen na zavodu za zaposlovanje ali pa invalida. Breme zaposlitve strokovnjakov in vseh drugih delavcev morajo prevzeti v celoti.

Dolgoročne posledice za razvoj obrti pa bo brez dvoma prineslo tudi zmanjšanje olajšav za naložbe. Lani so jih še priznavali do 60 odstotkov vrednosti naložbe v obratna ali osnovna sredstva kot olajšavo, sedaj jim priznajo le še do 10 odstotkov. Ce ne bo sprememb, bodo naložbe v obrti zaustavljene, s tem pa si tudi ne moremo obetati njenega razvoja.

Med stvarmi, ki kopljejo jamo obrti in obrtnike tudi najbolj razburjajo, pa so akontacije za davek od dejavnosti. V začetku leta so jih določili akontacije, ki so bile kar 13-krat večje od davčnih obveznosti v letu 1989. Februarja so na pritožbe obrtnikov sicer zmanjšali faktor s 13 na 6,497. To pa je še vedno preveč in več, kot lahko obrtniki plačajo. Konjiško, celjsko in druga obrtna združenja zato zahtevajo, da metodologijo izračuna akontacij za leto 1991 še en-

krat proučijo in določijo akontacije glede na plačano realizacijo. Znano je, da plačila za opravljeno delo oziroma dobavljeno blago kasnijo oziroma jih v zadnjem času sploh ni ali pa so neizterljiva. Zakonodajalec mora upoštevati splošne pogoje gospodarjenja, zato zahtevamo, da to uredite tako, da obrtnikom ne bo treba vračati obrtnih dovoljenj, odpuščati delavcev in prihajati na Skupnost za zaposlovanje kot breme, so zapisali konjiški obrtniki v pismu, naslovljenu na vse odgovorne republike organe.

Vse to bremeni vse obrtnike. O stiskih posameznih dejavnosti pa bi lahko napisali nadaljevanko. Prizadeti so gostinci, ki so doslej plačevali le 36 odstotkov predpisanih stopenj prometnega davka, sedaj pa ga morajo v celoti. To seveda bremeni kupce, a tudi gostince, ki cen ne morejo pretirano povečevati, če nočejo izgubiti gostov. Trgovci so sicer na tak način še navajeni, vendar so večje davčne stopnje prizadeli tudi njih.

Skratka, povsod v obrti so težave. Res so tudi druge – vendar smo od te veje gospodarstva pričakovali veliko, največ. Če naj bi izpolnila vsaj delček pričakovanja o hitrejšem razvoju in zaposlovanju presežkov delavcev, bo potrebnih veliko sprememb. Takšnih, ki obrti ne bodo izenačevali z ostalim gospodarstvom, ampak jih bodo dajale boljše možnosti.

MILENA B. POKLJČ

Sodelovanje s koroškimi Slovenci

Vodstvo celjske Univerze je skupaj s predstavniki občinske vlade pred kratkim naveza na stike s Katoliškim domom prosvete iz Tinja na avstrijskem Koroškem. Gre za trajno sodelovanje, ki naj bi ga obe ustanovi sprva začrtali z izmenjavo razstav ter predavanj in kasneje dogajevanja z medsebojnimi obiski in skupnimi projektmi.

Katoliški dom prosvete v Tinju je s slovenskim dejanjem, investitor je bil brat Prežihovega Voranca, obnovljena in v sodobno galerijo in kulturni center urejena stavba, kjer se srečujejo koroški Slovenci. Vrsta odmernih razstav in predavanj pa je sicer slovenski Katoliški dom prosvete približala tudi Avstrijem.

Celjani so se ob obisku v Tinju sprva dogovorili le za izmenjavo razstav in predavanj – načrtujejo pa tudi vrsto pogovorov o koreninah slovenstva in s tem povezanimi dejavnostmi.

IS

Ampak najstarejša obrt še vedno najbolj pali!

meni veliko. Dejanske obremenitve obrtnikov, pogovori s predstavniki obrtnih združenj in posameznimi obrtniki namreč potrjujejo razloge za zaskrbljenost.

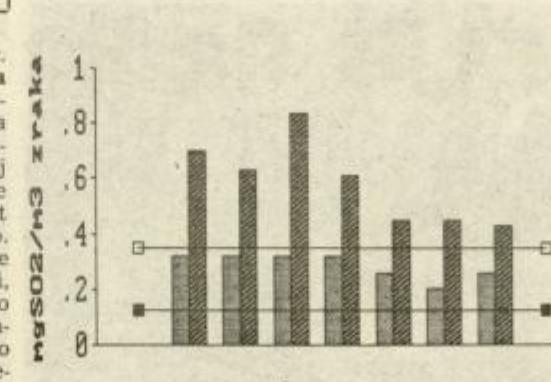
Delavci so predragi

Zakon o davkih na izplačane osebne dohodke je po izračunih v konjiškem obrtnem združenju povečal obremenitve ob izplačilih osebnih dohodkov v povprečju vsaj za 18 odstotkov. V republiki so izračunali, da so obremenitve večje za 15 do 30 odstotkov, pri visokih plačah pa tudi do 60 odstotkov. Konjiško in druga obrtna združenja zato zahtevajo, da se poseben 12-odstoten republiški davek na izplačane brutno osebne dohodke, ki ga poznamo kot davek na »plačilno listo«, ukine.

Do velikih razlik pri obremenitvi posameznega osebnega dohodka prihaja zaradi progresivne lestvice za obračun daveka. Če brutno osebni dohodek presegne 80 odstotkov povprečja zaposlenih

lahko pustiš čakati na plačo nekaj mesecev. Z delavci pa se obrtniki ne moremo in nočemo igrati, saj imajo svoje družine, svoje potrebe. Kaj lahko naredim, če lahko delavcu jamčim delo, ne pa tudi plačila? Večina obrtnikov nas je ekonomsko šibkih in več kot dva do tri mesece brez plačila ne bi vzdržali. Razen, če bi prodali svoja osnovna sredstva, da bi imeli za stroške iz dela.

Predsednik konjiškega obrtnega združenja Jože Sorsák prav tako ugotavlja, da so obdavčitve osebnih dohodkov delavcev pretiranje. »Vse gre v to smer, da bi našo vejo gospodarstva uničili,« pravi. »Gre za preživetje in če ne bo sprememb, bodo obrtniki prisiljeni odpuščati delavce, saj ne bodo imeli denarja za njihove plače. Predsednik celjskega obrtnega združenja Leopold Drame tudi opozarja na ogroženost zaposlenih: »Kaj lahko naredi obrtnik, ki mu dela ne plačujejo redno, sam pa svoje obveznosti mora

Zrak v Celju

Na merilnem mestu v Miklošičevi ulici je v času od 19. do 24. 2. 24-urno povprečje štiri dni zapored znašalo $0.32 \text{ mg SO}_2/\text{m}^3$ zraka (od 19. do 24. februarja), kar je bilo istočasno najvišje izmerjeno 24-urno povprečje v preteklem tednu. Najvišje enourne povprečje smo izmerili v četrtek 21. februarja ob 10.30, ko se je koncentracija SO_2 v zraku povzpela na $0.83 \text{ mg SO}_2/\text{m}^3$ zraka.

Na merilnem mestu v Miklošičevi je bil zrak

Plastična misel

Galerija Kulturnega centra Ivana Napotnik Velenje tudi letos nadaljuje kakovostno ponudbo razstav, ki imajo zato tudi širok krog obiskovalcev. V petek zvečer so po kulturnem programu, ki sta ga izvedla mezzosopranička Majda Švagan in pianist Robert Mracsek, postavili na ogled skulpture v risbi Erika Lovke.

Erik Lovko, doma s Postojne, se je s svojimi umetniškimi deli potrdil na številnih samostojnih razstavah doma in v tujini, za kar je prejel laskava priznanja in nagrade.

Kritik Aleksander Basin je avtorju za popotnico k velenjski razstavi zapisal, da je iztekajoče deveto desetletje tega stoletja, v katerem je umetnost izraz doživel toliko sprememb in preobratov, ponudilo tudi velika odkritja. To situacijo v kiparstvu zaznamuje zazrast plastične misli, skozi katero je mogoče spoznavati avtentičnost današnjega življenjskega trenutka v njegovi krizni razpetosti.

Prav plastična misel – to je mogoče ugotavljati na vsakem pregledu novodobnega kipastva – je značilna tudi za Erikom Lovkom, katerega izhodiščni motiv in tema hrkati je torso, v čvrsti, možati belini, kot personifikacija poguma, zrelosti in modrosti. Vredno ogleda.

MP

Barve so njegov adut

Mojster za dekoracijo – Emil Thomas v Leonardu

V trgovinici Leonardo v Zidanškovi ulici v Celju se je v petek zvečer s svojimi umetniškimi izdelki predstavil mojster za dekoracijo Emil Thomas-Tomaž. Otvoritev razstave je bila prva izmed programske zastavljenih razstav v tem letu. Emil Thomas se predstavlja z akrilnimi slikami in kristalnimi unikati.

Emil Thomas-Tomaž, ki trenutno spet živi v Celju, se je pred tremi desetletji podal v tujino, v Nemčijo, in ker ga je tam delo v tovarni spravljalo v tipične zdomske travme, se je pred njimi skušal reševati s slikanjem, religijo, pa tudi s filozofskimi pomisli. Na likovnem področju je »odkri-

Hundertwasserja, Antesa, in seveda medijsko odzivnost takratnih (70. leta!) Beuysovih akcij in predavanj. In prav govoriti tudi to, da lahko delo jugoslovanskega avtorja v tujini doseže ceno le, če je naslikano v stilu naive. Temu sledič je Emil nekoč, v enem izmed svojih skromnih nemških bivališč, zavedeno ali nezavedeno, izumil nekakšen ustvarjalni kompromis, katerega rezultati so vidni na vseh njegovih razstavljenih slikah. Osnovno vsebino jugo-naive je združil z likovnim jezikom nekaterih sodobnih slikarskih vzornikov, to pritel pospremljati z zanesljivimi razlagami o Lepoti in Harmoniji ter namesto

trdnega Tomaža jeli uporabljati blagovnočnejsi Thomas. Tako nastali likovni hibridi, v katere je Thomas vložil predvsem hrepenevanje po Sreči in Ljubezni, so uspeli osvojiti nemško občinstvo, kasneje, kot pravi avtor sam, kritike in profesorja UNESCO in končno tudi samega ruskega predsednika Gorbačova, kateremu je podaril Nočnega ptiča.

Skratka: Emil Thomas-Tomaž, ki se bo, kot kaže, spet naselil v domovini, je resnično pravi mojster za dekoracijo.

V svojih delih je najbolj preprtičljiv z jezikom barv, ki so,

kot se tega tudi sam zaveda, njegov najmočnejši ustvarjalni adut.

BORI ZUPANČIĆ

Premieri v Andražu in Taboru

Dramski skupini Kulturnega društva iz Andraža je pred dnevi uprizorila ljudsko igro Blage duše. Mladi gledališčniki so se za predstavo pripravljali tri meseca in imeli več kot 30 vaj. V igri tokrat nastopajo Metka Satler, Mirko Satler, Urška Tominšek, Jože Kužnik, Stojan Zubukovnik, Danica Turnšek, Kristina Jelen, Janez Dušin, Vinko Sitar in Anton Satler.

Prvo premiero pa so pripravili tudi v Taboru. Tamkajšnji amaterji so se prvič predstavili pretekel soboto z igro Oh, ti naši ljubi starši. Režirala jo je Jožica Ocvirk.

TONE TAVČAR

Večna likovna iskanja

Pregledna razstava članov DLAC v Muzeju revolucije

Člani društva likovnih amaterjev Celje so tudi letos postavili na ogled in v oceno ljubiteljem likovne umetnosti nekaj svojih del, ki jih je z otvoritvenim govorom pospremil na pot predsednik društva Jože Perčič, dogodek pa so obogatili učenci Glasbene šole Celje. Razstava je vredna pozornosti posebej zato, ker letos na njej sodeluje kar 19 avtorjev (društvo ima okoli 30 članov) in ker je izbor in smiselnost postavitev razstave opravil akademski slikar Avgust Lavenčič. Dela bodo na ogled do 2. marca.

Ceprav je razstava glede na tolikšno število avtorjev heterogena in iz nje odsevajo večna iskanja likovno nadarenih avtorjev, je njeno skupno sporočilo želja po miru, po neokrnjeni naravi, po lepoti, sožitju in skladnosti. Nekaterim avtorjem je to bolj, drugim nekoliko manj uspelo, česar se zavedajo tudi sami. Zato so kot člani društva pod okriljem Zveze kulturnih organizacij Celje deležni tudi različnih strokovnih seminarjev, mentorstva in likovnih kolonij, kjer sodelujejo s priznanimi slikarji, se od njih učijo in spoznavajo bogastvo likovnega sveta.

Nekatera dela, ki so na ogled v Muzeju, so zato že na visoki kakovosti ravni in je v njih čutiti navdih časa in določenega trenutka, celo »zalivske motive« v goreči oranžno rumeni barvi, pa

Utrinek z razstave, v katero je občinstvo popeljal predsednik društva Jože Perčič (levo), ob njem so na fotografiji člani: Jure Godec, Alica Javšnik in Ljuban Segar.

Foto: Edi Masnec

sonce drugega avtorja, ki želi, da ne pozabimo narji, drugod spet »božje oko«, pa podvodni svet...

Društvo likovnih amaterjev Celje je po dolgih letih čakanja dobilo prostore na Ljubljanski cesti 16. Potrebno jih bo še preurediti, potem pa bo v njih lahko zaživel društvena aktivnost. Ceprav je vsak slikar zase nujno individualist, so srečanja nujna, pogosta in poučna, zatrjujejo člani, ki imajo v svojih vrstah tudi ljubitelje likovne umetnosti, kar je posebnost društva. Društvo jih ima namen povezati v posebno klubsko dejavnost, je bilo slišati tudi na občnem zboru.

ki je sledil odprtju razstave v Muzeju revolucije.

MATEJA PODJED

Čas za ples

Medtem ko se je Plesni forum Celje vrnil z gostovanja v Novi Gorici, kjer se je minuli teden uspešno predstavil tamkajšnjemu občinstvu z Rockereto, v ansamblu že pripravljeni nove aktivnosti.

V marcu bo namreč Plesni forum pripravil tečaje aerobne gimnastike za vse tiste, ki jim je kaj do boljšega počutja in bi radi poskrbeli za boljšo zmogljivost telesa in duha. Pomlad je blizu!

MP

Ples za poletje

Studio za ples Celje deluje že deseto leto in združuje okoli 200 ljubiteljev plesne umetnosti, razdeljenih v deset skupin. Skupina Igen se je skupaj z Zvezo prijateljev mladine odločila pripraviti plesno kolonijo. To bo že tretje plesoče poletje za skupine.

Plesalci se na poletje pripravljajo že pozimi. Določili so kraj, kjer bodo plesali to poletje, in sicer Materado pri Poreču. Pod pedagoškim vodstvom Igorja Jelena in štirih vzgojitev so v deset-dnevni program letovanja na morju poleg plesa zapisali še učenje angleščine in italijanščine ter likovno delavnico. Dovolj časa pa bo ostalo še za kopanje in družabne večere.

MP

Opojnost gimnazijskega Opoja

Ne zgodil se pogosto, da bi dramska sekcija neke šole v dobrem letu delovanja uspešno izvedla dve premieri in za nameček dobila nagrado občinskega kova, pa se Prešernovo povrhu. In ravno to se je zgodilo Eksperimentalnemu gledališču »F«, ki deluje v okviru Gimnazije Celje.

Da celjska Gimnazija živi s kulturo, ni skrivnost, da pa so eksperimentalci prispevali k temu mnogo več kot le svoje ime, se je jasno in glasno slišalo na podelitvi letošnjih občinskih Prešernovih nagrad.

Eksperimentalno gledališče »F« deluje drugo šolsko leto, ustanovljeno pa je bilo na pobudo dijakov samih. Vsak začetek je težak in tudi ta ni bil pretirano brilantan. Trudili so se postaviti na oder Cico v metroju, vendar so misel nanjo kmalu opustili. Toda delovna vnema ni popustila in lani maja so se v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju predstavili s satiro Ervina Fritza Miraka s sestri Neži, žal brez ponovitev.

Takojo po pocitnicah pa so zaplavili v čisto drugačne vode. Oktobra so prišli na plan z novo premiero. Tokrat so odkrivali golo eksistenco izobčencev, življenje ljudi na robu... V skladu s tekstrom dramskega dela Človek v šipi, Petra Božiča, so se podali na ulice Celja, v Likovni salon, k Splavarju... in tako skušali na svoj, drugačen način razbiti monotono gledališčnih predstav. Trudili so se in še se trudijo obogatiti gimnazijsko ustvarjanje in

kot dokaz, da misijo resnimo na večer kulturne praznike doživeli še eno premiero. Predstavili so s Opojem, katerega avtorji sami.

Eksperimentalci imajo veliko načrtov, pa tudi delovne vneme jim ne manj in Prešernova nagrada jim več kot vzpbudba, zato za obstoj in nadaljevanje kulture na celjski Gimnaziji dolgo ne bo treba bati.

ANDREJA TERČE

Preveč pridna Pepelka

Mladinska dramska skupina DPD Svoboda Polzela se konec minulega tedna predstavila mladim Polzelanom s predstavo Lewyja Olfsoma in v predstavi Urške Jeršič »Preveč pridna Pepelka«. Z mladimi gledališčniki s Polzele je delo režiral Jakob Jeršič, ki je med drugim v gledališki list zapisal: »Na naši življenjski poti se srečujemo z različnimi Pepelkami – bogatimi revnimi, osamljenimi, zaljubljenimi, premalo pridnimi... Na Pepelko pa sploh ni normalna, ker je preveč pridna. Ne hoči v disk, ne mara fantov, noči niti v kino. Samo pometa, šiva se cmeri. O groza, kaj bo iz te dekllice?«

V pravljici nastopajo Manuela Pečnik, Saša Košec, Nina Ciperman, Nuša Rojnik, Lea Pšaker, Suzana Miklavžina, Matej Rakun, Stanka Hribar, Vita Habjan, Tina Terglav; glasbeni oprema Marjaž Jeršič, ples Nanika Cviki in lut Marko Kužna. S pravljico bodo tudi gostovali.

T. TAVČAR

ZAPISOVANJA

Broadwayska in londonska afekcija

Piše Tadej Čater

Za newyorškega dramatika in scenarista Craiga Lucasa je bila pot afirmacije zelo zelo dolga in naporna. Ne le, da je moral najprej ponovno preplavati Atlantik, ampak je moral še prelezati manhattanske grize. To je bilo vsekakor težje. Film Longtime Companion, ki se ukvarja z akutnim problemom Aidsa v sodobni Ameriki, je vsekakor problematičen. Za Manhattan, torej za New York, nikakor pa ne za Hollywood. Zahodna obala ima sicer zelo razvito gay scene, nima pa toliko Aidsa. Producenstvo je končno postala stvar Samuel Goldwin Comp., kar je pomenilo uspeh. Na Ameriškem filmskem festivalu v Utahu so ga razprodali vsemu svetu. Seveda ne zaradi fabulativnih strukturalij, temveč zaradi igralske zasedbe. Bruce Davidson, ki je že igral homoseksualca v broadwayski postaviti Steklene menažerje in losangeleski postaviti kramerje The Normal Heart, Stephen Caufrey, John Dosset, Patrick Cassidy, Dermot Mulroney in Mark Lamos. Plus casting: Norman Rene. V vsakem primeru ravno dovolj, da bo Lucas lahko spet popival v družbi Romana Polanskega in Stephena Frearsa, napisal nekaj »specialnega« za Al Pacina in postavil dramo Kavijar na Off Broadwayu. Vse to pa je še vedno samo New York. Hollywood je še vedno daleč stran na zahodni obali. Lucasove ambicije pa so najbrž precej večje.

Po novem bi pa tam naj žive tudi Tadej Zupančič. S to rado, da je njega pot vodila tudi preko Celja, jasno, in Ljubljane ter Amerike. Kaj je pri vsem tem imel Rick Whitaker, v najbrž najboljše on sam. Sice je pa pred kratkim izdal knjigo Steven Spielberg, kajpača Najprej secesija in recesija, na vmesne faze in potem s petdeseta ter šestdeseta. Končno pa še filmografija. Televizijske produkcije so pa izjemne zaradi cesar sta jim namenjeni zgojni dve strani. Vse skupaj pa je v glavnem stvar afekcije d'Americane. Še nekaj biografskih podatkov: kulturni urednik Radia Student, urednik Literarnih stvari v Mladini, programski vodja ljubljanskih nematografov in član programskoga sveta EG Glej. Zdaj je urednik pri založbi Krti in reviji Problemi-Eseji, sicer pa se še vedno objavlja. Pred kratkim pa ste lahko videli njegov filmski obraz, oh zdaj pa pretiliram, v reviji Svet. Ne brž bo tole kar dovolj; sicer pa čakamo na izid novih knjig Pop TV in Nova kondicija. Precej zapleteni naslovi, kaj nedaj? Navsezadnje se pri nihovih ne »vzdržuje« niti Spielberg.

Če smo že pri Ameriki, tista trenutno tudi dve imeni (plus dve, ki tam predava Aleš Debeljak in Boris A. Novak) slovenske literature. Univerza v Chatanooga gosti Damita Zajca in Milana Dekleva. Več o tem pa naslednjič, ko pesnika vrneta.

V jajcih je moč

Samo za ljubitelje – Kdor pričakuje dohodek, bo razočaran

Jata 40 piščancev se je razmnožila na 300 kljunov, zlatih jaje pa od nikoder. Obstajajo le slastna, pisana prepeličja jaja, ki sicer ne prinašajo obilja novcev, zato pa so blago dejani dodatek prehrani, znani pa so tudi njihovi zdravilni učinki. Čeprav mu niso prinesle bogastva, je Zvonko Šajegl iz Žič kar malo zaljubljen v svoje japonske prepelice. Veselje pa mu delajo še kunci, pasemske kokoši leghorn, race in seveda koze. 10 jih ima, med njimi pa je tudi rodovniški kozel, ki je na republiški razstavi že dvakrat dobil srebrni zvonec. Pa se to Zvonku še ni zadosti. Da pride na svoj račun, je gospodar društva ljubiteljev malih živali v konjiški občini. Pomaga pri izbiri primernih živali za razstave in jih zanje tudi pripravi. Le kaj bi še imel doma, če bi le premogel kaj več zemlje kot ohišnico?!

Ampak brez brata Marjana, ki ima malo več prostora in paše, še to ne bi šlo... »Če zrasteš na kmetiji, ti ostane navezanost na živali,« povzame Zvonko vse v en stavek. Vendar pa imajo kmetje živali bolj iz potrebe kot pa iz ljubezni. Z njimi se preživljava in to je kot pravi kmečki sin poskusil tudi Zvonko. Pod vplivom velikih časopisnih naslovov o »zlatih jajcih« in iz radovednosti se je dan spomladsi odločil za japonske prepelice. Kupil je 40 piščancev, danes ima že 300, prepelic, toda... »Kdor pričakuje samo dohodek, bo razočaran,« ugotavlja danes, hkrati pa kar ne more prehvaliti neverjetnih lastnosti drobnih prepelic in njihovih pegastih jajc.

Prelepo, da bi bilo res

Pred slabim letom dni so čez noč postala prepeličja jajca tudi pri nas pravi hit. V svetu so že dolgo donesen posel, saj so nesporno blagodejen

potrebujejo red, čistočo, ustrezno temperaturo, vlago in hrano. Za hrano je sedaj že poskrbljeno, saj mešalnica Hmezad izdeluje specialno hrano za prepelice. Sicer pa

ga novega, prodajo prepeličji jajci pa je pri nas resno ogrozilo nekaj nevestnih rejcev. »Plačujemo pa vsi, tudi tisti z zdravimi jatami,« se jezi Zvonko. Sam vozi jajca

Zdravilnost prepeličjih jajc

Zdravilne učinke jajc japonskih prepelic so že pred stoletji zabeležili Japonci in Kitajci. Se danes, na primer, priporočajo na Japonskem za zdravljenje astme surova jajca prepelice z dodatkom pomarančnega soka (tri jajca s sokom režna pomaranče zjutraj in zvečer šest mesecev).

V novejšem času so prepeličja jajca proučevali predvsem japonski in sovjetski strokovnjaki. Ugotovili so, da so v njih biološko aktivne snovi, da imajo petkrat več vitaminov kot kokošja jajca, več rudnin in več esencialnih aminokislín, iz katerih tvori telo potrebne beljakovine. V njih je petkrat več fosforja, osemkrat več železa, šestkrat več vitamina B₁ in petnajstkrat več vitamina B₂ kot v kokošjih jajcih. Ena prepeličja jajce ima približno 66 J oziroma 15,8 K kalorije.

Prepelice jajca z uspehom uporabljajo kot dijetno hrano pri zdravljenju migrene, hipertonije, stenokardije, bronhialne astme, zvišanega holesterolja, sladkorne bolezni, kročnega holicistitisa in slabokrvnosti. Priporočajo jih tudi rekonvalescentom. Za nekatere primere je potrebna kura s 120. za nekatere z jajci.

Prve tri dni je treba uživati po tri, kasneje pa po pet surovih jajc na prazen želodec, pol ure pred prvim obrokom druge hrane. Otrokom, maljšim od 10 let, dajejo po štiri jajca na dan, mlajšim od treh let pa po dve jajci. Najbolje je, če so jajca zmesana s sokom, mlekom ali sadjem, po potrebi pa je mogoče dodati sladkor ali med. Tako nastane tudi odličen napitek za tiste, ki bi drugače zaradi pomanjkanja časa preskočili zajtrk. Sicer pa prvo leto priporočajo dve zdravilni kuri, med njima pa naj pretečeta dva meseca.

se da uporabiti tudi hrano za kokoši nesnice, a jo je treba skrbno dopolniti z različnimi dodatki.

Če je jata zdrava, mora biti vsak rejec zadovoljen, čeprav ne bo čez noč obogatel. Ljudje so nezaupljivi do vseh.

mesečno na veterinarsko kontrolo v Celje, dvakrat letno pa veterinari pregledajo celo jato. Nevestni rejci pa so si dovolili prodajo s salmolanimi okuženjimi jajci. Nezupanje ljudi sicer počasi usha, a res počasi.

»Upamo, da bo to kmalu mimo in se bo mesu in jajcem spet vrnila zaslужena veljava,« pravi Zvonko. Sam je jajca sprva prodajal samo doma, danes pa jih lahko dobite v nekaterih trgovinah Dravinjskega doma iz Slovenskih Konjic in na celjski tržnici pri Marjanu Deželačku, svojim pacientom pa jih ponujajo tudi v Termah Žreče. Časi, ko so se ljudje drobnim pisanim jajcem smejali, so menda dokončno mimo.

Zvonko Šajegl nima zemlje, ima pa živali. Krmo pridelava na tuji zemlji, največ pri sosedih. Če hočeš delati, zemlje ni težko dobiti,« zagotavlja Zvonko. Koze pa vseeno raje pase samo na bratovi zemlji. »Zelo lepo očistijo obrobke,« se strinjaj Marjan, »a vrtnarije ne sme biti blizu.«

Prepelica je čudež narave

Prepelice so udomačili šele pred nekaj sto leti, še vedno pa kot divje ptice selivke

čih in visokih planotah, na s travo poraščenih bregovih rek. Med udomačenimi prepelicami je najbolj znana in tudi razširjena japonska prepelica – *Coturnix coturnix*

Prepelice v kulinariki

Divjo prepelico so izjemno cenili že starci Grki in Rimljani. Kot posebno redkost so ponujali prepelico, zavito v list vinske trte ali pa pečeno v lesnem pepelu. Danes so cenjene rižote in paprikaši s prepeličjim mesom, pečene prepelice, zavite v šunko, ali prepelica, pečena s pirejem iz koruzne moke.

Prepelici jajca uporabljajo predvsem trdo kuhanza dekoracijo hladnih jedi ali za pripravo vseh jedi, ki vsebujejo jajca – tudi na primer za rezance. Namesto enega kokošjega jajca je potrebno vzeti pet prepeličjih.

živijo v Aziji, Afriki in Evropi. Najraje živijo v suhem travnatem območju, na primer ob vznožju gora, na gri-

japonica. Ta še vedno plašna ptica je pravi mali čudež narave. Iz jajca se izvali že po 17 dneh. Izredno hitro raste in samica prične nesti jajca v starosti od 35 do 42 dneh. Na leto znese od 250 do 360 jajc. Jajca so sicer drobna in tehtajo povprečno le 10 gramov, vendar je treba vedeti, da tudi prepelica tehta le 125 gra-

Sredi žita varno skrita poje ptica prepelica: klas zori, klas zori, pet pedi, pet pedi!

(J. Menart)

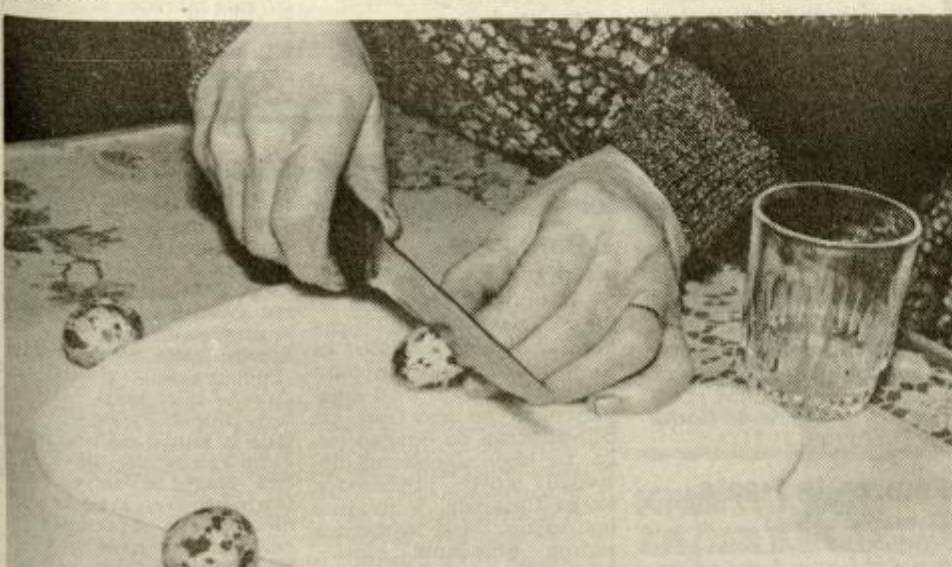
mov. V enem letu tako znese do 3 kilograme jajc, kar je dvajsetkrat več, kot tehta sama. Kokoš zmora le osemkratno težo.

Zal pa prepelica tako uspešno nese jajca samo eno leto. Potem jo je treba zamenjati. V nasprotju s kokošmi prepelicami še vedno niso povsem udomačene in se tudi ne razmnožujejo same. »Z udomačitvijo so jim uničili čut za materinstvo,« razloži Zvonko Šajegl. Potrebne so torej valilnice. Ampak če upoštevamo, da lahko živi na kvadratnem metru šest kokoši in kar 110 prepelic, je vseeno bolje imeti prepelice. Zvonko sicer pravi, da je za kvadratni meter 80 prepelic več kot dovolj in jih ima sam le 60, vendar je on bolj kot reje ljubitelj živali.

MILENA B. POKLIC
FOTO: EDO EINSPIELER

Prepelice potrebujejo zelo malo prostora, zahtevajo pa pravo temperaturo, vlago, hrano in čistočo.

Prepelica jajca imajo krhko lupino, pod njo pa močno opno. Zaradi te opne ostanejo sveža 50 do 60 dñi, marinirana pa celo še dlje. V Avstriji so ravno marinirana prepeličja jajca prava specialiteta. Na posnetku Zvonkova žena Marija nazorno kaže, kako je jajce najlažje odpreti. Z nožem ga preprosto prerežete.

Drobna, pisana jajca, v njih pa toliko bogastva! Marija jih svoji družini pripravlja na vse možne načine, vsi po vrsti pa prisegajo na učinkovitost svežih koktejlov.

Slovenska vojska: da ali ne

Minuli teden smo tudi v Celju podpisovali Deklaracijo za mir, javnost pa se je ukvarjala in se še ukvarja z dilemo: ali nam je potrebna lastna vojska ali bi imeli raje Slovenijo brez vojske. In kaj o tem pravijo naključni sogovorniki na celjskih ulicah.

Avgust Božič: »Pobuda o demilitarizirani Sloveniji je dobra, mislim pa, da je nekoliko preuranjena. Ne vem, če so razmere v svetu že takšne, da bi lahko bili brez lastne vojske. Vem, da se podpisuje zdaj deklaracija, bolj podrobno pa z njo nisem seznanjen. Vem le toliko, kolikor ujamem po radiu in televiziji ali preberem v časopisu.«

Ivo Trilar: »Glede na gospodarske razmere se mi zdi pametno, da bi denar namestili za gospodarstvo in ne za vojsko. Jasno pa je, da nekakšno vojsko potrebujemo. Po mojem mnenju bo dovolj, da nas branita policija in teritorialna obramba, ker smo tako majhna dežela, poleg tega pa bi s tem močno zmanjšali stroške. Vse, kar bomo počenjali, pa je treba delati legalno, ne pa tako kot na primer zdaj uvažamo orožje.«

Franc Veber: »Mislim, da nam majhna lastna vojska ne bi prav nič škodila. Se zlasti v tem trenutku, ko nas južni bratje tako ponižujejo, teritorialna obramba in policija pa sta po moje pre malo, da bi zavarovali slovenski narod. Zdaj, ko ne plačujemo več za nerazvite, lahko ta denar porabimo za lastno obrambo. O kakšnem podpisovanju deklaracije na Celjskem pa mi ni nič znanega.«

Albin Klajnšek: »V vsakem primeru je vojska stvar, za katero je potreben denar. In kot majhen narod, kot majhna država, si lastne vojske po moje ne moremo privoščiti. Iz lastnih izkušenj vem, da je vsaka vojska zlo. Kot sedemnajstletni fant sem bil v Litvi, Letoniji in Estoniji, torej tam, kjer se zdaj borijo za svojo samostojnost, skusil sem drugo svetovno vojno in zaradi vsega tega sem proti vojski.«

Matej Romih: »V trenutnih razmerah se mi zdi, da bi bili bolj težko brez lastne vojske, za prihodnje pa je to najbrž pametna odločitev. Teritorialna obramba in policija bi bili verjetno tudi dovolj, da nas zavarjeta, samo morali bi se dogovoriti, kako bi delovala.«

Jožica Krajnc: »Čisto brez lastne vojske bi bilo najbrž malo čudno, ker nas lahko čez noč kdo presenetí. Po eni strani sem za lastno vojsko, po drugi pa tudi ne, predvsem zaradi stroškov. Okrog podpisovanja deklaracije pa ne vem, kdo bo še sploh kaj podpisal. Podpisovali smo ob volitvah, podpisovali smo plebiscit, pa doslej še ni nič drugače. Samo pogajajo se vodilni in hodijo naokrog ter trošijo naš denar. Ljudje pa še komaj živijo in plačujejo davke. Tako ne bo šlo. Ce pa bo z novo vojsko manj stroškov, potem pa naj to kar nadrijmo, nič nimam proti.«

Imajo svoj dom

Delovni uspeh dobrnskih gasilcev

Po šestih letih dela, v katerega so vložili več kot petdeset tisoč udarniških ur, so gasilci na Dobrni dosegli velik uspeh, ko so 115. občni zbor svojega društva lahko pripravili v novi, izredno lepi večnamenski dovrani nad garažami v sedanjem gasilskem domu.

Člani društva na čelu z nemornim predsednikom Stefanom Pohajačem so zlasti na sobotah in nedeljah, največkrat pozno v noč, delali pri gradnji dvorane, ki je danes v gasilskih domovih prav gotovo daleč naokrog najlepša. Prijedali so prireditve in izkupiček vlagali v dvorano. Pomagali so tudi krajanji in občinska gasilska zveza, prav gotovo pa ne bi uspeli, če ne bi glavnine dela opravili sami. Nova dvorana bo tako prostor za strokovno izobraževanje gasilcev, kulturno družabne prireditve, ob pametnem dogovoru pa

jo bodo lahko uporabljali tudi drugi.

Dobrnski gasilci bodo tudi letos nadaljevali z deli pri gasilskem domu, kjer je treba zlasti na starejšem delu obnoviti streho in prepleskati fasado. Ob tem pa so bili prizadevni tudi na gasilskem področju. Posredovali so v osmih požarih, kolikor jih je bilo lani na njihovem področju, pomoč pa so nudili tudi v odpravi poplave. Njihove desetine so uspešno nastopile na različnih tekmovaljih, kjer so pionirji osvojili naslov občinskega prvaka. V jubilejnem letu želijo dobiti novo vozilo, če pa ne bo denarja, bodo obnovili starega. Dobro sodelujejo s šolo in krajevno skupnostjo ter sosednjimi gasilskimi društvami, ki so se tudi udeležila občnega zabora. Letos bodo nabavili več osebne zaščitne opreme, saj jim te v primeru elementarne nesreče primanjkuje.

T. VRABL

Pohvale društvu

Tudi v minulem letu so člani turističnega društva iz Šempetra s prostovoljnim delom opravili vrsto vzdrževalnih del pri obeh turističnih objektih – jami Pekel in Antičnem parku.

Obisk je bil dober, saj je Antični park obiskalo 15.500, jamo Pekel 24.327 in gozdno geološko pot 3.622 ljudi. Poleg tega je društvo s svojimi člani sodelovalo na različnih prireditvah, samo pa je organiziralo tradicionalno prireditve v naslovom Veselo poletje v Peklu. Je pa res, da vsega dela, ki so ga načrtovali, niso opravili, zato so precej vzdrževalnih del vnesli v letošnji program dela. To so med drugim poudarili na občnem zboru društva, ki je bil minuli petek, še posebej pa so pohvalili turistični podmladki, ki ga uspešno vodi Marija Horvat.

Na zboru so podelili tudi več odličij Turistične zveze Slovenije. Veliko priznanje Turistične zveze Slovenije je prejelo gostišče Štorman,

zlati znak Turistične zveze pa so podelili Branku Golavšku, Malčki Javoršek, Martiňu Štormanu in Slavku Štrucu. Srebrne znake so prejeli Edi Masnec (posmrtno), Marjan Volpe in Jože Žnidar, bronaste pa sta prejela Slavko Jelen in Ingrid Volpe. Zbranim je govoril tudi častni predsednik Celjske turistične zveze, profesor Zoran Vučler, ki je dejal, da se Šempetersko turistično društvo uvršča med najbolj delavne in najuspešnejše v Sloveniji.

TONE TAVČAR

Slavko Zgonc v Šempetu

Če bi radi izvedeli kaj več o vzgoji okenskih in balkonskih rastlin, ste vabljeni na predavanje Slavka Zgonca v Šempetu. Ta priznani strokovnjak bo predaval v dvorani zadružne organizacije v Šempetu, in sicer šestega marca ob desetih dopoldne. Predavanje je organizirano na pobudo kmetijsko gospodinjske svetovalne službe v žalski občini.

IB

Hmeljarji se izobražujejo

Po triletnem premoru so v kmetijski zadrugi Savinjske doline spet organizirali hmeljarsko šolo. Zanimanje za njo je zelo veliko, vsak dan predavanja obiskuje 36 hmeljarjev. Hmeljarska šola se je začela 11. februarja, trajala bo predvidoma 15 dni, slušatelji pa imajo predavanja v prostorjih zadružne organizacije v Šempetu. Hmeljarsko šolo vodi inženirka Martina Zupančič, udeleženci pa obravnavajo celotno problematiko, vezano na hmeljarsvo.

IB

V SPOMIN

ske mandatu, je bil izvoljen v izvršni svet celjske občinske skupščine. V njem je delal mandat in pol, ter se leta 1988 invalidsko upokojil. Njegovo utrujeno srce je vedno težje prenašalo napore, ki niso vedno izhajali le iz delovnih obveznosti, saj je bil delu nadvse predan. Največ je naredil na področju urejanja odnosov z drugimi občinami v Jugoslaviji, kjer se je vedno zavzemal za sodelovanje

Ivan Andrejaš

V 59. letu je v Celju umrl Ivan Andrejaš, ki je v mesto ob Savinji prišel 1969 iz Krškega, kjer je delal v gospodarstvu. Vzljubil je svoje novo domovanje in mu posvetil vse moči.

Rojen je bil v Metzu v Franciji, kamor je oče odšel za kruhom. Ko se je na evropskem zahodu začela vojna vihra, so se preselili v Krško, a so jih Nemci kmalu izselili, kjer je otroštvo preživljalo v posebnem taborišču. Po vojni so se vrnili v Krško. Bil je četrti otrok med devetimi, oče je kmalu po vrnitvi iz taborišča umrl, tako da je mama ostala sama s petimi nepreskrbljenimi otroki. Gimnazijo je obiskoval v Kočevju, nato pa pravno fakulteto v Ljubljani, kjer je absoluiral.

V Celju je najprej delal v Nivoju, nato pa na občinskem komiteju ZK kot organizacijski sekretar za ekonomsko vprašanja. Od leta 1977 do 1981 je bil jugoslovanski konzul v švedskem Göteborgu. Po končanem diplomati-

DRAGO MEDVED

hajali siti od doma. Vso skrb, težave in bridke ure je povezovala z ljubezno in materinsko dobro voljo.

Najtežje ji je bilo dva meseca pred koncem 2. svetovne vojne. Le pol ure hoda od doma je padel njen še ne 18-letni najstarejši sin Tonček. Smrtno ranjenega so prinesli na domače dvorišče, kjer je izdihnil, in še isto noč so ga pokopali. Le nekaj mescev po tem je rodila svojega zadnjega, štirinajstega otroka.

Njeni otroci so bili njena sreča in njen ponos. Vsako leto so se ob njej nem osebnem prazniku vsi zbrali v domači hiši. Zadnjih 23 let med njimi ni bilo hčerke Trezike, ker jo je v njihove srede iztrgal zahrbtna bolezzen. Pred petimi leti jo je v 87. letu zapustil njen živiljenjski spremljevalec Franc.

MIHAEL SVET

PLANINSKI KOTIČEK

Snežnik

9. marec, sobota

Na zimski pohod na Snežnik, ki ga prireja PD Zlatarne Celje, bodo odšli s posebnim avtobusom z Glazije, ob 5. uri. Zimska oprema je obvezna. Prijavite se pri Romanu Turku (tel. 31-711).

Porezen in Franja

23. marec, sobota

Odhod na izlet, ki bo združen z obiskom bolnice Franja, bo v soboto, 23. marca, ob 6. uri s posebnim avtobusom z Glazije. Obvezna je zimska oprema. Prijavite se pri PD Zlatarne Celje, pri Romanu Turku (tel. 31-711).

V Črno goro

PD Zlatarne Celje prireja

o 1. 27. juliju do 5. avgusta 10-dnevni izlet po vrhovih Črne gore (Komovi, Bjelasica in Sinjavina) ter v narodni park Biogradska gora, med spletanjem po reki Tari, od Sljivanskega do Šćepana polja, pa bodo udeleženci doživljali lepote jugoslovenskega Colorada. V društvu opozarjajo, da je to namara zadnja priložnost obiska, kajti elektrogospodarstveniki si znova zelo prizadevajo za gradnjo elektrarne in s tem potopitev tega lepega predela. Prijavite se do 15. aprila in to pri Romanu Turku (tel. 31-711).

Kam letos z »zlatarji«?

Planinsko društvo Zlatarne Celje načrtuje v prihodnjih mesecih še številne izlete v regije, Sloveniji, Jugoslaviji in zamejstvu. Tako imajo za program: pohod na Dobre, izlet Polhograjske grme Oštrelj-Litija, maja Cres-Iščinj, Blešč, Peterje-Fridriščajn in pohod na Stol, junij Južni Velebit, Slavnik-Vremčica-Nanos in Jalovec, julij Durmitor-Tara, avgusta Čvica-Čabulja, septembra Kobilč, oktober Goljava-Reški planina, po starih gradov Ivanšice ter Janče-Prista-Bogenšperk, novembra Peter nad Bistrico, Sotli, Planina-Bohor-Smohor-Mrzlica ter decembra pohoda na Tisje in Javornik.

Z reprivatizacijo do novih delovnih mest

»Pet tisoč sezoncev odnese iz Savinjske doline vsako leto devet milijonov mark.« trdi republiški poslanec Vinko Drča

V začetku marca bodo poslanci v republiškem parlamentu obravnavali zakon o denacionalizaciji ter zakon o zadrugah. O tej zakonodaji, posledicah ter poslanskem delu govoril Vinko Drča iz Grajske vasi.

V Savinjski dolini si veliko obetači ob vračanju premoženja. Če bi ljudje dobili nazaj zemljišča, računate, da bi ostali na kmetijah, to pa bi po vaših ocenah sprostilo kar 800 do tisoč delovnih mest. So ta pričakovanja realna?

Drča: »Prepričan sem, da to drži. Vsako leto prihajajo ob koničah ljudje iz drugih republik, ki nam pomagajo pri sezonskem delu. Teh sezoncev je kakšnih pet tisoč in trdim, da bi delo lahko opravili ljudje tukaj sami.

Drča: »Prepričan sem, da to drži. Vsako leto prihajajo ob koničah ljudje iz drugih republik, ki nam pomagajo pri sezonskem delu. Teh sezoncev je kakšnih pet tisoč in trdim, da bi delo lahko opravili ljudje tukaj sami.

Drugačen dan

Pretekli teden je bil na OS Vere Šlander na Polzeli imeniten kulturni dan, ki pa ni bil le v znamenju slovenskega kulturnega praznika, ampak tudi v počasti tev 30-letnice bralne značke.

Dan so zasnovali v obliki projektnega dela. Z branjem, raziskovanjem in ustvarjanjem so pričeli že meseca septembra. Na bibliopedaških urah v knjižnici so se dogovorili, da se bodo letos prav vsi učenci – tekmovalci za bralno značko od 1.–8. razreda – posvetili skupni temi: sporočanje. V ta namen so predelali pri pouku izobraževalne slikarice pisateljice Berte Golobove. V okviru skupne teme so si izbrali še podprojekte, npr. šestošolci mir, sedmošolci priateljstvo, osmošolci ljubezen itd. Z dodatnim branjem poljud-

noznanstvene literature so širili temeljno znanje pri slovenskem jeziku, zgodovini, geografiji itd. Nova spoznanja so uporabili pri vsestranskem ustvarjanju (pisnem, likovnem, dramskem...) Svoje prispevke so pisali v najrazličnejših sporočanjih zvrsteh in jih predstavili na sklepni prireditvi kulturnega dneva. Znanje pa so dokazali na kvizu.

Projekt sta dopolnjevala še razstava ustvarjalnih dosegov vseh učencev in pričakovanje.

zadnjem premoženja. V ta namen so predelali pri pouku izobraževalne slikarice pisateljice Berte Golobove. V okviru skupne teme so si izbrali še podprojekte, npr. šestošolci mir, sedmošolci priateljstvo, osmošolci ljubezen itd. Z dodatnim branjem poljud-

**Zbirka:
Miloš Likar**

Novice 1851

Da je omika slovenkiga prostiga ljudstva dosihmal grozno zanemarjena, je sploh znana žalostna resnica. Znano pa je tudi, od kod to izvira: 1) od premašo šol, 2) od se tistih, ki jih imamo, slabih šol, 3) od nejevolnosti staršev do šol.

Le ko se bojo te ovire odpravile, se bo povzdignila omika slovenkiga ljudstva, katera je človeku sveta dolžnost, ker mu Bog ni umar zato podaril, da bi ga v zemljo zakopal, ampak da bi ga razbistril v čast Bogu, v prid svoj in v prid dežele, v kteri živi.

Kdor pravi: »Čmu je kmetu šola», si misli: »Za kmata je nar bolje, ako neumen ostane.« Nagibi tacih misel pa so malopridni, pregrešni. So tudi po slovenskih deželah popačeni mladenci, ki so nekoliko let v solo letali, pa zavolj nemarnosti v učenju ali slabiga zaderžanja šolo zapustili ali pa celo zapustiti mogli. Taki pridejo po tem na kmete domu, so v pohujšanje vsem sosedam, da s perstrom na nje kazajé, pravijo: »Lepo reči ne v šolah naučen!« Krivčno je tedaj, po tacih malopridnih izgledih šolo sploh obsoditi in je ravno tako krivčno, kakor če bi rekli: »Ker je na kant dian kmet Boštjan malopriden, so vse kmetije za nič.« Vendar ne smemo prostimljati kritih krvih razvodkov zameriti, ker samo nima šolske omike.

Mnogi misljijo, kako bi se šole po kmetih napravile. Ta misel je resniga prevdarksa vredna. Naše županije bi morale ta nasvet dobro preverdati, da bi zvedeli, če je nasvetovano mogoče narediti. Ker je naša dežela bolj uboga, otežena z mnogotimi davki, lets še s točo obiskovana, je zlo težko na to pomisliti, da bi šole na kmetih naredili. Kdo bo vse to plačeval.

Toliko lažej pa, kakor je sem ter tja slišati, bi se dale radovljne šole napraviti ako bi se od prave strani začelo. Veliko duhovnovo po kmetih bi radovljeno šolo lahko napravili in ne iščejo pri tem nobenega družiga, ki pa bi se sprostila delovna mesta.

Predvsem gre tu za dela v hmeliščih. Če bi bile kmetije dovolj velike, bi delavci zagotovo ostali doma, s tem pa bi se sprostila delovna mesta.«

Vračanje zemljišč in odpravljanje starih krivic bo menilni tudi delitev zemlje, ki je zdaj v rokah družbenih kombinatov. Kakšna bo potem usoda teh delavcev?

Drča: »Delavci, ki so zdaj zaposleni v družbenem sektorju, ne bodo izgubili delovnih mest. Teh je okoli 375 in prepričan sem, da bodo vsi dobili novo zaposlitev na kmetijskem področju.«

Kmetijska zakonodaja je bila že nekajkrat obljubljena, še vedno ni zagledala luč sveta. Zakaj takšno začevanje?

Drča: »Zakonodaja se pravilja, je pa to zagotovo najtežja zakonodaja po vojni. Če bi bili nekdanji lastniki še živi, ne bi bilo posebnih težav pri vračilu premoženja, tako pa se je lastništvo v tem času dvakrat ali trikrat zamenjalo. Stališče kmečke zveze je tukaj zelo jasno: vračanje premoženja ali denacionalizacija mora biti prva faza privatizacije, da ne bodo nastajale nove krivice.«

V žalski občini rešujete stvari po dveh tarih. Z vračanjem premoženja se ukvarjate v kmečki zvezi, obenem pa je bila v tej občini ustanovljena podružnica razlaščenih lastnikov. Zakaj problemov v zvezi z vračanjem premoženja ne rešujete enotno?

Drča: »Tudi sam ne vem, zakaj ta dvojnost. Podružnico so organizirali znotraj Demosa in čeprav je kmečka zveza članica Demosa, nismo bili soorganizatorji. Lahko pa kmetovalcem še enkrat zagotovim, da bodo odvzeto zemljo dobili nazaj in da ne razmišljamo o denarnih nadomestilih. Vztrajali pa bomo pri nedeljivosti hmelišč. Sredi sedanjih

hmelišč nihče ne bo mogel gojiti koruze, spriznati se bo moral s hmeliščem ali pa zamenjavo zemlje.«

Ste poslanec kmečke zveze v republiškem parlamentu. Veliko kritik slišimo na račun poslancev, kako se vi udeležujete sej skupščine?

Drča: »Mislim, da so kritike na račun poslancev upravičene. Res so klopi velikokrat prazne, toda ne po krvidi poslancev kmečke zveze. V republiškem parlamentu nas je 34 in 34 nas tudi redno sedi na sejah. Imamo samo 3 profesionalne poslance, za naše delo pa dobimo vsak mesec 513 dinarjev.«

Vpliv kmečkega lobija je v Sloveniji zelo velik, pa vendar se razmere nič kaj ne spreminjajo oziroma kmetovalcem ukinjajo občinske premije, cene ne pokrivajo stroškov, čakalni roki na plačila so vse daljši. Kako vi ocenjujete razmere?

Drča: »Položaj v kmetijstvu je vse prej kot rožnat, vendar smo v kmečki zvezi in parlamentu le dosegli nekaj stvari. Konkretno mlekarne plačujejo za liter mleka 3,72 dinarjev, razliko do 5,10 dinarjev pokriva republiški regres oziroma premije, ki smo jo priborili v kmečki zvezi. Izborili smo nadalje republiški regres za pitano govedo. Predelava oziroma klavnice morajo plačati za kilogram mesa v ekstra klasi 28 dinarjev, s tem da za 3 dinarje pri vsakem kilogramu pošljajo zahvalek na republiko. Vse to je kaplja v morje, ker so naše kmetije premajhne in tu smo spet pri zakonodaji, ki naj bi te stvari v kratkem spremnila.«

IRENA BAŠA

Kajuh je pesnil tudi v nemščini

V spomin na obletnico smrti Karla Destovnika Kajuhu objavljamo anegdotu iz njegovega življenja. Anegdota izvira iz leta 1940, povedal pa jo je Šoštanjan D. Tičer.

Nasproti zdravstvenemu domu v Šoštanju je bil na reki Paki Matijev jez, v katerem se je v poletnih mesecih kopala večina Šoštanjančanov. Med kopalcji je bilo še zlasti veliko študentov, med katrimi je bil tudi Karel Destovnik. Nekoliko let mlajši otročaji so radi prisredili k tej študentovski druščini in vleklji na ušesa njihove učene pogovore, še zlasti pa so radi prisluhnili Kajuhovim domislicam. Ko je Nemčija že zasedla Avstrijo, so študentje razpravljali tudi o politiki.

VIKTOR KOJC

Zadnji kupon

Danes objavljamo kupon številka štiri. To pomeni, da lahko tiste, ki že imate štiri kupone te nalepite na dopisnico, pripisite vse ostale podatke in vse to pošljite na naš naslov. Če pa komu, ki želi sodelovati v žrebanju za izlet 100 kmečkih žensk na morje, manjka samo ena številka od 1 do 4 lahko to nadomesti z rezervnim kuponom, ki ga bomo objavili v četrtek, 7. marca. Sicer pa bomo letos kupone sprejemali do četrtega, 14. marca, žrebanje pa bomo opravili v sredo, 20., četrtek, 21. in petek, 22. mar-

ca v »mavrici« Radia Celje, med 11. in 12.30. uro. Med glasbo bojno posredovali najnovije informacije o prejšnjih in sedanjem izletu ter vsak dan izzrebali po nekaj več kot 30 potnic, ki bodo potovale z nami na morje 5. in 6. aprila. Novost pri žrebanju bo v tem, da bomo vsak dan žrebali udeleženke iz vseh občin, ne pa samo iz ene, kot je bil običaj. Napotost bo tako trajala tri dni, kajti če ne bo sreča prvi dan, je možno, da bo drugi ali tretji.

TV

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA
ŽALEC o. sub. o.

- 110 letna tradicija
- varno naloženi prihranki

MESARSTVO
Yurij
SENTUR
**PREDELAVA
IN TRŽENJE
MESA**

**KMETIJSKA
ZADRUGA
LAŠKO**
Kidričeva ulica 2
tel. 731-338, 731-224
telefax: 731-422

19. izlet 100 kmečkih žensk na morje, v organizaciji

NT&RC

			4	
--	--	--	---	--

Ime in priimek _____

Točen domač naslov _____

Občina _____ Velikost kmetije _____

Ste zaposleni? DA NE (ustrezno obkroži)

stroka ali bič?

V tem trenutku je jasno eno: stara gozdarska zakonodaja še vedno velja, a je nihče ne spoštuje. Nova zakonodaja je v pripravi, z njo pa niso zadovoljni ne gozdarji, ne kmetje. Vmes pa nekateri veselo sekajo in kujejo dobičke

V naslednjih tednih, ko naj bi bil sprejet zakon o gozdovih, se bodo zrušili še eni zadnjih reliktov Kardejvega sistema. To so gozdna gospodarstva, ki so veljala za monopoliste in zatirale kmečkega življa. Poslej bodo kmetje sami razpolagali s svojimi gozdovi.

Toda to ne pomeni samo prodajo lesa in preštevanje izkupička. Pomeni tudi skrb za gozdove, gozdne poti, nove nasade, zatiranje škodljivcev in plačilo davkov za promet z lesom. O vsem tem se pogovarjam z direktorjem gozdnega gospodarstva Celje **Danijem Sosterjem**, vodjem temeljne organizacije kooperantov Vrantsko **Vladom Vrtačnikom**, vodjem temeljne organizacije kooperantov Slovenske Konjice **Jožetom Zupancem** ter dvema kmetoma, predsednikoma sveta TOK-a **Dragom Lobnikarjem** iz Marije Reke in **Antonom Mernikom** s Padeškega vrha.

Okrog osnutka zakona o gozdovih se vrstijo vroče razprave gozdarjev in kmetovalcev. Katere bistvene spremembe bo prinesla nova zakonodaja na področju gozdarstva?

Soster: »Na področju družbenega sektorja bistvenih sprememb s področja gospodarjenja naj ne bi bilo, osnovna razlika je ta, da vsi gozdovi v družbeni lasti postanejo državni gozdovi. To pomeni, da bo tudi denacionalizacija potekala preko republike Slovenije. Bistvene pa so spremembe na področju zasebnega sektorja. Doslej je veljalo, da je bil od kup obvezen preko gozdne gospodarstva in od kup je istočasno služil kot finančni vir vseh obremenitev, iz katerih se je gospodarilo v zasebnem sektorju. Obvezno je bilo plačilo za gozdna biološka vlaganja, preko obveznega odkupa so se financirali tudi stroški gospodarjenja za javno gozdarsko službo. V tem je tudi osnovni spor že od izida osnutka zakona. Nova zakonodaja predvideva, da je prodaja lesa v celoti prosta, gozd se ne financira več iz prodajne cene lesa, edina obveznost kmetja je plačilo davka od katastrskega dohodka. Republiški proračun pa v svojem predlogu uvaja tako imenovani davek na promet z lesom, ki je v tem trenutku še zelo nejasen. Z pravico razpolaganja prodaje lesa pa postaja lastnik gozda v celoti odgovoren za vse dela v svojem gozdu.«

Kaj natančneje pomenijo novosti za temeljni organizaciji kooperantov Vrantsko in Slovenske Konjice, kjer je tudi največ gozdov na območju, ki ga pokriva gozdno gospodarstvo Celje?

Vrtačnik: »Uvedba novega zakona pomeni najprej to, da TOK-a ne bo več, v enem mesecu po sprejetju zakona gre v likvidacijo. S tem se takoj sprosti promet z lesom in po moje se začenjajo problemi pri negovalnih in tehničnih delih v gozdovih. V žalci občini je 88 odstotkov gozdov v zasebnih lasti, to je okoli 15 tisoč hektarov, 5600 je lastnikov teh gozdov, povprečna posest pa 2,5 hektarov. Čeprav bo prodaja lesa prosta, ne vem, kako se bo ta les prodajal, ker struktura lesa na našem območju ni najboljša.«

Zupanc: »Na območju našega TOK-a je 8200 hektarov zasebnih gozdov. Zaposlenih je 22 ljudi, od tega 11 gozdnih delavcev, ki so izvajali gozdno govitvena dela v zasebnih gozdovih in ti delavci so zdaj že na čakanju. Okrog prodaje lesa verjetno naši kmetje ne bodo imeli večjih težav, ker je struktura

pošteno bom povedal: vsak dinar, ki je bil zbran na našem območju, je bil zbran od prodaje lesa lastnikov gozdov, denar pa smo delili na principu solidarnosti. Poglejmo samo vzdrževanje cest. Za to smo v letih 86–90 pri odkupu lesa odtegovali 2,72 odstotkov denarja. Do nedavnega je ta sistem delo-

ko bodo zdaj vse to opravljali lastniki sami.«

Zupanc: »Ne gre za zagovarjanje gozdarjev, vendar bo dejansko nastal velik problem. V Slovenskih Konjicah smo vzdrževali preko 100 kilometrov cest, na leto smo na novo urejali en ali dva kilometra novih cest ter okoli 10 kilometrov traktor-

Dani Soster

Vlado Vrtačnik

Jože Zupanc

Anton Mernik

Drago Lobnikar

dobra, tri četrtine gozdov so iglavci in že sedaj je prodaja šla mimo gozdnega gospodarstva. Kako se bodo kmetje organizirali po sprejetju zakona ne vem, ena možnih oblik bi bila lahko gozdarska zadruga, vendar ljudje na našem območju ne kažejo ravno veliko zanimanja za...«

Kako gledate na novo zakonodajo kmetje?

Mernik: »Kmetje si želimo predvsem več iztržiti in od nove zakonodaje pričakujemo boljše razmere. Sam imam 48 hektarov gozda in pač gledam, da bi s prodajo lesa čimveč zaslužil. Moti pa me, da so stvari tako nejasne, konkretno nihče ne zna odgovoriti na vprašanje, kdo bo po novem imel v rokah promet z lesom.«

Lobnikar: »Sam sem precej skeptičen. Veliko se govorja o novostih, vendar se mi zdi, da se bo bolj malo naredilo. Sedanja organiziranost je bila pomajkljiva, ni pa bila povsem zanič. Iz lastnih izkušenj lahko trdim, da so gozdna gospodarstva veliko

val, res pa je, da je enkrat dobil več eden, drugič spet drugi. Na območju gozdnega gospodarstva Celje je 24 tisoč lastnikov gozdov in zdaj bo moral vsak iz svojega žepa dajati denar za ceste. Sam mislim, da bi morala delovati v zasebnem sektorju neka organizacija, ki bo urejala trženje za kmete ter gradnjo in vzdrževanje cest. Gledate na to, da pa kmetje na tem območju v večini niso življenjsko vezani na gozd, pa nisem prepričan, da bodo člani dveh zadrug: običajne kmečke zadruge in še gozdarske zadruge. To bi pomenilo tudi plačevanje dveh deležev.«

Ce bo torej obveljal sedanji predlog, bodo kmetje morali sami urejati gozdne poti. Boste kmetje temu kos?

Mernik: »Če govorim sam zase, potem bi dejal takole: glede na to, da imam 48 hektarov gozda in če bo les imel ceno, potem bom lahko skrbel za ceste. Ne vem pa, kako bodo zainteresirani tisti, ki imajo po dva hektara in kako

skih poti. Denar za to so prispevali kmetje blagovni prizvajalci. Torej tisti, ki so prodajali les. Novi zakon predvideva zbiranje sredstev vseh lastnikov gozdov, tako da se krog tistih, ki bodo prispevali sredstva, širi.«

Naslednje odprtje vprašanje je, kdo bo poslek skrbel za obnovno gozdov. Kmetje ne plačujejo več prispevka za biološka vlaganja.

Soster: »Februarja smo dobili obvestilo iz republiškega sekretariata za kmetijstvo, da kmetom ni treba več plačevati prispevka v višini 13 odstotkov za biološka vlaganja. Kmet bo po novem moral opraviti vsa dela, ki so predpisana z gozdnogospodarskim načrtom. Mislim pa,

da se v vseh razpravah preveč poudarja kmeta oziroma se ne loči pojma kmet in lastnik gozda. Na našem območju je 40 odstotkov lastnikov gozdov, ki niso kmetje in imajo do gozda povsem drugačen odnos. Kmet, ki je življenjsko odvisen od gozda, bo delo zagotovo opravil. Kako bo ravnal nekmet, pa je vprašanje. Skandinavske dežele imajo to urejeno tako, da morajo lastniki ob poseku plačati prispevek za biološka vlaganja, ko potrebna dela opravi, pa dobi denar nazaj. Naš zakon predvideva, da lahko na zahtevo območne uprave nekdo drug opravi potrebna dela, stroški pa se izterjajo od lastnika. Menim, da bodo kmetje opravili dela pri žetvi nasadov, pri količnini, prvi večji problem pričakujem spomlad. Kdo bo zagotovil varstvo pred lubadarjem? Temeljne organizacije so na primer lani vzdrževali 369 pasti za preventivo pred naletom lubadarjev. Kdo bo zdaj skrbel za to?«

Tu sta zastopnika kmetov, kako boste v praksi skrbeli za gozdove?

Lobnikar: »Težko. Če bo pri hiši delovna sila, bomo delo lahko opravili, težje bo tam, kjer ni ljudi na domačijah. Imam okoli 20 hektarov gozda in dvomim, da bom zmogel sam.«

Mernik: »Vse je odvisno od cene lesa. Če bodo kmetje dovolj zaslužili, potem si bodo lahko plačali delavce.«

Pred sprejetjem zakona se še vedno krešejo mnenja okoli odkazil v gozdovih. Kdo bo tisti, ki bo odločal o poseku?

Vrtačnik: »Res je odkazilo lesa še vedno zelo sporna za-

deva. Osnutek zakona določa, da naj bi se odkazovalo les v varovalnih gozdovih ter gozdovih s posebnim pomenom oziroma tam, kjer bo to določil gozdnogospodarski načrt. Kmečka zveza je na to dala amandma in po moji oceni bo rešitev tega dela vplivala na sprejetje zakona.«

Mernik: »Kakšna so stališča kmetov, je tukaj težko reči. Ljudje različno gledajo na rešitev tega vprašanja, po mojem mnenju bi strokovno odkazilo moralno biti tudi v prihodnje.«

Soster: »Sedanje stanje je preprosto povedano čudno. Stari zakon o gozdovih velja, gozdarjem pa naročajo, naj ga ne izvajamo, če smo politično modri. Spet bom dejal

V razmerah, kakršne so, se prepričan, da bodo ljudje v bolj posegali v gozdove. Kdo bo treba plačati davke, kdo bo treba pokriti ta ali oni strošek, bo šel človek v gozd. Zato zagovarjam strokovno nadzor pri odkazovanju.«

Predpostavimo, da bodo vsa sporna vprašanja rešena in da bo zakon o gozdovih sprejet. Kaj bodo potem počenjali delavci v GG?

Zupanc: »Gozdarstvo deli na javno službo, ta boste nadzirala in skrbela za dogajanja v gozdovih, drugo pa izvajalske organizacije za državne gozdove, te naj bi do konca leta 93 imeli predlog pri izvajjanju del v državnih gozdovih. Kljub vsemu mislim, da gozdovi ne bodo popadli, ker je tu za vodočo predvidena gozdarska inšpekcija. Najhujši v tem trenutku, ko stare zakona nihče ne upošteva, novega še ni in imamo prime pravega uničevanja gozdov.«

Vrtačnik: »Sam nisem takšen optimist kot kolega iz Slovenskih Konjic. Mi hočemo vse urejati po avstrijskem zgledu. Pozabljam pa, da ima tam najmanj kmet 50 hektarov gozda, živimo na robu bede in tisti ki bodo brez službe, pa imajo gozd, bodo za kruh dali tudi zadnjo smrekovo iz gozda. Lese tole bi dodal: v zadnjem letu so leteli na gozdarje številni očitki. Vsi pa pozabljajo, da so nam ukazovali in tudi jemali ljudje v vladajoči strukturi. Ne le, da smo morali služiti sistem, za ne polnjevanje planov smo ogovarjali na sodiščih. Monopolni položaj pri prodaji lesa nam je določila država, ki je bila pripravljena subvencijami našega dela. Šele sedaj prihajamo na financiranje iz proračuna, doslej smo vse financirali iz kubika prodanega lesa, tako da je kmet na to ne bo pristal. Drugače je pri lastnikih gozdov, ki bodo sekali zato, da si bodo kupili nov avto.«

Lobnikar: »Ravno tega se čisti kmetje najbolj bojimo. IRENA BAŠ

Bankirji v savinjski zadrugi

Med trdnevnim obiskom po Sloveniji so predstavniki svetovne banke za obnovno in razvoj obiskali tudi kmetijsko zadrugo Savinjska dolina, kjer so se dogovarjali o možnostih kreditiranja obnovne živčnic.

Delegati svetovne banke, v kateri so bili strokovnjaki za živilorejo, zemljišča, zadruge in marketing, so v Sloveniji obiskali vrsto zadrug ter kmetijskih organizacij in se dogovarjali o sofinanciranju projektov iz kmetijstva. V glavnem so vsi strokovnjaki iz centra za investicije pri organizaciji Fao ter svetovni banki v Washingtonu. Na Celjskem so obiskali le savinjsko zadrugo, pogovarjali pa so se o obnovi hmeljskih žičnic. V Savinjski dolini bi namreč radi obnovili 95 hektarov žičnic. Toliko naj bi jih obnovili v zadnjih treh letih, vendarje obnova zaradi pomanjkljivosti v sedanjih organizacijah, vendar bi morali stvari zdaj reševati bolj strpno.«

IRENA BAŠ

Pomlad bo...

Ne glede na to, da nas skoraj ves februar pestijo nizke temperature in kurjava vidno kopni, smo vsak dan bližji pomlad. To nam naznana sonce, ki ima že moč, ki prebije skozi oblake, ptice, ki veselo štebečejo in ne nazadje tudi vinogradniki, ki na sončnih legah že obrezujejo trave. Obrezujejo pa tudi brajde ob hišah. Pri tem opravili smo ujeli tudi Vladu Kolencu iz Ločice pri Polzeli. T. TAVČA

naredila za višinske kmetije. Kako bomo kmetje zdaj urejali stvari sami, ne vem.«

Vendar ste vse spremembe, ki jih zdaj ponuja zakonodaja, zahtevali sami kmetje.

Lobnikar: »To drži, vendar se mi zdi, da se niso oglašali tisti, ki so življenjsko vezani na gozd. In če gledamo povsem praktično: zdaj smo plačevali prispevek za biološko amortizacijo. Tudi zdaj bomo moralni dajati denar, če bomo hoteli obnavljati gozdove. Ali če bomo hoteli urejati gozdne poti.«

Soster: »V gozdnem gozdarstvu Celje je 81 odstotkov zasebnih in 19 odstotkov družbenih gozdov. To pomeni, da smo moralni gospodariti tako, da je bil upoštevan interes kmetov. Ne bom hvalil starih časov – toda v vsej kampanji proti gozdarjem smo jo na Celjskem še kar dobro odnesli.«

se bomo lastniki gozdov dogovorili za enotno akcijo.«

Lobnikar: »Prepričan sem, da v Mariji Reki sami ne bi zmogli skrbeti za ceste. Od centra smo oddaljeni 7 kilometrov, šele potem se začenjajo gozdne ceste. Ne gre samo za vzdrževanje poti, razmišljam tudi o razmerih pozimi, oranju cest, saniranju v primeru plazov. Za vse to bomo sami lahko skrbeli le v primeru, ko bo cena kubičnega metra lesa bistveno višja kot je sedaj.«

Vrtačnik: »Samo v pojasnilo bi dodal nekaj podatkov. Pred leti smo v žalski občini izpeljali akcijo povezavo hribovskih domačij. Ko je deloval sistem, smo na leto zgradili povprečno kilometer in pol novih gozdnih cest in 15 kilometrov gozdnih vlak. Zadnja leta smo načrtno delali na odpiranju gozdov, tako da ne vem, ka-

Brez lastne krivde so v »minusu«

Občani, ki so dobili le akontacije na plače, so se za nekaj dni nepričakovano znašli v »minusu«. Večjih sankcij v bankah zaradi tega ni

V zadnjih mesecih se je zaradi nelikvidnosti v celjskem gospodarstvu kar nekajkrat zgodovalo, da so posamezna podjetja izplačevala v roku le akontacije na osebne dohodke, izplačilo celotne plače pa pomikala za toliko časa, da se je na žiro računih nabralo dovolj denarja.

V ljubljanski banki-Spološni banki Celje se v takšnih primerih srečujejo s težavami, za katere niso krivi sami, njihovi varčevalci pa čutijo posledice. Gre za varčevalce, ki so banko pooblastili, da s trajnikom plačuje njihove stalne mesečne obveznosti (plačilo električne, telefonskih stroškov, časopisnih naročnin in podobnega). V banki svoj del pogodbene obveznosti redno izpoljujejo in preko trajnika poravnajo mesečne račune ne glede

V ljubljanski banki-Spološni banki Celje so nam še povedali, da ukrep o mesečnem dvigu do tisoč nemških mark še velja. Občani, ki devizni denar iznašajo iz države, pa morajo na mejnih prehodih obvezno pokazati bančno potrdilo o dvigu. Potrdilo velja 30 dni od dneva dviga denarja. In se obvestilo za tiste občane, ki devize hranijo v nogavicah – kljub 6-odstotni proviziji, ki vam jo zaračuna banka za polog in takojšen dvig deviz, se vam strošek izplača, saj so na mejah postrili nadzor in devize brez bančnega potrdila občanom odvzamejo. Postopek vrnila zaseženega denarja pa je kar zapleten in še kakšen sodnik za prekrške vam ne uide.

na to, ali je na tekočih računih varčevalcev dovolj denarja ali ne. Občani, ki tako prekoračijo svoje stanje na tekočem računu (zaradi tega, ker niso dobili izplačnega osebnega dohodka) banki dolgujejo zamudne obresti, sicer pa jih obravnavajo tako kot vse prekoračitelje.

Doslej v ljubljanski banki-Spološni banki Celje še nobenemu varčevalcu zradi takšnih »zadreg« niso odvzeli limita oziroma dovoljene prekoračitve stanja na tekočem računu, pravijo pa, da bi ob večkratnem ponavljanju večjih prekoračitev varčevalcu najprej prekinili trajnik. Občan, ki z banko podpiše pogodbo za trajnik, je namreč dolžan zagotoviti, da je na njegovem tekočem računu ob »plačilnih« dneh dovolj denarja.

IVANA STAMEJČIČ

Nima smisla izobesiti bele zastave

O turizmu se moramo najprej zmeniti doma

Napak bi bilo, če bi se turistični in gostinski delavci v Sloveniji vdali usodi, dvigneči roke in izobesili belo zastavo. Nekaj možnosti za to, da preživijo, je še, so poudarili na ponedeljkovi novinarski konferenci, ki jo je sklicala Turistična zveza Slovenije. Turizem je ena izmed tistih dejavnosti, ki lahko najbolj prispevajo k ugledu Slovenije v svetu. Kot vse kaže, se tega premalo zavedamo.

Ce se tega zavedali, potem na tej novinarski konferenci razpravljalci ne bi poudarjali, da je potrebnejša več sodelovanja med ministrstvom za turizem, Gospodarsko zbornico in Turistično zvezo. Besede in velike misli o tem, kako je treba doseči večjo stopnjo sodelovanja s turistično razvitim občinami in naj se društva in zvezbe bolj ukvarjajo z gospodarsko in uslužnostno dejavnostjo, so tudi že dolgo znane. Na dlanu je tudi dejstvo, da še nikdar ni bilo davčne politike v premilim domovini, ki bi komu ustrezala. Takšna kot je sedaj, pa prav gotovo ne koristi nikomur. Kje v razviti Evropi je

slopol Še država, ki bi obdavčevala ljubiteljsko dejavnost? Izenačiti poslovanje planinskih koč z mestnimi bifeji je lahko samo slovenska iznajdba. Slovenska zaplankanost se ne nazadnje kaže tudi pri določanju turistične takse. Kreatorji turistne politike so končno prišli do idealne zamisli in kot smo izvedeli na novinarski konferenci, je osnutek za določanje te takse skoraj dobeden prepis avstrijskega koroškega zakona o turističnih takšah. Optimisti bi rekli, da je od tod pa do finančnih rezultatov, ki jih v turizmu dosega avstrijska Koroška, le še korak.

Pesimisti seveda tawnajo, rečali pa menijo, da bi lahko o turizmu večkrat spregovorili tudi v naši, slovenski skupščini. V tej pa, kot vidimo, slišimo in beremo, razpravljajo o mnogo bolj pomembnih stvareh, pa čeprav smo poudarjali, da je prav turizem ena izmed tistih panog, ki lahko pridnim Slovencem prinese še največ cvenka. Kot da se urešnjujejo velike misli velikega politika iz znanimenih sedemdesetih let, ko je dejal, da Slovenci nismo

narod natakarjev in hlapcev, ki naj služi tujim gostom.

Nam lahko pri tem cirkusu sploh še kdo pomaga? Pomagati si moramo sami in izkoristiti nekatere naše firme, ki delujejo tudi v tujini (Adria, Ljubljanska banka), predstavnistva Slovenije, ki že delajo v svetu, Gospodarske zbornice Jugoslavije, v katerih je moč-

no slovensko zastopstvo (Celovec, Trst) in ne nazadnje izseljenske organizacije, društva in klube naših delavcev na tujem. V nobenem primeru pa ne bo šlo tudi brez prizadevnega dela turističnih društv in zanesenjakov po vsej Sloveniji, ki prostovoljno delajo že vrsto let.

JANEZ VEDENIK

Kozjanci nočejo mogočih jedrskih odlagališč

Zlasti zaradi turizma bi možnost odlagališča nizko – in srednjeradioaktivnih odpadkov v Halozah pomenila gospodarski propad sosednje šmarske občine, so bili skoraj povsem soglasni občani na petkovi okrogli mizi v Rogatki Slatini, strokovnjaki iz republike uprave za jedrsko varnost, nosilca projekta o možnih lokacijah, ter krške nuklearke pa so jih seznanili s svojimi mnenji in podatki.

Na haloški strani so velike zaloge pitne vode za šmarsko občino, zato se tam začenja gradnja magistralnega vodovoda, v bližini so tudi zaloge rogaške mineralne vode. S stališča vseh sedmih meril, ki so bila podana v postopku na prvi stopnji, je to območje neprimereno, je povezal misli občanov Darko Bizjak iz Zdravilišča Rogatka Slatina. Razpravljalci so opozorili zlasti na predvidene velike turistične naložbe v Rogatki Slatini in na potres v Zibki, poudarili so, da bi odpadke iz Krškega prevažali mimo treh zdravilišč, cestne povezave pa so neprimerne, razen tega so po staležu živine na tem območju med prvimi v Sloveniji, v bližini sta mest Ptuj in Rogatka Slatina. Haloze so poplavno območje, Donačka gora pa krajinski park. Zanimalo jih je, kaj bi se zgodilo, če bi varnostni ukrepi vendarle zatajili. Tudi če bi zagotovili stodostotno varnost odlagališča, bi bil psihološki učink za številne goste kozjanskih zdravilišč, ki prihajajo tudi v teh kriznih časih,

drugačen, je menil Darko Bizjak.

Na tujem so imeli težave celo zaradi imena Atomske toplice, so še povedali v razpravi. Tudi šmarska vlada in parlament odločno podpirata mnenje, da je lokacija v Halozah neprimerena. Tako stališče so sprejeli na zasedanju že lani oktobra.

Strokovnjaki so udeležence okroglo mize podrobneje seznanili s postopkom določanja lokacij, z različnimi možnostmi skladiščenja in z načini, kako urejajo to problematiko po svetu. Opozorili so na neke vrste neargumentirani prastrah javnosti zaradi sicer res nevarne radioaktivnosti; medtem ko večina nevarnih odpadkov izgine, je javnost pozorna le na odpadke krške nuklearke. Izrazili so zdovoljstvo zaradi okrogle mize, ker so tudi sami imeli možnost povedati svoja mnenja, saj naj bi po besedah Marka Jerana iz Elektroprojekta v drugih občinah doslej odklanjali celo vsak pogovor.

Predstavnik republike uprave za jedrsko varnost Egon Lukáč je dejal, da bo prava vloga te uprave nastopila, ko bodo znane konkretné lokacije, in to z uporabnim dovoljenjem in drugimi potrebnimi listinami. Na podlagi studij instituta Jozef Stefan so izdali »smernice«, ki so jih marca 1990 sprejeli v slovenskem parlamentu. V prvi stopnji postopka so izločili neprimerne dele Slovenije in ostalo je 10 lokacij, med njimi 3 v Halozah. Sedaj poteka druga stopnja: izmed teh desetih

Zalivska vojna je spremenila turistični zemljevid sveta. Politični in mednarodni spori pri nas mečejo slabo luč na imenje Jugoslavije. Slovenci sogni glede na vsa ta in tudi druga dogajanja premalo storili za turistični image deželice na sončni strani Alp. To je le nekaj misli predsednika slovenske turistične zveze, dr. Marijana Rožiča, ki jih je izrekel na ponedeljkovi novinarski konferenci. Ob vsem tem seveda ni pozabil povedati tega, da si kaj prida od letošnje turistične sezone ne moremo obetati.

Predstavniki Turistične zveze Jugoslavije v Nemčiji sicer zatrjujejo, da imajo glede na krizo v Zalivu in vpletetenost nekaterih držav, ki so tudi turistične velesile, veliko možnosti prav Istra in Slovenija. To da kaj, ko lahko že jutri poči tudi v Istri!

JANEZ VEDENIK

Blaž še kar v Londonu

Blaž Skornšek je še vedno v Harley street kliniki v Londonu, njegovo zdravstveno stanje pa je nespremenjeno. V torek je naše uredništvo poklical Karel Jesenek iz Rečice in dejal, da želi Skornškovim nakazati denar za Blaža. Karel po osnovnih šolah v Savinjski dolini prodaja voščilnice za Dan žena. Od izkuščka bo vsaka šola nakazala dvajset odstotkov denarja na žiro račun Skornškovi.

N. G.

lokacij bodo izbrali najbolj primerne. V tretji stopnji bodo nato med tremi do petimi lokacijami opravili primerjavo, v končni fazi pa bo odlagališče, ki bo obsegalo le dva hektara površine, zajeto še v republiški prostorski plan in bodo odločitev sprejemali v slovenskem parlamentu.

Marko Jeran iz inženirskega biroja Elektroprojekt, nosilca projekta o možnih lokacijah, je občanom povedal, da je v postopku končana še prva stopnja, vse pripombe bodo pretehtane na drugi stopnji, študijo pa so recenzirali zares neprišrani strokovnjaki. Na vprašanje, zakaj ne bi še tristo let nevarni odpadki po ukiniti ostali kar v krški nuklearki, pa je manj jasno odgovoril, da je v Krškem potreben osebno zavarovanje, druge pa ne. Predstavnik jedrske elektroelektrarne Krško, Borut Fajt iz službe radioaktivnih odpadkov, pa je dodal, da povsod rešuje vprašanje odpadkov država in ne jedrska elektrarna, zato so v ta namen že ustanovili javno podjetje slovenske vladne Agencije za radioaktivne odpadke.

Predsednik društva za varstvo okolja Peter Kavalar iz Celja se je med drugim vprašal, zakaj toliko možnih lokacij prizadeva prav celjsko regijo, vse pa jene zanimalo, zakaj je Hrvaška v Krškem soudeležena le finančno, vsa tri ekološka, jedrska bremena, rudnik, nuklearka in odlagališče odpadkov, pa naj bi bila na plečih Slovenije.

Na sestanku so se občani odločili, da bodo okrogle mize o varstvu okolja v šmarski občini nadaljevali, na naslednjo pa bodo povabili vodarje. Na pobudo o organiziranju v društvu za varstvo okolja pa se niso odzvali.

BRANE JERANKO

Od obljud le lukanje na cestah

Poslanci v možirski skupščini so na zasedanju najbolj burno razpravljali o občinskih cestah, ki so zaradi novembarske poplave skoraj uničene. »Kje so zdaj vse velikodusne obljube iz prvih mesecov?« je bilo velikokrat slišati iz poslanskih klopi. Poslanci so zahtevali uresničevanje sprejetih zakonov o namenski uporabi cestnega dinaria in izpolnitve obljub o obnovi cest.

V možirski občini je veliko cest in mostov, ki jih je potrebno na novo zgraditi ali vsaj popraviti, najbolj poškodovan pa je odsek med Ljubnjem in Lučami. Predsednik IS Alfred Božič je povedal, da obstaja možnost, da bi za gradnjo tega odseka dobili 30 milijonov dollarjev mednarodnega kredita. V republiškem proračunu za

gradnjo tega odseka, ljubnenske obvoznice in mostu na Ljubnem ni niti dinarja. Ponekod zelo ovira promet tudi led, ki se nabira na cestišču, zato so poslanci opozorili, da vzdrževalci cest ne opravljajo svojih dolžnosti. Zahtevali so, da je treba obnoviti vse odseke cest, kot je bilo obljubljeno, in uredit vse lokalne ceste, ki so pomembne za Zgornjesavinjsko. Sredstva za obnovo naj upošteva izvršni svet pri sestavni skupščini.

Zgornjesavinjsčani se bojijo, da bo izpolnjenih le malo po poplavi danih obljub. Lučani grozijo z zaporo ceste Ljubnje-Luče, projekti pa »se kar delajo«. Dokončno narejenega nič projektanti pa očitno lepo služijo, je bilo še slišati na zadnjem zasedanju v možirski skupščini. URŠKA KOLENC

Steklarni gre na bolje

Sprejetje občinskega proračuna, letoski sredstva za obrambo, akcija šmarske občine za preprečevanje že več let prisotne stekline, nove melioracije ter položaj steklarne so bile osrednje teme petkove seje šmarske občinske vlade.

Skupni dohodki sprejetega proračuna predvidevajo blizu 200 milijonov dinarjev. Letos gre pri tem za bistvene spremembe: naloge in dejavnosti, ki se financirajo iz proračuna, so razširjene, tako da le-ta postaja dokument za oblikovanje sistema javnih finanč. Gospodarski del proračuna naj bi bil bolj šibko zastopan, ugotovili so namreč, da so še potrebeni pogovori v ministrstvih za finance, kmetijstvo in izobraževanje, in opozorili na izgubo 15 milijonov dinarjev (le na področju družbenih dejavnosti). Za nekatera področja, ki jih sofinancira republika, je del sredstev zagotovljen, težave pa bodo z ustreznim občinskim deležem. Sprejeli so tudi finančni načrt za obrambo, pri čemer so skušali biti kar najbolj varčni.

Na seji so spet razpravljali, kako premostiti sedanje likvidnostne težave v steklarni Rogatka Slatina. Vsi priznajo, da je bila steklarna lani »zrtev« monetarne in tečajne politike. Izvaja že blizu 90 odstotkov proizvodnje, povpraševanje po njenih izdelkih na tujem, pretežno dolarskem trgu se ne zmanjšuje, sicer pa so nekatera znamenja po devalvaciji in milijonu mark republiške pomoči obetavnejša. Zato so steklarni tokrat odobrili odlog plačil do 6. marca, za odpis razmeroma visokih obresti pa se na tej seji niso odločili.

BRANE JERANKO

S snega v galerijo

»Slovenija je sicer majhna, vendar zelo lepa dežela, polna šarma in talentiranih, prijaznih ljudi,« je dejal Jeffrey Sachs, svetovni znani ekonomist in svetovalec Anteja Markovića, v zadnjem času pa tudi slovenske vlade. Med dopustovanjem na Rogli se je Jeffrey Sachs odzval vabilu slikarja Jureta Čekutev in z družino obiskal slikarjevo galerijo na Prekorjih, ki ga je izredno prevzela in presenetila, kakor je zapisal v knjigo vtipov.

JV, foto: LS

Namesto uvodnika in komentarja

Filozofirati in na pamet ugotavljati, zakaj je zanimanje za ogled slovenskega filma tako upadlo, je nesmisel. To bi lahko pokazala le med ljudstvom izvedena anketa. Iz ust ljudi, ki so bili na festivalu, si bo lahko bralec sam skoval komentar, ki mu ustreza. Lepo bi bilo, če bi kdo pri tem vsaj zardel.

NATAŠA GERKEŠ, poročevalka iz Dnevnov slovenskega filma
Foto: EDI MASNEC in EDO EINSPIELER

Vitez za pravi film

Pervanje prišel, videl, vzel viteza, šel (v svet)

Nesporni zmagovalec, po volji ljudstva, je bil film *Jure Pervanje Do konca in naprej. Občinstvo ga je nagrajilo s Celjskim vitezom.*

Sicer pa je Jure v Celje prišel naravnost iz berlinskega filmskega festivala. Zadovoljen, seveda. »Mislim, da smo s svetovno konkurenco dokaj ugledno dirkali pri prodaji filma in da je to stvar, ki je mi ne znamo spštovati in ki je Slovenci nismo znali delati. To kar smo doslej Slovenci prodali, ni vse skupaj nič. Imamo namreč toliko dobrih filmov, ki bi morali iti za med.«

V film *Do konca in naprej* namerava filmska družba, ki je kupila svetovne pravice za ta film, vložiti dodatnih sto tisoč mark, da ga bo z boljšimi angleškimi igralci sinhronizirala v angleščino; tako namreč pričakujejo več kupec.

Sicer pa je treba ponovno zapisati, da je Jure Pervanje film predstavljen leta 1989, ko je bil ta še v snovanju. Na zadnjem Tednu domačega filma je ekipa pripravila tiskovno konferenco, zasula press center s propagandnim materialom. Film je nato nastal

v pičlih šestih mesecih, pred dnevi, na Dnevih slovenskega filma, pa je Jure Pervanje že predstavil filmski katalog k filmu *Do konca in naprej*, v katerem je poleg fotografij in filma mogoče prebrati tudi v štirih jezikih zapisano biografijo režisera in njegovo dosedanje delo, na kratko pa je povzeta osebna izkaznica filma. Vse skupaj je oblikovan izjemno estetsko in domiselno, s papirnato pistolo, ki se uperi v bralcu, ko mapo odpre. Malo truda, malo gledalcev. Veliko truda in feeling kaj gledalec mara, veliko gledalcev, kajne?

Nagrade, nagrade, nagrade

Nagrade, nagrade, nagrade. Imate asociacijo na pesem Elde Viler Besede, besede, besede? Nagrade vedno ene razveljajo, druge, ki jih niso deležni, užalostijo, letos pa... Dobitniki so jih bili veseli, toda zaradi stanja v naši filmografiji, bi bili verjetno srečnejši, če bi se uredilo stanje na tem področju. To bi bila vsem filmskim ustvarjalcem največja nagrada.

Sicer pa je žirija Društva slovenskih filmskih delavcev, ki so jo sestavljali publicistka Miša Grčar, direktor fotografije Rado Likon, scenograf Mirko Lipučič, režiser Jože Pogačnik in kostumografinja Milena Kumar, podelila nagrade Metod Badjura naslednjim filmskim ustvarjalcem: Karpo Godina za režijo filma *Umetni raj*, Boris Višnovec za režijo kratkega filma *Panske končnice*, Valentin Perko za avtorsko delo v filmu *Ječarji*, Mojmir Konč za snemalsko delo pri filmih Krivda, Razdejanje in Silicijev horizont v proizvodnji AGRFTV, skupina Manufaktura za arhitekturo in film za realizacijo filma *Silicijev horizont*, v proizvodnji AGRFTV. Priznanje Metod Badjura z diplomo pa so prejeli: Jure Pervanje za režijo celovečernega filma *Do konca in naprej*, Stanko Kostanjevec za montažo celovečernih filmov *Ječarji* in *Do konca in naprej*. Predrag in Mladen Vranešević za glasbo v celovečernem filmu *Umetni raj*, Marjan Horvat za zvok v celovečernih filmih *Umetni raj* in *Ječarji*.

Žirijo, ki je izbirala igralca, igralko in

debutanta leta so sestavljali gledališki igralec Borut Alujevič, novinar kulturne redakcije Dela Drago Medved in novinarka NT-RC Nataša Gerkeš. Za igralca leta so izbrali Radka Poliča Raca, ki je v filmu Decemberski dež odigral Evgenija Bergerja. Žirija se je enoglasno odlo-

čila, da naslova igralke leta ne podeli, za debutantko leta pa so izbrali Lučko Počkaj, ki je nastopila v filmu *Do konca in naprej*, v vlogi Alenke.

Tudi letos so, sicer maloštevilni, gledalci izbirali film, ki jim je bil najbolj všeč. Celjskega viteza je prejel film Jure Pervanje *Do konca in naprej*.

Usoda festivala negotova

Ali še Dnevi slovenskega filma ali ne več? To vprašanje je bilo, ko se je filmski festival nagibal h koncu, najpogosteje. Organizatorji pravzaprav dokončnega odgovora še ne vedo, ker je odvisen od kopice dejavnikov.

Glede na to, da je bilo občinstvo letos izredno malo, bo potrebno opraviti anketo in ugotoviti vzroke. Prihaja v pošte alternativa: festival prestaviti kam drugam (ta drugam je gotovo Ljubljana), kjer naj bi bilo zanimanje in obisk vendarle večja. Toda če se bo le dalo, ga bomo Celjani skušali obdržati. In organizatorji se bodo potrudili ranj na vso moč.

Ker je bilo v minulih dneh med filmskimi delavci slišati kopico pripombe na račun neavadne kulturne politike na Slovenskem, ki se posebej postavlja na stranski tir film, se je batiti, da na festivalu slovenskega filma prihodnje leto ne bi imeli česa prikazati.

Dnevi slovenskega filma so dali misli tudi številnim filmskim kritikom. Marjan Strojan je vizijo festivala predstavil tako:

»Predlagam festival slovenskega filma, ki bi bil po naravi vsakoleten, vendar z dodatkom mednarodnega priokusa, ki bi bil za občinstvo bolj zanimiv kot so bili letošnji Dnevi. Res je, da organizacija mednarodnega festivala zahteva veliko energije in sredstev, ki jih Celje ta hip nima. Vendar pa je mogoče izvesti festival na bilateralni osnovi, kjer potem pogovori ne potekajo preko evropskih in nadregionalnih ali mednarodnih institucij. Prepričan sem, da se tako v enem letu še ne bomo skrigli s Hrvati, ne z Avstriji (ali recimo Štajerci na drugi strani – Oberštajerci), tudi se ne krešemo prevez z nemškimi Švicarji ali s Hessenom, niti z Giulio-Venetom itn. Tako bi se vsako leto dogovorili z eno od evropskih regij ali pokrajini za sodelovanje in pri njej tudi zaposlili za delno pokritje stroškov, saj je regionalna zavest v Evropi vse močnejša, prav tako pa tudi od tod izvirajoča ekonomska moč in želja po promociji lastnih, tudi filmskih izdelkov. Seveda pa bi bil tak način sodelovanja tudi izvrstna promocijska priložnost za slovenski film. Začeti je pač treba pri malem in nadaljevati z večjim. Prepričan sem, da si Celje zaslubi tak festival in da ga je sposobno, ob aktivni udeležbi drugih, tudi spraviti pod strahno na dobroj in kulturni ravni.«

V drugačnem tonu je izvle-

Slovenski film danes in nikoli več?

Marcel Buh, predsednik Društva slovenskih filmskih delavcev, se je v Celju mudil vse festivalske dni.

Zadnji dan, ko je bila dvorana vsaj do polovice polna, je sam sedel v morje praznih sedežev prvih vrst kina Union. Resignirano se je zazril v slovenski film, se veselil, ker je bil direktor edinega (pri občinstvu) uspelega filma *Do konca in naprej*, potem pa v zaključnem govoru, ko je sklenil Dneve slovenskega filma, dejal: »Jesen 1990 se je pri nas filmska proizvodnja ustavila, in tudi filmski delavci smo doživeli svojo rušilno ujmo. Centralni filmski producent Viba

film je v likvidacijskem stopnku, tudi filmski program za leto 1991 bo objavljen v marcu, sredstva za proizvodnjo pa so ostala enaka lanskim, kljub priznani devlvaciji, nepriznani inflaciji in novi davčni politiki. Ne bi bil rad pesimist, še manj preor, vendar situacija, v kateri se nahaja slovenski film kaže, da bomo na prihodnjih celjskih filmskih dnevih videli le dva celovečerna in nekaj kratkih filmov.«

Govor je sklenil takole: »Ko se letos poslavljajem od vas, ne vem kje se bomo prihodnjič srečali. V tej dvorani, ali pa mogoče na pokopališču, ob spomeniku mrtvega slovenskega filma.«

Mladi kritično o filmu

Pogovori s filmskimi ustvarjalci so bili letos v restavraciji hotela Europa. Ker za filma Ječarji in Umetni raj med obiskovalci ni vladalo zanimanje, se pogovora ni udeležil nihče. Vroča razprava pa se je vnela po ogledu filma Boža Sprajca Decembarski dež. V njej so sodelovali predvsem mladi, srednješolci, ki so zastavljali vprašanja ekipi in brez sramu povedali, da jih film ni prepričal, se več, kot edino odliko filma so pripisali glasbo Zorana Predina, ki je pogosto povedala več kot pa je to uspelo igralcem.

Opaziti je tudi razkorak med mlado in starejšo igralsko generacijo, je dejal najzgornejši, Ožbalt Podpečan iz Gotovalj. Medtem ko je Radko Polič izvrstno odigral svojo vlogo, sta bila Pavčkova in Ostan nepreričljiva.

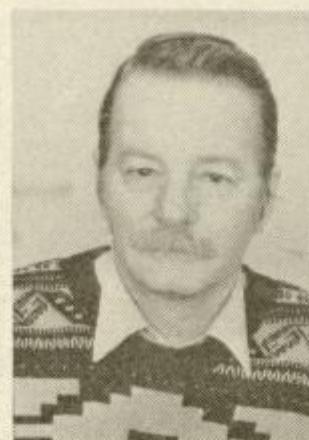
V drugačnem tonu je izvle-

**DNEVI
SLOVENSKEGA
FILMA**

Škoda, da ni prišel še Capuder, bi bilo zdaj v dvorani za 50% več gledalcev.

Ostalo je v zraku

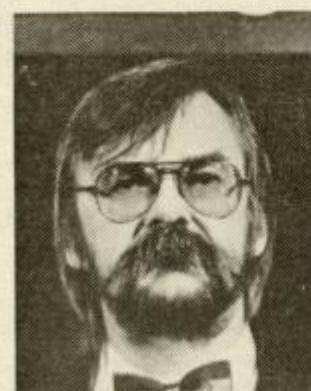

Božo Šprajc, režiser filma Decembrski dež: »Podatek, da je bila kinodvorana Union na premierski dan zasedena le nekaj več kot desetostotno je hud, na nek način boli, boli me za kolege, ki so imeli premiero ob prazni dvorani, boli me pa tudi radi odnosa, ki ga je čutiti iz prostora, v katerem smo, do slovenskega filma. Seveda mislim celjski prostor kot metaforo za ves slovenski prostor. Ni naključje, da je dvorana prazna, ni naključje, da je slovenski film tam, kjer je. Ta naključja so sedaj že tako pogosta, da niso več mogoča. Prazna dvorana je samo metafora za tisto, kar se s slovenskim filmom ta hip godi. V slovenskem prostoru se je zgodilo nekaj, kar ni več enoznačno slovensko. To slovenstvo ni več tisto včerajšnje, to niso več Ažbetove slike, ni več slovenstvo polpreteklega včeraj, ampak je neko novo slovenstvo, ki ima vse karakteristike modernih urbanih celot. Pojavlja se problem naše lastne identitete in mislim, da imamo toliko slovenskega filma, kolikor imamo Slovenci lastne identitete.«

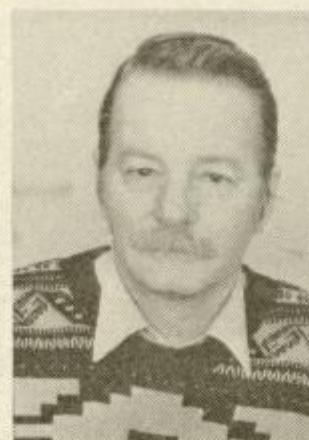

Tone Frelih, režiser: »Ni dobro, da slovenska publike kaže tako malo zanimanja za slovenski film. Gre za del slovenske kulture in če hočemo biti Slovenci, in če hočemo biti kulturni, moramo priznati, da imamo kinematografijo takšno, kakršno imamo in moramo takšno sprejeti. Slaba ni, ima pa nekaj tipičnih slovenskih značilnosti. V veliki meri je hermetična, zato je do neke mere razumljivo, da je nekatere gledalcem nekoliko odmaknjena, tuja, težko razumljiva. Gre pa še za dobršen del lenobe gledalcev, ki se ne potrudijo, da bi vstopili v ta filmski svet, kakršen je, saj je bolj slovenski kot smo mi sami pripravljeni priznati.«

Karlo Godina, režiser filma Umetni raj: »Človek ne ve, ker nimamo raziskav, zakaj upada gledanost slovenskega in tujega filma. Če ne vzgajaš publike, potem ta ne zna sprejemati filmov. Problem se zato pojavi že v šolah. Slovenija je prej imela rada svoj film, za to gre zasluga tudi kritikom, zadnja leta pa ni konstruktivnih kritik, to so pljuvanja, očitki, nivo filmske kritike je padel. Če ti bombardiraš publiko s svojimi negativnimi ocenami, očitajočimi, potem boš publiko izgubil. Glede na to, da sem obiskoval že minula leta Teden domačega filma v Celju, se letos počutim, kot da bi bil v puščavi. Ko sem v tej puščavi hodil proti obzorju, sem, zagledal oazo. To je vedno vodstvo festivala, ki je še toplo, pristrčno, polno ambicij. To je name delovalo pozitivno, da vendar ni treba vreči puške v koruzo.«

Jure Pervanje, režiser filma Do konca in naprej: »Izraelski partner mi je ponudil pol milijona dolarjev, da bi delal film skupaj z njimi. Zahodne Evropske korporacije pričakujejo od mene scenarij za mladinski film, ker so v pomanjkanju optimizma v tem svetu videli iz mojega filma sevati žarek upanja za prihodnost. Zato željam film za otroke, z otroki v glavnih in stranskih vlogah, film, ki bi z optimizmom zrl v prihodnost Evrope. Upajo, da bi z mojo pomočjo lahko naredili film, ki bi prinesel tudi denar.«

tudi situacija v svetu. Pri nas pa je čudna atmosfera, če izpustimo politične zadrege, da je slovenski gledalec zaspan z dobrimi stvarmi. Poleg tega je pri nas na višku fenomen, ki je v svetu že nekoliko v zatonu, to je video, čeprav gledati film na malem ekranu ali na platnu ni eno in isto. Filmari vemo, da smo zbezani v kot, to, da bi bojkotirali uvodni govor ministra Capudra, pa je bil neke vrste krik na pomoč, čeprav vemo, da ni on tisti, in edini, ki bi bil kriv za stanje kakršno je. Zadrege so širše.«

Matjaž Tribušon, glavni igralec v filmu Do konca in naprej: »Tako prijetnejšo sodelovanje z režiserjem, kot je bilo z Juretom Pervanjem, nisem pričakoval, ker je pri nas to redko. Zato sem bil navdušen. Se danes, po letu dni odkar je film nastal, smo veliki prijatelji. Že na sne-

manju je bilo krasno, tudi za to je film prijeten in gledljiv, kar je predpogoj, da film nastane. Glede prihodnosti slovenskega filma pa pravim tako: bolj verjameš v neko stvar, bolj se bo ta stvar zares zgodila. Peščica ljudi v tem prostoru verjame v lepo prihodnost slovenskega filma in mislim, da sem tudi sam optimist.«

drage v tej ekonomski situaciji, vse to prispeva k zmanjšanemu številu občinstva.«

Ožbalt Podpečan, dijak srednje naravoslovne šole iz Gotovelj: »Slovenske filme si vedno rad ogledam, predvsem zato, ker rad vidim napredok v našem filmu, in ta je zaznaven. Globoko sem razočaran nad obiskom publike, pričakoval sem je več. Če se gremo nekultiviran narod, narod, ki želi vstopiti v Evropo, negramo pa svoj lastni film, pa čeprav so nekateri slabí, je to neodgovorno z naše strani. Po drugi strani so kinematografi polni le takrat, kadar dobesedno priženejo skupino otrok na šolsko predstavo po polovični ceni, čeprav bi bistveno raje odšli domov. Naša šola temelji na takšnem principu, da za umetnost ni veliko prostora. Bistveno so naravoslovni predmeti. Samo v prvem in drugem letniku smo imeli nekaj šolskega stika z umetnostjo, sicer je to prepričeno dijakom samim. Šola nikakor ne vzpodbuja umetnosti, kvečjemu zavira jo.«

Slovenski Vibastični film je izcurel

V okviru Dnevov slovenskega filma sta bila v Celju dva posvetova. Najprej so se sestali direktorji slovenskih kinopodjetij, nato pa še filmski delavci, vsem pa je bila skupna ugotovitev, da slovenski gledalec ne zahaja več v kinematografe. Vzrok so pripisali vdoru videa k nam in še posebej piratskim kasetam, vsi skupaj pa so se zavezeli, da morajo pristojne inštitucije nemudoma sprejeti zakon o filmu in video ter se pri tem vzgledovati po že izoblikovanem na Hrvaskem ali v sosednjih državah.

Obema posvetoma je prisotval Zoran Pistornik iz republiškega sekretariata za kulturo, posvet direktorjev kinopodjetij pa se je udeležila tudi Vesna Čopić, republiška sekretarka za kulturo, ki je dejala, da zakonodaja, ki bi lahko preprečila videopiratstvo na Slovenskem že obstaja, vendar pa zaradi zamudnih proceduralnih postopkov v praksi ne funkcioniра.

Direktorji so spregovorili tudi o ustanovitvi Poslovne skupnosti kinematografov Slovenije, na pobudo direktorja ljubljanskih kinematografov Marjana Gabrijelčiča. Slo naj bi za tržni princip združevanja, s ciljem zagotoviti večjo kvaliteto filmskega programa v kinematografi, obenem pa bi lahko samostojno nastopali na tujem trgu in ne bi bili več odvisni od distributerjev iz sosednjih republik. Direktorji so načelno podprtli njegov predlog, čeprav bodo natančno o tem še razpravljali, pojavili pa so se posamezniki, ki so se vprašali, ali ne bo to pomenilo zopet prednjačenje republiškega središča pred provincijo. Gabrijelčič je zagotovil, da tega nima v mislih in da bo pristop v Poslovno skupnost pristavljen.

Kar štiri ure pa so se posvetovali filmski delavci na posvetu Slovenski film zdaj. Veliko

grenkih misli so izrekli, izrazili odkrito bojanje za prihodnost slovenskega filma, ugotovili, da na Slovenskem premoremo dobre igralce in režiserje, ne pa tudi dobrih scenaristov. Razlog: s pisanjem scenarijev se ukvarjajo pisatelji, novinarji in drugi, nimamo pa ustrezne akademske inštitucije, ki bi izobraževala profesionalne scenariste.

Na posvetu sta bila predstavljena dva modela kako naj bi bila organizirana filmografija v bodoče. Pojavila se je celo težnja, da se film in televizija združita, čeprav so se mnrena nato kresala.

Filip Robar Dorin, režiser, je

nekoliko teatralično ugotavljal, naj se slovenski film brez pogojno ukine, saj v obstoječih pogojih, ki jih ima, za njegovo rast ni plodne zemlje. Tudi stečaj Vibe je bil preurjan, so ugotavljali, Dorin pa se je sliškovito izrazil, da je slovenski Vibastični film izcurel, pojavljajo se novi producenti.

Ko so filmari ugotavljali, da slovenski film nima več gledalcev, so se pojavile ugotovitve, da pravzaprav na Zahodu z nacionalnim filmom ni nič bolje. Režiser Tone Frelih je postreljal s podatki iz raziskave, ki je bila opravljena na Slovenskem, in kaže, da je edina filmska vrst, ki v zadnjih desetih

letih ne kaže upada, mladinski film. Kot vzrok zakaj so slovenski filmi negledani so anketiranci navajali neatraktivnost filmske zgodbe, dolgočasnost in hermetičnost slovenskega filma.

Zavzeli so se, da o položaju slovenskega filma pričnejo razpravljati tudi poslanci v republiški skupščini in da se o usodi slovenskega filma republiški sekretariat za kulturo odloča skupaj s predstavniki Društva slovenskih filmskih delavcev. Filip Robar Dorin je opozoril, da bi lahko promocijo za slovenski film pomenil tudi Svetovni kongres, ki bo v Celju junija letos.

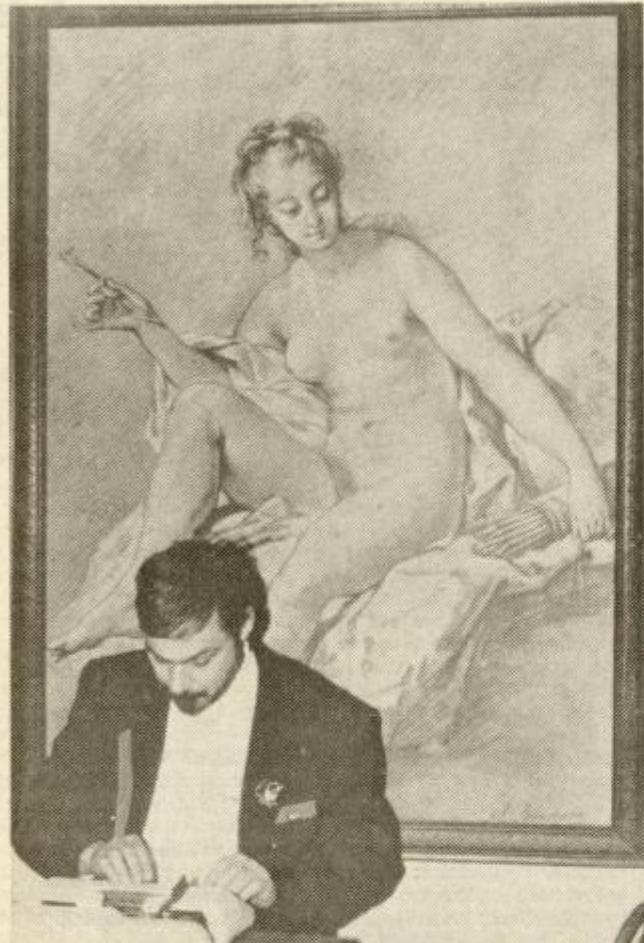

Umetnost za DSF

Kot spremna kulturna prireditev je Dneve slovenskega filma v Celju v petek obogatila tudi razstava likovnih del umetnika Adija Arzenška v galeriji Mozaik v Celju.

Organizatorji, Novi tednik-Radio Celje, so k dogodku povabili predstavnike pokroviteljev Dnevov slovenskega filma in direktorje tistih podjetij, ki so naši časopisni in radijski hiši največ pomagali pri sanaciji posledic po požaru. Slovesne otvoritve razstave pa so se udeležili tudi nekateri drugi predstavniki družbenega življenja v Celju in našega kolektiva.

Narod naš dokaze hrani!

Brane Stamejčič, odgovorni urednik Novega tednika, sicer pa vedno zraven kadar gre v Celje za film, si je žalost ob slabem obisku na Dnevih slovenskega filma tešil bolj redko ob pisalnem stroju, pogosteje pa mu je pogled zasajano splaval h bohotni lepotici za njegovim hrbotom.

Borut Alujevič-Lujo: »Kva, slovenski film? Ne me basat! Saj folka še v gledališče ne zvabim, kaj sele da bi prišli v kino!«

»Vidiš Marcel,« je Marcelu Buhu dejala Milena Kumar, kostumografinja in predsednica žirije SDFF v novi vino-teki Gozdne hiše Ere-Vino Šmartno: »če bi gospoda Capudra v takšnole klet povabilo, bi pa morebiti našel v vinu resnico, da tudi slovenski film potrebujemo. Pustili bi mu popiti le kozaréek ali dva, da bi videl kaj se pravi kar na pamet ljudi omejevali z nerealnimi številkami.«

Žirija, ki je odločala o igralskih dosežkih, je imela težko delo. Drago Medved, Naša Gerkeš in Borut Alujevič so šele malo pred polnočjo v petek odločali o tem in se odločili, da naziva igralke leta ne podelijo. Trpeči izraz na obrazu Boruta Alujeviča pomeni: »Kaj hočemo, saj res ni bilo nobene prave!« Resen, Draga Medveda: »Umetniki je kriz, da moramo zborovati ponoc! Netopirski bioritem mi prav nič ne ustreza.« Nasejani Nataše Gerkeš pa: »Kaj se sekirata fanta, ženske imamo vsak dan toliko vlog, ki jih moramo odigrati, da se v filmu zdijo vse premalo resnične in blizu vsakdanu. Netopirski bioritem pa je pogosto nuja.«

Posvet slovenski film zdaj je v Celju privabil lepo število filmskih ustvarjalcev, štiri ure so sejali umne misli zakaj je slovenski film v krizi, čez dva dni pa je teorijo s prakso podrl režiser Jure Pervanje. Pridrvel je iz Berlina, iz filmskega festivala, pokazal svoj film Do konca in naprej, v katerega je vložil sredstva in veliko lastnega truda in znanja, ter dokazal: »Kdo zna pač zna.«

IZLET Z NT & RC IN GOLFTURISTOM: DOLENJSKE TOPLICE

Dolenjske Toplice so zdravilišče z najbogatejšo tradicijo v Sloveniji. Znane so po mitem podnebju, čistem zraku, dobri domači hrani, bogatem medicinskom znanju in sodobni opremi. Zakaj si tudi mi ne bi privoščili mini počitnic v teh lepih toplicah? Iz Celja izpred hotela Celeia se bomo odpravili 21. 3. 1991 ob 14. uri. Zapeljali se bomo do Dolenjskih Toplic, kjer nas bodo čakali z dobrodošlico. Tudi nasledne dni so nam priskrbeli bogat program. V Celje se bomo vrnili 24. 3. 1991 v popoldanskih urah.

Cena 4-dnevnega paketa je za odrasle 1.530,00 din, za upokojence 1.420,00 din, otroci do 7. leta pa imajo še dodaten popust. Cena vključuje avtobusni prevoz, polne penzionate v zdravilišču, kopanje v dveh bazenih, pogovor in svetovanje pri zdravniku, organizacijo in vodenje mini počitnic. Na željo potnikov bomo organizirali izlet po prelepi Dolenjski (fakultativno).

Prijave sprejemamo do 15. 3. 91 na oglasnem oddelku NT & RC.

Za izlet PO KOROŠKI so še prosta mesta.

DARILO VSAKEMU UDELEŽENCU – ENOMESEČNA NAROČNINA NA NOVI TEDNIK!

SVETOVANJE IN OPRAVLJANJE FINANČNIH IN DRUGIH POSLOV

SMO NOVOUSTANOVljENA DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO

UKVARJAMO SE:

- s svetovanjem podjetjem in posameznikom v finančnih in gospodarskih zadevah
- s posredovanjem pri nakupu in prodaji premičnega in nepremičnega premoženja
- z odkupom in prodajo vrednostnih papirjev
- z odkupom in prodajo terjatev in dolgov
- s kratkoročnim premostitvenim kreditiranjem in ostalimi finančnimi posli

ter strokovno gospodarimo z viški vaših denarnih sredstev, če nam jih zaupate.

Lastnik družbe je Ljubljanska banka – Splošna banka Celje d.d., Celje, ki je tudi že doslej uživala vaše zaupanje.

Pokličite nas na telefon (063) 26-240 (interno 230 ali 223), pomagali vam bomo reševati probleme ali opraviti posle namesto vas.

REVIZIJA RUMENEGA CE

Bratje Demoni

Se vedno se spominjam tiskovne konference v Pen klubu, na kateri je pet pravkov tedanjih opozicijskih strank silovito udrihalo po rdeči nesreči, obenem pa so zagotavljali, da bodo kot koalicija »vsega dobrega« zacementirali parlamentarno demokracijo in vse ugodnosti, ki ji sledijo oz. jih ta pojem prinaša. Nad njimi je visela zastava Zedinjene Slovenije (iz časov Pomladni narodov). Bilo je prav zabavno in optimistično vzdušje. Nek anonimnež je takrat rekel: »Poslednji bodo prvi! In s tem Mojzesovim sloganom se ni okitil nihče drug kot Lojze Peterle, tedaj nasmejani molčečnež, leader krščanskih demokratov in prvi darke med črno frakcijo na Urbanističnem institutu, kjer je bil v službi. V deželi, kjer nič nemogoče, je bilo mogoče prav to!«

Leto kasneje mu je vidno zrasla brada. Kot čelnik tretje najmočnejše stranke na volitvah je sestavil vlado. Od takrat naprej ga videvam le še na TV, kar pa seveda nič nenavadnega, saj se je zahvaljujoč konvertski strategiji Uroša Lipuščka v kakšnem od TV Dnevnikov pojavit tudi petkrat. V nekaj manj kot tristo dneh mu je prav tolkokrat uspel

zaigrati nasmehek. In to je tudi vse, bi se zgrozili tisti maratonci, ki so tekli častni krog.

Demos pa se je v tem času nekajkrat zlomil in približno tolkokrat spravil. Niso ga zrušile niti čistke znograf socialdemokratov, niti grožnje Zelenih, da bodo predsedali v opoziciji, še manj trdostrost krščanskih demokratov ali oblastniški apetiti demokratov. Nemogoča kombinacija nenačavnih zaveznikov je v svoji še ne tako dolgi pripovedki dosegla edini mogoč cilj. Zmagu v boju za oblast. In kaj več kot val kritik je bil v dosedanjem obvladovanju postkomunistične scene skorajda pretirano pričakovati. Namreč, ljudstvo je pričakovalo, da bo živel v pravljico odcepjeni deželi, da bo pilo nektar in

jedlo čist zrak. Kot je bilo obljubljeno. Zdaj plačuje davke, pije lastno kri in se žre. Košček za koščkom bomo sčasoma pojedli še marcelado, ki se ji v politični žargonu pravi verbalni delikt. Do takrat bo sleherni nezadovoljnež lahko tolkel in vpil, nenazadnjene tudi v Rumenu CE. Ko te oddaje ne bo več, vedite, da je izginila: ali zaradi posredovanja lokalne oblasti ali zaradi voditeljevega odhoda nekam na hladno ali pa v primeru, da bo med poslušalci

prevlada narodno zabavna struja oglaševalcev.

Ceprov malce tragikomicno, pa je vendarle res, da koncept oddaje zaenkrat ruši prav »goveja bratovščina«, ki v tem primeru nastopa kot opozicija. Voditelj pa ob vsem tem krili z rokami kot France Bučar v Žarišču. Nekaj takega je namreč zraslo na zeljnemu poslušalcu iz Polzelle. Morda ima celo prav.

In v času, ko se v Celje vrača totalitarizem, ko odgovorni ne vedo točno kaj storiti v primeru 2. stopnje onesnaženosti zraka, ko do Ljubljane še vedno najhitreje prideš s prstom po zemljovidu, in ko se bo novoustanovljena Delavska stranka preimenovala v SND (stranko nezaposlenih delavcev), ki bo vsak čas imela več članov kot katera druga politična grupacija, v takšnem času torej, v direktni Rumenu CE razmišljamo o glasovanju o nezaupnici avtokratskemu voditelju. Če bo do tega prišlo, boste z rezultati pravočasno seznanjeni. Od mene ali od vašega najmanjšega hišnega ljubimca. V petek, torej.

Pise Bojan Krajnc

RADIJSKA POŠTA

Imamo imena in priimke

»Dragi poslušalci, lepo pozdravljeni...« tako se navadno začenja radijska pošta prek radijskih valov v vašo smer. Vi jo prestrežete, če to želite, ali morda ce-

lo nestrpno pričakujete, če čakate na kakšno posebno vest, svojo melodijo ali pa kar tako.

Lahko jo tudi zavrnete, če vam kaj ni po volji, če vam kaj ni všeč in če ste morda vstali na levo nogo. Morda imate za to tudi kakšen zares tehten vzrok. Tedaj mi, radiči, ki smo v komunikacijskem jeziku »oddajnik«, postanemo tarča vas, »prejemnikov«. In ne zgoditi se tako malokrat, da si ne boste mislili, da nam kaj prizanašate. Telefoni v režiji našega studia pogosto brnijo, tudi če tisti hip ni na sporedu nagnadno vprašanje, ki vas še vedno najbolj spodbudi, da vrtite telefon. Naši številki sta tako razvrito znani, da jih znajo na slepo zavrteti ali odtipkati že čisto majhni otroci. Kot oni dan, v Petkovem mozaiku, ko smo se želeli z vami pogovarjati o vaših zbirateljskih strateh, o nenavadnih stvareh in zbirkah, pa si je nekdo privoščil, da je nenehno telefo-

niral in ko je bilo potrebno kaj reči, predvsem pa se predstaviti, pa »klink« in je spustil slušalko.

Temu bi rekel človek pretrgano ali skrajno nevljudno komuniciranje, saj je potem tudi za ostale poslušalce, ki ne vedo, kaj se v studiu v resnici dogaja, težko poslušati moderatorjev glas: »Halo, halo, kdo je na oni strani? Se slišimo? Halo, halo...«

Takšno radijsko dopisovanje s »šaljivci« je mučno in neprijetno in želimo si, da bi ga bilo čim manj. Želimo si tudi, da bi se vsi poslušalci navadili, karor to zahtevajo navade lepega vedenja, da bi se najprej predstavili, šele potem začeli pripovedovati ali odgovarjati na zastavljena vprašanja. Saj se konec končev predstavimo v vsaki oddaji tudi mi. Anonimnež ne prenese nobena pošta, pa zato tudi naša, radijska, ne. Zato pa, navsezadnjne, imamo imena in priimke.

MATEJA PODJED

PRODAJA

Zmrzovalne skrinje
ZS 14 M 5.300,- din
ZS 21 M 6.188,- din
ZS 31 M 7.525,- din
ZS 43 M 8.480,- din

Pomivalni stroji
PMS 201 10.726,- din
PMS 301 9.976,- din

Hladilniki - zmrzovalniki
HZ 20 M 6.929,- din
HZ 31 M 7.420,- din

Zmrzovalna omara
ZO 31 M 10.175,- din

Hladilniki
HB 20 M 6.135,- din
HT 10 M 5.988,- din

Mikrovalovna pečica
MP 226 B 10.994,- din

Pralni stroji
PS 350 8.525,- din
PS 306 9.354,- din

Sušilnik perila
SP 501 8.350,- din

Štedilnik 2P+2E

K 49.10 6.252,- din

BELE TEHNIKE

PROIZVODNJA, KOOPERACIJA,
TRGOVINA IN STORITVE d.o.o.

DOGOUOR

Podlog 46a

Šempeter

tel. - fax: 063/701 373
odprt 8-12 in 14-18h

Jama Pešček DOGOVOR

Grušovje	Podlog
Šempeter	Šempeter

Ljubljana Dežela

DOSTAVA ZAGOTOVljENA

KOLIČINE OMEJENE

PO IZJEMNO UGODNIH CENAH

Dean Šuster kot komentator

V sobotnem večernem programu se je ob tehnikih, ki so pripravili zelo dobre zvezne, izkazal tudi Dean Šuster s svojim komentarjem rokometne tekme Velenje-Pivovarna Laško Celje. Izkazali so se tudi organizatorji tekme, saj so Sašo Mateliča in Deana Šusterja postavili poseben oder, da sta imela kar najboljši pregled nad dogajanjem na igrišču.

ŠKRATKI

Ste se že kdaj vprašali, kakšen sploh je radijski škrat? Iz radijskih krogov je pricurjalo, da je to kar pravi škrat, saj je menda velik okoli dva metra, vitek in ima črne, skodrane lase, ime pa mu je na M.

Zna se zgoditi, da ta škrat kdaj sede na vrh dežnika radijskega oddajnika na Golovcu, kot se je to zgodilo pred nekaj dnevi in škrat, za uro in četrnični bilo oddaje. Strokovnjaki so sicer rekli, da je to naredil hud mraz in da je zato zamrznil konduktor, mi pa na tem mestu v to ne moremo verjeti.

Zlomek se je potuhnil in se skril celo v naš reporterki avto ter se z Bojanom in Natašo odpeljal v oddajo na Lom, kjer je praskal po telefonskih zvezah s studijem, da ste ga lahko slišali še vi, doma.

Zdaj samo čakamo, da bi izvedeli, če se ni vragec potpel tudi po sončnih Kanarskih otokih skupaj z našim Brankom Jerankom, ki si je tam grel dušo med hibiskusi, palmami, kaktejami in strelicijami. Če se je, Škrat namreč, potuhnil med eksotično vejevje, bomo videli v potopisih v Novem tedniku.

Radijski Benjamim je uspešno opravil tudi prvi preizkus znanja s tereno. Iz Muzeja revolucije do nas in potem do vas je prek brezičnega mikrofona s pomočjo tehnika Saše Mateliča spravil v eter mavrico o likovni razstavi. Poskus je uspel, upamo, da mu danes (četrtek), ko bo pred komisijo opravil pripravniki izpit, ne bo zagadel... tisti, no... Srečno!

Kdo pravi, da v naši hiši ni nobene kuhinje? Vsako nedeljo ob 9. uri kuhamo Čaj za dva. Pogosto ga zavre novinarica Nataša Gerkeš, ki se je letos na DSF uveljavila kot prva dama – poročevalka, kar je v večerni oddaji v živo v Evropi ugotovil tudi Jure Pervanje. Nataša je menda ugriznila v rdeči mikrofon in posnela Čaj za dva s kinooperatorjem Branetom Godnikom. Škratka ni bilo zraven... Oddaja je uspela.

Technik Mitja se te dni strokovno izpopolnjuje na »velikem radiu« v Ljubljani. Bomo videli in slišali, kaj bo novega naučil ljubljanske radijske mačke.

P.S. Naša mlada sodelavka Greta Senič je na Rogli v sobotni večerni oddaji presenetila ne samo organizatorje, temveč tudi udeležence Eurocupa in v javljanjem tudi poslušalce Radia Celje, saj je v enem samem pogovoru prevajala v slovenščino vprašanja in odgovore iz nemščine, angleščine in francoščine. Bravo!

Obrni anteno proti Evropi! Je vzkliknil tehnik Bojan Pišek, ki je tudi sicer poskrbel za evropske zvezne s hotelom Evropo in Unionom za Dneve slovenskega filma. Čakajoč na vstop v živo v oddaji je ta klic, ki je bil naročilo drugemu tehniku, prestregel Branko Stamejčič, urednik Novega tednika in programski šef DSF. Očitno si je oddahnil, ko je prek antene vstopil v Evropo pred drugimi. Kaj hočemo, eni pač imajo srečo...

Vežejo nas antene

Antena je kot popkovniča. Z njo smo povezani, vi in mi, in če tegole antenskega sistema na strehi naše radijske hiše ne bi bilo, tudi stika z vami ne bi bilo.

Poleg številnih aparatur in žic, ki prepredajo studio, imajo prav te antene čudežno moč, da pride do vas ali do nas elektromagnetni signal. In potem lahko rečemo, da smo na isti valovni dolžini in vam voščimo dober sprejem in tako naprej. Še posebej pomembne so te UKV

MP

Celjani dobili derby

Več kot tisoč glava množica je uživala v pravem športnem, rokometnem derbyju med Celjani in Velenjanci, v vzdušju in v okolju, ki je bilo dobro pripravljeno, v razburljivi borbi za točke, kjer ničesar ni manjkalo. Zavrele so tudi glave, vendar je tudi to sestavni del športa. Na srečo do težjih zapletov ni prišlo, čeprav je manjkalo le malo. Lokalni, stajerski, slovenski in derby 2. zvezne lige zahod je potrdil, v čemer sta se strinjali obe vodstvi, da kakovost enega kluba krepi kakovost drugega in obratno.

Velenjanci so si s porazom najbrž že zapravili možnosti za prvo mesto. Med tekmo so igralci skupaj s trenerjem Mirkom Pozunom nekajkrat upravičeno protestirali proti sodniškim odločitvam, po njej pa so se potrtih glav kmalu pomirili. Celjani klub veliki zmagi prvega razloga za brezglavo slavje niso imeli, saj jih čaka še dolga in naporna pot do želenega cilja. Sodnika zmagovalca nista odločila, oškodovala pa sta tudi Celjane, vendar so ti pokazali večjo mero strpnosti, ki zna priti še kako prav. Pivovarji se morajo v nedeljo z dvojno mero oddolžiti ekipi Mehanike za poraz v Metkovici. Po gostovanju v Ajdovščini bodo eno soboto prosti, da bi 23. marca celjska »kolonija« znova krenila izven Celja v pomoč igralcem, tokrat v Slovenj Gradec.

IZJAVE:

Mirko Pozun, trener Velenja: »Celjani so bili zbranejši, moji igralci pa so naredili preveč napak, da bi lahko tekmo dobili. Za takšne derbine je značilna slabša kvaliteta igre, velika borbenost, nekaj rezultatskih preobratov in različni kriteriji sodniških odločitev, enkrat v korist ene in drugič v korist druge ekipe. Deset minut pred koncem se nam je nasmehnila sreča in smo povedli za gol, a nam je sodnik Čeak vzel nekaj žog v napadu.«

Tone Tisell, trener Celja Pivovarne Laško: »V 2. polčasu, ko so Velenjanci zaigrali agre-

sivneje, so moji igralci izgubili glavo. Nikogar ni bilo, ki bi znal odločiti tekmo, ki bi predramil ekipo, kar ni prav nič razveseljivo za klub, ki si želi v 1. zvezno ligo. Mislim, da je Velenje najboljša ekipa v 2. ZRL. Tehnično so najbolje podkovani, manjka jim le boljša telesna priprava, ki je tudi odločila srečanje. Sicer pa smo v glavnem odigrali tako, kot smo se dogovorili: do skrajnih moči in borbeno v obrambi. Upam, da bjejavarski Partizan ob koncu ne bo prehitel štirih kvalitetnih slovenskih ekip.«

Uroš Šerbec, igralec Velenja: »Sodniške napake so sedniki del športa in jih zato ne bom komentiral. Sicer pa je to bila super tekma v odličnem vzdušju. Z nekoliko sreče je zmagal boljši v tem srečanju. Celjani so popravili igro glede na jesenski del, imajo širok izbor igralcev in so v prednosti pred ostalimi v boju za prvo mesto.«

Admir Jarašević, igralec Celja Pivovarne Laško: »Veni izmed najvažnejših tekem za

DEAN ŠUSTER
Foto: Edi Masnec

Bilo je glasno, bilo je celo hrupno, bilo je vroče... »Kdaj zopet?«, se sprašuje tisoč domačih gledalcev in 200 Celjanov.

Krožni napadalec Celjanov Franc pred Vajdlom, izid pričakujejo Vogler (Vel), Razgor in Ivandija (oba CPL) in Plaskan (Vel).

Jašarević je v zadnji sekundi dosegel gol s petnajstih metrov, priznali pa so mu ga kasneje, saj je na semaforju še vedno 20:23. S klopi so vstali Celjani Jersič, Privšek, Anžič, Menih in Čater, trener Tisell pa si je oddahnil.

PANORAMA

Kegljanje

Rekord tudi v Zenici

Celjske kegljavke EMO rušijo vse rekorde v jugoslovenskem ženskem kegljanju. Tudi po 19. kolu (tri kola je še do konca tekovanja) so neporažene. V zadnjem času pa na vsakem kegljišču izven Celja postavljajo rekorde, kar potrjuje da imamo ekipo, ki bo lahko tudi v mednarodnih tekma podrla svojo vrednost. Sedaj je naloga strokovnega sveta, da se ta forma zadrži tudi na posamičnem tekovanju in tekovanju dvojic.

V Zenici so celjske kegljavke podrele 2661 kegljev in za kar 308 kegljev premagale domačo ekipo. Ta uspeh so dosegle Ljuba Tkalcíč 435, Mira Grobelnik 413, Biserka Petak 457, Tanja Gobec 463, Sonja Mikac 441 in Mrika Kardinar 452 podrtih kegljev.

Nič slabša ni druga ekipa, v kateri že nastopajo najboljše kadetinje in rutinirane kegljavke prvega moštva. V tem kolu so premagale Izolo za 90 kegljev razlike (2373:2283) v tekovanju v republiški ligi. Nastopile so: Lesjak 402, Ledenik 388, Verdnik 382, Zimšek 374, Šeško 403, Zupanc 424.

Uspešni pa so bili tudi moški v drugi republiški ligi. Premagali so Fužinarno za 15 kegljev (4914:4899), največ po zaslugu zelo razpoloženih Vodeba 873 in Salobirja 853 kegljev.

JOŽE KUZMA

po vrnilti v bazene dosegala zelo dobare rezultate.

Košarka

1. KZL: ženske

Albatros-Afrodisia 102:96 (89:89, 35:42)

SL: moški

Rogaška Donat Mg-Celje 89:97 (81:81, 39:45), Comet-Koper 64:79 (31:43), Elektra-Helios 93:92 (38:47).

Lestvica: 1. Koper 32, 5. Comet 28, 8. Celje 27, 9. Elektra 27, 10. Rogaška Donat MG 24.

Plavanje

Državno prvenstvo v Ljubljani

Rezultati predstavnikov

Neptuna: 100 m prsno: 2. Jure Vračun 1:04.95, 200 m prsno: 3. Jure Vračun, 200 m mešano: 2. Goran Jurak 2:10.07, 400 m kravlj: 6. Jurak 4:05.36, 7. Tešović 4:08.16. V B finale so se se uvrstili Goran Jurak, Gorenik Gašperič, Matjaž Košar, Andrej Ocvirk, Sanja Kranjc in Ljubiša Stojković.

Celjski plavalci, ki so trenutno v JLA (Vračun, Tešović in Jurak) so pokazali solidno formo, kar kaže, da se obrestuje do z Mitja Prešernom v času služenja vojaškega roka. Veseli pa tudi, da se bo nazaj k plavanju vrnila Mojca Anderle, po vzoru na Tanjo Drezgič, ki je

Streljanje

Ksenija Maček na Evropsko prvenstvo

Strelka iz Rečice, Ksenija Maček, lani najboljša strelka Slovenije, je odpotovala na evropsko prvenstvo v Manchester, kjer se bo pomerila v tekovanju s standardno zračno pistolo. Če bi odstreljala svoj najboljši rezultat, 382 krogov, bi se morda lahko borila tudi za kolajno.

Zlata puščica

Na strelšču Ingrada v Celju so se znova zbrali strelci na regionalnem prvenstvu z zračno puško za Zlato puščico. Tekmovanje je bilo hkrati izbirno za nastop na republiškem finalu za zlato puščico, ki bo v Ljubljani, kjer bo nastopilo sto najboljših po rezultatih, doseglih na regionalnih prvenstvih. Zlato puščico je osvojil Justin Smrkolj iz Juteksa. Realne možnosti za nastop v republiškem finalu pa imajo še Branko Malec (Celje), Alojz Zagoričnik (Slavko Slander, Šempeter), Janez Sašek (Dušan Poženel, Rečica), Stefan Ošep (Šempeter) in Mladen Melanšek (Žalec). Na tekovanju v Celju ni nastopil eden od favoritorov, Vili Ravnikar, ki je sodeloval v finalu republiške lige v Portorožu.

Judo

Memorial Ivo Reya Impolu

Celjski judo klub je tudi letos pripravil zanimivo in tradicionalno tekmovanje mladih za memorial Ivo Reya, ustanovitelja celjskega judo kluba in prvega nosilca črnega pasu pri nas. Tekmovanje bi moralno biti že novembra lani, toda poplav je to prepričela. Z nekoliko zamude so tako v soboto povabili v Celje 58 mladih tekmovalcev iz 13 klubov Slovenije.

Tekmovanje je uspelo. Največ uspeha so imeli predstavniki Impola, ki so osvojili lepkost pokal Steklarne Ročaška Slatina. Drugi so bili predstavniki Bežigrada in tretji Golovec. Celjska ekipa je bila sedma. Med posamezniki so iz Celja boljše rezultate dosegli Uroš Beltram, ki je bil drugi v kategoriji do 71 kg, ter Vojin Minarević in Sandi Glinšek, ki sta bila peta v svojih kategorijah. Svoj delež sta pridala tudi sodnika Seles in Pungeršek z odličnim sojenjem. Nekateri boljši mladi celjski tekmovalci, pa so žal te dni poškodovani in tako niso nastopili.

JOŽE KUZMA

Kazenske minute: Cinkarna 40, Jesenice 10 minut. Okoli 250 gledalcev je pod Mežakljo videlo dober hokej obeh ekip. Hokejisti Jesenice so prvo tretjino dobili zaslужeno 2:0, čeprav so hokejisti Cinkarne igrali dobro, vendar so bili neuchinkoviti. V drugi tretjini so gostje začeli silovito in kmalu preko Straška zmanjšali na 2:1. Ko so vsi v dvorani pričakovali izenačujoči zadetek Celjanov, so začeli pristranski domači sodniki kot za šalo pošiljati na kazensko klop hokejisti Cinkarne. Tudi v zadnji tretjini so bili Celjani boljši.

MARJAN SORŠAK

Smučarski skoki

Občinsko prvenstvo

Smučarsko društvo Oljka Andraž je pripravilo na 30 metrski skakalnici v Založah pri Polzeli občinsko prvenstvo za vse kategorije. Nastopilo je 30 skakalcev, v posameznih kategorijah pa so zmagali: pri mlajših pionirjih Rebernjak, pri starejših pionirjih Mešič, oba iz Oljke Andraž, pri mladincih Jerman iz Braslovč in pri članih Verdev iz Oljke Andraž. Najdaljši skok je imel Oblak iz Braslovč, ki pa je v drugi seriji padel in je osvojil pri mladincih še tretje mesto.

pri pionirjih pa je bil prvi David Zeme, drugi Marjan Knež in tretji Jože Plahuta. Tekmo je pripravil Skakalno smučarski klub Breze, pokrovitelja pa sta bila ZTKO Laško in Alpo Sentjur.

VLADIMAR MAROT

Odbojka

2. ZL: ženske

Celje-Igman 0:3 (-7, -12, -14)

SL: moški

Pomurje-Vizura Celje 1:3 (-8, -6, -6)

Prvenstvo OS

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Žalec je pripravila občinsko prvenstvo osovnih šol. Nastopilo je deset ekip, pri mlajših, starejših pionirjih in starejših pionirkah so zmagale ekipe Braslovč, pri mlajših pionirkah pa Semper ter I.

T.T.

Šah

Šahovski klub Žalec je s pomočjo ZTKO pripravil posmerni hitropotezni občinski turnir. Nastopilo je 20 šahovskov. Rezultati: 1. Franci Brinovec 14,5 točke, 2. Andrej Kampuš 14,3. Dušan Brinovec 13 in Karli Turk 13 (vsi SK Žalec). V skupnem seštevku iz 1990 je zmagal Franci Brinovec s 65 točkami, pred Milnom Lesjakom iz Petrovč 45. JOŽE GROBELNI

Hokej

1. B ZL

Jesenice II-Cinkarna 2:1 (2:0, 0:1, 0:0)

Strelec za Cinkarno Strašek, za Jesenice Klinar in Valter.

T.T.

Tekma v Brezah

Tekmovanja se je udeležilo 25 tekmovalcev. Med člani je bil najuspešnejši Janez Pertinač, pred Srečkom Kocmanom in Poldetom Safranom.

Katjuša, Nataša, sponce in pohvale

V nedeljo in ponedeljek je zogla z organizatorji, Smučarskim klubom Unior Celje, gostila skoraj vso žensko svetovno elito, ki se je posmerila za slalomske točke v Evropskem pokalu.

Oba dneva je kazalo, da bo pravem pomladanskem remenu sonce preveč načelo progo. Prav zato so bili ostje, tako tekmovalke in njihova strokovna vodstva, koliko bolj zadovoljni z odlično pripravljenimi štirimi tečami. Prvi dan Nataša Bokal ni zpeljala prve vožnje, Katjuša Pušnik pa se je zastavica zaknila za očala in ji preprečila, da bi posegla po samem vrhu razpredelnice. Kljub temu je priljubljena Pušnik osvojila 3. mesto, ostale Jugoslovanke pa so bile slabe.

V ponedeljek je bilo jasno, da bo teknicam težko zauzaviti nalet Nataše Bokal, ki je po vsakem neuspehu značilno motivirati, pa tudi dobršo mero ihte pognati med vratca. S prednostjo 0,8 sekunde je osvojila prvo

DEAN ŠUSTER

mesto pred Katjušo Pušnik, ki je s tem postala najuspešnejša tekmovalka dvodnevnih bojev na Rogli. Tretja je bila Neuenschwanderjeva (Švica), četrta Gianera (Italija), peta pa Zingrejeva (Švica), ki je slavila prvi dan. Nekaj zanimivih imen, ki jim ni uspelo vidnejše poseči vrh: Chauvejeva (Fra), Guignardova (Fra), Anderssonova (Sve), Buderjeva (Avs), Ladstaetterjeva (Avs), Gerschova (Nem)...

Celjanka Snežana Vignjevič prije dan ni nastopila v drugi vožnji, v ponedeljek pa je padla že v prvi vožnji na zadnji strmini proge Ostruščica. Tudi to pa ni pokvarilo dobrega razpoloženja med gostitelji iz Celja, ki so na račun organizacije bili deležni pohval in komplimentov s strani tehničnega delegata FIS, tujih trenerjev, posebej pa še Toneta Vojnicu. S tem so apetiti Celjanov sedaj obrnjeni k organizaciji tekme za Svetovni pokal!

Nataša Bokal: -Ne, po prvem dnevu nisem bila nič kaj jezna, kajti do tam, kjer sem odstopila, sem dobro petjala. Tudi današnja zmagovalna tekma bi se dala še malo bolje odvoziti. Upam, da bo tista res prava forma prisla čez štirinajst dni, ko se nadaljuje tekmovanje za Svetovni pokal.

Katjuša Pušnik zadovoljna.

Celjanka Snežana Vignjevič na proggi.

Te pozdrave nam je poslala naša nordijska reprezentanca z nedavno končanega svetovnega prvenstva v klasičnih disciplinah iz Val di Fiemme. Tudi naše športno uredništvo je Franciju Petku poslalo čestitke za naslov svetovnega prvaka.

Prijavnica za smuk za »belega zajca«

Ime in priimek _____
naslov _____
starost _____

Podpis

POGLEDI Hokej ali hockey

Mislim, da bi s pričujočim zapisom lahko vsaj nakazal, če ne dokazal, da Slovenci postajamo vse bolj hokejski narod in da je od uvrstitev slovensko-jugoslovanske reprezentance na svetovnem prvenstvu skupine B v Ljubljani odvisno, ali bomo nekoč to tudi zares postal ali pa bo naš hokej še desetletja zanimiv samo zaradi dveh, če stejemo še zagrebški Medveščak, treh derbijev.

Najprej bi lahko trdili, da so v novo slovensko hokejsko evforijo vmešani sovjetski trenerji in igralci. Čeprav se recimo Jeseničani letos tega orložja niso poslužili, lahko trdim, da so tuji igralci predvsem tisti iz vzhodnoevropskih držav, povsem spremenili naš hokej. Če smo pred leti nergali zaradi takih nakupov v srbskih, hrvaških in celo makedonskih in bosanskih ekipah, se je pokazalo, da je to možen način popularizacije hokeja, zagrebški Medveščak pa je ravno zaradi take adaptacije svojega moštva postal ena najboljših ekip v Evropi. Sicer pa, ali ni ravnov sovjetski treneri tisti, ki je samo z dvema napadoma in enim pravim branilskim parom ob premeteni strategiji lani osvojil prvenstvo skupine C na Madžarskem?

Druga teza, ki potrjuje vzpon našega hokeja, je organizacija

Piše: Miha Štamcar

svetovnega prvenstva v Sloveniji, od uspehov naše ekipe pa je, kot sem že omenil, odvisno, ali bo hokej lahko postal nacionalni moštveni sport številčena. Ker bodo letos v A-skupini svetovnega hokeja sprejeti tri pravouvrščene reprezentance iz B-skupine, bi bil uspeh že osvojitev četrtega mesta na tekmacah v Ljubljani in na Jesenicah, že samo dejstvo, da je Ljubljana dobila organizacijo takega prvenstva v konkurenči z Berluscijevim Milanom pa je zagotovilo, da je celo ljudem iz svetovne hokejske organizacije veliko do tega, da bi se končno tudi pri nas razvil hokej, ki ne bi baziral na treh derbijih.

Komplet finalnih tekem med Olimpijo in Medveščakom utegne biti, vsaj v Ljubljani in v Zagrebu, s strani Slovencev izredno dobro obiskan, ljubljanska dvorana Tivoli pa bo gotovo razprodana, kar pomeni, da bo v njej na eni tekmi več kot 7000 gledalcev. To pa je številka, ki seveda prav tako govori o tem, da ima hokej pri nas vse možnosti, da postane naš najbolj atraktivni šport. Povprečni obiski so se dvignili celo na tekmacah, kjer Olimpija in Jesenice igrata s povprečnimi nasprotniki z juga, čeprav je potrebno priznati, da je v zadnjem času predvsem beografska Crvena zvezda izredno napredovala, za nameček pa poleg uvoženih igralcev prihaja do veljave prvič tudi srbski zvezdnik Igor Kosović, katerega igro lahko že primerjamo z igro najboljših slovenskih hokejistov.

Zadnja, a najbrž ne ravno najmanj bistvena, pa je nova lastnost skinhedovskih huliganov, ki tvorijo militantno jedro navijačev Olimpije. Skoraj ni več hokejskega derbija, da se omenjeni huligani ne bi pojavit na kriminalnih straneh časopisov, enkrat razbijajo avtomobile nasprotnih navijačev, drugič pretepejo nasprotnike, ki jih potem krpojo v bolnišnicah; in verjeli ali ne, tudi to pomeni, da se naš hokej že bliža stopnji, za katero bomo lahko trdili, da je evropska.

Delo Plus, več kot drugi!

Skrivnostni gost Iztok Puc

Prispelo je 77 dopisnic, od tega 23 s pravilnimi odgovori. Pravilni odgovor se je glasil Žalec. Nagrade je izzrebal ing. Roman Virant, namestnik direktorja Keramične industrije Liboje. Prvo nagrado dobi Gregor Rupnik, Šercerjeva 10, 63325 Šoštanj, drugo Ida Valentin, Ilica 71, 41000 Zagreb, in tretjo Klavdija Mohorko, Mariborska 42, 63000 Celje.

Skrivnostni gost v oddaji je bil Iztok Puc, državni rokometni reprezentant, ki je svojo kariero začel v rodnem Velenju. Odprtka ga je Anica Leško, Prešernova 6, Velenje. Nagrade dvignite najkasneje v 30 dneh.

Šahovska nagradna igra

Z novim letom je vodenje Celjskega šahovskega kluba prevzel Anton Rojec, predsednik Skupščine občine Celje. Pred njim je funkcijo predsednika kar 10 let opravljal znan celjski šahist Kateri?

**ROBERT CEGLAR
MITJA URISEK
JANKO MIRNIK**

Nagrada Zavarovalnica Triglav, Območna skupnost Celje

Prijave za to tekmovanje nam pošljite na kuponih Novega tednika do četrtek, 7. marca, ko bomo objavili tudi podrobnejša navodila in pravila tekmovanja.

Edina meja je brezmejnost

Tomo Česen iz nižin o vrhovih sveta in sebi

»Vzpon Toma Česna v južni steni Lhotseja je naredil leta 1990 za eno glavnih prelomnic zgodovine alpinizma, gore, ki je že pred poldrugim desetletjem razglašena za problem leta 2000. Niso preplezane še vse himalajske stene, celo kaka težja še čaka, a Lhotse s svojo steno je prav tak pojem, kot je bil Everest med vrhovi, ali prej v Alpah «trije problemi» (Grandes Jorasses, Eiger in Matterhorn). To, kar tudi tokrat daje tisti nostalgični »nikoli več ne bo kot prej« pa je način: vse je opravil sam v enem samem vzponu in sestopu, na način, ki kar najbolj udejanja človekov ideal, da sam in čembolj preprosto premaga najtežje ovire.«

Tako je Tone Škarja, naš znani alpinist in vodja številnih himalajskih odprav zapisal ob dosežku Toma Česna, ko je v alpskem stilu prepelezal doslej še nepremagano 3300 metrov visoko steno 8516 metrov visokega Lhotseja, četrtega vrha sveta. Leto poprej je prav tako s solo alpskim stilom dosegel prvi tovrstni vzpon v novi smeri severne stene 7710 metrov visokega Jannuja. Pred tem je Tomo Česen v odpravah osvojil Alpamayo v Andih (5947 m), Plik Komunizma v Pamirju (7495 m), v Himalaji pa Jalung Kang (8505 m), Broad Peak (8047 m), bil pa je tudi tik pod vrhom K2 (8611 m).

Konec lanskega leta je Tomo Česen izdal svojo knjigo Sam, že nekaj časa po Sloveniji gostuje s svojo multivizijsko in predvaja diapositive svojih odprav in vzponov.

V svoji knjigi Sam ste vzpon na Jannu naslovili Na moj način. Kakšen je ta vaš način?

No, to ni čisto moj način. Šlo je za plezanje v alpskem stilu, za plezanje, ki je splošno razširjeno tukaj pri nas v Alpah. prideš pod steno, jo splezaš in se vrneš, v enem delu. Izziv je bilo to prestaviti v Himalajo. Mogoče se za tem naslovom na Moj način skriva nekaj tistega, kar sem samo jaz verjal, da se v težkih stenah Himalaje da plezati na tak, alpski način.

Kaj vas je prepričalo, da ste verjeli v ta stil?

Zadnja moja odprava v Himalaji, Lhotse Šar leta 87, ki je bila še klasičnega tipa in smo plezali od tabora do tabora, je bila zaradi nekaterih vremenskih pogojev neuspešna, bila pa je zelo pomembna za nekatere druge stvari, dobil sem tisto nujno znanje in izkušnje. Tam sem razmišljal, zakaj ne bi poskusil enkrat hitreje splezati steno, za katero smo porabili tri do štiri dni normalnega klasičnega plezanja. Rezultat tega je bil, da sem štirim dnem plezanja lahko postavil nasproti 12 urni neprekinjen vzpon.

Lhotse je bil proglašen za mejnik, pravzaprav južna stena, saj se je menilo, da se čez njo ne more v alpskem stilu. Postala je prava hipoteka, za 80 leta bi jo bilo treba preimenovati »V desetletje neuspehl poizkusov.« Se najviše je pripeljal Poljak Jerzy Kukuczka, do višine 8350 metrov, a vendar je pri tem padel in se smrtno onesrečil. Koliko ste mislili na vse to pri odločanju za odpravo?

Lhotse je bil takšen sloves zaradi večih okoliščin. V tej južni steni je poskusilo 13 odprav, navez, posameznikov, žal, so se dogajale tudi smrtnne nesreče. Tudi vreme v tej steni je problem. Priti v tako steno ob prvem poskusu v Himalaji je prevelik šok. Nekateri fantom, ki so bili v jugoslovanski odpravi na Lhotse, se je zgodilo prav to, omagali so, nekateri fizično, nekateri psihično. Kasneje jim sploh na misel ni prišlo, da bi še kdaj poskušali. Ko sem bil na

odpravi v sosednji steni, ki se nekako skupaj drži Lhotseja, sem imel dva meseca možnosti opazovati. Videl sem, kje padajo plazovi, kakšno povezavo ima popoldansko sneženje z razmerami naslednjih danih, pogovarjal sem se s fanti iz odprave leta 81, od Aleša Kunavarja, ki je bil takrat vodja, sem proučil vso dokumentacijo. Mislim, da sem teoretično to steno zelo dobro poznal.

Nekaj časa je bilo precej burbo. Francozi in Rusi so podvomili, če ste se res povzpeli na Lhotse. Na kakšni osnovi lahko to utemeljujejo?

V bistvu na nikakršni. To se tudi izkazalo nedavno, ko so se v francoskih medijih opravičili. Pri tovrstnem dokazovanju so fotografije najbolj ekzakten dokaz in jaz to fotografijo imam. En človek iz Chamonixa je začel polemiko okoli tega, šlo pa je v bistvu za francosko nevoščljivost. Trdil je, da je ta fotografija fotomontaža. Jasno je, da je vsaka slika lahko fotomontaža, pri diapositivih pa je stvar povsem jasna.

Na osnovi česa se še lahko dokazuje poleg fotografij?

Pri prvenstvenih vzponih, ki jih nekdo spleza prvič, se obvezno nariše skica smeri. Tako se označi potek, vsa ključna mesta, težavnost. Ponavljaleci imajo tako vse informacije. Vidni so tudi klini, ti so na Lhotseju ostali.

Francoski časopisi so vam zamerili, da niste ustigli nobenega predmeta, ure, kakšen del opreme. Je to sicer običaj?

Veter na vrhu osemisočaka je tako močan, da nima kakšnega tehtnega smisla karkoli puščati na vrhu, ker ti veter vse odnesete. V nahrbtniku ponavadi ne daje odvečnih stvari. Naj povem primer: na vrhu Mount Everesta je bil postavljen jekleni triangel, zato da bi mu izmerili višino, pa ga je veter po koščih odžagal, čeprav je bil iz jekla.

Rusom pa nikakor ni šlo v glavo, da bi nekdo lahko čisto sam splezel tako visoko, oni pa po vseh teh silnih ekspedicijah...

Oni seveda res ne morejo trditi, da se 500 metrov bolj na levo ne da plezati tako hitro in da se lahko opravi tak vzpon, če tam sploh ni bil. V francoskih časopisih sem prebral, da Rusi z vrha niso mogli videti zahodne globeli in zahodnega grebena Everesta. Novice, ki jih je prinesel Tone Škarja, ki je bil takrat na odpravi, so bile povsem drugačne. V vsakem primeru, če so res izjavili, da se tega ne vidi, pa jaz lahko rečem, da niso bili na vrhu. To, kar se vidi, lahko namreč potrdi 55 alpinistov, ki so bili na vrhu Lhotseja.

Ko ste plezali v alpskem stilu na Jannu in Lhotse, ste bili kdaj v hudih škripceh? Mislim, da ste plezali na samih robovih življenja?

Na obeh zadnjih vzponih so bile stvari kolikor toliko pod kontrolo. Mogoče sem bil pri Jannu nekajkrat v položaju, ko bi se težko vrnil, ko je bil malo problem orientacije zaradi ledenejših žlebov, ko jim nisem videl nadaljevanja, ko se je bilo treba odločiti, kateri je pravi. Stena je bila sicer sorazmerno varna, ker je pač izredno strma. V Lhotseju je bilo tehnično lažje plezanje, vendar pa so pretih plazovi in padajoče kamenje. Zelo je bila odločilna taktika, treba je bilo plezati pozno popoln dan in ponoc.

Plezanje ponoči se sliši malo čudno...

Morda res, za tiste, ki se s plezanjem ne ukvarjajo, je pa to povsem normalna stvar v Alpah. Tam v smrekh, ki so pokrite s snegom in ledom, nobenemu

niti na misel ne pride, da bi začel plezati ob osmih zjutraj.

Zakaj?

Na vrhove teh sten začne sijati sonce, temperatura se bistveno zviša in začnejo leteti kamni, potem samo gledaš, da te kaj ne zbije. Treba je začeti ob polnoči ali pa še prej, da si zjutraj v vrhu stene ali pa v zgornjem delu.

Ponoči se gibaš in ne občutiš tako nizkih temperatur, podnevi pa je temperatura višja in to ne dela večjih problemov.

Toda ali se sploh kaj vidi?

Odvisno od konfiguracije stene. Ce bi šlo za plezanje po skali, se to ponoc ne bi dalo narediti, ker je način orientacije drugačen. Lhotse pa je tip stene za bolj snežno, ledeno plezanje, v teh višinah ni nikdar popolna tema, pomagaš si tudi s čelno svetilko. Predvsem pa je treba imeti občutek za orientacijo.

Plazovi so verjetno najbolj srhlija nevarnost gora?

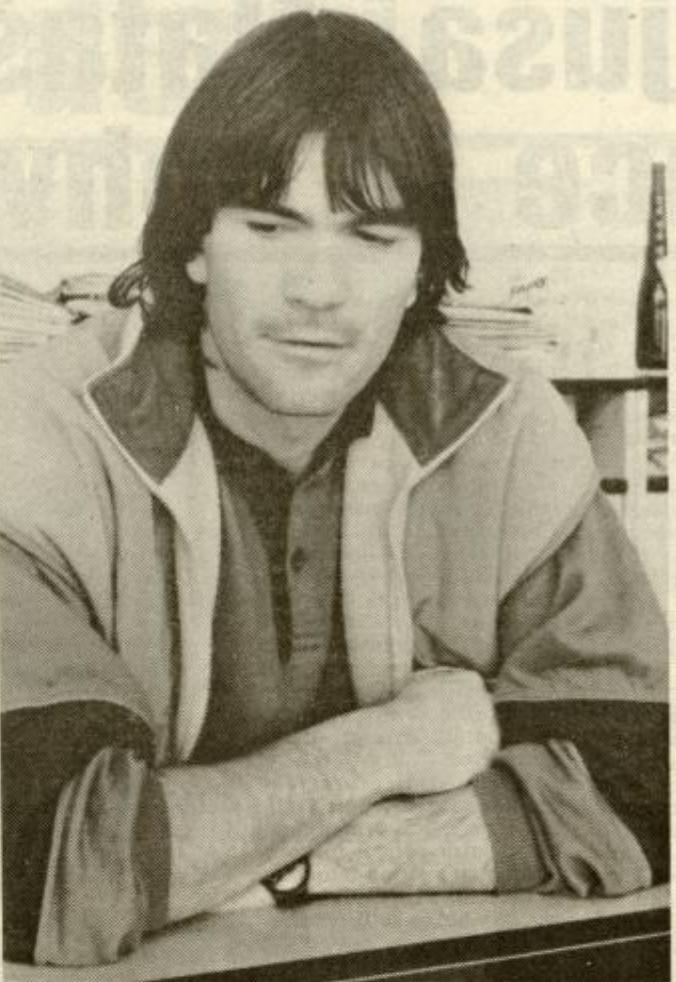
Ja, se strinjam. To pač ni odvisno od plezalca samega, čeprav je včasih mogoče predvideti, kje bi se to lahko zgodilo, včasih pa pač računaš na srečo. Pri sestopu z Lhotseja je bil problematicen zadnji dan. Na zgornjem snežišču sem imel manjši incident, ki se je na srečo končal v redu.

Kakšen indicent?

Plaz me je odnesel kakšnih 40 metrov. Na srečo teren ni bil preveč strm.

To je hud stres.

Ne, v tistem trenutku ne. Malo te spodnese, potem drsiš in se izmotaš. Res za to porabiš veliko energije, jasno, da te dekoncentriš, potem rabiš kakšnih 15 minut, da prideš k sebi. Hud stres bi bil, če bi se to naredilo 100

»V določenih trenutkih mi je plezanje pokazalo, da je smrt najpomembnejše dejstvo življenja. S tem, ker ga omejuje, mu daje določeno smer. Sicer bi najbrž živel drugače. Toda vem, da bom umrl. Prav zato hočem živeti intenzivno življenje. Vsa moja energija, moč in smisel so koncentrirani na življenje. Nad prepadi Druja.

metrov pred dnom, pred začetkom stene, to bi se pa res lahko slabno končalo. No, treba je obdržati žive in iti naprej.

Koliko ste spali v 62 urah Lhotseja? To spanje mora biti nekaj posebnega?

Na višinah nad 7 in 8 tisoč metrov in ob pomanjkljivi opremi, ki jo alpinist z alpskim stilom plezanja ima, si v teh višinah ne moreš dovoliti pretiranega spanja, ker se ti pač lahko zgodi, da se ne zbudiš zaradi nizkih temperatur in pomanjkanja kisika. V Lhotseju sem prvo noč vse skozi plezal in bivak se je začel zjutraj naslednjega dne, ko sem malo zaspal. Za kakšnih šest ur, to pa je bilo tudi vse v 62 urah.

Koliko časa ste doslej največ zdržali brez spanca?

En teden, vendar ne pri plezaju, ampak pri vojakih.

Ha, tale je pa res dobra. Kaj pa v gorah?

Na Lhotseju in leta 85 na Jalung Kangu, štiri dni.

Tomo, kaj pa želodec? Kaj ste imeli zanj v nahrbtniku?

Pravico je vedno na takšnih vzponih, ki jo lahko prebavljam in dolgo obdržim v sebi: čokolado, dekstrozo, piškote, sir, müsli in kavo. Na Jalung Kangu sem zaradi tekočine precej hudo bruhal in pri tem izgubil veliko tekočine, ki je še bolj pomembna kot hrana, to je vse fizično izčrpalo. Pri Lhotseju sem na koncu hrano še proč metal. Piškoti mi niso šli po grlu, sir je bil zaradi mraza ves trd. Šlo mi je na koncu samo še za tekočino, ko je te zmanjšalo, sem si pomagal s snegom. V bistvu se ti želodec tako skrči, da sploh ne čutiš potrebe po hrani.

Lhotse naj bi vam vzel del duše, za avanturo, kjer je potrebno nenehno odločati in ukrepati, tako ste zapisali v svoji knjigi. Vam je Lhotse s tem zarilal tudi meje, meje vaših želja?

Ne, mogoče mi je pokazal, kako visoko zmored in da se čutili sposobnega za še več.

Je sploh kakšna meja?

Mislim, da je ni. Cloveški organizem je sposoben neverjetnih stvari, če se ob ugodnih okoliščinah ob pravem trenutku znajdeš na pravem mestu. Upam, da bodo nadaljnji vzponi, drugi, morda pa tudi moji, pokazali, da teh meja ni.

Na nek drug način pa so meje v alpinizmu lahko problem. Lahko si jih postavi alpinist sam, čeprav si tega morda ne želi. Legendarni Reinhold Messner si je postavil mejo potem, ko je osvojil vseh 14 osemisočakov. V enem intervjuju je izjavil: vsaka gora, to so razbljnene sanje. Deloma je priznal, da je postal slab vzgled za lastno svobodo. Se za takšno svobodo vi odrekate najvišjemu vrhu sveta, Mount Everest, kamor se zdi, da se kar ne nameavit.

Moj koncept alpinizma je v tem, da se lotevam stvari, ki mi

v tistem trenutku jo izvij, za katere tako zahtevne, v ureničitev dat sobnosti, znanje in mo take stvari, ki jih zame en izkoristite, ki jo iščem v se mi ne zdi niti trebno, da bi morali hi sveta.

Ali zaradi tak načina tudi niste šli kjer vam je do včelo malo, moralno sprejeti, pa nenehne spremembne odločili, da sestoj.

Na K2 je bilo nato stotkov enega. Žal, sočak ne moreš reči del vzpona opko. Vreme se spre se poslabšajo. Tak mi je zdelo pomembno, da prišel nazaj in se kasneje pa nisem trebalo. Na vrh bi čisto po normalni poti šel tja, vendar ne, da prideš en izmenje. Bolj kot priti, je, da priti na vrh. In samo osemisočak se ne pride.

V svoji prvi živeli zmago in ste svoj prvi osvojeni vrh, Boruta Berga pri sestopu omal. Kaj ste takrat da ste predelali to?

Nikdar po prejeli doživel tak to, kot takrat na Jalung Kangu. Prvi Himalajski hrib od Katmandu do počitnice način, da vse bila skupaj alpinist, od njega nekaj naučil. Bil je gledal zviška na prvič tam, dal mi metni nasvetov, tako končalo. Na način sem prišel o sposobnostih svemo, moje psihike, o moral sem se znaš.

Večina ljudi poti alpinizem, misli, tudi ogromno tak da ste alpinisti upate tolkšen do blizu spogleda.

Seveda se s tem strinjam. Prepirica čisto normalni ljudi, ki je naš nivo drugačen, zato je to nje drugačno. Nihče kaže, da ne zna, da je s tem spogleda. Seveda se s tem strinjam. Prepirica čisto normalni ljudi, ki je naš nivo drugačen, zato je to nje drugačno. Nihče kaže, da ne zna, da je s tem spogleda.

Zapisali ste, da družina poznala senjenje z druge strani, vladujete to način, v prid hrepenjeni drugi pol ne ognjene zaradi česar bi usodo napako?

Očitno je, da skoncentrirati na lahko, stoprocent zam, mislim samo.

Tako preprosto za majhen podres, kakšen meje, da je lahko omahan?

Ja, vem. Ampak so te stvari vendar tako pač je. Dobre življe, tudi ljenjske situacije, meni, da včasih Gotovo, vendar hitro kot kakšen.

Messner vam je soč dolarjev in lajne, da ste trenutno alpinist na svetu bolj razveselili?

Predvsem je del risten. Ampak ob njenih človek izgrev vsega tega, čeprav vsakdo priznane vsakdo vidi teh ljudi pa to, deset tisoč dolarjev v to, in tudi v.

Koliko stane malajo, koliko je 10 tisoč dolarjev, da denar se na ostre splezati.

Tomo Česen, ki ne bi bil alpinist.

Verjetno bi učil angleščino.

ROBERT

Foto: EDO EINS

Največji prijatelji.

Ure, ki v srcih ne tik takajo prav

Zgodbe Prevzgojnega doma – udarci, ki pripadajo staršem

»Ko sem bil majhen, je oče pil,« je dejal petnajstletnik. »Mati je rekla, da ima z drugim otrokom preveč dela,« se grenko spominja begavo dekle. »Rejniki so bili surovi z mano,« je rekel fant brez doma in s hrepnenjem po družini. Delčki drugačnih usod...

Enes, Polona, Roger. Trije mlaadi ljudje, katerih življenje je vse od ranega otroštva do danes v marsičem drugačno od življenja njihovih vrstnikov. Ker so drugačni, so njihova začasna prebivališča prevzgojni domovi. Njihova drugačnost družbi ni dopadljiva in koristna. Zato jih je treba spremeniti, poboljšati, prevzgojiti. Iz njih narediti ljudi spodbognega obnašanja, osebnosti, ki se bodo zmožne vključiti v družbo, ne da bi delovali moteče...

Toda do njihovih življenjskih zgodb se v razmišljjanju vrne tudi tisti italijanski pugovor, ki pravi, da otroci dobivajo udarce, ki pripadajo staršem. Njim je, seveda, treba postaviti ob bok še vrsto drugih vplivov, vključno z vzgojnoizobraževalnimi institucijami, torej tudi šolo, ki marsikdaj in marsikje ni pripravljena razumeti otrokovih težav in stisk, sprejeti njegove drugačnosti in ki od posameznega otroka pričakuje več, kot ta zmore.

Otroci, ki so pognali korenine v topolini dôma, v šoli lažje prenašajo zahtevnost, brezosebnost, in lažje se vključujejo v te skupnosti. Otrok, ki družinskih, čustvenih korenin nima, se prej zlomi in je zato v šoli in življenju nasiplo manj uspešen. Tak otrok si potem izbira načine obrambe: šole se izogiba, odklanja avtoriteto, je nemiren in napadal. V begu iz neprijetnega okolja si otrok, mladoletnik, pošče družbo sebi enakih, takšno, v kateri se počuti enakovrednega in močnega. Praviloma potem zadeva pot prestopkov, ki sčasoma preidejo v kriminalna dejanja. Predvsem pa ti mladoletniki venomer begajo, nikjer nimajo obstanka. Takšni so tudi petnajstletni Enes iz Ruš, dvaindvajsetletna Polona iz Ljubljane in osemnajstletni Roger, ki je brez doma. Njihove življenjske zgodbe so jih pripeljale v Prevzgojni dom v Radečah.

Nekam čudno je življenje

Enes je v radeškem zavodu pol leta. Sedem razredov osemletke ima, zdaj se v skrajšanem programu uči za poklic kovinarja.

Zanj je srečen otrok tisti, ki ima vse, kar potrebuje, ki ima dovolj svobode in ki se dobro razume s starši in prijatelji. »Kot otrok se nisem dobro razumel s starši, dosti bolje sem se počutil v družbi s prijatelji. Ko sem bil še majhen, je oče pil in se je zato šel zdraviti. Ostala sva z mamo, ki pa je bila do mene preveč popustljiva. Nisem je ubogal. V šoli sem se slabo počutil, ni mi bilo do učenja pa tudi zelo težko sem se učil. Ko je oče še pil, se ni toliko brigal zame, huje je bilo potem, ko se je vrnil z zdravljenja. Tako je zaradi napak, izstajanja iz šole, začel tudi teplji. Ker v šoli nisem mogel dohajati drugih, sem začel špricati in noret z družbo. Hodili smo pit po gostilnah, naskrivljali smo kadili, doma pa je bil potem halo. Da bi se temu ognil, sem začel bežati od doma. Dva, tri dni sem bil na begu, potem pa me je pripeljala domov policija. Ko se je doma malo pomirilo, sem spet odšel in z družbo ppčenjal same neumnosti. Zaradi begov od doma in kaznivih dejanj sem šel najprej v mariborsko sprejemališče, nato so me dali v zavod v Veržej. Tam sem bil dobrski dve leti. Tudi od tam sem večkrat zbežal in na prostosti delal kazniva dejanja. V Veržeju me je najbolj jeziklo to, da sem moral hoditi v šolo. Tu v Radečah sem pobegnil trikrat, enkrat sem jo hotel s kolegom pobrisati čez mejo v Italijo, a so me dobili policajci. Na begu sem v družbi kradel, nekako smo se morali preživljati. Tu se zdaj učim za kovinarja, s tem sem kar zadovoljen. Imam redne izhode in zdaj se doma dobro razumem. Zdaj se o moji nadaljnji poti z očetom veliko pogovarjava.«

V pogovoru je bil Enes redkobeseden, prihodnost je zanj še svet, v katerem se ne najde in ne vidi. Nezaupljiv je, plah, deluje brezvoljno. Morda bo nekega dne spet pobegnil in potem nosil v sebi težko breme krivde. Se bo našel kdo, ki mu bo kdaj povedal, da ima v sebi tudi kakšno dobro lastnost, da Enes ni samo slab, ničvreden

človek? Dokler takšnega ne bo, bo o življenju razmišljal tako, kot razmišlja danes: »Življenje se mi ne zdi lepo. Nekam čudno je...«

Samopodoba, podoba o sebi, mnenje o sebi, je zelo pomembna tudi za otrokove sposobnosti obvladovanja različnih življenjskih izzivov in nevšečnosti. Strokovnjaki opozarjajo, da je v svojem razvoju zlasti ogrožen otrok, ki je psihično trpinčen hkrati doma in v šoli. To se lahko zgodi nekaterim otrokom, ki so slabici učenici, in obenem vedenjsko težje vodljivi, povzročajo veliko agresivnosti učiteljev in staršev in je njihovo življenje preplavljeno s strahom, grozo, kaznimi, ne da bi imeli kakršnokoli možnost kaj spremeni bodisi v svojem vedenju, uspehu ali v odnosu odraslih do njih.

Upornica, pustolovka

Polona iz Ljubljane je v Radečah od aprila predlani. Pred tem je bila že v zavodu v Jaršah in v dekliškem vzgajališču v Višnji gori. Bežala je od doma, bežala iz Jarša, Višnje gore, zdaj iz Radeča.

»Ko sem na prostosti, pozabim na vse, takrat se lahko sprostim, saj v zavodu spremljajo vsak moj korak, vedno si pod kontrolo. Ko se odločim za beg ali si sama podaljšam izhod, ne razmišjam o kasnejših posledicah. Ko si zabijem v glavo, grem, in čisto vseeno mi je. Šele kasneje se zavem, kaj sem storila. Zato ne verjamem, da me bodo spustili prej kot po treh letih, ker se še vedno nisem spremnila tako, kot bi se moral. Enkrat se bom moralata vzeti v roke...«

Polona pravi, da ni bila srečen otrok. Pri štirih letih, ko je znala po svoje razmišljati, sta se njena starša ločila. Za mamo je postal Polona preveliko breme, zato jo je, ko je vstopila v drugi razred osnovne šole, izročila dedku in babici v Ribnici. Oče si je medtem ustvaril novo družino in proti svoji volji prekinil odnose s hčerkom. Mati si je z vsemi močmi prizadevala popolnoma odtegniti hčerkom od očeta. Na tak način se je »borila« zanj.

Zelo škodljivo za otrokovo duševno stanje je, če mu iz kakršnih koli vzrokov onemogočimo stike z enim izmed razvezanih staršev. Takemu ravnanju zelo pogosto botrujejo maščevanje, upor, ljubosumnost. Običajno imajo otroci oba starša enako radi, seveda vsakega na poseben način. Zato privoščimo otroku ta čustva! Če eden izmed staršev prikaže drugega v slabih luči, mu otrok tega ne bo verjel. Se vedet, obrnil se bo proti njemu. Tudi majhni otroci zmorejo biti zelo kritični.

»Stari starši so bili z mano dobri, a pre malo strogi, preveč popustljivi. Ker mi je bilo dolgas, sem vse pogosteje zahajala v družbo. Žal je bila ta družba slaba, a nekaj se je le dogajalo, nekoga sem potrebovala. Prišlo je tako daleč, da sem s to družbo praktično živel ves dan, domov sem hodila samo spat. Privoščili smo si vsemogoče, na žurkah smo popivali in prihajalo je do kaznivih dejanj, kraj po trgovinah, vломov v vikende, potem sem začela krasti še doma. Poseben užitek je bil, ko smo nagajali policajcem, preobračali avtomobile. To je postalno že navada in naenkrat iz te družbe nisem mogla več izstopiti, nisem jih hotela izgubiti. Želja po pustolovščinah, po uporništvu je bila prevelika. Čeprav vem, kam me je ta družba pripeljala, jo še vedno pogrešam. Morala si bom poiskati drugačno, če bom hotela zaživeti drugače. To tudi hočem, toda...«

Polona pravi, da se je po ločitvi staršev počutila manjševno. Odrinjeno se je počutila, ko si je mati ustvarila novo družino in ko je dobila očima in bratca. Nikoli ni imela občutka, da jo ima mama rada. Nekega dne ji je povedala, da pogreša njen ljubezen, pa ji je na kratko odgovorila, da ima zdaj preveč dela z drugim otrokom in da se ji ne more posvečati. Ker ji je stike z očetom, ki ga ima zelo rada, prepovedala, je ostala čisto sama, sebi prepuščena.

Polona iz Ljubljane razmišlja o svoji družini, ki si jo bo nekoč ustvarila. Kako se vidi v vlogi matere?

»Verm, da je biti dobra mati zelo težko. Slabe izkušnje imam s tem, ampak če bom imela svojo družino, otroka, bom z njim ravnala drugače, kot je moja mama z mano. Svojega otroka bom bolj spoštovala, bolj skrbela zanj, se zanj borila. Nikoli ga ne bom pustila na cedilu tako, kot je mene moja mama...«

Zakaj odraslim vedno manjka časa? Kdo jim ga krade? Ko bom zbrala denar, se bom odpeljala. Pa še ne vem kam. Mati pozna le besede: »Ne utegnem, druge skrbi imam.« Trd glas ima. Zdi se mi, da ura, ki tik tak v vsakem srcu, v njenem delu dela prav. Morda pa sta odletela kazalec? Ali pa se je kaj zavozlalo? Čudno! Kot da mami nima v sebi tople človeške krvi. Kot da ni bila nikoli otrok...«

Maja, 8 let

Vedno te nekdo opazuje

Osemnajstletni Roger se je rodil nekje v Kopru in imel je vsaj to »srečo«, da ga je oče biološko priznal za svojega. Odšel je neznamo kam in ker mati še sebe ni mogla preživljati, je sina dojenčka oddala v reho, na kmetijo pri Domžalah.

»Bilo je hudo otroštvo. Rejniki so bili z mano surovi, to je bilo edino čustvo, ki so ga izražali do mene. Uro hoda sem imel do šole, skozi gozd, v mraku in temi me je bilo strah. Rad bi se igral, pa so me imeli samo za delovno silo. Bil sem živahen otrok, a sem pri rejnikih kmalu spoznal, da to ni dobro. Zato sem živahnost, energijo sproščal v šoli. Zato sem bil označen kot problematičen otrok. Dobival sem tudi slabe ocene, a od pouka nisem nikoli izostajal. Še vedno mi je bilo v šoli lepo kot doma. Krušnima staršema sem želel povedati, kaj pogrešam, a sem vedel, da me ne bi hotela poslušati. Zaradi slabih ocen in neprimerne vedenja so me dali pri enajstih letih v zavod v Smlednik, kjer sem ostal štiri leta. Potem sem se znašel v zavodu v Slivnici.

ci pri Mariboru, nato v Logatcu. Iz Logatca so me poslali v psihično bolnišnico v Idrijo, kjer sem se en mesec zdravil zaradi alkohola in droge... Zanimivo... Zasvojenca z alkoholom in drogo je pri nas mogoče pozdraviti v enem samem mesecu... «Zdaj sem tu, v Radečah. Tu je boljše, kot je bilo v prejšnjih zavodih. Sem pa prepričan, da je bivanje v domovih zame brez učinka. Učinkovito bi bilo le sodelovanje s psihiatrom. V času bivanja v zavodih sem večkrat pobegnil in na prostosti kradel, saj sem se moral nekako preživljati. Moral sem bežati, ker je bilo življenje v domovih, zavodih, vse preveč enolično. Vedno te nekdo opazuje, hočeš zbežati pred nenehnim ukazovanjem. Tega sem imel v otroštvu več kot preveč.

Roger je svojo mamo spoznal pred šestimi leti, na svoj rojstni dan. Ko ga je poklica na telefonu, je bil tako presenečen, razburjen, da ni vedel, kaj naj ji reče. Mama je psihični bolnik, tri do štirikrat letno obiše svojega sina.

»Ko se srečava, si nimava veliko povedati, tuja sva si. Povedal sem ji, da do nje ne čutim tistega, kar bi kot sin moral čutiti. Samo to vem, da bi ji rad pomagal, vse bi storil, da bi bila srečna, da ne bi bila tako zelo potrta. Sama je. Očeta ne poznam. V zavodu v Logatcu sem se trudil, da bi ga našel in prišel sem do informacije, da je bil v koprskem zaporu. Klical sem tja, pa so mi povedali, da je bil zaprt tri leta in da ne vedo, kam je potem šel. Rad bi spoznal človeka, ki me je spravil na svet.«

Tudi Roger hrepeni po družini, svoji in edini. »Ja, samo prej moram priti na zeleno vejo. Spomladi, ko bom šel odtod, si bom v Kopru najprej našel delo, potem pa vse lepo po vrsti. Svojemu otroku bi rad nudil ljubezen, spoštovanje, enakovrednost, z njim bi preživel večino prostega časa. Z otrokom bi se veliko pogovarjal, igral bi se z njim. Moj otrok bo čutil mojo ljubezen in sam tako jo bo lahko prenašal na druge, jo podarjal. Brez ljubezni je hudo,boleče v srcu...«

Tri zgodbe, ki imajo v različnostih veliko skupnega. In četudi se ob njih moramo vprašati, kaj so ti ljudje sami naredili, da bi se njihovo življenje zasukalo drugače, ni mogoče spregledati dejstva, da so svet otroštva in odrasčanja okušali v hladu. »Iz otroške sobe, v kateri je več joka kot smeha, kjer je slišati več trdih kot pa prijaznih in veselih besed, zrastejo mladi ljudje, ki ubogajo na besedo in ki so se naučili discipline. Toda uspeh te vzgoje je treba draga plačati. Medtem ko se otrok na silo pokori, zakrni sposobnost za ljubezen.« To misel je zapisa Ruth Dirx v svoji knjigi, kjer opozarja, da otroci potrebujejo dobre starše. Seveda potem potrebujejo še dobre vzgojitelje, sosedje, učitelje, pa igrace, živo poslikano sobico...«

MARJELA AGREŽ

Foto: EDO EINSPIELER

denj Arja vas-Vransko, Šentilj-Pesnica in drugih načrtovanih avtocestnih odsekov, da ne bo tretjega pasu na Trojana, da bomo v Laskem še vedno plavali skozi Tremerje, da bo potrebno celo ustaviti gradnjo AC Hrušica-Vrba, Malence-Šmarje Sap in Selo-Vrtojba. Predvidoma se s predlaganimi sredstvi lahko konča le karavanški predor in mejni prehod Šentilj. Makadamske ceste ostanejo makadamske, porozna cestišča ostanejo kanjoni smrti. Adijo ceste Evrope 92, lepo pozdravljeni prazne obljube in oslovski rilec nas vseh, ki ste nas »nafarbali«.

Toda enkrat ima vsak NIHČE vsega dovolj. In zdaj je tega dovolj. Ne samo, da protestiramo proti takšnemu predlogu, kličemo vse poslance v republiški skupščini, da zahtevajo odpoklic vseh odgovornih za zavestno kršenje zakonodaje in načrtno krajo in siromašenje vzhodne Slovenije. Ne bomo se več zadovoljili z AC Šentilj-Pesnica in Arja vas-Vransko, zahtevamo pravčno regionalno delitev sredstev nazaj v tolikšni meri, kot jo vzhodna Slovenija prispeva v vse fonde in proračune v republiki.

V kolikor predlog ne bo popravljen in v kolikor ne bodo tisti, ki so zavestno prizadeli občane v vzhodni Sloveniji, odgovarjali v republiški skupščini, bomo v Liberalno demokratskih strankah osto reagirali in sprožili tudi val radikalnih dejanj proti takšnemu pastorskemu odnosu centra do regije. Nikar ne kličete k razumu in pravni državi vi, ki vam je ta pravna država španska vas.

LDS Žalec

DVOC in Etol za isto mizo

4. februarja smo se na našo prošnjo sestali predstavniki Društva za varstvo okolja Celje z vodstvom »ETOL-IFF« Celje.

V daljšem razgovoru so nas seznanili z nameravano adaptacijo lastne čistilne naprave, ki služi za predčiščanje odpak iz tovarne v Škofji vasi v kanalizacijo in po njej v Savinjo.

14. I. 1991 so podpisali pogodbo s »Hidroinžinirin-gom« v Ljubljani, ki bo v treh mesecih po plačilu, tj. do aprila letos izdelal ustrezen projekt. Čistilno napravo naj bi adaptirali do konca leta. To za Društvo za varstvo okolja Celje pomeni, da »ETOL-IFF« Celje v času časopisnih polemik z društrom dejansko ni imel in tudi še nima v celoti rešen problem spuščanja odpak iz proizvodnje, saj sicer projekta ne bi naročil.

V razgovoru smo več časa namenili komunalni čistilni napravi v Škofji vasi, ki stoji že vrsto let in pravzaprav nikoli ni delovala. »ETOL-IFF« je v njej videl rešitev za svoje probleme. Povedali so nam, da pri projektiranju čistilne naprave niso upoštevali podatkov »ETOL-a«, poizkusna pilotna naprava pa je uporabljala drugačno stavo odpak kot so tiste, ki naj bi jih čistili v Škofji vasi. »ETOL-IFF« je čistilno napravo sofinanciral. Ker je bilo zanje sicer uporabljano veliko družbenega denarja, ne bi smelo ostati le pri ugotovitvi, da čistilna naprava ne dela.

Predstavniki »ETOL-a« so nam tudi povedali, da imajo vse druge ekološke probleme rešene in ne onesnažujejo okolja, kar velja tudi za zrak. Gleda na to, da je v študiji Zavoda za socialno medicino in higieno Celje zapisano drugače, bomo skušali od te ustanove dobiti

ustrezno pojasnilo. Po izjavah predstavnikov »ETOL-a« imajo rešeno tudi vprašanje odpadkov (zatrjujejo, da posebnih odpadkov nima), hrup v proizvodnji pa je v dovoljenih mejah. Radioaktivnih snovi v tovarni pa ne uporabljajo.

JANEZ ČRNEJ,
predsednik DVOC

Protest slatkornih bolnikov

Na željo in zahtevo članov društev in slatkornih bolnikov celjske regije, so se dne 24. I. 1991 sestali predstavniki društva iz Celja, Velenja, Šmarja pri Jelšah in Sentjurja z namenom, da sestavijo in pošljejo protestno pismo, predlog in prošnjo pristojnim v Republiki Sloveniji.

V imenu 7500 slatkornih bolnikov celjske regije, vam sporočamo, da so naši člani in bolniki izrazili veliko zaskrbljenošč, ogroženost in nezadovoljstvo zaradi kršitve 20. člena Zakona o socialnem in zdravstvenem zavarovanju.

Zdravila za zdravljenje vzročne bolezni diabetisa morajo plačevati po ceniku vmesne in negativne listine. Zaradi skrajno slabega socijalnega stanja velike večine naših bolnikov (preko 75%), bodo ti primorani opustiti takšna zdravila, tako se bo zdravstveno stanje na očensem ozadju, poapnenju žil in drugih bolezni, katere so sledica slatkorne bolezni načelo poslabšalo. Trdimo, da bo s tem imela družba še večje finančne stroške, predvsem se bo število hospitalnega zdravljenja povečalo, povečala se bo tudi invalidnost, skrajšala se bo življenska doba, kar pa bi tako opevana humana in demokratična oblast ne smela dovoliti.

Zavestno in pokončno smo šli 23. 12. 1990 na volišča in tam dali svoj glas za slobodo, demokratično in neodvisno Slovenijo. Kaj želimo s tem povedati, menimo, da ni potreben posebni razlage. Verjemite, da nismo mogli dojeti, da so tozadovni predpisi krutejši sedaj, kot pa so bili pod komunistično oblastjo.

Uvodoma smo omenili, da je stanje bolnikov zelo kritično, saj je 75% naših bolnikov starejših, upokojencev, družinskih upokojencev in socijalnih podpirancev, katerih povprečni mesečni dohodek znaša od 1800 do 3600 din in da si že sedaj niso mogli kupiti primerne diabetične prehrane, katera je predpogoj za vsakodnevno uravnavanje te bolezni - diabetisa.

S to boleznjijo živijo predvsem starejši ljudje, ki so svojo mladost zapravili predvsem zato, da bi na svoja doleta živilje zvezli vsaj človeku dobro živilje, tako da bodo morali zaradi takem nepremišljenega ukrepa vladet v prerani grob.

Pričakujemo, da boste to nezakonito napako takoj odpravili, pri sprejemanju novega Zakona o zdravstvenem zavarovanju pa nam zagotovite vsaj takšne pogoje, kot so v sedanjem 20. členu. Seveda pa pri sprejemanju upoštevajte tudi teze Evropske deklaracije o diabetesu.

Društva za boj proti slatkorni bolezni

O ljudeh v belem in modrem vse dobro

Bral sem v slovenskem časniku o hibah znotoraj bolnišnice v Celju. Prav rad bi odpisal nepodpisemu pisu, »razparaču« neke tih so solidnosti visoke kakovosti: Dragi pacient, preden boga

graš, najprej spregovori o lastnih napakah, hibah. Na napake drugih opozarjaj po ovinku. Cloveka najprej pohvali in priznaj njegove vrline. Ne vsiljaj drugim svojih odločitev. Cloveka vzpopujaj, njegove dosežke poveličuj, napake pa pomanjšuj. Ravnaj tako, da ti bo bližnji z veseljem ustregel.

In še bi ti, dragi pacient, bo svetoval.

Zakaj? Tudi jaz sem nekaj tednov preživel v tej bolnici, med temi ljudmi, ki jih ti kar po vrsti graš, skratka, zadowoljeni bili z ničemer, pa naj je šlo za zdravstveno terapijo, hrano in še ne vem koliko drugih stvari. Drugič: Stokrat premisli - enkrat stor!

Moj primer. Zakaj sem se znašel na Intenzivnem in Gastro oddelku, ne bi obešal na veliki zvon, seveda po pregorcu: »Vsak je svojega telesa gospodar.« Ne samo telesa, tudi duše. In če bi naša večna spremjevalka Privočljivost ne gorela kot nafta, potem bi nam bilo kaj malo mar zalivske krize, zalivske vojne.

Dejstvo je samo v tem, da v mojem zares hušem primeru, gospa »Smrt« še nikoli ni bila tako blizu kot tokrat. Mogoče ura, mogoče pol ure. Vsekakor se moram zahvaliti trenutno še neznamemu Žalčanu, ki je prvi priklical prvo pomoč - hvala ti prijatelj moj!!! Srčna hvala tudi mojemu mlajšemu sinu, ki je s srcem in vsemi svojimi fizičnimi močmi pregnal koščenko in me z voznikom resilca popeljal v naročje zdravnikov-strokovnjakov na Intenzivnem oddelku bolnišnice v Celju. - »Čudež, če bo ostal.« sem nekje v podzvesti slišal. Podhladitev na izredno kritični meji -28°. Samo s hitro filmsko kamero bi bilo moč posneti hitre zdravniške posege ljudi v belem, ki se jim nikoli ne bom mogel do kraja zahvaliti. Ne zdravnikom in ne sestrar.

Čeprav privezan, prekrilan z raznimi cevkami, sem se vendarle dvakrat spustil v nekakšno podzavestno avanturo, da so se, tokrat, mlade sestre name resnično jezile, in mi obljudile, če ne bom »priden«, me bodo ponovno še bolj pritrdile. Pa dušice dobre tega niso storie.

Ko sem končno le prišel k sebi, ko je bilo glavno za mano, sem se začel zanimati za življene v bolnišnici. Gledal sem še dokaj mlade zdravničke specialiste, gledal sestre, čistilke, gledal sobolnike. Da, šok soba na intenzivnem je zares nekaj takega ko Teslov laboratorij: šviganje sem in tja, eni noter, drugi ven. In stalni posveti budnikov nad našimi življenci, v šok sobah Intenzivnega oddelka.

Zdravnik dr. Fortič se je prvi z manjo bolj podrobno pogovoril. Črnolasta zdravnica pa me je gledala, opazovala, si nekaj zapisovala. Imel sem jo za pravo filmsko igralko. Bolj, ko mi je lezlo v mojo pamet, v kakšnem stanju sem bil, v kakšnem pa sem po šestih, osmih dneh, bolj sem se potisnil vase, kaj, le kaj se je z menoj zgodilo. V sreči bi ves zdravniški svet objel. Storil bi to, kakor zdaje vrstice pišem.

Kmalu sem prišel k sebi in se zavedal, kolikšno škodo je povzročila bolnici zadnja katastrofna poplava. Toda dela tečejo naprej, godijo se najplemenitejša dejanja: otehni je veliko življenc. Tukaj se pokaže humanost v vsej svoji srčni odprtosti.

Oddelek Gastro - moja druga postaja. Tam se je pričelo ustaljeno in dolgotrajno zdravljenje. Tam so ravno tako ljudje v belem nadvse pričazeni, budni, prijatelji, tovariši. Cloveka se počuti kot

doma, primarij dr. Vovšek nam je oče, dr. Jurkovič in drugi tudi. - Sam ne vem kako bi jih pohvalno imenoval. Nekako po pravilu: Vljudnost, disciplina in red držata svet. Ko cloveka preživlja tedne in tedne, ko vse to dojema, pa naj bo za zdravnik, sestre, čistilke, kuharice - si ne more kaj, da se ne bi tem ljudem za vse dobro in cloveško storjeno od vsega srca zahvalil. Revezli so tisti bolniki, ki ne morejo iz postelje in jim gnajivo hude bolečine. Pa tudi zanje je poskrbljeno v najvišnji možni strojni pomoči.

Glede hrane in čistoče se je treba izreči samo pohvalno. Bral sem nek drug slovenski časnik, ki opisuje, da je Celjska bolnišnica v najvišnji rangu v svobodni Sloveniji.

Zato ponovno z veliko pišemo črko ponovim:

»O LJUDEH V BELEM IN MODREM V SPLOŠNI BOLNICI VSE DOBRO«, in seveda tudi o ljudeh, ki nosijo drugačne barve halje in oblačila.

DRAGO KUMER

Letos višja dividenda

ŠTAJERSKA HRANILNICA - hranilnica za pospeševanje obrti, malega gospodarstva in poslovanje z občanji je bila ustanovljena na ustanovnem zboru konec julija 1990. Ustanovitelji hranilnice so z izjemo enega družbenega podjetja zasebniki, ki so bili v obstoječem bančnem sistemu v senci velikih podjetij, saj banke v pretežni meri predstavljajo krajenvno banko, ki servisira večje poslovne sisteme, medtem ko manjša in srednja podjetja ter obrt v veliki meri tudi sektor prebivalstva ostajajo nezadovoljeni. Na tej osnovi ocenjujemo, da je nastala velika »tržna niša«, ki bi jo z ustrezeno politiko hranilnice pokrili.

Namen ustanovitve hranilnice je zasledovati naslednje:

- spremeljanje, usmerjanje in razvoj ter vsestranska pomoč pri poslovanju obratov, malih in srednjih podjetij, stanovanjsko področje, sodelovanje na trgu vrednostnih papirjev, kapitala in denarja, razvoj hipotekarnih poslov, uvažanje poslovanja s tekočimi računi za potrebe komitetov.

Glede regionalne strukture naložb je treba poudariti, da so sredstva v celoti angažirana na slovenskem trgu,

saj vidi hranilnica svojo aktívno vlogo v pospeševanju podjetništva na Slovenskem tako s kreditiranjem novih podjetij kot tudi s kapitalskimi vložki v visoko donosna nova podjetja. S tako poslovno usmeritvijo namерava hranilnica zlasti s strokovno kakovostnim delom pridobiti pomembno vlogo v slovenskem prostoru.

V postopku je razpis 12.000 upravljalnih deležev druge izdaje z nominalno vrednostjo 3.500,00 din in se načeloma vplačujejo v svežnju po 2 deleža. Deleži dajejo družbenikom pravico do udeležbe pri upravljanju družbe in pri delu dobička. Z vplačilom novih deležev v ustanovitveni sklad, bo hranilnica pridobil tražna denarna sredstva, s katerimi bo utrdila svoj razvoj in pospeševala kreditno dejavnost.

Poslovni uspeh v prvem letu poslovanja je bil dober,

hranilnica je ustanovitve na ustanoviteljski kapital.

V letu 1991 se hranilnici obeta vključitev v glavno združenje avstrijskih hranilnic na Dunaju (Hauptverband der Österreichischen Sparkassen), kar bo vplivalo na uvedbo oblik poslovanja, ki so že preizkušene in sprejemljive v tržnem gospodarstvu, kar bo kvalitetno storitev dvignilo še na višji nivo.

EMIL BIZJAK

Direktor hranilnice

Za pravice vseh razlaščencev

Stališča Slovenske kmečke zveze - ljudske stranke v zvezi z denacionalizacijo.

Slovenska kmečka zveza je od svoje ustanovitve zahtevala izvedbo denacionalizacije, vračanje odvetega premoženja. V javnih razpravah v minulih letih so bila glede tega izrečena tudi številna stališča ter osebni pogledi posameznih članov in funkcionarjev, često v mejah obstoječe in veljavne ustanovne in zakonske ureditve, češča pa tudi pod plivom trenutnih političnih razmer.

Slovenska kmečka zveza - ljudska stranka je na razširjeni seji upravnega odbora in poslanskega kluba v Ljubljani dne 1. 2. 1991 sprejela naslednja stališča:

1. predlagatelj zakonov načelih pripravi v paketu zakon o privatisaciji, zakon o denacionalizaciji in zakon o zadrugah in to čimprej.

2. denacionalizacija je sečavni del in prva faza privatisacije.

3. Izvršni svet naj ob sodelovanju skupščinskih komisij in strokovnih služb organizira dva pilotska prikaza denacionalizacije (predlagati občini sta Kranj in Lenart)

4. načelo enake in splošne pravne sposobnosti upravljencev do denacionalizacije.

5. uporaba klasičnih pravil civilnega prava (v primerih, ko bi npr. delitev zaokroženega posestva pomenila gospodarsko škodo).

6. Pri vračanju zadržnega premoženja se mora upoštevati tudi udeležba kmetov pri predelovalni industriji.

Stališča Slovenske kmečke zveze-Ljudske stranke so rezultat številnih razprav, ki jih je Slovenska kmečka zveza-Ljudska stranka organizirala ali se jih udeležila, strokovnih analiz in raziskav.

Obrazložitev nekaterih sklepov.

Načelo enake in splošne pravne sposobnosti upravljencev do denacionalizacije pomeni, da imajo vsi upravljenci do denacionalizacije (ne glede na poklic, spol, premoženjski status ali ekonomsko moč) enake pravice zahtevati vrnitev odvetega premoženja.

Menimo, da je zaradi po-

Nazaj k štorkljam in cimbalam

Prekmurski rocker Vlado Kreslin sprašuje: Namesto koga roža cveti

Vlado Kreslin je kot vino. Z leti postaja vse boljši. In je kot pubertetnik. Vedno več domislic ima. Le komu bi namreč prislo na um, pa se zaprisezenemu rockerju povrhu, da bi posnel ploščo z bando, ki jo sestavljajo kmečki možaki visoke starosti iz domače vasi? Komu na plošči prepevajo starši? In kdo bi priznal, da mu počasi pričenjajo presedati stokrat odpete lastne pesmi, zato si dovoli poseći v narodni melen, ne da bi se bal osladnosti, ali tega, da bi mu njegovo občinstvo obrnilo hrbot?

In ker Vlado Kreslin prisega na naključja, iz katerih se, po njegovem, rodijo najboljše stvari, je prijetno naključje tudi, da je hkrati s ploščo in kaseto, ki jima je dal naslov Namesto koga roža cveti, izdal še istoimensko pesniško zbirko skupaj z rockerskim kolegom Zoranom Predinom. Knjiga gre v prodajo za med. In ker je v njej kopica pesmi, ki jih je posnel tudi na novo ploščo in kaseto, smo odlomke iz njih vpletli v pričujoči intervju.

»Spet doma, je kaj novega okrog, imaš še zmeraj isto cifro nog? – In ti, Vlado, imaš še vedno isti glasbeni slog?«

– Za novo kaseto bi težko rekel, da gre za isti glasbeni slog. Obarvana je namreč nekoliko z etno glasbo, meji na narodno. Sicer pa – človek je vsak dan drugačen, sedaj že razmišljam o drugačni glasbi...«

»Gospoud, tisto gitaro še mate, gospoud, tisto črno gitara še imate? – Ali jo je morebiti zamenjal kakšen drug instrument?«

– Cimbale, se mi zdi, so na tej kaseti tiste, ki so jo zamenjale. Cimbale igra Miško Baranja, starejši gospod, ki ima Beltinski bando že več kot štirideset let. Sprva si ga sploh nisem upal prosiši za sodelovanje, ko pa sem na solo koncert v Ljubljano povabil njegova harmonikaša in violinista, ki ju bolje poznam, je Miško pokazal pravo maestrovsko užaljenost. To mi je godilo in ko sem ga povabil k sodelovanju, je bil takoj za...«

»In sam vrag me bo spet vlekel stran počet' stvari, ki že narjene imam. – Kako se skušaš otresti enoličnosti vsakdana, je morebiti pričujoča kaseto tudi sad tovrstega preganjanja dolgčasa?«

– Gotovo sem jo posnel tudi zato. Glasbenik se namreč svojega stila še bolj naveliča kot poslušalec. Pesmi, ki jih imam, moraš stokrat peti. Lani smo imeli z Martinom Krpanom nastop v Tivoliju, pa sem zapel Od višine se vrsti malo drugače, mogoče sem jo malo pačil, priznam. Potem je bila kritika na radiu, češ da niti svojih pesmi ne spoštujemo, da se sami iz njih norčujemo. Tkoda ko tisočkrat v življenju zapoješ isto, si začeligrati še drugačno glasbo.«

»Priskrbel bi ti lepši dan dnevi in jutra bi ti preštel dežne kaplje ti shranil v dlan

če bi te imel. – Romantika. Kakšen je Vlado Kreslin, kadar je zaljubljen, kdaj je Vlado lahko romantičen?«

– Hm, veš kaj, to je tako. Prejšnja plošča Bogovi in ovce, ki smo jo delali z Martinom Krpanom, je nastajala v času afere Jansa. Takrat se mi je zdelelo zelo na mestu, da se zavzemamo za nekaj. Ne vem, če so to sedaj ta leta, ko prideš do sedemintridesetih, ali je to leto 1991, ko se mi zdi največji nesmis-

in nekoliko črna. Potem sem mislil, da nekaj manjka, in hvala bogu sem se spomnil te pesmi, ki sem jo naslovil Tvoje jutro. Ta pove, da se vendarle izplača živeti. Meni se večkrat zgodi, da ko grem v službo, si vedeni kaj pojem in me sprašujejo, zakaj sem tako dobre volje, pa čeprav morda niti ni sem. Včasih pa sem dobre volje brez razloga, čeprav me obdajajo iste stvari kot včeraj, ko sem bil slab. In se vprašam, zakaj. Nimam pojma! To je tisto, to je Tvoje jutro.«

»Bela nedelja in sence se zbirajo srce šepeta mi naj danes končam vse to potem pa, ko solze in sveče zasvetijo zapojite mi raje, da slišim vas v nebo. – Bela nedelja, iz katere veje otočnost, Bela nedelja, zapeta v žalostnem molu ob spremljavi cimbala. Od kod ta nežna otočnost, tako neznačilna za rockerja Kreslina?«

– Bela nedelja je pesem, zaradi katere so ljudje delali samomore. V Srbiji je znana pod naslovom Tužna nedelja, poznajo jo tudi Madžari, v Ameriki pa jo je pella Billy Holiday. Tudi moji gospodje iz Beltiške bande so jo pred štiridesetimi leti igrali, pri nas doma pa vedno cigani. Nek mit je bil okoli nje. Zato sem si prevedel različne verzije te pesmi, na to napisal slovensko besedilo in posnel še slovensko verzijo.«

»Namesto koga roža cveti namesto koga sem jaz katera koža najbolj diši čigava pesem rabi moj glas? – Namesto koga roža cveti je naslov nove plošče in kasete ter pesniške zbirke. Zakaj si posnel dve verziji?«

– Najboljše stvari se pogosto rodijo naključno. Nekoč sem bil pri prijatelju Vladu Skaletu iz Celja, ki ima štirikanalni magnetofon. Tudi sam sem ga nameraval kupiti, zato sem ga želel preizkusiti. Dejal mi je, naj nekaj zaigram in da bo on to posnel. Zelo približno sem mu zaigral Namesto koga roža cveti. Čez šest mesecov mi je poslal isto kaseto, kjer je na sintesizer posnel goðala, David Jarh, tudi Celjan, pa je igral na trubo. Ko sem slišal to, sem skoraj dol padel, to je bilo super! Zato sva tudi to verzijo vključila na kaseto.«

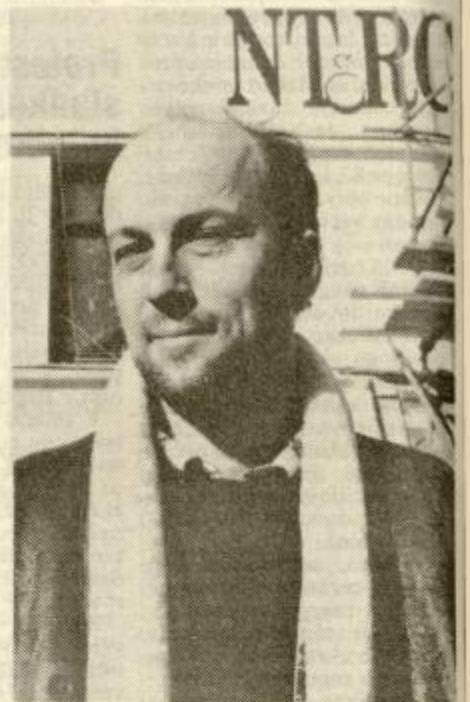
»Ali se ne bojiš, da bi ti očitali, da se trudiš ugajati množicam, ker si dopustil narodnemu melosu vstop v svojo glasbo?«

– Bilo mi je jasno: ko bomo posneli tisto, Vsi so venci vejli, bo četrtni Prekmurje proti. Ampak cilj avtorja, izvajalca, ni le, da bo delal samo tisto, kar bo ugajalo njegovi publik. Namreč, kje je finta? To verzijo, prekmursko Vsi so venci vejli, pozna vsa Slove-

sel v življenju, da bi še pisal o politiki. Res je, da to, kar sem redno preziral, kar sem bil mlajši, da boš pisal o svojih čustvih, da boš nekomu rekel, da ga imaš rad, to sedaj počenem, prej pa se mi je zdelelo brez zvez. Treba je pisati o masters of war, o politiki, skratka, spremenjati svet, kar je seveda prav. Ampak to spreminjaš na nekem mikrokozmičnem nivoju, ki je velik bla bla.«

»Včasih, redkokdaj se fino ti zdi, da si živ in da te nič ne boli, da je najlepši žarek, ki tebe zbudi, ko si ga odgrneš z oči. To je tvoje jutro, tvoj dan! – Kakšno je tvoje jutro, tvoj dan, se ti fino zdi, da si živ, in ali te vendarle kaj boli?«

– Mene vedno kaj boli, ampak ravno v tem je finta. Cela ta plošča je zelo otožna

nija in zato je četrtni Prekmurje užaljenega ker je moja verzija slavonska oziroma medžimurska. Imajo pa jo tudi Istrani, Belokranjci in še kdo. Čeprav mi je prekmurska verzija najbolj všeč, pa je hkrati tako morbidna, da će bi jo vključil na kaseto, bi jih ludje skozi okno metali.«

»Kaj pa nastopi v živo? Jih boš, promocijske, za kaseto, pripravljal po vsej Sloveniji?«

– V živo smo imeli koncert decembra v Ljubljani, vstopnice pa so bile že nekaj dni prej razprodane. V bodoče bomo igrali, kakor bo dopuščal čas. Stari gospodje iz Beltiške bande so namreč zelo zasedeni. Ogromno igrajo, obenem pa delajo tudi na njivah. Konec februarja bomo ponovno nastopali v ljubljanskem Mladinskem gledališču, pa tudi sicer bomo v Ljubljani nastopali enkrat mesečno. Naš nastop lahko primerjam z gledališko predstavo, to je res treba videti. Nastopa Beltiška banda z mojo mamo in fotrom »v napadu«, dvanajst harmonikašic Zupan, pa tamburaši, s katerimi igramo ciganske pesmi, deklamirata jih Boris Cavazza in Dare Valič, sedaj pa nameravam vključiti še tiste Ukrainice, ki so pobegnili iz Rusije in trenutno igrajo po ljubljanskih ulicah. Skratka, nastop je vedno malo drugačen, to je super!«

NATAŠA GERKEŠ
Foto: EDI MASNEC

Sedmi raj iz Zreč

Po naključju so se zbrali v Zrečah mladi ljubitelji glasbe. Igrati so začeli bolj za šalo kot zares, ker pa se je pokazalo, da bi iz tega lahko kaj nastalo, so se odločili, da bodo bolj vstajno vodili. Nadeli so si obetavno in zveneče ime Sedmi raj, čeprav so trenutno še bolj pri zemlji. Vodja skupine je Boštjan Pušaver, ki igra kitaro in tudi poje: »Največ nastopamo v Zrečah in konjiški občini, predstavili smo se tudi na srečanju v Stranicah. Naša želja je, da bi čim več vadili in se tako poslušalcem predstavljali z dobro glasbo. Posebnih načrtov zaenkrat nimamo, saj vemo, da moramo delati in zopet delati. Ko bomo prebili led, pa se bomo morda okorajžili in se prijavili tudi za kakšen festival.«

Na posnetku spredaj (od leve) Jože Sadek, bas in bariton, Boštjan Pušaver, kitara in petje, zadaj Stanka Fijavž, pevka, Miro Korošec, harmonika in petje, ter Emil Gorenak, saksofon.

T. VRABL, Foto: EDI MASNEC

Zvončki ne zvonijo samo pomladni

Že dve leti imajo v Radečah svoj ansambel, ki si je nadel simpatično ime Zvončki. Strokovno jih vodi velik glasbeni strokovnjak Jože Rus, ki v zadnjem času tudi aktivno igra na klarinet, ker je redni član Robi Zorec v JLA. Vadijo enkrat na teden, sicer pa veliko nastopajo zlasti po različnih prireditvah v Zasavju. Dvakrat so bili na festivalu v Števerjanu, na »Pokaži, kaj znaš« v Dobru so zmagali, nastopili so na humanitarnem koncertu za žrtve Črnobila v Murski Soboti, dvakrat pa so bili že tudi na srečanju v Stranicah. Lani so štirinajst dni nastopali na morju v Nerezinah ter Lošinju, kjer pa niso igrali samo za starejše, ampak so pripravili tudi program za otroke.

Skladbe jim pišeta strokovni vodja Jože Rus in Franci Lipičnik, ki je prej živel v Zagorju, zdaj pa je že vrsto let v Kamniku. Vsi v ansamblu so dobri glasbeniki, večina jih igra v radeški godbi na pihala, to pa se tudi

pozna pri igranju v ansamblu.

Letos načrtujejo nastope na festivalih na Ptuju in Števerjanu ter več igranja po krajinah celjske regije. Pripravljajo tudi prvo samostojno kaseto, ki jo bodo izdali

T. VRABL
Foto: EDI MASNEC

Mika je za rock

Januarja je založba Heli-don izdala prvo samostojno kaseto Skofjeločanke Mirjane Čemažar, ki se v svetu zavne glasbe predstavlja kot Mika. Njeno umetniško ime je hkrati tudi naslov kasete, s katero so se Miki, ki je vrsto let prepevala z raznimi slovenskimi ansamblji, izpolnilo dolgoletne želje. Kaseto je plod sodelovanja z Božidarjem Wolfandom, ki je v mladih letih odkril talent in zanje napisal tudi vse skladbe, ki so na kaseti.

Sama označuje glasbo, ki jo poje, kot ženski pop rock in meni, da bo všeč vsem generacijam. Zdaj jo čaka promocija kasete v vseh slovenskih medijih in, seveda, tudi na živih nastopih.

25 let ansambla Francija Zemeta

Med domače ansamble z najdaljšo tradicijo vsekakor sodi ansambel Francija Zemeta, ki letos slavi že 25 let uspešnega igranja po Sloveniji in tujini. Prav v jubilejnem letu je v ansamblu prišlo do nekaterih sprememb, ki pa so mu dale novo, bolj svečno barvo, tako da ga bomo še naprej radi poslušali. Od stare zasedbe so ostali neumorni Franci Zeme in njegova sinova Andrej in Bojan, pevko Damjana Premru je uspešno zamenjala Alenka Tovornik z Dobja pri Planini, z njo pa poje Dolfi Volasko. Peter Vodeb igra bas in kitaro, prišel pa je iz ansambla B. Klaužerja. Kitara igra, tudi novinec Slavko Sušec, bariton pa povratnik Jože Zelič.

V jubilejnem letu ima ansambel velike načrte. Vodja Franci Zeme pripoveduje:

T. VRABL
Foto: EDI MASNEC

Ansambel Francija Zemeta: spredaj Slavko Sušec, Dolfi Volasko in Alenka Tovornik, v sredini Franci in Bojan Zeme, zadaj Jože Zelič, Andrej Zeme in Peter Vodeb.

Dajsetletne melodije so spet moderne**Pihala v domači glasbi – Kmalu srečanje v Kamniku**

Franci Lipičnik se je pred dvajstimi leti iz Zagorja ob Savi preselil v Kamnik, kjer je danes ravnatelj tamkajšnje glasbene šole. Že v Zagorju je svoje življenje zapisal glasbi, znan pa je bil predvsem po tem, da je na malce drugačen način prispolil k komponiranju slovenske domače glasbe. Izognil se je klasičnim kvintetom ali triom, s katerimi je možno doseči na daleč pozno barvo melodij, dodal pa je več trobil, med njimi tudi pozavno in saksafon. To je bil skoraj mali greh. Domačo slovensko glasbo naj bi igrali po nekakšnem sistemu godb na pihala. Vendar Franci ni obupal. S takšnimi zasedbami je razveseljeval na mnogih prireditvah, le v snemalne radijske studije ni mogel prodreti...

Vendar časi se spremenijo in danes kar precej ansamblu igra tako, kot je že pred dobrimi desetletji napovedoval Franci. Tu predvsem prednjači Marela iz Mengša, ki je prav zaradi nove zased-

be vnesla v domačo glasbo prijetno svežino. Po zaslugu Francija se je z njegovim prihodom v Kamnik močno počelo zanimanje za domačo glasbo. »Pred mojim prihodom je bil popularen samo Alpski kvintet, danes pa je ansambl kot jeseni listja. Za to gre zahvala godbam na pihala v Mengšu in Kamniku (vrsto let sem vodil menseško, zdaj pa kamniško), iz obeh pa prihajojo dobri glasbeniki, ki igrajo v domačih ansamblih, kot Nagelj, Lipa, Jasmin, Stopar itd. Melodije, ki jih igra zdaj Marela, so stare dvajset let in hudičevno moderne.«

Bomo imeli kdaj pravo slovensko popevko?

»Prej ne, dokler se do nje ne bomo dokopali preko dobre slovenske domače glasbe. Mi ne moremo posnemati Italijanov, Francozov, Av-

strijev in drugih, mi moramo naš melos spraviti v uše- sa poslušalcev doma in zlasti v tujini. To pa se da z različnimi glasbenimi prijemi, ki jih ne manjka.«

Veliko delaš?

»Dosedaj sem napisal preko 200 melodij, ki jih igrajo ansamblji, ki sem jih omenil. Pravkar sem končal več melodij za slovenski ansambel v Kanadi, posneli pa bomo dve verziji – v angleščini in slovenščini. Veliko dela imamo na glasbeni šoli in z godbo na pihala. Zapisan sem glasbi.«

Srečanje v Kamniku?

»To bo 1. in 2. marca ob 20. uri v naši dvorani. Pridelite imenujemo »Veselo v Kamnik«, ima pa vsako leto svojo rdečo nit. Prvikrat smo predstavili planinske pesmi, lani lovske storije, letos bo v znamenju gasilcev in prihodnje leto v znamenju šoferjev. Program je zastavljen tako, da se vsak ansambel najprej predstavi s svojim »blokom«, potem pa vsi pomešano igrajo za pies do juntrnih ur. Letos bodo nastopili Marela, Nagelj, Lipa, Stopar, Na sončni strani Alp, Jasmin, bratje Poljanšek, Krt, Rom pom pom, godba Solidarnost Kamnik in še kdo.«

Večkrat si bil tudi na reviji v Livojih?

»To je pravo srečanje domačih ansamblov. Dvorana je majhna in prijetna, ljudje poslušajo celo na prostem.«

Med nastopajočimi ni zavisti, ampak trenutek sprostitev, ki jo drugje tako pogrešamo. Bil sem stalni gost na prvih revijah, ko sem odšel v Kamnik nisem prihajal. Obljubim, da bom prišel z enim ansamblom še letos, prav gotovo pa prihodnje leto na jubilejno, 20. revijo. To je praznik.«

TONE VRABL
Foto: EDI MASNEC

Novi Wolf

Po dveh letih se je na glasbeni sceni spet pojavil Božidar Wolfand-Wolf. Z novo kaseto in v novi podobi. Iz dolgolasega rockerja se je Wolf prelevil v elegantnega mladeniča kratko pristreljenih las, kot veleva moda devetdesetih. V svojo novo podobo je vložil nemalo truda, saj je moral shujšati kar za dvanajst kilogramov.

Tudi kaseto z naslovom Koliko solz nam predstavlja Wolfa z drugačno glasbo kot doslej. Na največji odziv med (predvsem) poslušalkami računa Wolf s skladbami Bella Bellissima, Aleluja baby in z naslovno, Koliko solz.

Njemu so bolj pri srcu nekatere druge, zahtevnejše skladbe s te kasete. Skratka: Wolfand zagotavlja, da je na njegovi novi kaseti za vsak glasbeni okus nekaj.

DELO plus

vabi ljubitelje glasbe in plesa
vsak konec tedna v njihove prostore
v Zavodu Golovec

CLUB CASABLANKA**Lestvice Radia Celje****Tuje zabavne melodije:**

1. SADNESS – ENIGMA	(8)
2. TALK TO ME – ANITA BAKER	(4)
3. ICE ICE BABY – VANILLA ICE	(10)
4. DISAPERE – INX	(6)
5. JUSTIFY MY LOVE – MADONNA	(6)
6. ALL THE MAN THAT I NEED – WHITNEY HOUSTON	(3)
7. FREEDOM 90 – GEORGE MICHAEL	(10)
8. WIND OF CHANGE – SCORPIONS	(4)
9. LOWE AND AFACTION – NELSON	(2)
10. UNCHAINED – TWIGY	

Domače zabavne melodije:

1. REKLA JE NE – DON MENTONI BLUES BAND	(5)
2. TA CVET – ČUKI	(8)
3. OBJEMI ME – MIRAN RUDAN	(8)
4. KO SI SREČEN – ČUDEŽNA POLJA	(7)
5. V VROČICI NOČI – PANDA	(8)
6. ALELUJA BABY – BOŽIDAR WOLFAND WOLF	(4)
7. SVET JE LEPŠI – MARIJAN SMODE	(6)
8. NE NE BOM – MOJCA ZORKO	(6)
9. PESEM ZA ČARLIJA – EXPORT A	(1)
10. POVATNO KARTO 'MAM – THE KAMN'S	(1)

Lestvici tujih in domačih zabavnih melodij sta na sporedu Radia Celje vsako soboto ob 17.30 ur.

Narodnozabavne melodije:

1. MLADI KOT SMO NOCOJ – ALFI NIPIČ	(6)
2. LAŽ – LESJAK	(9)
3. VAŠKE KLEPETULJE – MARELA	(6)
4. ZGODNJA URA – ŠTIRJE KOVAČI	(4)
5. VRAČAM SPET SE NA DEŽELO – HENČEK	(3)
6. SPOMIN V SKRINJICI – ŠTAJERSKI VRELEC	(5)
7. STARO VINO, STAR PRIJATELJ – VERDERBER	(2)
8. HARMONIKA – BRATJE POLJANŠEK	(10)
9. KADAR GREŠ OD DOMA – HERVOL	(2)
10. KADAR JE SONČEN DAN – KLAVŽAR	(1)

Lestvica narodnozabavnih melodij je na sporedu Radia Celje vsak ponedeljek ob 17.30 ur.

Predlogi za lestvico tujih melodij:

CRY YOURSELF – RICK ASTLEY
I WANT A MAKE LOVE TO YOU – HANNE BOEL

Predlogi za lestvico domačih zabavnih melodij:

PADAM U NESVIJEST – TAJČI
JA BIH PREŽIVIO – DINO DVORNIK

Predlogi za lestvico narodnozabavnih melodij:

PELJE ME SPOMIN NAZAJ – RUPAR
RADA BI TI ZAPELA – PETRIČ

Nagrjenca: Dragica Ivič, Ul. II. bataljona 12, Šentjur
Nina Merlak, Tomšičeva 42, Slovenska Bistrica

Pišite na naslov: Novi tedenik – Radio Celje
Trg V. kongresa 3a, 63000 Celje
Vsakič nagrada – velika plošča, ki jo izbere izbereta v prodajalni MELODIJA v Celju.

KUPON

Iestvica tujih zabavnih melodij _____
izvajalec _____
Iestvica domačih zabavnih melodij _____
izvajalec _____
Iestvica narodnozabavnih melodij _____
izvajalec _____
ime in priimek _____
naslov _____

Bil sem na dnu Šmartinskega jezera

Norbert Drugovič st. je bil zvest vodam – že 55 let so njegova strast križanke – Eden od pobudnikov plesnega orkestra Žabe

Posebej ob ponedeljkih smo se na hodnikih NT - RC že navadili drobnega človeka v uglašenem zimskem plašču rjave ali olivne barve, s čepico na glavi, palico v desni roki, očali na obrazu in skrivnostno vrečko v rokah. V njej se skriva šop izpolnjenih križank, ki jih rešuje že 55 let. V Norbertu Drugoviču st. pa se skriva kopica spominov, zbranih v več kot osmih desetletjih življencev. Spominov na družino, ki se je po prvi vojni priselila v Celje, spominov na delo rečnega nadzornika in projektanta ter spominov na glasbo in začetke plesnega orkestra Žabe.

Začelo se je z Jutrom in Slovencem

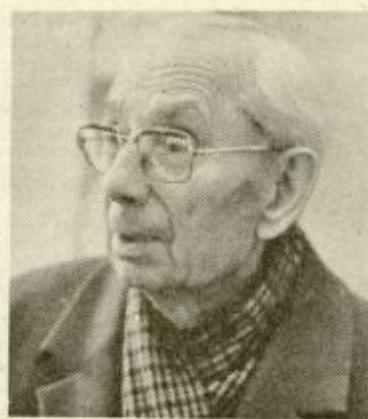
Vsek ponedeljek pride, odpre vrečko in iz nje izvleče debel zavoj. Sop križank se razpre kot meh harmonike. »Nikar se ne ustrašite, saj ni vse za vas,« se nasmehne, »nekaj je tudi za druge časnike in revije ter tovarniški tisk, ki ima nagradne križanke. Rešujem vse, kar mi pride pod roke.« Previdno izloči križanke za NT, ostale pa z nekakšno ljubezijo spravi nazaj v vrečko. Da se katera ne izgubi. »Začel sem pred 55 leti v Šentjurju, kamor smo zahajali ob velikih praznikih. Drugi so se pogovarjali, jaz pa sem pazil otroka. Ko je zaspal, sem dolgčas preganjal s križankami. Najprej v takratnem Jutru in Slovencu. Nekoč sem dobil tudi prvo nagrado – dva velika paketa otroških slikanic. Tako se je začelo in od takrat do danes sva s križanko največja prijatelja.« Se bolj sta se zbliza, ko je Norbertu pred leti umrla žena ... »Ostat sem sam in bilo je za znotri. Se zlasti zvečer je bilo kar ubijajoče. Takrat sem se še bolj zakopal v križanke in vse rešim,« pravi. Pa pripomodeli? »Ni jih veliko. Kupil sem malo enciklopedijo, enciklopedijo glas-

be in zgodovino druge svetovne vojne, če mi kaj manjka, pa pogledam v študijski knjižnici. Tja grem največkrat že kar zjutraj, saj rešujem tudi ponoči. Mnogokrat kar celo noč. Dvakrat si skuham kavo, kakšno juhico, pa gre...« Zjutraj si potem pripravi zajtrk, uredi stanovanje in odide v mesto. Tako vsak dan. Vse dela sam, čeprav bo 13. maja letos dopolnil 84 let. In katere križanke so mu najbolj všeč? »Skandinavke,« izstreli. »Prijetne so zato, ker imajo slike in velike črke. Saj veste, da starejši ljudje tudi z očali bolj slabo vidimo.«

Križanke večina rešuje z golj za zabavo, toda Norbert zna iz njih narediti tudi družabno doživetje: »Pred leti smo veliko reševali križanke med sprehom ob Savinji. Zdaj jih po kosilu rešujem skupaj s prijateljico in njenim možem, zvečer in ponoči pa sam. Izrežem tudi kartončke v velikosti dopisnice, nalepim rešitve in jih odpoljšem. Ne samo zase, tudi za druge.« Seveda pa se je Norbert v življenju ukvarjal še z mnogimi drugimi stvarmi, ne s križankami...

S čolnom po Savinji

Norbert Drugovič st. se je rodil daljnega leta 1907 v manjšem kraju Cervignano, kjer je bil oče carnik. »Govoril je nemško in italijansko, zato so ga cenili,« se spominja Norbert, ki je bil z očetom in ostalimi družinskim članom ob začetku prve svetovne vojne preseljen v Poreč. Ko je Italija zasedla Istru, pa so se preselili v Slovenijo. »Oče je bil leta 1918 kurir med vladom v Ljubljani in štabom generala Maistra v Mariboru. Kasneje so ga premestili k mestni policiji v Celje, kjer smo potem ostali,« razlagata svojo pot od rojstva do mladostnih let. »Vojsko sem služil v Splitu, po vrnitvi pa sem se zaposil kot rečni nadzornik pri te-

danjem Tehničnem oddelku Srenškega načelstva v Celju, ki je imelo 11 sodnih okrajev. Na začetku sem delal s cestami, kar pa me ni posebej veselilo. Zezel sem si delati z vodami, kar mi je kasneje tudi uspelo in tako sem postal vodam zvest vse do upokojitve leta 1965,« se spominja. Pa tudi pri cestah ni bil tak dolgčas. Norbert je trasiral ceste Možirje-Šmihel, Rogaska Slatina-Boč, Braslovče-Dobrovje in druge. Nekaj časa je delal v ekipi, kasneje pa je bil samostojni projektant. Ko se je zaposlil, je imel na skrbi predvsem vzdrževanje, po 2. svetovni vojni pa so se lotili projektiranja vseh pomembnih vodnih in cestnih objektov. Ko so načrtovali Šmartinsko in Slivniško jezero, je bil obakrat v projektantski ekipi. »V Šmartinskem jezeru ni kvadratnega metra prostora, kjer ni stala moja nogal,« se priduša.

Veliko dela pa je bilo tudi s Savinjo. »Po vojni smo se vsakoleto ob ugodnem vodostaju peljali z večjim čolnom po Savinji in ugotavljali nastalo škodo na bregovih. Po dva dni smo se vozili do Laškega in paziti je bilo treba, da se nismo prevrnili. Začeli smo v Rečici ob Savinji, se peljali do letu-

škega jeza in nadaljevali do podvinskega, kjer smo izstopili. V čolnu so bili tudi ocenjevalci iz Ljubljane, ki so prespal v »nobel« hotel Šrivar v Šempetu. Celjani pa smo se vračali domov,« se spominja tistih dni. V omenjenem hotelu je bilo vedno lušno in Celjani so tja radi zahajali: »Tam je oče igral na harmoniko, Berta klavir, en sin pa violino. To je bila res »fajn« muzika in ni čudno, da so zlasti ob praznikih in ob koncu tedna zahajali tja. Pa še to je bilo zanimivo, da so pri Šrivarjevih vse leto klali in smo lahko dobili krvavice tudi ob najbolj gorkem soncu,« še pove.

Ko so Žabe začele regljati

V prostem času je imel Norbert Drugovič st. dva konjička. Poleg križank je bil tu še svet glasbe. »Čeprav nimam nobene glasbene izobrazbe, se na glasbo kar dobro spoznam. Oče me je že pri sedmih letih odpeljal v glasbeno šolo, da bi se učil violine, pa me to ni veselilo. Potem sem poskusil s trobento, pa tudi ni šlo. Nazadnje sem se oprijel kitare,« pove. Vse skupaj se je začelo pri Skalni kleti, kamor so zahajali fantje, ki so bili v nemški vojski. »Bili so navdušeni glasbeniki, ker pa so bili v nemški vojski, so jih nekateri hoteli onemogočili. Vztrajal sem in jih vzpodbujal. Sestajali smo se v goštinstvu »Pri Skalni kleti«, kjer je bilo vedno nabito polno. Fantje, ki so takrat igrali, so bili začetek današnjih Žab, ki uspešno regljajo že 40 let,« se iz povojnih dni vrne v sedanost. Pa spet nazaj: »Bili so sami fejti fantje – Nunčičev Marjan, Gorjančev Milan, Videčev Vendelin, Lavrenčičev Gustl in drugi. Žabe sem vseskozi spremjal, saj sem bil njihov mentor. Predvsem pa sem skrbel, da fantov ni bilo strah posledic zaradi

služenja v nemški vojski. Saj bili pravi Slovenci,« še pribije.

Ko Norbert Drugovič spregovori o glasbi, postane živahnji. »Vsi smo bili zaljubljeni v muziko. Stari oče je z desetimi leti igral orgle v cerkvi v Artičah ter pa s sestrami na koru, oče Martin bil po prvi vojni pobudnik mogla ga zbor Oljka v Celju. Celo zadaj ževel se je, da je lahko kupoval note. Veliko se je družil z zabolavnikom Antonom Schwabom, ki je bil – klub temu, da je slatal – velik komponist. Moj pa Norbert je igral trobento pri Žabah, zdaj pa poučuje glasbo in glasbeni šoli v Ljubljani.« Tu Norbertova žena je imela radi glasbo. »Najlepše je bilo zvezde. Na nočni omarici je bil radio poslušala sva nežne, romantične zvoke čudovite glasbe pravih moštv,« se nostalgično namaza Norbert.

Kakšen je torej naš križanka glasbenik in vodar Norbert? Prav prost človek, ki ne prenese počinka. Po delu se je vračal domov, znova delal. Tudi na vrtu. Z grajnjami in motiko. Zdaj, ko je sam muč zapolnjujejo križanke. Dan in noč. Vstaje med četrto in peti zjutraj. V knjižnici je takoj, ko odprejo, pri nas okoli devete ure. Tam, kjer je treba plačati račune je vedno med prvimi. »Da ne čakam,« resno pojasni. Med prvim je tudi v Lotu za kartice 3x3. Odvanjajstvih sede za mizo v gostilni pri Savinji – odlična hrana, jih hite pohvali – potem pa tja do Trubarjevega bloka, kjer rešuje križanke, dokler je ne mahne domov. Tako iz dneva v dan.

Kmalu bo ponedeljek, ko bodo spet prišeli. Droben človek v plastični, s čepico na glavi, očali na obrazu, palico v desni roki, skrivnostno vrečko v rokah. In s kakšno novo zgodbico iz bogatega življenja...

TONE VRABEC

Foto: EDO EINSPIELER

ANTON KOMAR

ZA SIVIMI ZIDOVIM

39

– Šele pričela sta in dobro uro z mizo ne bo nič.

Vojko je opazoval te mlade in divje ljudi in videl, da so vsi željni boja in zmage. Oblikovala sta se dva tabora in navajala vsak za svojega igralca.

– Vojko je slišal klic, ki je prihajal od zadaj. Obrnil se je in videl Mirka z loparjem v rokah.

– Sem pridi. Bova igrala na drugi strani, ker tukaj še ne bodo kmalu končali!

Odšla sta v sosednjo sobo, pravzaprav je bil to prostor pred sobami, kjer so se v popoldanskih urah zbirali obsojeni. Mizo sta postavila bolj na sredo in pričelaigrati.

Cez nekaj časa je Mirko ugotovil:

– Ti kar dobro igraš in tudi meni bo prav prišlo, da bom lahko vadil strele!

Vojko je tisto odbijal žogo in serviral. Ni hotel pokazati, da je dober igralec, ker ni vedel, kako igrati Mirko, sprevidel pa je, da mu do sedaj še ni kos.

V prostor so prihajali obsojeni in sedali k mizam, nekateri pa so samo šli mimo v sobo. Vojka to ni preveč motilo, ker se je zatopil v igro. Začele so padati tudi pripombe. Ko je Mirko videl, da Vojko nima namena odgovarjati, je zabrusil obsojencu, ki je stal preblizu in ga oviral:

– Ti še veš ne v kateri roki se drži lopar, pa že vrtiš jezik!

Paznik je prišel klicat obsojenca, da naj gredo v ambulanto po zdravila. Posamezniki so res vstali, zbirali so se na stopnicah. Pridružili so se jim tudi jetniki iz sob.

Vojko in Mirko sta se utrudila in sedla na bližnja stola, da bi se malo odpočila.

– Kako to, da peljejo obsojenice v ambulanto v tem času, saj vendar dela dopoldan? je vprašal Vojko.

– Ja samo zdravil ne dobiš za cel dan, ker se bojijo, da bi jih kopičil. Pred par dnevi so iz te sobe odnesli nekega starca, ki je zdravila zbiral, potem pa hkrati vse požrli, bil je v nezavesti in so mu v ambulanti izpirali želodec. Ljudje izkoristijo tisto, kar lahko. Ti si novinec! Videl boš, da je to pokvarjena banda in da so nekateri ukrepi, ki jih tu izvajajo, potrebni. Ali misliš, da bi se ljudje preoblačili tedensko, če ne bi bil tak red? Nekateri prav gotovo, večina pa bi zanemarila svoje telo, kot

so ga zanemarili na prostosti, da so potem morali priti na družbeno prevzgojo sem v zapor.

– Mislim, da sva midva na istem, je odgovoril Vojko, ko je videl, da Mirko dela razliko med ljudmi.

Že morda, samo s to razliko, da se jaz nisem zanemaril. Ko gledam te starce tukaj, ki posedajo, vlečejo čike, ki so jih pobrali po hodnikih in dvorišču, mi je kar slabo. Marsikateri bi lahko še delal, pa noči ali pa misli, da je bolje, če se varuje in hrani za kasneje. Narod je enostavno len in te lenove mu ne moreš izbiti iz glave, pa jih lahko še tako vzgajaš ali jih delaš moralne pridige.

– Časopis dobri kdo sam?

– Dobiš časopis, če ga naročiš in plaščač, vendar pa mora za to dobiti dovoljenje.

Tudi po zvočniku so klicali obsojenice v ambulanto po zdravila.

– Kaj pa radio in televizija, tukaj ne obstajata?

– Glasbo boš lahko poslušal po zvočniku, včasih tudi poročila, televizije pa zaenkrat kot novinec ne boš mogel gledati.

To dobrino imajo tisti, ki nimajo strogega zapora in so v zgornjem nadstropju. Tukaj, kjer sva midva, pa je del paviljona, kjer se zadržujejo strogaši in dolgorogaši!

– Kako to misliš – dolgorogaši?

– Tisti, ki tu prebijejo lep del svojega življenja!

Molk je pretrgal Tine, ki se je vrnil iz ambulante.

– Boš šel ti na večerjo?

– Zakaj sprašuješ?

– Ne da se mi danes hoditi tja, da bi žrl čorbo. Rajš bom načel svojo zalogo, da si z njo podmažem želodec. Prej sem odrezal malo slanine in nisem mogel nehati, tako mi je teknila. Če me ne bi klical paznik po zdravila, bi vso pozrl!

– Bolje je, če jo prihraniš za malico popoldan, ko imaš tudi nekaj mleka, da kruh ni tako pust, kot pa, da samo ješ sedaj.

– Kakšno mleko misliš? je vprašal Vojko.

– Na mleko od dopoldanske malice, ki ga dobijo tisti,

ki delajo v strojnici, livarni in brusilnici.

– Kdo daje to mleko?

– Obrat, v katerem delaš. Po pravilniku pripada obsojencu na zdravju škodljivih delovnih mestih v polnem

delovnem času dodatek: pol litra mleka dnevno. Nekaj dni nazaj so pričeli dajati tudi po dva kosa kruha, ker smo se uprli, da bi pili samo mleko, ker to naganja same na stranišče. Kaže, da so uvideli, da je večja storilnost če plačajo mleko, ker ob tisti kavi in kruhu, ki ju zjutra dobiš, res ne moreš delati ves dopoldan.

Sedaj sta se odpravila igrati Mirko in Tine. Vojko pa je opazoval. Tine je zelo slabo igrал, komaj je znal dobrati servirati, z loparjem pa že skoraj ni branil.

Pričele so se prizigati luči. Zunaj se je spustila megla. Luči na visokih stebrih so daleč metale svoje sence. Ledenavnic je še vedno prihajal hrup.

– Pripravite se za večerjo! je ukazal paznik. Nastal je prav neredit, mizo so kar med igranjem porinili ob stran. Nekateri obsojeni so že bili pripravljeni in oblečeni za odhod, drugi pa so iskali obutev in obleko. Pred želenimi vrati, ki so vodila na stopnišče se je pričela drenjava gruča ljudi.

– Ti boš šel na večerjo? je vprašal Mirko Vojka, ko sta sobi obuvala čevlje.

– Ja. Pa ti?

– Bom.

Odšla sta po hodniku, ki se je izpraznil, in se na stopnicah priključila drugim, ki so odhajali.

– Gremo! je dejal paznik, odklenil vrata in spustil obsojenice na mraz. Vsi so se zapoldili proti kuhinji, čeprav tam ni bilo tako dolge vrste kot pri kosilu.

– Ljudje so dobili bone in sedaj žrejo kantino, je pojasnil Mirko. Za večerjo so bili makaroni in omaka. V jedilnici je bil mir, le posamezniki so motili tišini.

– Daj, ti bom

Karneval da, vojna ne

Najbolj nori karneval za Riom

Na največjem kanarskem otoku, Tenerifi, vam v pustnem času voščijo srečen karneval, »feliz carnaval«. Karneval na priafriskem otoku večne pomlad, med palmačami, hibiskusi, kaktejami, strelicijami in bananami, 1100 kilometrov od Španije, stoji za največjega za tistem v Rio. Od njega ga ločuje Atlantski ocean, združuje pa latinska sla po življenju.

Začelo se je 31. januarja, končalo 21. februarja. Vsi so se pozibavali po ritmu španskih, latinskoameriških in črnskih plesov. In to kako! Med delom se je obvezno ogrevito pozibavalo strežno osebje v kioskih in kafičih, gosti pa so se spravili tudi v kioskov. V moudnem Puerto de la Cruz pleše na Plaza del Charco staro in mlado vse dni, vse do belega dne. Zima je, plohe so pogoste, vendar plesalci se ne dajo.

V razkošju barv, ritmov kustomov in lepote so v prestolnici Santa Cruz v karnevalske povorkah pomagale še brazilske plesalke, skupaj z najbolj znano karnevalsko gostjo, Brigitte Nielsen (na prvi fotografiji), eksoprogom »Ramba« Sylvester Stallonu. V pustnih povorkah nekdaj izrazito katoliške Španije in po nekdani Francovi diktaturi ne priznavajo več nobenih tabuiev glede smrti, spolnosti in religije. Nikogar pa ne moti izbiranje karnevalske kraljice in otroške karnevalske kraljice. V siju TV žarometov, seveda.

»No guerra« (ne vojna) je bil grafit pustnega meseca. Carnaval si!

BRANE JERANKO

Trekking po Turčiji

Piše
DRAGO ŽLOF

Začetek

Od Bosporja do Dogu Beyazita

Beseda trekking je tuja in pomeni »potepanje«. Takšnih potovanj – trekkingov – je zadnje čase kar veliko. Imajo eno samo slabo stran, da precej stanejo. Cene so v glavnem zastavljene v markah ali dolarjih in čeprav je dinar še »konvertibil«, je še vse preveč podrejen tema svetovnima valutama. Toda z voljo zbereš moči in denar. Odreči se je treba temu ali onemu »luksuzu«, pa gre. Potepanje, o katerem bo govorja v tem zapisu, so organizirali alpinisti AO »KOZJAK« iz Maribora. Prijavil sem se na razpis, bil sprejet in prvega septembra 1990 smo iz Maribora odpotovali z avtobusom, ki je z videzom in znamko (SETRA) zagotavljal varnost in udobje.

Prvič sem na poti na Bližnji vzhod in tudi skozi Bolgarijo – deželo realnega socializma – potujem prvič. Jugoslavijo zapustimo na mejnem prehodu Gradina pri Dimitrovogradu. Na naši strani ni zapletov. Prijaviti je treba boljše fotoaparate in videokamere. Avtobus se premakne do bolgarskih obmejnih organov. Ogromen napis na strehi obmejne lopapezija, da vstopamo v NA-

RODNO REPUBLIKO BOLGARIJO. Stopiti moramo in avtobusa, da nam nečimni policiac udari žig v potni list. Sledi obvezna menjava 20 DEM na bolgarsko valuto. Dobiš 35 levov, s katerimi največkrat ne veš, kaj bi, še posebej, če potuješ ponoči. Denar lahko porabiš le v obcestnih okrepčevalnicah, kjer je ponudba zelo revna. Ne poznajo nobenih sodobnih osvežilnih pijač, eksprese kava si tega imena sploh ne zasluži.

Kmalu po polnoči prispevo na bolgarsko-turško mesto. Deželo realnega socializma zapustimo tako, kot smo vanjo vstopili: vsi iz avtobusa na žigosanje potnih listov, potem prehod skozi nikogaršnjo zemljo in nato se skozi velika obokana vrata zapeljemo v Turčijo, v mesto Edirne. Turčija pomeni vrata v Orient in takšen občutek me takoj navdahne ob pogledu na mošeje in vitke minarete. Sicer pa je turška meja zelo dolga. Zdi se, kot da si na letališču. Obmejni organi so korektnejši. Cariniki nekaterim od nas ponudijo celo kavo. Potne liste žigosa polica v majhnih hišicah. K sreči nas na to opozori šofer, ki pozna razmere, sicer bi morali ob izstropu iz mejnega območja cel kilometer nazaj po tisti žig.

Končno smo kljub velikemu formalizmu v Turčiji. Do

Istanbula je še 269 km in v glavnem jih prespimo. Na mostu čez Bospor zapustimo staro kontinent in po kilometru vožnje zapeljemo v Azijo. Most je arhitektonski mojstrovina, viseča konstrukcija, imenovana po Kralju Ahmet Sultanu osvajalcu, se dviga 90 m nad vodo gladino, prehod za pešce pa je prepovedan zaradi samomorov. Toda še vedno se zgodi, da naveličani živiljenja zapeljajo z avtomobilom na most, ustavijo vozilo, izstopijo in se vržejo v globino.

Voznjo nadaljujemo po severnem delu Anatolske pla-

note proti vzhodu. Zaradi vzhodne lege (hitreje se zdanji) so Turki časovno eno uro pred srednjeevropskim časom. Pokrajina je enolična, zaradi suše požgana trava in polja dajejo videz step. Vozimo se eno noč in en dan. Ustavljamo se v večjih mestih in bolj kot prodiramo v notranjost dežele, bolj moramo biti pozorni na oblačenje, vera pač zahteva, da si vedno spodbodno oblačen. Pred vsakim postankom oblačimo trenirke ali vsaj majice s kratkimi rokavki. Temperatura zraka je okrog 30 °C, toda ker je relativna vlažnost zelo nizka in stalno pihlja veter, vročino kljub obleki dokaj dobro prenašamo.

Ne vem, s čim si Turki poleg trgovine še ustvarjajo dohodek, ko pa so lokalni, restavracije in ulice polne – zlasti moških – ob katerem koli delu dneva. Turčija je članica

severnoatlantske vojaške zveze in veliko bolj kot mi vključena v Evropo, zato jim ničesar ne manjka. Na voljo so vse vrste osvežilnih pijač in drugo blago široke potrošnje. Presenečen sem ugotovil, da turške kave Turki sploh ne pijejo, tudi v lokalnih je zelo redka. Njihova pijača je čaj in tudi mi se kmalu privadimo nanj. Sporazumevanje je v Turčiji preprosto. Če ne gre drugače, si pomagaš s kretnjami rok. Neverjetno, koliko turških besed ima srbski jezik v svojem besednjaku: čarši-čaršija, raki-rakija, sahat-sahat-sat in še mnogo drugih. Posebne težave predstavlja sila oporečna voda. Bolje je, da je ne piješ, ker lahko povzroči hude prebavne motnje. Meso je v glavnem ovčje in ker sta red in čistoča tukaj bolj obrobna stvar, meso običajno zaudarja in pokvari apetit še tako lačnemu. Sicer pa,

nekaj za pod zob se vseeno najde. Kruha in sadja je dovolj, oboje je poceni.

Blizu mesta Agri Dag je ponocni ustavi policija. Taho-graf kaže prehitro vožnjo. Toda šoferja sta pripravljena. Na zadnji sedež policijskega avtomobila padeta dve »steki« cigaret Marlboro in zakonom je zadoščeno. Do cilja, to je do mesta Dogu Beyazit, je še 50 km. Noč je svetla, jasna in v daljavi kmalu zagledamo temni obris gore z belimi lisami na vrhu. Ararat, naš gorski cilj, kateremu je pravzaprav podrejeno vse, je pred nama. Od doma smo oddaljeni 3200 km, ko v mestu Dogu Beyazit ustavimo pred nekim hotelom. Čeprav je ura nekaj čez polnoč, ulice niso prazne. Okoli avtobusa se kmalu nagnete radovednežev. Smo pač tuji. Začno se poganjanja z lastniki hotelov za ceno prenočišč. Vsepov sod po Orientu veljajo enaka pravila: pogajati se za ceno. Bolj ko jo zbiješ, bolje je zate, čeprav si spremeti trgovci tudi ob velikih popustih manj roke. Hotel, v katerem se nastanimo, je kar soliden. Tudi cena 15.000 turških lir za dvoposteljno sobo ni previšoka. Za primerjavo, 1 DEM je 1700 TL. Zraven hotela, ki je seveda privatna lastnina in nosi ime Gürbulak, je tudi mošča in že ob svetu me prebudi glas hodže, ki vabi vernike k molitvi. Za muslimane je samo islam prava vera in samo Alah pravi bog. Vsi ostali smo neverniki.

Kayseri. Vsako večje mesto v Turčiji krasí spomenik »Kemal paše Atatürka.«

Nadaljevanje prihodnjie

Zima je pokazala zobe

Kako se je začelo

V sredo je samo rahlo nalehalo in britansko prebivalstvo, navajeno, da sneg pobere že po nekaj urah, se ni posebej vznemirjalo. V četrtek je zima dokazala, da misli resno in ko je zapadlo dobreih 15 centimetrov snega, je London ohromel ter nemo spremjal novo naravno katastrofo. Časopisi so še isti dan ubesedili in dokumentirali moro, ki je začela tlačiti Otočane. »V Colchesterskem živalskem vrhu se sibirski tiger počuti kot doma«, so v DAILY TELEGRAPHu zapisali pod fotografijo progaste zveri, ki neprizadeto tacajo po snegu. V časopisu poro-

čajo o izredno nizkih temperaturah, saj se živo srebro v nekaterih krajih niti podnevi ni dvignilo nad ničlo. Ko je Britance decembra laňi to zimo prvič zasul sneg, so govorili o polarinem mrazu, to pot so si izmisliči nekaj prav tako dramatičnega: nenavadno vreme so poimenovali kar »ruska zima«. Poledeni jug Britanije okuša Sibirijo«, so zapisali v TIME-SU in dodali, »ledeni Britaniji se obeta še več snega«. Toda naj so bile ledene sveče, ki so visele s streh, videti še tako antarktične, je morda vendarle vredno omeniti, da se temperatura v teh krajih ni spustila niže od minus 10 °C.

Bodice

Razpok v gospodarstvu ni možno zakrpati - s »političnim clementom«.

Če bi hoteli inflaciji pristriči peruti, bi morali uporabiti škarje davčne politike.

Ekološke katastrofe so razultat »katastrofe« zdrave pamet.

S pocenitvijo alkoholnih pijač ne bomo prepričili, da bi nam teka voda v grlo.

Balkan in arabski polotok sta za golobe miru isto - kar je za ladje Bermudski trikotnik.

Zrno do zrna - beda za pridelovalce pšenice in blagostanje zelenih mafija.

Nič čudnega, da sta gospodarstvo in politika »na sodu smodnika« - politiki na vsakem sestanku »odkričajo pulfer«.

MARJAN BRADAČ

TIHA ŠEPETANJA

V teh dneh se v Jugoslaviji spet dogajajo take tragikomedije, da ne vem več, ali smo v postem ali pustnem času.

Medtem ko se kače le levijo, se politiki - to je čudo narave in dragocen prispevek k evolucijski teoriji - lahko zlevijo ali pa zdesnijo. Odvisno od vremena.

Ljudske množice ob tem ugotavljam, da je pravzaprav vse eno in isto: iz levih se prelevijo v desne, iz desnih pa v leve - razbojnike.

Ringaraja, velika noč prihaja. Lepo! Čeprav, se mi zdi, bolj čakamo na veliki dan.

Ampak za zdaj ni nič. Razen resolucije o razdržitvi z naše in malo morgen z njihove strani.

Spominska ura

Še pomnite, tovariši - kako ste leta 1990 zgubili na volitvah...

Moj pokojni oče je bil že pred 25 leti tako predoren, da si je upal trditi, da se resnično samoupravljanje pravzaprav obnese le na strniščih.

Tovariš Peperko, nekdanji slavni družbeni pravobranilec samoupravljanja, skorajda edini ob »dogodkih« zadnjih let ni opazil, da bi bilo dobro zamenjati politično barvo.

Če bi jo, bi zdaj lahko bil, recimo, privatni sramotilec tedanje družbene zablode.

Gospodarstvo je na tleh. Komunisti, za božjo voljo, pomagajte!

Nikdar razrešeno vprašanje

Cudaško zimsko vreme je prineslo s seboj tudi nekaj ugank, ki jih navadni smrtniki verjetno nikdar ne bodo mogli razrešiti. Če dejstvo, da tri dni po obilnem sneženju ceste še vedno niso splužene, pločniki pa so prave darsalnice, verjetno pove nekaj o redoljubnosti in disciplini tukajšnjih gospodov in gospodov, bo vprašanje, zakaj odpove podzemljiska železnica, če sneži nad zemljo, prav gotovo ostalo zavito v tančico skravnostnosti. Nekateri zlobneži so prepričani, da promet pod zemljo odgovore iz solidarnosti z navadno železnicu, ki je začela mahati z belo zastavico predaje že po petih centimetrib snega.

Zimske radosti na goljavi

Če so se Otočani v četrtek in petek še godrnjajo prebijali na delo in domov, so zimi oprostili vse nesramnosti, ko je v soboto sonce zasijalo na zasneženo pokrajino. Kot bi mignil, jo je mlado in staro ucvrlo na hribčke, ki so zlasti po Londonu precej skop posejani. Na goljavi v Hampsteadu, severnem predelu mesta, se je tako zbral več sto radostnih ljudi, ki so se prišli - sankat. Ce se odrasli Slovenci sankajo večinoma v otroški družbi ali pa premrlo stopicajo na mestu in gledajo svoje potomce, kako se igrajo po snegu, je v Britaniji - vsaj na tistem londonškem hribčku - sankanje predvsem stvar za odrasle.

Zimska oprema in smisel za humor

Nekateri redki Otočani so iz kleti potegnili zapršene sani, večina pa se ni mogla pohvaliti s takšnim razkošjem. To seveda še ne pomeni, da se niso prav veselo spuščali po hribu navzdol - pri izbiri »prevoznih sredstev« pa so pokazali, kako praktičen postane človek, če

PISMO IZ LONDONA

Piše MOJCA BELAK

si nekaj zelo želi, pa tudi to, da Britancev nikdar, ampak res nikdar ne zapusti smisel za humor. Našteto samo nekaj improviziranih sanj: pladenj za čaj, plastični zavoj za zelenjavno, plavalni obroč v obliki krokodila, starišnica emajlirana banja, velika polivinilasta plahta, v katero se je zavilo osem ljudi naenkrat, da so bili videti kot velika siva gosenica, pa še navadna velika črna vreča za smeti, plastificiran kovček na zadrgo in tako dalje in tako naprej. Povprečna starost ljubiteljev snega je bila nekako od 20 do 30 let, čeprav se je v splošni gneči znašlo tudi nekaj otrok in v plaščke oblečenih psov.

Zimske radosti po britansko

Ker si Britanci ne morejo kaj, da ne bi vsega delali po svoje, bi bilo nespatmetno pričakovati, da se bodo sankali prav tako kot ves preostali svet. Najbolj razburljivo se jim na primer zdi prav to, da ležejo navkreber po isti poti, kot so se prej sankali, torej kar po sredi hriba in ne ob straneh. Tako se drvenje navzdol spremeni v izredno odgovorno početje, ker se vedno najde kdo, ki stopi navdušenemu sankaku na pot. Nekoliko enostavnejše je, če se sankate v parih, ker se delitev dela tudi tukaj izjemno dobro obnese: medtem ko se eden izmed vihrajotih športnikov ukvarja z usmerjanjem »snežnega vozila«, drugi na vse grio tulii, naj se pešci umaknejo s poti.

Radost na zasneženi goljavi je povsem zasenčila vse tiste neprijetne trenutke, ki jih je skusil skoraj vsak Londončan dan poprej, ko je postal v mokrih nog po plundri čofotari na delo, ali kot je kriknila gospa srednjih let, ko je na plastičnem pladnu drvela po hribu navzdol: »Zima, vse ti je odpuščeno!«

KOZERIJA

Postna pridiga

Že sem pomisli, bratje in sestre, da ste pozabili na krščanski nauk in zapovedi božje. Pa naj tudi ne bi bilo čudno! Bogokletni komunizem je toliko desetletij zatiral in zanikal duha in duhovnost, povzdigoval pa le minljivo ničevost materialnega... V tem postnem času pa sem - in od tod moje posebno veselje - opazil, da je božja prisotnost med vami, bratje in sestre, znova zaživelna v vsej svoji polnosti.

Prav je in spodobi se, da v tem času živite, kot je prav in se spodobi: vzdržno. Ne preključujte oblasti, ne kradije, spodbujte svoje direktorje, pustite jih, naj v miru kradejo, ne razgrajate po fabrikah, marveč postite se in razmišljajte o višjih, ki so zgoraj!

Ah, pa kaj bi govoril?! Saj večinoma vas je dobrih ovcic in sledite gospodom pastirjem, zato tudi morem veselo ugotoviti, da vam posta ni treba več predpisovati in ga nadzorovati. Post v tem postnem času preprosto je! Kamor koli se ozrete - vse več je skromnih krščanskih družin iz Ema in Železarne, ki veliki zgled Kristusove postne vzdržnosti ne le duhovno podoživljajo, ampak ga tudi in vse bolj konkretno živijo.

V fabrikah so jim rekli: »Ni dela, pustite vse in pojrite domov!« In poslušali so glas in so šli. In zdaj so doma na čakanju. Njihovi želodci so prazni, a njihova misel je čista in jasna. Predobro pač vedo, da jim v tej revi lahko pomaga le še vsemogočni Bog! In ker je to hudečo res, zaupajo vanj tollkan bolj in se pohevno držijo postne zaobljube: pridno in vdano se postijo dan za dan in si v skupno dobro zategujejo pas.

Ta vzdržnost nas mora veseliti, končno smo spoznali pravo skravnost trpljenja! Se več med nami so se že pojavili priredi svetega mučeništva.

Dragan Živadinov se je zavojil nekega farizeja zaprl v njegovo pisarno in je hotel skočiti skozi okno. No, angel varuh mu je v tistem trenutku prisepnil, da ni ptič. In hipoma ga je obšlo spoznanje: odšel je domov, nakar je za svojo Neue Slowenische Kunst po božjem zgledu dolge dneve in tedne vztrajal v razmišljajočem postu, ob suhem kruhu in vodi in le (po nasvetu dr. Ruglja) z občasnimi preventivnimi klistirji.

Slovenski narod se je v teh kratkih 18 dneh njegovega zanimivega gladovanja vživel v skravnost tega kulturniškega posta. Ljudstvu lakota pač ni več neznana in zna spoštovati tiste, ki stradajo več in bolje!

Da, da... In zato so vse vetrov jela prihajati besede podpare in solidarnosti.

Lado Leskovar je stradajočemu Srboslovencu poslal Ježiško pozdravilo:

»GOSPOD S

Kaj je s tem mislil, psihi Trom řeši ni uspel razvozljati. Menda je mislil zapisati programsko izhodišče spoštovanja vlade: »Kdor ne dela, naj ne je!« Tako bomo prišli iz suženjstva v objubljeno deželo: ke nas bo vse manj delalo, bomo vse manj pojedli. In hop en nas iz krize!

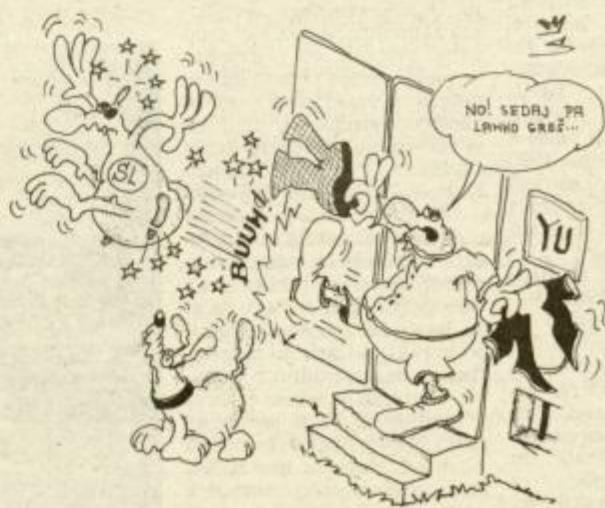
Po tej zamisli se je pred tem davnim v Gornji Radgoni zatravnati neki krščanski delavec, ki se je samovoljno pravil v tem postnem času odločil z protestno čiščenje črev. Fabrika se mu je baje zamerila, kretor pa še bolj. In se je odčil, da se bo umaknil v samotni neusmiljeni stradal do konca. Pri tem je pozabil navestigavega - svojega ali njegovega. Zdaj se o njem (mislim stradajočem) nič več ne sliši, kar je pačisto prav. Kaj se pa ven meče? Kot da je edini v Slovenskem! Mar bi bil tihotki vse ostali na skrivaj in brehru stradal.

Skratka, bratje in sestre stradajmo, a pri tem ne bomo nečimerni. Ne obesajmo svojega trpljenja na velik zvon, preprečenost odtrgovanja od plač in ust je naše sposobnost. Voljno prenasajmo breme za hrano in blago mislimi na tiste, ki so zgoraj: tudi on morajo marsikaj pozreti.

Naj zaključim s hvaležno mimo na bivšega voditelja:

Post je naš, mi smo postovi!

SPORAZUHNA RAZDRUŽITEV

Razpok v gospodarstvu ni možno zakrpati - s »političnim clementom«.

Če bi hoteli inflaciji pristriči peruti, bi morali uporabiti škarje davčne politike.

Ekološke katastrofe so razultat »katastrofe« zdrave pamet.

S pocenitvijo alkoholnih pijač ne bomo prepričili, da bi nam teka voda v grlo.

Balkan in arabski polotok sta za golobe miru isto - kar je za ladje Bermudski trikotnik.

Zrno do zrna - beda za pridelovalce pšenice in blagostanje zelenih mafija.

Nič čudnega, da sta gospodarstvo in politika »na sodu smodnika« - politiki na vsakem sestanku »odkričajo pulfer«.

MARJAN BRADAČ

BIOENERGETIK ODGOVARJA

Danes pričenjamо rubriko, dolgo napovedovanо, ki jo bo pripravljal bioenergetik Marjan Knez iz Sevnice. Vaša pisma bomo v časopisu skrajšali, da bi lahko čim hitreje odgovorili čim večim bralcem.

Bolečine

Noseča sem, že dalj časa, več let, pa imam bolečine v sklepih, križu, občutljiva sem na spremembe vremena. Bila sem že na preiskah, vendar se stanje ne izboljša. Posteljo imam postavljen tako, da ležim z glavo proti vzhodu.

**A. Bedek,
Podvin, Polzela**

Odgovor: Najprej morate spremeniti smer ležanja. Za nekaj dni obrnite vzuglavje proti zahodu. Če ne boste opazili spremembe, boljšega spanca, bo potrebno ugotoviti negativne vplive v prostoru. Poudarjam, da odstranite iz sobe, kjer spite ogledala, radio in elektronsko uro, televizijo in video pa izključite z gumbom na aparatu ne pa z daljinskim

Marjan Knez

upravljalcem. Prenehajte jesti krompir, ker pospešuje vaše težave, več pojete korenja, peteršilja, riža. Dvakrat tedensko se okopajte v slani kopeli, ki jo pripravite iz treh pesti morske kuhiinske soli, voda v kadi pa naj bo precej topla. V vodi mirujte, ko se bo pričela ohlajati, pa s kopanjem prenehajte. Po koprili se še oprahite in sicer s tudem potujte po telesu od zgornjih navzdol.

Pisal je tudi bralec Jure Magič iz Zadobrove 112, Škofja vas. Bioenergetik je presodil, da Jure potrebuje njegov obisk na domu, zato objublja, da ga bo ob prvi priložnosti obiskal.

Kroki?

Nova trgovina za najzahtevnejši okus.

Kroki!

Čudoviti otroški programi:

- LUCCIOLA in MIMI (pajacki, copatki, bluzice, puloverčki, hlače...)
- JO.QUENADA JAKNE
- MELANIA in LUKY (čevaljčki)
- SNOOPY SUPERGE
- VOZICKI ROKY

Kroki.

Da bi bili vaši otroci srčkani kot še nikoli.

ZIDANŠKOVA 7, CELJE
telefon: 21-415/int. Kroki

HORTIKULTURNI KOTICEK**Cvetlične grede**

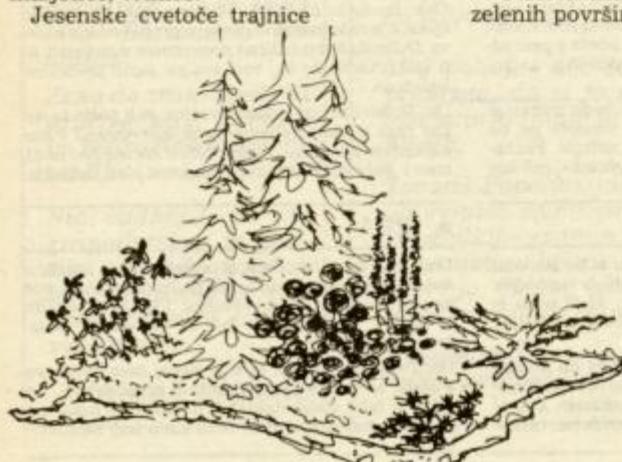
V zadnjem sestavku je tekla beseda o bivalnem vrtu, ki ne sme ostati brez cvetličnih gredic. V vsak bivalni vrt svetujem tudi cvetlično gredo nepravilne oblike, ki jo zasadimo na vidnem mestu. Izredno lepo bo delovala pred kakšno skupino iglavcev, kjer bo barvitost gredice z zelenim ozadjem prišla najlepše do izraza.

V cvetlično gredico posadimo cvetoče trajnice. Svetujem izbor rastlin in nežnih barvnih odtenkov. Za spomladansko cvetenje žive barve cvetov, nekaj rastlin s sadeži v poletju in jeseni kot so panešljica ali biserik.

Za spomladansko zasaditev rastlin priporočam: teloh, trobentice, spomladansko vresje in različne čebulnice.

Poletne cvetoče rastline bille: ostrožnik, mak, lupina, marjetice, vrtnice.

Jesenske cvetoče trajnice

JAGLENKA
MARKULJ-LEBAN
Načrtovalka
zelenih površin

ZDRAVILNE RASTLINE**Zelje**

Zelje, pa naj bo to zeleno ali rdeče, vsi dobrot poznamo. Spada v veliko družino križnic, ki zajema okrog 3500 vrst. Njeni predstavniki so zelnate rastline, ki rastejo v veliko večjem obsegu na severni polobli kot na južni. Značilen zanje je cvet, sestavljen iz štirih čašnih venčnih listov, ki si stoje nasproti, v obliki križa.

Zelje (Brassica oleracea L. var. capitata) je kulturna rastlina, ki so jo vzgojili iz divje vrste. Ta še danes raste po kamnitih obalah od Sredozemlja do Irske. Poznali so ga že antični narodi od Grkov do Rimljancev in iz te prvotne oblike so se razvile neštete oblike tega rodu. Poznamo kitajsko zelje, glavnato zelje, ohrvati, cvečačo, kolerabo itd. Zelje danes uporabljajo za pripravo zelenjavnih jedi in solat ter tudi za zdravljenje mnogih tegob sodobnega človeštva.

Zelje vsebuje največ vode od 84 do 91%, a še druge visoko vredne snovi, kot so rudinski soli, sladkorji, rastlinske beljakovine, maščobe, različni vitamini, med katerimi izstopa vitamin U poznan tudi kot antiulkusni vitamin, ter oligoelementi mangan, baker in jod.

Zato je zelje najbolj zdravo v sveži ali kislki obliki in s kuhanjem izgubi mnoge zdravilne snovi. Uživanje zelja preprečuje skorbut, zdravi sluznici prebavnih organov, zlasti želodca ter odpravlja razjede v želodcu in dyanajsterniku. Poleg tega pospešuje prebavo in je odlična prehrana bolnikom, ki trpijo za kroničnim zaprtjem. Prisotno žveplo ima antiseptični učinek ter lajša težave pri revmatizmu in protinu. Raziskave so potrdile izkušnje ljudskega zdravilstva da je zelje odlično dijetno živilo za vse bolnike, ki imajo težave z jetri in z žolčem, lajša tegobe pri cirozi jetri in pomaga odvajati vodo, ki se pri tem nabira v trebuhi. Iz svežih listov iztisnemo sok, ki je nekoliko neprijetega okusa. Vendar deluje zelo ugodno na vneto želodčno sluznico, zlasti pa je učinkovit pri čirih na želodcu in dyanajstniku, pa tudi pri vnetemu tankemu in debelemu črevesju. Nosilec tega delovanja je antiulkusna snov ali vitamin U, ki na poseben način varuje sluznico prebavil. Bolniki s temi težavami morajo pititi svež sok – cca 1 liter na dan – vsaj mesec dni. Če jih pri tem napenja, lahko pijejo čaj proti vetrovom, ki je sestavljen iz Janeža, kumine in kamilic.

Sveže zeljne liste lahko uporabljamo tudi zunanje, za zdravljenje najrazličnejših ran, ki se slabno celijo. Veličemu listu, ki smo ga dobro sprali v vodi, najprej izrežemo debelo in trdo žilo in nato list do mehkega zvaljamo z valjarjem ali ga damo med dve gazi in prelikamo z likalnikoma. Tako pripravljen zeljni list položimo na gnojno rano, pokrijemo z gazo in povijsimo. Obkladek menjamo trikrat na dan. Gnojne rane se čistijo, bolečine prenehajo in rana se zaceli. Podobno lahko lajšamo težave pri razjadi krčnih žil. Tukaj dajemo obkaldke od stopala navzgor do kolena, vse pokrijemo z gazo in povijemo. Polikane liste lahko polagamo tudi na opečeno kožo in blaži bolečine ter pospeši celjenje.

S svežim sokom lahko tudi grogramo in izpiramo vneto ustno votilno. To se obnese tudi tedaj, ko smo zahripani ali ob glas.

Sveže liste, ki smo jih polikali uporabljamo tudi za zdravljenje revmatičnih in protinskih težav, bolečin nog, vnete kože in za lajšanje bolečin pri iščasju ter celo pri migreni, če si liste polagamo na glavo.

Če zelje skisamo, dobimo kislo zelje in tu se razvija tudi mlečna kislina in druge zdravilne snovi. Uživanjem kislega zelja lajšamo prebavo, ker preprečuje gnolobne procese v črevesju in pospešuje redno iztrebljanje ter s tem preprečuje da bi strupene snovi prešle v kri. Kislo zelje ureja črevesno floro in s tem uravnavava prebavo. S tem čisti kri, ter delovanje ledvic. Pri kisanju zelja se izloči tekočina, ki jo imenujemo zeljnica. Včasih so jo zelo cenili in so jo radi pili pri pomanjkanju želodčne kisline.

BORIS JAGODIČ

MODNI KLEPET

**Pripravljaja
VLASTA CAH-ŽEROVNIK**

Modni slog se iz leta v leto spreminja, po drugi strani pa je tudi res, da ima znotraj modnih smernic, ki veljajo v posameznih sezona, vsak kreator čisto svoj, prepoznaven slog. In tudi to bo držalo, da ima večina ljudi, ki se sicer radi modno oblačijo, svoj slog in nekaterih oblačil – čeprav so modni hit sezone – nikoli ne bi sprejeli v svojo garderobo.

Najša modna svetovalka Vlasta Cah-Zerovnik nam danes predstavlja kreatorja Giorgia Armanija in njegove ležerno-elegantne kreacije. Čeprav Armani sodi v sam vrh italijanske in svetovne visoke mode, pa je po načinu in modernem slogu, ki ga zagovarja, zelo blizu tudi povprečnemu Slovencu. Saj veste, biti lepo – a hkrati udob-

no in počutju primerno oblačen, je skorajda največja želja vsakogar, ki kaj da na mode. Brezglavo hitenje z modnimi novostmi, preskočavanje, denimo, iz mini knila v široko zvončasto krije do gležnjev, samo zato, ker tako pač narekuje moda, s pri večini kaj hitro konča in potem pač iščejo sebi in svojim modnim predstavam najbližje rešitve.

Giorgio Armani pa letos ponuja modo, ki je v vsej svojih različicah sprejemljiva za širok krog ljudi. In vam je všeč, kar preizkusite tovrsten slog oblačenja, večno garderobe boste dobili v domačih trgovinah, neka pa si lahko – če seveda znate – sešijete tudi sami.

Uredništvo

Giorgio Armani

Če vprašate največjega šivankarja italijanske visoke mode, kaj mu je najbolj zoporno v načinu oblačenja, vam bo odgovoril: »Ekstremizem. Ne prenesem nasilno deformiranih linij, ki delujejo na telesu nenačravno, čeprav sem pred leti tudi sam počel prav to.« Kreacija Armani je torej danes prepoznavna že od daleč po ležernosti, klasično-prefinjenih linijah, predvsem na po kvalitetnih materialih in brezhibni izvedbi. Menda uporablja pri izdelavi nove kolekcije celo do dvesto različnih tkanin. Vse so si dokaj podobne, v spravnih sivih in rjavih tonih, pa še morda kakšna umazano općina in barva puščavskega peska bi se nashla vmes. Vzorcev skorajda ne pozna – nežni karo, črte in pepita, pa smo z naštevanjem že pri koncu. Najljubši so mu volneni krep materiali, svila, laneno platno, lah-

ko tudi tanko kot gaza, kašmir in gabarden. Njegovi modeli so tako učinkoviti preprosti, da skoraj ne morejo postati demodirani, namejeni pa so »sodobni ženski, ki se je v službi že dokazala, zdaj pa si želi pokazati tudi svojo privlačnost in nežnost«. Vsekakor hudo vpadijiva ta moda ni in, če spadate med njene ljubitelje, bo pred nakupom nove garderobe morda dobrodošel še droben podatek, kaj nam slovti kreator predлага za letošnjo pomlad.

Plašči so zelo dolgi, s širovratnikom in pasom iz blaga, ki se zaveže tako, kot pri jutranji halji. Nekoliko daljši so tudi blazerji z globokimi žepi in prisiti poklopci. Bluze imajo velike, koničaste ovratnike, telovnik pa je izrazito moško krojenje. Krila so še vedno kratka, na preklop, hlače pa nekoliko manj zvonaste, kot so bile lani.

VLASTA

DOBER DAN
Turistična agencija Šempeter

VESELA KARAVANA 1991

Pisana družba muzikantov, humoristov in vseh, ki jih veže dobra volja, se bo letos dva dni potepala po Kvarnerju.

Sodelujejo: Miro Klinc, Franci Zeume, Robi Zupan, Domen in Gojko Jevšenak, Fonza in Horza, Tina Turner... Presenečenja.

Karavana kreće 19. aprila. Pohitite z prijavami.

TA DOBER DAN

Odprt: 8.-12. ure in 14.-18. ure
Telefon: 701-305 Fax: 701-285

Kupon za modni nasvet

Ime in priimek: .....

Točen naslov: .....

Starost: ..... Višina: .....

Teža: ..... Konfekcijska št. ....

Barva las: ..... Barva oči: .....

Najljubše barve: .....

NT&RC

Šola v zimski naravi

Tukaj na Slemenu smo skupaj na podstrelju vse deklice iz 5. b in pet deklic iz 5. c. Skupaj smo ponoči in podnevi, ko imamo prosto.

Ob prostem času nekatere igrajo karte ali druge igre, druge pa se pogovarjamo. Veliko bolje se imamo zvečer. Ko se končno preoblečemo, umijemo zobe in tako naprej, zlezemo pod odejo. Kmalu se vse prepiram, smejimo in si nagajamo. Enkrat nam je Nina igrala na kitaro. Zaspala sem mnogo hitreje kot prejšnjo noč. Ne vem, kdaj so zaspale druge.

Zjutraj je spet veselo. Tiste, ki so prve budne, budijo še ostale zaspanske. Fantje so obljudili, da bodo prišli na podstrelje, vendar svoje obljube, kot smo zjutraj ugotovile, niso držali. Bila sem res zelo vesela, da je niso, ker bi se drugače zbudila z zobno pasto na obrazu.

Ves dan tako hitro mine zaradi smučanja in prostega časa. Uživam ob misli, da se moji prijatelji mučijo v šoli. Tukaj pa je šola na zelo zabaven način. Zvečer so tudi razne zabavne aktivnosti, kvizi in sprehoji.

Na Slemenu sem prvič in mi je zelo všeč, saj se imamo super. Spoznala pa sem tudi veliko novih prijateljic in tega sem tudi zelo vesela.

POLONA MASTNAK, 5. b
OŠ Prve celjske čete
CELJE

Zadnjie so se pred objektivom postavili prijatelji 8. a in b. razreda OŠ Grize. Tisti, ki imajo več besede so tudi sestavili levcico v imenu vseh. Izgleda pa takole: 1. Justify my love - Madonna. 2. Sadness - Enigma. 3. I'm your baby tonight - Whitney Houston. 4. Miracle - Bon Jovi. 5. Jače manijače - Dino Dvornik. Oglasite se nam s svojo levcico tudi vi, mi pa vas pridemo fotografirati.

što. Upamo, da so vam novi prijatelji všeč in da boste postali dobrni prijatelji. Če pa vas mladi Angleži obišejo, nam to sporočite! Danes pa še dva naslova:

Anita - 18 let
4 The Maltings
High Street
Littlebourne
Nr c/Bury
Kent
CT3 1SS
England

Ann - 18 let
67 Dunholme Rd.
NE 4 6XD
England

Zdaj pričenjam spoznavati tudi jaz.

Na dnu srca imam sobico, katere vsebino prebiram le jaz. Znova in znova vstopam vanjo v pričakovanju, da odkrijem kaj novega, da se pred mano odigra prizor izpred nekaj let. Včasih je dovolj en sam kristal preteklosti, da se prične odvijati film nepozabnih dni. Tako me njegove nebeske oči na naslovni strani filma iz moje sobice spet povedejo v čase, utopljene v sončnih žarkih, v čase za katere je bilo vredno živeti.

Večkrat se sprašujem, zakaj so se mi prav njegove oči tako močno zajedle v spomin.

Morda zaradi čudovite modrozelene barve, proti kateri sem bila brez moči? Ali zaradi simpatičnega pogleda, ki je seval iz njih? Ne vem. Vem pa, da sem tega fanta neskončno oboževala. Spominjam se dne, ko sem ga spoznala. Takrat se je v mojih prsih rodilo sonce. Neprestano se mi je pred njegovimi očmi porajala njegova podoba. Če se nisva videla dva ali tri dni, se mi je zdelo, kot da moj obraz je leta ni občutil topline njegove roke. Telefonske linije so bile vedno zasedene in poštarji so imeli zaradi naju preveč dela.

Spomini... Besede... Dejanja ujeta v tolmu spominov, spominov nanj. Vedno znova, čeprav se minula doba življenja vsako leto dlje utaplja v novih doživetjih, obujam spomine na čase, ko so mi pravljice pomagale, da sem razumela svet okoli sebe. Mogoče mi še vedno pomagajo. Ampak zdaj ne verjam vanje. Slepkojprej pride v življenju čas, ko se moraš naprej prebijati brez vil in škratov, ko spoznaš, da zaman čakaš princa na belem konju, ki te povede s seboj.

... takrat govorile oči.

NINA

PRVA LJUBEZEN

Takrat so govorile oči

Spomini... Besede... Dejanja ujeta v tolmu spominov, spominov nanj. Vedno znova, čeprav se minula doba življenja vsako leto dlje utaplja v novih doživetjih, obujam spomine na čase, ko so mi pravljice pomagale, da sem razumela svet okoli sebe. Mogoče mi še vedno pomagajo. Ampak zdaj ne verjam vanje. Slepkojprej pride v življenju čas, ko se moraš naprej prebijati brez vil in škratov, ko spoznaš, da zaman čakaš princa na belem konju, ki te povede s seboj.

Stemnilo se je in pričelo rostiti. Deževalo je vse močnejše. Kapljice so nama polzele po obrazu, obleki... veter je udarjal po nazu. Čeprav sva se počutila tako majhna, nemočna, sva z roko v roki hotela dokazati, da naju tisti trenutek ne more ločiti. Breza, katerih veje so nama mršile lase, so nama zagotavljale varnost.

Tako sva stala in skrivaj pogledovala drug proti drugemu. Najina pogleda sta se nenadoma ujela in toplina iz oči se je prelila v nežen objem. Razumela sva se brez besed, saj so...

... takrat govorile oči.

NINA

AERO

NAGRAJUJE
ATKINE
IZZREBANCE

Atkina zanka

Dirkalni, športni, tovorni _____

Poštarska, usnjena, mamina _____

Violinski, basovski, francoski _____

Severna, Srednja, Južna _____

Na gornje črte razvrsti - glede na opise te štiri besede: TORBA, KLJUČ, AMERIKA, AVTOBIL. Začetnice po vrsti vpisanih besed ti dajo geslo današnje uganke.

Rešitev napiši na dopisnici in jo do torka, 5. marca 1991 pošli na NOVI TEDNIK, Trg V. Kongresa 3/a, 63000 Celje.

Pravilni odgovor prejšnje Atkine zanke je PETJE. Nagrada dobi: Urška Brecel, Hrenova 24, 63203 Strmec pri Vojniku.

MODA V ŠOLSKIH KLOPEH

Spet so zelo modni kratki plašči s kapuco iz volnenega blaga ali parka. Zraven pa se dobro poda mini krilo. Ker je pomembna tudi glava, svetujem baretko. Modni dodatek k temu so gamaše. Lahko si jih spleteš sama iz ostankov volne.

RC: SREDA 13.30

NOVO ODSLEJ VSAKO SREDO
NAGRADNA IGRA NA RADIU
CELJE. IZPOLNITE KUPON

IME: _____

PRIIMEK: _____

ULICA: _____

KRAJ: _____

RAZRED: _____

VPISI TRI
RAZLIČNA ŠTE-
VILA OD 0 DO 9 :

NAGRAJUJE:

ALF TRGOVINA
Z OTROŠKIMI
ARTIKLI
MILAN MASTNAK
Šlendrov trg 9, ŽALEC
Tel.: 063/711-113, 714-218

RADIO
CELJE
Trg V. Kongresa 3/a
63000 CELJE

Alfovci!

Nagrajenki sredine Alfove nagradne igre sta: Lucija Petrič, Strmec pri Vojniku 13, Vojnik in Vesna Knafelj, Ljubljanska 71, Celje.

ZADNJIČ SKUPAJ

8. r. OS

PET NAŠIH HITOV

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

HEJ! VABILO VSE OSME RAZREDE V NAŠO AKCIJO "ZADNJIČ SKUPAJ". NA NAŠI STRANI BO MO OBJAVILI FOTO VASEGA RAZREDA, ČE POŠLJETE IZPOLNJENI KUPON NA: NOVI TEDNIK, TRG V. KONGR 3A, 63000 CELJE.

Na gornje črte razvrsti - glede na opise te štiri besede: TORBA, KLJUČ, AMERIKA, AVTOBIL. Začetnice po vrsti vpisanih besed ti dajo geslo današnje uganke.

Rešitev napiši na dopisnici in jo do torka, 5. marca 1991 pošli na NOVI TEDNIK, Trg V. Kongresa 3/a, 63000 Celje.

Pravilni odgovor prejšnje Atkine zanke je PETJE. Nagrada dobi: Urška Brecel, Hrenova 24, 63203 Strmec pri Vojniku.

NT & RC

in

Izvršni svet Skupščine občine Celje

se zahvaljujeta vsem podjetjem, ki so omogočila pripravo in izvedbo 1. festivala Dnevi slovenskega filma v Celju

Festival so omogočili

Cetis Celje

Kovinotehna Celje

Pivovarna Laško

Hmezad Eksport – Import Žalec

Avtotehnika Celje

Ljubljanska banka – Splošna banka Celje

Etol IFF Celje

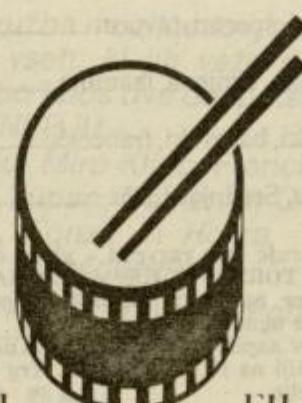
Era-Vino Šmartno

Avto Celje

STC Celje

Petrol Celje

Delavska univerza Žalec

DNEVI FILMA
SLOVENSKEGA

Celje, 20.-23.2.1991

TV SPORED od 2. do 8. marca

Sobota,
2. marca

SLOVENIJA I

7.55–1.30 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.10 VIDEO STRANI
8.20 MUZZY, angleščina za najmlajše (20. zadnja lekcija)
8.35 ANGLEŠČINA – FOLLOW ME, 1. lekcija
9.00 RADOVEDNI TAČEK: RAK
9.20 ZBIS: KOVAŠKA PRAVLJICA
9.40 ČEBELICA MAJA
10.05 NOVINARSKA ZGODE (Ponovitev 4/6 dela češke mladinske nanizanke), ŠPORTNO POROČILO

10.15 ZGODE BEZ POLUHCU (Ponovitev 3/12 dela lutkovne igrice), POLUHEC V SOSEDOVEM VINOGRADU
10.30 ALF (ALF – ponovitev 18. dela ameriške humoristične nanizanke)

10.55 ZGODE IZ ŠKOLIKE

12.00 SLOVENSKA KUHNJA Z ANSAMBLOM BRATOV AVSENİK (Ponovitev 9/10 oddaje)

12.15 VIDEO STRANI

13.25 VIDEO STRANI

13.35 VIDEOGDDBA

14.20 ŽARIŠČE, ponovitev

14.50 SOVA, ponovitev DRAGI JOHN (DEAR JOHN – 2/19 del ameriške humoristične nanizanke), TWIN PEAKS (1/21 del ameriške nadaljevanke, 1990)

17.00 TV DNEVNIK I

17.05 LOLEK IN BOLEK NA DIVJEM ZAHODU

18.15 NOVOSTI ZALOŽB: ODPRTA KNJIGA

18.30 ZDAJ PA PO SLOVENSKO (Ponovitev 3/10 dela izobraževalne oddaje), DOBRO JUTRO, DOBER DAN

18.55 ZE VESTE?

19.05 RISANKA

19.30 TV DNEVNIK II

19.59 UTRIP

20.20 ŽREBANJE 3 x 3

20.35 RETROSPETKIVA ROLLING STONESOV (Angleški dokumentarni film)

22.10 TV DNEVNIK III

22.30 SOVA: NA ZDRAVJE (CHEERS – 1/30 del ameriške humoristične nanizanke), TWIN PEAKS (2/21 del ameriške nadaljevanke, 1990), GROUND ZERO

12.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA II

8.50 YUTEL

8.50 Hafijel: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU: SLALOM (M), prenos 1. teka

10.40 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOŠI

12.25 Hafijel: SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU: SLALOM (M), prenos 2. teka

16.00 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOŠI

18.30 ANSAMBEL RZ, ponovitev

19.00 MATI IN SIN (MOTHER AND SON – 14. zadnji del avstrijske serije)

19.30 TV DNEVNIK

20.15 FILMSKE USPEŠNICE: PLES VAMPIRJEV (THE FEARLESS VAMPIRE KILLERS – angleški barvni film, 1967)

22.10 TO JE PARIZ (Francoska zabavna oddaja)

22.40 YUTEL

23.30 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOŠI

HRVAŠKA I

8.15 POROČILA

8.20 TV KOLEDAR

8.30 VESELJA SOBOTA, otroški program, SOLSKI PROGRAM

10.00 PRIPONEDUJEVO PRIPOVED

10.15 IGRANIMACIJA

10.30 KAJ JE FILM, 14. del

11.00 NEMLJINA: ALLES GUTTE, 20. lekcija

11.30 IZBRALI SMO ZA VAS

13.05 KOLEDRA

13.20 PRETEKLOST V SEDANJOSTI

13.50 DUSTY

15.20 MIKSER M

16.05 SEDMI ČUT

16.15 PAKOVO SELO, oddaja narodne glasbe

16.45 MALI ČUDEŽI VELIKE NARAVE: LISICA, dokumentarni film

17.05 ODPRTO...

17.00 POROČILA

17.30 TV TEDEN

17.45 TV RAZSTAVA

AVSTRIJA I

8.30 VREMENSKA PANORAMA

15.35 LEKSIKON UMETNIKOV, kipar Herbert Albrecht

15.45 BORZNA POROČILA

16.00 PODOČILA IZ PARLAMENTA

17.00 LIJUBA DRUŽINA

17.45 KDO ME HOČE – ŽIVALI IŠČEJO DOM

18.00 PRAVICA DO LJUBEZNI, 6. del televizije

18.30 SLIKA AVSTRIJE

19.00 AVSTRIJA DANES

19.30 ČAS V SLIKI

19.53 VREME

20.15 DVBOJEVLAČA (The Duellists – britanski film, 1977)

21.55 ČAS V SLIKI

22.00 ŠPORT

22.30 SRČEK, oddaja za zaljubljeni z Rudjem Carellom

22.55 SRCE JE ADUT, glasba za nežne ure

23.55 CONCERT HALL, posnetki pop koncertov

1.25 ČAS V SLIKI

1.30 EX LIBRIS

AVSTRIJA II

19.00 DP V NOGOMETU: Dinamo – Reka, posnetek

19.30 GLASBENA ODDAJA

20.00 SEDMA NOĆ

20.05 3 + 3 + 1 – NEDELJA

20.40 MURPHY BROWN (8/10 del ameriške humoristične nanizanke)

21.30 GOST SEDME NOĆI

22.20 POROČILA

22.35 SKRITA KAMERA

22.45 SREĆANJE Z LIKOVNIM UMETNIKOM IN ZAČETEK NOVE AVKCIJE

23.10 NLF, nagradna igra

23.30 ČUDENJE ŽENSKE

23.45 GLASBENA ODDAJA

0.00 NOĆNI KLICI (MIDNIGHT CALLER – 9/22 del ameriške nanizanke, 1989/90)

0.50 REZULTATI AVKCIJE

KOPER

16.00 ŠPORTNE ODDAJE

18.00 TUTTI FRUTTI – glasbena oddaja (ponovitev)

19.00 V DNEVNIK

19.25 ČAROBNA SVETILKA – OTROŠKI PROGRAM: CLOVEK PAJEK – Risanka: SPUMKY AND TADPOLE – Risanka

20.00 ALIBABAEV MEČ – celovečerni film

21.30 GLOBUS

22.00 TV DNEVNIK

22.10 ŠPORTNA ODDAJA

AVSTRIJA I

9.00 ČAS V SLIKI

9.05 Teleskop: MALI ZMAJI, Hongkong, ponovitev

9.50 Univerzum: SESTRE NOĆI – HIJENE, ponovitev

10.35 TEDNIK, z vremensko napovedjo za prihodnji teden

11.00 TISKOVNA KONFERENCA

12.00 HELLO AUSTRIA, HELLO VIENNA, teledrama oddaja o Avstriji v angleškem jeziku

12.30 ORIENTACIJA, ponovitev

13.00 PAN-OPTIKUM, ponovitev

13.25 PRAVICA DO LJUBEZNI, ponovitev 6. dela

13.50 VOH V ČIPKASTIH HLAČAH (The Glass Bottom Boat – ameriški film, 1965)

15.35 DOGOĐIVŠČINE BREMENSKIH MUZIKANTOV, Risanka

16.00 MINI ČAS V SLIKI

16.10 DAKTARI, Pes čuvaj

17.00 X-LARGE, oddaja za mlade z X-Charts

18.30 FALCON CREST, spremenjeni časi

19.30 ČAS V SLIKI

19.48 ŠPORT

20.15 MOZART VO KOLENDAR: VELIKO POTOVANJE

20.25 DON GIOVANNI, opera Wolfganga Amadeusa Mozarta

23.40 DESTINACIJA MOZART, zapis o newyorskem režiserju Petru Seljarsu

0.40 ČAS V SLIKI

AVSTRIJA II

8.30 VREMENSKA PANORAMA

9.00 ČAS V SLIKI

9.30 KULTURNI TEDNIK

9.30 KATOLIŠKA MASA, prenos

10.15 MESTO V PUŠČAVI (MIDNIGHT CALLER – ponovitev 9/22 dela ameriške nanizanke)

11.15 LJUBLJENI GLAS, monodrama Jeana Cocteauja

12.00 SPEKTROM: PRAGA 1600

12.40 LITERATURA NA LADJI

13.00 DOBER DAN, KOROSKA, oddaja za koroske Slovence

13.00 SLIKE IZ AVSTRIJE

14.30 ZGORNJA AVSTRIJA – MED ČEŠKIM GOZDOM IN DACHSTEINOM

14.55 NEKOČ

15.00 ŠPORTNO POPOLDNE

17.15 KLUB ZA SENIORJE, sestanek z vsemi, ki so po arcu ostali mladi

18.00 PRAVICA DO LJUBEZNI, 7. del televizije po romanu Janeete Clair

18.30 SLIKA AVSTRIJE

18.55 KRISTJAN V ČASU

19.00 AVSTRIJA DANES

19.30 ČAS V SLIKI

19.48 PRIMER ZA TOŽILCA

20.15 KRAJ DEJANJA, Kdo dvakrat umre

22.55 DNEVNIK II
23.15 KINO KLUB EVROPA: FILMI JIRIJA MENZLA: STROGO NADZOROVANI VLAKI
0.45 POROČILA
HTV II TOREK

HRVAŠKA II

15.55 VIDEO STRANI
16.00 DOBER DAN: SPREGLEDALI STE - POGLEJTE
16.10 SEMENJ NEĆIMRNOSTI (VANITY FAIR - ponovitev 5/8 dela angleške nadaljevanke)
17.10 PRINCESA DAISY (PRINCESS DAISY - ponovitev 1/4 dela ameriške nadaljevanke)
18.00 DOBER VEČER
18.05 ŠTIRJE VOGALI, ENA KROGLA
19.00 GLASBENI VSAKDAN
19.30 DOKUMENTAREC
20.00 ORSON IN PRIJATELJI
20.10 ZGODBA Z LAHKO NOČ
20.15 CHEERS (Ameriška humoristična nanizanka)
20.50 PETDESET PLUS
21.50 PRINCESA DAISY (PRINCESS DAISY - 2/4 dela ameriške nadaljevanke)
22.40 POROČILA
23.00 POROTNIKI V SENCI (LES JUREES DE L'OMBRE - 7., zadnji del francoske nadaljevanke)

KOPER

16.00 ŠPORTNE ODDAJE
16.30 6. KROG - SPORT IZ ZAMEJSTVA (ponovitev)
17.30 SKUPNI PROGRAM Z II. MREŽO TV SLOVENIJE: PRIMORSKI REGIONALNI PROGRAM: STUDIO 2 / Oddaja v živo: KLEPET Z GLEDALCI, AKTUALNA DODAJANJA, REPORTAŽE, POLEMIKE, ZANIMIVOSTI, ODPRTA MEJA.
19.00 TV DNEVNIK
19.20 VIDEOAGENDA
19.25 ČAROBNA SVETILKA - OTROŠKI PROGRAM: ČLOVEK PAJEK - risanice
20.00 CELOVEČERNI FILM
21.30 LETEČI ZDRAVNIKI - serija
22.15 ŽREBANJE LOTO
22.20 TV DNEVNIK
22.30 SPORTNA RUBRIKA

AVSTRIJA I

9.00 ČAS V SLIKI in PRAVICA DO ŽIVLJENJA, ponovitev 8. dela
9.30 ANGLESCINA ZA ZACETNIKE
10.00 ŠOLSKA TV
10.30 DVODOBEVALCA, ponovitev (The Duellists - britanski film, 1977)
12.10 ŠPORT V PONDELJEJK, ponovitev
13.00 CAS V SLIKI
13.10 MI ponovitev
13.40 NEKOČ
13.45 VINOGRADNIK, 12.-zadnji del: Od Južne Tirolske do Francia (corte)
14.15 OCARLJIVA JEANNIE, Nevidna hiša je napredaj
14.10 FULL HOUSE: Mickeyin Miklavž
15.30 ODDAJA Z MIŠKO, zabavne in počutne zgodbe
15.55 CHARLIE BROWN IN SNOOPY, risanica
16.15 STORKLJA ALEKSANDER, 2. del
16.25 DEGRASSI JUNIOR HIGH, Samo 20 dolajev
16.55 MINI CAS V SLIKI
17.05 JAZ IN TI, 1. Mednarodne mladinske zimske igre
17.55 YAKARI, risanica
18.00 MI
18.30 FALCON CREST, Kadeče se ruševine
19.22 ZNANJE DANES
19.30 CAS V SLIKI
29.30 VREME
20.00 SPORT
20.15 Univerzum PUME: DUHOVI SKALNEGA GOROVJA
21.00 TV KOTICEK ZA ŽIVALI
21.07 DALLAS, Ognjena preizkušnja
21.50 POGLEDI S STRANI
22.00 ORLOVO LEGLO (A Breed Apart - ameriški film, 1984)
23.30 HAMMER, Tovariš Hammer
23.55 ČAS V SLIKI

AVSTRIJA II

8.30 VREMENSKA PANORAMA
16.50 LEKSIKON UMETNIKOV, slikar Elmar Prentner
17.00 ŠOLSKA TV
17.30 ORIENTACUA
18.00 PRAVICA DO LJUBEZNI, 9. del televizije
18.30 WURLITZER
19.00 LOKALNI PROGRAM
19.53 VREME
20.00 KULTURA
20.15 MADE IN AUSTRIA, kviz
21.00 TV KOTICEK ZA ŽIVALI
21.07 REPORTAŽE IZ TUJINE, oddaja zunanjopolitične redakcije
22.00 CAS V SLIKI
22.25 KLUB 2. CAS V SLIKI

Sreda,
6. marca

SLOVENIJA I

8.35-11.50 in 15.05-11.10 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 ŽIV ZAV
9.50 LJUBEZNI PO KRAJSKO (Ponovitev drame TV Slovenija)
10.50 VČERAJSNI SANJE (YESTERDAY'S DREAMS - ponovitev 2/7 dela angleške nadaljevanke)
11.40 VIDEO STRANI
15.20 VIDEO STRANI

15.25 SOVA: HAGGARD (1/7. del angleške humoristične nanizanke, 1990), TWIN PEAKS (5/21. del ameriške nadaljevanke, 1990)
17.00 TV DNEVNIK I
17.05 OD KRIŽA DO ŠTIVANA, ponovitev
17.50 KLUB KLOBUK, kontaktna oddaja
19.00 RISANAKA
19.30 TV DNEVNIK II
20.05 FILM TEDNA: VELIKI SRH
21.50 TV DNEVNIK III
22.15 PLAVA TRAVA ZABORAVA, glasbeni oddaja

23.00 SOVA: ALF (ALF - 27. del ameriške humoristične nanizanke, 1986), TWIN PEAKS (6/21. del ameriške nadaljevanke, 1990), V ZNAJENJU ZVEZO (ZODIAC - 1/12. del nemške dokumentarne serije)

1.05 VIDEO STRANI

SLOVENIJA II

16.00 SATELITSKI PROGRAMI - POSKUSNI PRENOŠI
18.30 MOSTOVI
19.00 TV SLOVENIJA II - STUDIO MARIBOR: POSLOVNA BORZA, TV RUMETA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 DANES V SKUPŠČINI
20.30 MEDNARODNO DELAVSKO GIBAJE (5/8. del dokumentarne oddaje) BOLEST PORAZOV, RANE ZLA
21.50 München: CETRTFINALE PEP V NOGOMETU: Bayern - Porto, posnetek
23.30 DP-V NOGOMETU: Crvena zvezda - Dinamo
0.00 SVET POREČA
0.45 YUTEL

HRVAŠKA I

9.20 POROČILA
9.25 TV KOLEDAR
9.35 VRNITEV ANTOLOPE (THE RETURN OF ANTHELOPE - 11/13. dela angleške nadaljevanke), ŠOLSKI PROGRAM
10.00 BODITE Z NAMI
10.10 POŠTNI NABIRALNIK
10.25 RDEČA KNJIGA JUGOSLAVIJE
10.55 OD OSLA DO NODRKKAPA
11.25 IZ TUJEGA PROGRAMA: ŽIVLJENJE - MOJE TELO, 18. del
12.00 POROČILA
12.10 VIDEO STRANI
12.20 SATELITSKI PROGRAM: MTV, STARO ZA NOVO
15.35 OKNO V POČASTITEV CHARLIJA PARKERJA, 1. del
16.30 VIDEO STRANI
16.45 POROČILA
16.50 TV KOLEDAR
17.00 VOJNA KRAJINA
17.30 HRVAŠKA DANES
18.15 VRNITEV ANTOLOPE (THE RETURN OF ANTHELOPE - ponovitev 11/13. dela angleške nadaljevanke)
18.40 RISANAKA
18.45 LEPA NAŠA
19.15 RISANAKA
19.30 DNEVNIK I
20.00 SAALAM BOMBAY (SALAAM BOMBAY - indijsko/francosko/angleški barvni film, 1988)
22.00 DNEVNIK II
22.20 INTERVJU: OLGA HEBRANG
23.20 POROČILA

HRVAŠKA II

16.25 VIDEO STRANI
16.30 DOBER DAN: SPREGLEDALI STE - POGLEJTE
16.40 CHEERS (Ponovitev ameriške humoristične nanizanke)
17.10 PRINCESA DAISY (PRINCESS DAISY - ponovitev 2/4 dela ameriške nadaljevanke)
18.00 DOBER VEČER
18.05 URBSFOBILIA, tv igra
19.00 GLASBENI VSAKDAN
19.30 DOKUMENTAREC
20.00 ŠOLSKA TV
20.10 München: CETRTFINALE PEP: Bayern - Porto, posnetek
20.15 ZABAVNA ODDAJA
22.00 NADALJEVANJE ŠPORTNE SREDE
22.45 POROČILA
23.00 PRINCESA DAISY (PRINCESS DAISY - 3/4. dela ameriške nadaljevanke)

KOPER

16.00 ŠPORTNE ODDAJE
16.30 PROGRAM V SLOVENSKEM JEZIKU

18.45 ODPRTA MEJA
19.00 TV DNEVNIK
19.20 VIDEOAGENDA
19.25 ČAROBNA SVETILKA - OTROŠKI PROGRAM: GIANNI IN PINOTTO - risanice
20.30 DRUŽINA SMITH - TF
21.00 KLIC IZ GLOBINE - dokumentarna oddaja
21.30 LETEČI ZDRAVNIKI
22.15 TV DNEVNIK
22.30 SPORTNA RUBRIKA

AVSTRIJA I

9.00 ČAS V SLIKI in PRAVICA DO LJUBEZNI, ponovitev 9. dela
9.30 FRANCOŠČINA
10.00 ŠOLSKA TV
10.30 ZADNJA IGRA (Bang the Drum Slowly - ameriški film, 1973)
12.05 POPAJ, risanica
12.10 REPORTAŽA IZ TUJINE, ponovitev
13.00 CAS V SLIKI
13.10 MI, ponovitev
13.40 NOETOVA BARKA, Breske namesto kamnov
14.10 POGUMANA DIVJA GOS, risanica
14.20 OCARLJIVA JEANNIE, Kadar se duh iz steklenice zalubi
14.45 ANGEL NA ŽEMLJI, Dobri stric doktor - igra Michael Landon
15.30 DUCK TALES, risanica
15.55 CHARLIE BROWN IN SNOOPY, Zlomljeno srce, risanica
16.15 STORKLJA ALEKSANDER, 3. del

16.25 KOT PES IN MAČKA, Oblike narodične človeka
16.55 MINI ČAS V SLIKI
17.05 JAZ IN TI, 1. Mednarodne mladinske zimske igre
17.55 YAKARI, risanica
18.30 FALCON CREST, Kriv ali nedotzen
19.22 ZNANJE DANES
19.30 ČAS V SLIKI
19.53 VREME
20.00 SPORT
20.15 RIMSKE POČITNICE (Roman Holiday - ameriški film, 1953) ČB
22.10 POGLEDI S STRANI
22.20 AMERIŠKA NOČ (Le nuit Americaine - francoski film, 1972)
0.10 HAMMER, Kladiivo pravice
0.35 ČAS V SLIKI

AVSTRIJA II

16.00 VREMENSKA PANORAMA
16.50 LEKSIKON UMETNIKOV, kipar Gerhardt Moswitzer
17.00 FEEDBACK: KOMUNIKACIJSKA MREŽA, 1. del: Komunikacija je življenje
17.30 ZEMLJA IN LJUDJE
18.00 PRAVICA DO LJUBEZNI, 10. del telenovele
18.30 WURLITZER
19.00 LOKALNI PROGRAM
19.30 ČAS V SLIKI
20.00 KULTURA
20.15 ARGUMENTI
22.00 ČAS V SLIKI
22.25 ŠPORT: NOGOMET - EVROPSKI POKAL, Četrfinalne
0.00 ČAS V SLIKI

SLOVENIJA I

8.35-11.40 in 15.05-23.55 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 GRIZLI ADAMS (41. del ameriške nanizanke)
9.25 IZUMI ZA VSAKDANJE ŽIVLJENJE
10.15 MOSTOVI
10.45 ZAKON V LOS ANGELESU (LA LAW - 40. del ameriške nadaljevanke), DOKLER NAJU SMRT NE LOČI
11.30 VIDEO STRANI
15.20 VIDEO STRANI
15.30 MOZAIK, ponovitev
16.00 SOVA, ponovitev TWIN PEAKS (6/21. del ameriške nadaljevanke, 1990)
17.00 TV DNEVNIK I
17.05 ZIVAL - CLOVEK (Ponovitev 2/5. dela ameriške poljudnoznanstvene serije)
17.55 PO SLEDEH NAPREDKA, ponovitev
18.30 ZBIS: ŠTIRIDESET ZELENIH SLOVON
18.50 RISANAKA
19.30 TV DNEVNIK II
20.05 SIMONEN
21.05 TEDNIK
22.10 TV DNEVNIK III
22.30 SOVA: VSE RAZEN LJUBEZNI (ANYTHING BUT LOVE - 27/28. del ameriške humoristične nanizanke), TWIN PEAKS (7/21. del ameriške nadaljevanke, 1990)
23.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA II

16.00 SATELITSKI PROGRAMI - POSKUSNI PRENOŠI
17.30 REGIONALNI PROGRAMI TV SLOVENIJA: STUDIO MARIBOR - TEME
19.00 VIDEOOMEH, ponovitev
19.30 DNEVNIK
20.00 ŽARISČE
20.30 OČI KRITIKE
21.10 KONCERT SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA, 2. del
22.20 Sevilla: SVETOVNO PRVENSTVO V ATLETIKI, posnetek
0.20 PRED PESMIJO EVROVIZIJE
0.50 YUTEL

AVSTRIJA I

9.00 ČAS V SLIKI in PRAVICA DO LJUBEZNI, ponovitev 10. dela
9.30 ZEMLJA IN LJUDJE, ponovitev
10.00 ARGUMENTI
12.15 KLUB ZA SENIORJE, ponovitev
13.00 ČAS V SLIKI
13.10 MI, ponovitev
14.20 OCARLJIVA JEANNIE, Napadalni pes iz porcelana
15.30 ANGEL NA ŽEMLJI, Z ljubezni, tovi hčerka
16.00 CHARLIE BROWN IN SNOOPY, Nezvesti pes, risanica
16.20 STORKLJA ALEKSANDER, 4. del
16.30 SUPERBABICA, Čudežni avto
16.55 MINI ČAS V SLIKI
17.05 JAZ IN TI, 1. Mednarodne mladinske zimske igre
17.55 YAKARI, risanica
18.00 MI
18.30 FALCON CREST, Skravnosti
19.22 ZNANJE DANES
19.30 ČAS V SLIKI
19.53 VREME
20.00 ŠPORT
20.15 ZANESLJIVO JE ZANESLJIVO, 3. - zadnji del - igra Peter Weck
21.20 NEKOČ, oddajo vodi Teddy Podgorski
22.05 HIGHPOINT (Ameriški akcijski film, 1981)
23.45 ČAS V SLIKI
23.50 ŽENSKA IN PREKLETĘ (La bete à l'affût - francoski film, 1959) ČB

AVSTRIJA II

8.30 VREMENSKA PANORAMA
16.05 LEKSIKON UMETNIKOV, slikar Tušen Werkner
16.15 ŠPORT: NOGOMET - EVROPSKI POKAL, posnetek četrfinalnih tekem
17.15 STO NOČI ZA LISCO
18.00 PRAVICA DO LJUBEZNI, 11. del
18.30 WURLITZER
19.00 LOKALNI PROGRAM
19.30 ČAS V SLIKI
19.53 VREME
20.00 KULTURA
20.15 DOMAČE REPORTAŽE
21.10 Spektrum: HOTELI - ZGODOVINA IN ZGODBE, Hotel Štirje letni časi v Hamburgu
21.50 NOVO V KINU, filmi in njihove zvezde
22.00 ČAS V SLIKI
22.25 KLUB 2. ČAS V SLIKI

Hrvatska I

9.15 POROČILA
9.20 TV KOLEDAR
9.30 JELENKO, otroška serija: ŠOLSKI PROGRAM
10.00 BODITE Z NAMI
10.05 PESMI IN ZGODBE ZA VAS: MUČA COPATARICA
10.20 21. DNI V ŽIVLJENJU NEKEGA JAČCA
10.35 OGLIK
10.55 KOTENJE
11.15 SKRIVNOSTNA GOVORICA SLOKE: OBRAZ - PEJSJA DUŠE
11.30 NMESČINA: ALLES GUTE, 21. lekcija
12.00 POROČILA
12.10 VIDEO STRANI
12.20 SATELITSKI PROGRAM: MTV, STARO ZA NOVO
15.15 HRVATSKI PISATELJI NA TV EKRAJNU: POD STARIMI STREHAM
16.30 VIDEO STRANI
16.45 Poročila
17.00 KLUB KLOBUK
17.30 HRVATSKA DANES
18.15 JELENKO, otroška serija
18.45 KAŠTELANSKI ZALIV, dokumentarna oddaja
19.15 ENERGIJA, EKOLOGIJA, EKONOMIJA, reportaža
19.30 DNEVNIK I
20.00 SPEKTTER, politični magazin

HRVATSKA II

13.25 VIDEO STRANI
13.35 DOBER DAN: SPREGLEDALI STE - POGLEJTE
13.45 SPLOŠNA PRAKSA (G.P. - ponovitev 5/26. dela avstralske nanizanke)
14.55 KVIZKOTEKA, ponovitev
16.10 PRINCESA DAISY (PRINCESS DAISY - ponovitev 4., zadnjega dela ameriške nadaljevanke)
16.55 Sevilla: SVETOVNO PRVENSTVO V ATLETIKI
20.45 DOBER VEČER
20.50 NOSTALGIJA
21.30 ALF (Ameriška humoristična nanizanka)
22.00 POROČILA
22.15 ZLATNA PALMA, 2. del
23.10 VOJNA IN SPOMINI (WAR AND REMEMBRANCE - 12. zadnji del ameriške nadaljevanke, 1988)

SLOVENIJA I

8.35-11.20 in 15.05-0.50 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 KLUB KLOBUK
10.10 SIMONEN (Ponovitev 7/13. dela francosko/švicarsko/nemško/avstrijsko/nizozemske nanizanke)
11.10 VIDEO STRANI
15.20 VIDEO STRANI
15.30 SOVA, ponovitev VSE RAZEN LJUBEZNI (ANYTHING BUT LOVE - 27/28. del ameriške humoristične nanizanke), TWIN PEAKS (7/21. del ameriške nadaljevanke,

RADIJSKI SPORED

od 28. februarja do 6. marca

RADIO CELJE

Cetrtek, 28. 2.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.15 Srečanje z leti, 10.45 Danes v Večeru, 11.00 Opoldanska mavrica, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RS), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Kam danes?, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RS), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Odprt z violinskim ključem – disco glasba, 19.00 Zaključek sporeda.

Petak, 1. 3.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 9.00 Petkov mozaik, 10.00 Poročila, 10.45 Danes v Večeru, 11.00 Opoldanska mavrica, 12.30 Kuharski koticek, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RS), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Kam danes?, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RS), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Rumeni CE, 19.00 Zaključek sporeda.

Sobota, 2. 3.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.25 Danes v Večeru, 10.30 Filmski sprehodi, 11.00 Opoldanska mavrica, 12.30 Študentski servis, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RS), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Kam danes?, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RS), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Odprt z violinskim ključem – Lestvica zavrnih melodij – LZM, 19.00 Zaključek sporeda.

Nedelja, 3. 3.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.45 Horoskop, 9.00 Caj za dva, 10.00 Poročila, 11.00 Kmetijska oddaja, 12.30 Iz domaćih logov (Jure Krašovec), 13.00 Novice, 13.05 Čestitke in pozdravi.

Ponedeljek, 4. 3.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Športno dopoldne, 10.00 Poročila, 10.45 Danes v Večeru, 11.00 Opoldanska mavrica, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RS), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Kam danes?, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RS), 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Odprt z violinskim ključem – Lestvica domaćih melodij, 19.00 Zaključek sporeda.

Torek, 5. 3.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Športno dopoldne, 10.00 Poročila, 10.45 Danes v Večeru, 11.00 Opoldanska mavrica, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RS), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Kam danes?, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RS), 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Odprt z violinskim ključem, 19.00 Zaključek sporeda.

Sreda, 6. 3.: 8.00 Napoved, 8.05 Poročila, 8.15 Obvestila, 8.30 Pogled v Delo, 8.45 Horoskop, 9.00 Poklicite in vprašajte, 10.00 Poročila, 10.45 Danes v Večeru, 11.00 Opoldanska mavrica, 13.00 Danes do 13-tih (prenos RS), 13.30 Za najmlajše, 14.30 Kam danes?, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RS), 17.00 Kronika, osmrtnice, 17.30 Brane Rančel na Radiu Celje, 19.00 Zaključek sporeda.

Radio Celje oddaja vsak dan od 8.00 do 19.00, ob nedeljah od 8.00 do približno 15.00, na UKV frekvencah 100,3 in 95,9 MHz – stereo.

RADIO VELENJE

Petak, 1. 3.: 15.00 Začetek sporeda, 15.15 Poročila Radia Velenje, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos osrednje informativne oddaje Radia Slovenije), 16.10 Ekologi imajo besedilo, 16.20 Za konec tedna, 17.10 Vaše čestitke in pozdravi, 18.00 V imenu Sovje, 19.00 Vi izbirate, mi vrtimo, 20.00 Lahko noč.

Nedelja, 3. 3.: 11.00 Začetek sporeda, 11.15 Poročila Radia Velenje, 11.25 Kdaj, kje, kaj, 11.30 Z mikrofonom med vami, 12.30 Konč opoldanskega javljanja, 15.00 Vaše čestitke in pozdravi.

Ponedeljek, 4. 3.: 15.00 Začetek sporeda, 15.15 Poročila Radia Velenje, 15.30 Dogodki in odmevi, 16.10 Kdaj, kje, kaj, 16.15 Minute z domaćimi ansamblji, 17.00 Ponedeljek šport na Radiu Velenje, 18.00 Najboljše, najnovejše, 19.00 Na svidenje.

Sreda, 6. 3.: 15.00 Začetek sporeda, 15.15 Poročila Radia Velenje, 15.30 Dogodki in odmevi, 16.20 Kdaj, kje, kaj, 17.00 Vi in mi (naš gost bo predsednik skupštine občine Velenje Pankrac Semčnik – vprašanja mu postavljate po telefonu 855-963), 18.00 Nasveti vrtčarjem, 19.00 Na svidenje.

Radio Velenje oddaja na UKV območju na frekvencah 88,9 in 97,2 MHz.

TRŽNICA

Malo zelenjave, dovolj sadja

V zadnjih dneh zime je celjska tržnica dobro založena s kar dvanaestimi vrstami sadja, kjer prevladuje južno sadje, nekaj pa je suhega in domaćega. Podatilo se je grozdje, ki je zdaj po 150 din, breskve pa prodajajo po 140 din. Kljub sorazmerno visokim cenam ponavadi zlasti breskve zmanjka.

Celjska tržnica	kg/din	Celjska tržnica	kg/din
cvetača	60	banane	35
čebula	30-40	grozdje	150
česen	80	hruške	30
fizol	60-80	jabolka	15-30
krompir	15-20	kivi	60
koleraba	15-30	limone	20-25
korenje	20-40	orehova jedrca	120
ohrovrt	35	pomaranče	20-30
pesa	35-40	suhe slive	60-100
por	50	mandarine	40
Peteršilj	40	suhe smokve	100
paradižnik	100	dinje	100
radič	100-150	maslo	60
motovilec	200	skuta, smetana	40
regrat	100	kajmak	240
glavnata	80	srbski sir	100
endivija	70-80	jajca	1,80-4
kislo zelje,		zaklane kokoši	43
repa	30	zaklani piščanci	45
hren	100	šopek teloha	10-20
breskve	140	bučnice	5

PRIREDITVE

V hotelu Atomske Toplice je na ogled razstava likovnih del Niki Ignatiča in Draga Zmrzlaka.

V galeriji Mozaik v Celju razstavlja Adi Arzenšek.

V Slovenskem ljudskem gledališču v Celju bo danes, v četrtek 28. februarja ob 17. uri predstava Zmaj za abonma 4. šolski in za izven. Isto predstavo bodo ponovili še jutri, v petek 1. marca ob 10. in 15. uri.

V soboto, 2. marca ob 17. uri je predstava Samuela Becketta Cakajoč Godota v režiji Francija Krizaja. Predstava bo za abonma sobota popoldan in za izven.

V Ateljeju Psihiatrije Vojnik bo danes, v četrtek 28. februarja ob 10.30 uri otvoritev razstave Likovne impresije, ki so jo pripravili pacienti Psihiatrije Vojnik ob terapevtskem vodstvu Borija Zupančiča. Razstava bo na ogled do 8. marca.

V Pivnici v Rogaški Slatini bo v soboto, 2. marca ob 20. uri koncert mezzosopranistke Katje Markotić in pianista Ljubomira Gašparoviča. Hkrati je v Pivnici na ogled razstava Slikarji Rogaški Slatini.

V Muzeju grafičnih umetnosti v Rogaški Slatini je do ponedeljka, 4. marca na ogled razstava bakrorezov z različno tematiko. V muzeju bo v ponedeljek, 4. marca ob 20. uri otvoritev razstave grafičnih listov Orhideje Srednje Evrope in koncert Glasbene šole Šmarje pri Jelšah.

V Kristalni dvorani v Rogaški Slatini bo v sredo, 6. marca ob 20. uri družabni večer s plesnim parom Rabič-Stojilkovič.

V razstavnih prostorih Muzeja revolucije v Celju je na ogled pregledna razstava članov Društva likovnikov amaterjev Celje.

V zdraviliških dvoranah Hotela Dobrnat bo jutri, v petek 1. marca ob 19.30 uri koncert mešanega pevskega zbora Menges in Celjskega pevskega društva France Prešeren.

Na Gimnaziji Celje bo jutri, v petek 1. marca ob 19. uri predstava lastne drame Opoj v izvedbi Eksperimentalnega gledališča Anton Aškerč Gimnazije Celje.

V studijskem oddeku knjižnice Edvarda Kardelja v Celju bo v torek, 5. marca ob 17. uri otvoritev Razstave o Mozartu ob 200-letnici smrti. Avtorici razstave sta prof. Božena Orožen in prof. Adrijana Požun-Pavlovič.

V Narodnem domu v Celju bo v torek, 5. marca ob 19.30 uri koncertni abonma Zavoda za kulturne prireditve Celje. Nastopila bosta oboist Matej Šarc in pianist Michael Baumann z deli Mozarta, Brittena, Mihauda, Schumanna in Mihalovicja.

V Kulturnem domu Ljubljana bo v soboto, 2. marca ob 18. uri gledališka igra Dva para v izvedbi PD Nova Štifta. Ista predstava bo še jutri, v nedeljo 3. marca ob 15. uri v Kulturnem domu Rečica.

V Kulturnem domu Mozirje bo v soboto, 2. marca ob 18. uri koncert godbe na pihala občine Mozirje.

V Delavskem domu v Nazarjah bo jutri, v petek 1. marca ob 18. uri koncert glasbene šole Mozirje.

V Kulturnem domu Bočna bo v soboto, 2. marca ob 19. uri kulturni večer. Nastopili bodo moški in ženski pevski zbor Bočna, ter člani prosvetnega društva Gornji Grad.

V Kulturnem domu v Gornjem Gradu bo jutri, v petek 1. marca ob 19. uri kulturni večer ob 110-letnici kulturnega delovanja v kraju.

V galeriji Velenje razstavlja akademski kipar Erik Lovko.

V domu kulture v Velenju bo jutri, v petek 1. marca ob 19. uri predavanje Marjana Marinška Od van Gogh do Ane Frank.

V razstavnih prostorih Gorenja Servis je na ogled prodajna razstava slik Mersada Berberja, Jožeta Ciuhe in Božidarja Jakca.

V Domu II. slovenskega tabora v Žalcu bo danes, v četrtek 28. februarja ob 18. uri multimedija predstavitev knjige sestovne popotnika Zvoneta Šeruge Drugačne zvezde.

V Pivnici v Rogaški Slatini bo danes, v četrtek 28. februarja ob 20. uri folklorni večer s folklorno skupino Minerali.

V Domu II. slovenskega tabora v Žalcu bo v soboto, 2. marca ob 19.30 uri gostovalo Mladinsko gledališče iz Ljubljane s predstavo Šeherezada v režiji Tomaža Pandurja. Predstava bo za abonma Žalec in za izven.

V Andražu nad Polzeljo bo v nedeljo, 3. marca ob 15. uri gostovalo gledališča skupina KD Tabor s predstavo Oh ti naši ljubi starci, v adaptaciji Jaka Jeršiča in režiji Jozice Ocvirk.

V galeriji Izba v Celju bo jutri, v petek 1. marca ob 18. uri otvoritev prodajne razstave unikatnega nakita in keramike.

V Likovnem salonu v Celju bo v sredo, 6. marca ob 19. uri otvoritev razstave likovnih del akademskoga slikarja Kiara Meška.

V avli hotela Dobrnat razstavlja slikar amater Božidar Šćurek.

V Slovenskem ljudskem gledališču v Celju bo v ponedeljek, 4. marca ob 17. uri predstava Samuela Becketta Cakajoč Godota za abonma gimnazija popoldan in za izven. Ista predstava bo tudi v torek, 5. marca ob 12. uri za abonma IV. mlađinski.

V Šmarju pri Jelšah bo v torek, 5. marca ob 19. uri gostovalo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja s predstavo Svetlane Makarovič Kabaret 91.

V dvorani zdraviliškega doma na Dobrni bo jutri, v petek 1. marca ob 19. uri koncert mešanega pevskega zbora France Prešeren iz Celja pod vodstvom prof. Goršiča.

GREMO V KINO

CELJSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION

do 4. 3.: CMERA – ameriški film (Režiser: John Waters, Igralo: Johnny Deep, Amy Locane)

od 1. do 4. 3.: ČRNI DEŽ – ameriški film (Režiser: Ridley Scott, Igralo: Michael Douglas)

od 5. 3.: BULL DURHAM – ameriški film (Režiser: Ron Shelton, Igralo: Kevin Costner, Susan Sarandon)

KINO MALI UNION

do 2. 3.: POLJUB ŽENE PAJKA – ameriški

FOTOLIK CELJE

Komisija za delovno razmerje razpisuje prosto delovno mesto

komerzialni predstavnik.

K sodelovanju vabimo kandidate, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- V. stopnjo strokovne izobrazbe komercialno ekonomsko smeri.
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj v komerciali.
- Poskusno delo 3 mesece.
- Lastni avtomobil.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne ponudbe z dokazili pošljemo kandidati v 8 dneh od dneva objave na naslov:

FOTOLIK CELJE, Muzejski trg 8, KOMISIJA ZA DELOVNO RAZMERJE, 63000 Celje

TRGOVSKO PODJETJE V DRUŽBENI LASTNINI »MERX – JELŠA, p.o.«

Šmarje pri Jelšah št. 118
63240 ŠMARJE PRI JELŠAH

razpisuje prosta dela in naloge

vodje splošno – kadrovske službe**Pogoji:**

VII. ali VI. stopnja izobrazbe pravne ali organizacijske smeri (3 ali 4 leta ustreznih delovnih izkušenj). Delo je za določen čas za dobo enega leta in 3-mesечnim poskusnim delom.

Pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev naj kandidati pošljajo v roku 15 dni od objave na naslov Merx – Jelša, Splošno kadrovska služba, Šmarje pri Jelšah št. 118, p. Šmarje pri Jelšah.

SVET TOZD OSNOVNE ŠOLE VLADO BAGAT BRASLOVČE

razpisuje prosta dela in naloge

ravnatelja

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z Zakonom o osnovni šoli in imeti:

- 5 let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu v vzgojnoizobraževalnem delu
- organizacijske in strokovne sposobnosti, kar dokazuje s svojim preteklim delom.

Ravnatelj bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljajo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Razpisna komisija, TOZD OŠ Vlado Bagat Braslovče, Rakovlje 15/b. O izbiři bodo obveščeni v 30 dneh po razpisnem roku.

KAKO PRITI NAJHITREJE IN NAJCENEJE DO SVOJEGA DOMA?

VČLANITE SE V STANOVAJNSKO ZADRUGO ATRIJ CELJE!

GARANCIJA: 10 LET

USPEŠNEGA POSLOVANJA V IMENU 1400 ČLANOV

SZ ATRIJ

vam nudi:

- NABAVO GRADBENEGA IN OSTALEGA REPRODUKCIJSKEGA MATERIALA ZA GRADNJO VAŠEGA DOMA – BREZ PLAČILA PROMETNEGA DAVKA,
- NABAVALA MATERIALA DIREKTNO PRI PROIZVAJALCIH PO TOVARNIŠKIH CENAH
- MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA NABAVLJENEGA MATERIALA,
- IZPOSOJANJE OPĀZNIH ELEMENTOV IN PODPORNIKOV PO POLOVIČNI CENI
- BREZPLAČNO STROKOVNO SVETOVANJE S PODROČJA GRADBENIH IN INSTALACIJSKIH DEL,
- POMOČ PRI ISKANJU IZVAJALCEV
- KREDITIRANJE IZ SREDSTEV ZADRUGE POD UGODNIMI POGOJI,
- MOŽNOST VPLAČIL PRI NAŠI BLAGAJNI – BREZ PROVIZIJE
- ZA ADAPTACIJSKA IN VZDRŽEVALNA DELA NA OBSTOJEČEM STANOVAJNSKEM OBJEKTU V OBČINI CELJE BO SZ ATRIJ ZA VAS BREZPLAČNO PRIDOBILA USTREZNO DOVOLJENJE UPRAVNega ORGANA

NAJDETE NAS V CELJU, VODNIKOVA 11/II
TEL.: 063 25-612, FAX: 063 29-318

ZASEBNI TRGOVCI IN GOSTINCI!

Prepričani smo, da imamo ponudbo, ki vas bo še kako zanimala. Vabimo vas, da postanete člen v verigi SEPOVIH partnerjev.

Poslovno sodelovanje sklepamo na osnovi vašega obrtnega dovoljenja, izjave o oprostitvi prometnega davka in naročilnice. Pri nas kupljeno blago vam bomo dostavljali na naslov. O podrobnostih se bomo osebno dogovorili.

Najavite se na telefon:
27-320 ali KONZUM 37-945

Poslovna sposobnost je pravo jamstvo za uspeh!

S.E.P.
d.o.o.

Titov trg 4, Celje

VIDEO – VIDEO – VIDEO

- presnemavamo na video kasete: 8 mm, 16 mm, SUPER 8 filme, diapositive, fotografije, dokumente
- montiramo, računalniško opremljamamo s teksti, tonom
- razmnožujemo amaterske video posnetke

ŽALEC, UL. Ivanke Uranjek 6
tel.: 711-076

STOPITE NA TRDNA TLA!**UGODNOSTI V TEM MESECU**

- klinker keramične ploščice še po starih cenah do 1. 3. 91.
- akcijska prodaja žlebov in dodatnih elementov
- poročili vseh dimenzij po ugodnih cenah
- nosilci po tovarniških cenah
- parket
- nudimo možnost nakupa na posojilo (tudi za člane stanovanjskih zadrug)

STOPITE NA TRDNA TLA!

Tel. (063) 33-421
 Ljubečna Celje

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje

Trgovina MERCATOR – ZKZ MOZIRJE

vam ponuja enkratno priložnost nakupa

STAVBNEGA POHIŠTVA GORENJE – GLIN

po izjemnih cenah – znižanih do 50%

glede na sicer veljavne tržne cene!

Nudimo vam kakovostno izbiro:

- vezanih oken z zasteklitvijo ali brez
- termo oken
- strešnih oken
- okenskih polken - fiksni in gibljivi
- zložljivih podstrešnih stopnic

Količine so omejene, rok pa kratek – samo do 15. marca, ZATO NE ZAMUDITE IZJEMNE PRIMOŽNOSTI!

K nakupu vas vabijo zadružne poslovalnice:
VELEPRODAJA SPODNJA REČICA tel. 831-810
BLAGOVNICA LJUBNO tel. 841-020
BLAGOVNICA GORNJI GRAD tel. 842-016
KPC LJUBIJA tel. 831-040

KOVINOTEHNA CELJE DELNIŠKA DRUŽBA
Mariborska c. 7

objavlja
javno licitacijsko
prodajo vozil in osnovnih sredstev:

1. Tovorno vozilo Zastava 50,8 D CE 193-589, nosilnost 2800 kg, štev. motorja 747555, štev. šasije B-062856, letnik 1985, izklicna cena 80.000,00 din.
2. Tovorno vozilo Zastava 624 N CE 178-212, nosilnost 2450 kg, štev. motorja 360-190283, štev. šasije B-056315, letnik 1983, izklicna cena 50.000,00 din.
3. Tovorno vozilo Zastava 101 kamionet poly CE 207-957, štev. motorja 0790737, štev. šasije 00852826, letnik 1986, izklicna cena 10.000,00 din.
4. Tovorno vozilo Zastava 101 kamionet poly CE 193-548, štev. motorja 0771260, štev. šasije 0833582, letnik 1985, izklicna cena 12.000,00 din.
5. Dvigalo Coles tip 26492, nosilnost 12,5 t, štev. šasije 124682, letnik 1969, izklicna cena 50.000,00 din.
6. Elektro viličar VE 602-01, tovarniška štev. 8510-1, nosilnost 600 kp, letnik 1975, izklicna cena 20.000,00 din.
7. Elektro viličar VE 602-03 tovarniška štev. 8095-10, nosilnost 600 kp, letnik 1974, izklicna cena 20.000,00 din.
8. Elektro polnilac za viličar suhi usmernik Tip UB 05T80SI50 P, inventarna štev. 1954-8, izklicna cena 3.000,00 din.

Licitacijska prodaja bo v četrtek, 7. 3. 1991 s pričetkom ob 10. uri na parkirišču Zgornja Hudinja. Ogled osnovnih sredstev in vozil možen eno uro pred pričetkom licitacijske prodaje. Kupci morajo pred pričetkom licitiranja plačati varščino v višini 10% izklicne cene osnovnega sredstva, kupljeno osnovno sredstvo je treba plačati in odpeljati v roku tri dni. Prodaja bo po načelu video-kupljeno. Kasnejših reklamacij ne upoštevamo.

Prometni davek kupljenega vozila in ostalih osnovnih sredstev plača kupec.

Licitacijska komisija

ZAHVALA

Ob prezgodnji in boleči izgubi

IGNACA
JAVORNIKAnosilca partizanske spomenice iz leta
1941
iz Vitanja

Beseda hvala je pre malo. Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, izrazili pisno in ustno sožalje.

Hvala govornikom ob slovesu doma in na pokopališču, kar tudi godbi na pihala iz Sl. Konjic, pevcem iz Vitanja, Pekarni Težak in enoti JLA iz Celja za zadnji pozdrav.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očima in nonja

ANTONA
AŠKERCAPETROVEGA TONČEKA
iz Kladja nad Laškim

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem ter vzdrževalcem TIE in delavcem PTT za izrečeno sožalje, darovano cvetje in svete maše.

Iskrena hvala g. župniku za opravljen obred, pevcom za odpete žalostinke ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci:

žena Gelika s hčerkama Ireno in Fančiko ter sinom Franjem z družinami

ZAHVALA

Ob nepričakovani prezgodnji izgubi dragega moža, očeta in starega ata

JANEZA
JUGA

iz Zgornjega Tinskega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala Gasilskemu društvu Loka pri Žusmu ter govornikoma in g. župniku za poslovilne besede.

Žalujoci:

žena Neža, sin Janko ter hčerke Jelka in Marta z družinama in Jana z Mirkom.

ROJSTVA

Smarje pri Jelšah

Umrli so: Ivan INKRET, 75 let iz Šentvida, Vincencij NOVAK, 73 let iz Sedlarjevega, Elizabeta RADISLAV, 82 let iz Sp. Sečovega, Avgust KRIŽANEK, 66 let iz Rogatca, Rozalija BOVHA, 74 let iz Sela, Janez JUG, 57 let iz Tinskega, Francišek REBERŠAK, 90 let iz Verač, Matilda STRAŠEK, 81

BORZA DELA

Informacije o prostih delovnih mestih, objavljenih pri Republiškem zavodu za zaposlovanje – območni enoti Celje, dne 25. 2. 1991.

Pojasnila o pogojih za sklenitev delovnega razmerja dobijo kandidati pri organizacijah ali delodajalcih.

Delovna organizacija

Poklic

Delovno mesto

Komunalno podjetje Žalec

dipl. ekonomist ali ekonomist

vodenje finanč in računovodstva

EMO Celje

dipl. ekonomist ali strojni ing.

vodja prodajnega inženiringa

Glasbena šola Celje

prof. ali predmetni uč. violine

učitelj za violino

EMO Celje

strojni ing. ali ekonomist

vodja prodaje servisa

Elektrokovinar Laško

ing. strojništva

vodja priprave dela

Osnovna šola Marjana Nemca

pred. učitelj gospod.

učitelj gospodinjstva

Radeče

turistični tehnik

menjava valut

Zdravilišče Rog. Slatina

VK pleskar

pleskar

Filipič Franc, Zidanškova 7, Celje

traktorist

traktorist kmetovalec

Družbeno kmetijsko podjetje

Meja Šentjur

Oples d.o.o. Letuž

Oples d.o.o. Letuž

NAMA Žalec

NAMA Žalec

AUREA Celje

prodajalec

Zdravilišče Rog. Slatina

strojni ključavničar

Zdravilišče Rog. Slatina

soboslikar

Zdravilišče Rog. Slatina

natakar

Druž. kmet. podj. Meja Šentjur

kuhar

Filipič Franc, Zidanškova 7, Celje

kmetovalec

Zdravilišče Rog. Slatina

pomožni delavec

Zdravilišče Rog. Slatina

pom. gost. delavec

Ruža CVAHTE, 86 let iz Loč pri Poljanah, Elizabeta JECL, 67 let iz Brečjevega, Julijana CENE-BLATNIK, 43 let iz Lipe pri Velenju.

pom. gost. delavec

Zdravilišče Rog. Slatina

pom. gost. delavec

PRODAM**motorna vozila**

VW 1200, letnik 75, prvi lastnik, odlično ohranjen, prodam. Tel. 26-473.

YUGO Koral 45, 10/89, prodam. Tel. 26-634, int. 33, dopoldan, 27-144, popoldan.

GOLF JX B/2, 1.3, prodam. Tel. 39-746.

Z 101, I. 88, 29.000, odlično ohranjen, prodam. Tel. 25-664.

ZASTAVO 750, 80 letnik, registriran do januarja 1992, obnovljen, v dobrem stanju, prodam. Tel. 741-833.

AVTO ŠKODA 120 L, letnik 6/1989, prodam. Pavel Krizman, Lopata 69, Celje, tel. 36-387.

ZASTAVO Skala 126, dve leti staro, odlično ohraneno, garažirano, zaščita »Dinitrol«, prodam. Tel. 714-835, po 19. uri.

FIAT 750, letnik 78, registriran do septembra 91, prodam. Tel. 31-301.

REGATO 100 SIE, letnik 87, prodam za 120.000 din. Tel. 21-441, dopoldne.

3 katre I. 77, po delih ali v celoti, 2 avto prikolici, posebni avto Opel Ascona 1.6, I. 82 in IMV kombi, I. 1981, prodam. Vladimir Drame, Razgledna 17, Štore.

YUGO 45 E, I. 87, za 6200 DEM (din. prot.), prodam. Drofenik, Lopata 19 a, Celje.

FORD Orion, 1.6, nov, in Jugo, I. 1990, prodam. Tel. 29-340.

Pooblaščen servis

Prodaja avtomobilov in rezervnih delov. Ugodna ponudba.

AVTOSERVIS JAKOPEC, Velenje, Kosovelova 16, tel. 855-975.

JUGO 45, letnik 1989, prodam. Tel. 27-441.

126 P, letnik 1986/10, z dodatno opremo in BT 50, prodam. Tel. 742-163.

126 P, 650 GL, letnik junij 89, prevoženih 8000 km, cena 51.000,00 din, prodam. Cmeršek, Bodrež 27, Šentjur pri Gobeljnu.

YUGO Skala 55 GTL, star 7 mesecev, prevoženih 7000 km, z dodatno opremo, prodam samo za 11.000 DEM din. prot. Tel. 27-625.

126 PGL, letnik 89, prodam. Inf. na tel. 741-728.

YUGO Koral 65, I. 89, prevoženo 13.000 km, garažiran, ugodno prodam. Ivan Logar, Rimske Toplice, tel. 736-562.

GOLF, diesel, 1986, in Peugeot 205, 1988, prodam. Tel. 772-129.

AVTOMATIK, 88, malo vožen, dobro ohranjen, ugodno prodam. Telefon 27-591.

ZASTAVO 101, letnik 1976, prodam. Telefon 721-748, popoldan.

Z 126, letnik 1986, prodam za 3000 DEM dinarske protivrednosti. Rozman, Murnova 9, Ljubljana.

AUDI 100 turbo diesel, centralno zaklepjanje, šibedah, letnik 1986, prodam za 26.000 DEM dinarske protivrednosti. Telefon (063) 26-875, od 19. dalje.

R 4 TL super, letnik 1978, reg. do 25. avgusta, prodam. Cena po dogovoru. Ivan Orel, Žekovec 21, Mozirje.

RENAULT 21 TL, letnik 89, malo vožen, kot nov, ugodno prodam. Telefon 28-847.

126 P, letnik 1977, reg. do 28. 1. 92, prodam. Ogled popoldan pri Deželak, Debro 2, Laško.

JUGO 45, letnik 89 in zastavo 128, letnik 86, prodam. Telefon 821-594.

JUGO GX 1.1, letnik 88, prevoženih 29.000 km, reg. do januarja 92, prodam. Janko Majger, Pristava 14 a, Vojnik.

Najboljša pot do novega avtomobila in hitrega servisa:

**AVTO BRANCE
SERVIS BRANCE
LAŠKO****SUPER NOVOST:****ŠKODA FAVORIT
za 105.000 din**

Redna prodaja Golfov, Chevroletov in mnogih drugih tipov vozil

telefon: 063/731-282

ŠKODA 120 L, letnik 78, vozna, prodam. Tel. 24-311, Lojze Pungeršč.

FIAT Regato 100 SIE, letnik 88, prodam. V račun vzamem manjši avto. Tel. 741-642, po 15. ur.

BT 50 in Vespa PX 200 E, prodam. Tel. 858-265.

Z 750, neregistriran, prodam za 500 DEM din. prot. Tel. 701-591, popoldan.

KOMBI IMV 2200 D, letnik 1982, aluminijast kason s cerado, registriran do avgusta, prodam. Marko Brežnik, Lopata 17, Celje.

JUGO 45, letnik 88, kot nov, za 6500 DEM din. prot., prodam. Tel. 24-025 in 24-303, do 17. ure.

Za R 5, prodam poškodovanico karoserijo, novi tip. Tel. 776-783.

Z 101 GT, I. 86, prevoženih 35.000 km, prodam. Cena po dogovoru. Nemeš, Vojkova 7, Celje.

JUGO 45, letnik 83, reg. in R-5 TL, letnik 76, registriran, ugodno prodam. Inf. 34-797, dopoldan.

PEUGEOT 504 D in tovorni Mercedes 319, kiper, vozen z B, ugodno prodam. Inf. 25-976.

JUGO 55, letnik 89, prodam. Tel. 732-197, od 9. ure dopoldan.

GOLF diesel, letnik 87 za 14.700 DEM din. prot., prodam. Uroš Siljan, Cesta na Svetino 28, Laško.

LADO 1300, 1983, Lado Rivo 1987, BMW 2002 1975, motor Golf diesel, prodam. Cesta na Kmetijsko šolo 11, Šentjur.

JUGO 45, letnik 1989, prodam. Tel. 27-441.

126 P, letnik 1986/10, z dodatno opremo in BT 50, prodam. Tel. 742-163.

126 P, 650 GL, letnik junij 89, prevoženih 8000 km, cena 51.000,00 din, prodam. Cmeršek, Bodrež 27, Šentjur pri Gobeljnu.

YUGO Skala 55 GTL, star 7 mesecev, prevoženih 7000 km, z dodatno opremo, prodam samo za 11.000 DEM din. prot. Tel. 27-625.

126 PGL, letnik 89, prodam. Inf. na tel. 741-728.

YUGO Koral 65, I. 89, prevoženo 13.000 km, garažiran, ugodno prodam. Ivan Logar, Rimske Toplice, tel. 736-562.

GOLF, diesel, 1986, in Peugeot 205, 1988, prodam. Tel. 772-129.

AVTOMATIK, 88, malo vožen, dobro ohranjen, ugodno prodam. Telefon 27-591.

ZASTAVO 101, letnik 1976, prodam. Telefon 721-748, popoldan.

Z 126, letnik 1986, prodam za 3000 DEM dinarske protivrednosti. Rozman, Murnova 9, Ljubljana.

AUDI 100 turbo diesel, centralno zaklepjanje, šibedah, letnik 1986, prodam za 26.000 DEM dinarske protivrednosti. Telefon (063) 26-875, od 19. dalje.

R 4 TL super, letnik 1978, reg. do 25. avgusta, prodam. Cena po dogovoru. Ivan Orel, Žekovec 21, Mozirje.

RENAULT 21 TL, letnik 89, malo vožen, kot nov, ugodno prodam. Telefon 28-847.

126 P, letnik 1977, reg. do 28. 1. 92, prodam. Ogled popoldan pri Deželak, Debro 2, Laško.

JUGO 45, letnik 89 in zastavo 128, letnik 86, prodam. Telefon 821-594.

JUGO GX 1.1, letnik 88, prevoženih 29.000 km, reg. do januarja 92, prodam. Janko Majger, Pristava 14 a, Vojnik.

»TRI-COM«

Mazdo 323, črno, in Vespa 125, ugodno prodam. Tel. 711-550.

LADA RIVA 1300, 1989/3, opremljena, ohranjena, prodam. Tel. 38-807.

NISSAN Sunny 1.6 SLX, maj 1988, odlično ohranjen, dodatno opremjen, prodam. Tel. 776-139, popoldan.

LADA RIVA 1300, letnik 1987, z dodatno opremo in strešnim oknom, prodam. Tel. 713-673.

OPEL Rekord 20 S, letnik 1982, registriran do 6. 9., prodam. Jože Verdel, Pristava 27, Dobrna.

GOLF, letnik 80, reg. do 92, prodam. Cena 4700 DEM din. prot. Buzina, Na Otoku 10, Celje.

P 126, letnik avgusta 1989, prodam. Tel. 701-457.

YUGO Skala 55, I. 88 in dele za Z 101, prodam. Tel. 742-471.

R-4, letnik 82, registriran do 7. 91, zares ugodno prodam. Tel. 748-222, popoldan.

AVTOODPAD CENC, prodaja rabljenih delov in avtomobilov.

Telefon (062) 825-095

Trgovina rabljenih delov, Kočevarjeva 2 (Teharska), telefon (063) 24-157.

Kupim vse tipe avtomobilov – konkurenčne cene.

Z 750, I. 85, na novo registriran in Golf JGLD, I. 85, prodam. Tel. 775-121.

YUGO 55 Koral, letnik 1989, rdeče barve, garažiran, prodam. Tel. 721-217, po 16. uri.

R-4 4/81, za 23.000,00 din, prodam. Steblovnik, V Parku 1, Radeče. Tel. (061) 81-141, popoldan.

ZASTAVA 101 GTL, ugodno prodam, letnik 1987, prevoženo 25.000 km, cena po dogovoru. Menjam tudi za R 5, star do 5 let. Lado Sajti, Tevče 28, Laško.

SAMARO 1300, letnik 87, garažirana, poceni prodam. Inf. na tel. 35-531, po 19. uri.

VOLVO 360 GEL, 55.000 km, zelen metalik, 2000ccm, prodam za 16.700 DEM din. prot. Tel. 732-056, po 17. uri.

ZASTAVA 128, letnik 11. 86, dobro ohranjen, redno vzdrževan, prodam. Tel. 714-305.

DIANA Doka, letnik 1986, dobro ohranjen, redno vzdrževan, prodam. Tel. 37-698.

126 P, I. 1977, prodam za 7500 din. Tel. 39-846.

LADO SAMARO 1300 S, letnik 11/1988, 5 prestav, dodatna oprema, ugodno prodam. Telefon od 15. ure dalje (063) 748-060.

stroji

TRAKTOR Zetor 2511, letnik 1970, dobro ohranjen, prodam. Franc Skok, Kapla 1, Tabor.

PLETILNI stroj Pfaff na računalnik prodam ali zamenjam za avto. Informacije dopoldan 776-411, int. 31.

INDUSTRIJSKI šivalni stroj Overlock Jamato, 2 igli, 5 suškev, varnostni šiv oddvojen, prodam. Telefon (063) 33-160.

NAKLADALNO prikolicu 20 m² prodam, star 6 let, dobro ohranjena, prodam. Telefon 746-146.

NAKLADALNO prikolicu, dobro ohranjeno, prodam – 16 cm². Alojz Gračner, Visoče 14, Planišna pri Sevnici.

TRAKTOR IMT 533 prodam. Marjan Reberšak, Verače 40, Podčetrtek.

HŠO v Celju prodam. Telefon (063) 32-730.

PROIZVODNJA, TRGOVINA IN POSLOVNE STORITVE

Za podjetja v privatni lastnini nudimo:

- finančno-računovodske storitve z izdelavo periodičnih in zaključnih računov
- izvoz, uvoz
- pomoč pri ustanavljanju privatnih podjetij, izdelava statutov in pravilnikov

Vse storitve opravimo strokovno in ažurno. Tajnost podatkov za jamčena.

CTI INTERNATIONAL

Consulting & Trading International d. o. o.
63000 Celje, Titov trg 3/I., Slovenija – YU
tel. +63/21-132, 26-828, direktor 21-837
fax +63/24-050

**NASLOV,
KI MU LAJKO
ZAUPATE**

- Opravljamo zunanjetrgovinske storitve
- Isčemo ponudnike blaga za izvoz v Sovjetsko zvezo
- Ponujamo široko izbiro tektila v neomejenih količinah
- Prodajamo glibljive cevi, tensila in vse fleksibilne materiale (tudi neazbestne)
- Posredujemo pri uvozu osebnih avtomobilov

ELEKTRO**TRGOVINA SERVIS**

Zidanškova 25, tel.: 28-653

popravljam:

- male gospodinjske aparate
- akustične aparate
- električna orodja
- elektro instalacije (VSEH ZNAMK IN PROIZVJAJALCEV)

Prodajamo:

- satelitski sprejemniki
- vse vrste električnega materiala po ugodnih cenah

akustični aparati – glasbila

BARVNI TV, CTC, ekran 37 cm, na daljinsko vodenje, z lastno anteno, prodam za 650 DEM din. prot. tudi na 2 obroka. Inf. na tel. 714-835, po 19. uri.

BARVNI TV, videorekorder, priklico tovorno, prodam. Tel. 33-160.

BARVNI TV ITT Oskar tuner, ekran 41 cm, ugodno prodam. Tel. 32-549.

RACUNALNIK Atari ST, monitor, disk, programi in motor elektronic 90, prodam. Tel. 701-591.

SYNTESIZER Casio, 100 instrumentov, 100 ritmov, dodatni efekti, prodam. Cena 500 DEM din. prot. Damjan Veler, Matke 16, Prebold.

sportni rezultati

JADRNIKO Meteor za 4 osebe prodam ali zamenjam za osebni avto, akustiko+doplăčilo. Tel. (061) 329-422.

živali

PUJSKE, težke od 15 do 25 kg, prodam. Gologranc, Blagovna, tel. 741-778.

PRASICE od 30-35 kg, odlične pasme, zdrave, prodam. Marjan Jančič, Prosenško 43A, Šentjur.

DVA MERJASCA, dobre pasme, 90 in 60 kg, ugodno prodam. Šerti, Galicija 21, Žalec.

ZREBICO, staro eno leto, mirno, prizerno za pleme, prodam. Albert Štorman, Vrh nad Laškim 11.

7 MESECEV starega nemškega ovčarja prodam. Damjan Juškovič, Leskovec 1b, Škofja vas.

TELICKO, staro 2 meseca, prodam. Marko Hribaršek, Rifen-gozd 16, tel. 27-086, po 18. ur.

KRAVO za zakol prodam. Janez Drame, Školija 7, Pristava pri Mestnici.

PRASICE, stare 7 tednov, prodam. Kenda, Lahomšek 4, Žalec.

REJCI PERUTNINE! V marcu, aprili in maju bom prodajal rjave jarke, stare 3 meseca. V aprilu tudi bele. S prodajo pričenim 1. marca na domu, na tržnici v Celju pa vsako sredo in soboto. Stanko Pilh, Košnica 9, Celje, tel. 27-175.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NEMŠKEGA ovčarja, starega 3 meseca in psico, čistokrvno, prodam. Tone Dolenc, Cesta v Debro 43, Žalec.

NOČNE CVETKE

• Trinajst je bil za Justino zares nesrečen dan. Minuli ponedeljek je na celjski policijski postaji povedal, da ga je trinajstega februarja v svojo hišo »povabil« Milan O. Justin je bil nemalo presenečen, ko je videl, da ga tam čakata še dva moška in njegova ženka. Se bolj pa mu je pobralo sapo, ko se je vsa četverica spravila nadenj s posviki, brcami in klofutami. Ker so ga pošteno zdelali, obstaja možnost, da se bo agresivna druščina znašla pred sodiščem.

• Milan J. iz Celja je bil v torek ob enih zjutraj sila zvit. Policistom je sporočil, da ga je tepla žena in da ji je pri tem pomagal njen priatelj. Zato se je moral zateči na policijsko postajo. Ker pa policisti vedno radi slišijo še drugo plat zvona, so se odpravili na Milanov dom. Prava resnica je prišla na dan: zaradi spora okoli denarja je bil Milan tisti, ki je mlatil, zato bo tudi Milan tisti, ki bo šel k sodniku za prekrške.

• Branko J. je v torek popoldne malo prilegnil. Žal si je poiskal zelo nevskdanje počivališče. Zložil se je v dvigalu v stolpnici v Miklošičevi, kjer je doma. Da ga ne bi kdo motil, je pritisnil na »Stop«. Dvigalo ni šlo ne gor ne dol, kar je stanovalec raztrogotilo. Spečega in alkoholiziranega Milana so zbudili, stanovalcem pa ni bilo treba več pešačiti. Nevskdanji »zimmer frei« bo Milan razlagal sodniku za prekrške.

• V četrtek popoldne so poklicali s Trubarjeve. Tam je po hodniku nekdo razbijjal in razgrajal. Ker Miho L. niso ganili dobrohotni nasveti policistov, je moral z njimi in se strezniti.

• Četrtek, dvajset minut pred polnočjo. Nek občan je na policijo pripeljal Đurđo L., ki je na Mariborski cesti aktivno usmerjal promet in se nikar ni hoteval umakniti s ceste. Ker ga je Đurdica to noč preveč cukala, ji ni bilo verjeti, da bi se primočno ohladila. Dobila je prenočišče, pa še k sodniku za prekrške bo šla.

• Zoro V. je bilo v soboto zjutraj strah, da bo morala umrati nasilne smrti. Na policijsko postajo je sporočila, da njen soprog doma razgraja in ji grozi, da jo bo ubil. Pa se je potem pokazalo, da zadeva le ni bila tako zelo vroča in nevarna. Slo je za malo glasnejši prepir, v katerem je mož svoji ženički očital veliki greh, da mu ne kuha in ne pere. Zakonski par je bil le opozorjen in v hiši je bil spet mir.

M. A.

Vlom in požig sredi Šentjurja

Minuli četrtek, nekaj po polnoči, je občan opazil, da je v Šentjurški blagovnici Reservna nekaj narobe. Videl je, da iz prvega nadstropja izteka voda. O te je obvestil vodjo blagovnice, ki je ob prihodu na kraj ugotovil, da je v stavbi požar. Kasneje se je ugotovilo, da je v blagovnico nekdo vlomil in storil požig.

Tako je prispela patrulja Šentjurške Postaje milice, ogled pa je opravila komisija UNZ Celje. Požar so v razmeroma kratkem času pogasili gasilci okoliških gasilskih društv v celjske poklicne gasilske brigade.

Pri ogledu so ugotovili, da je v objekt v pritličju nekdo vlomil, zato so domnevali, da je nastal požar v zvezi z vlotom in nadaljevali preiskavo v tej smeri.

Požar je nastal v prvem nadstropju blagovnice, na oddelku z obutvijo, od koder se je razširil po celotni etaži v drugo nadstropje, na oddelek pohištva in svetil. V prvi etaži je ogenj v celoti uničil oddelke z akustiko, belo tehniko, kozmetiko, z oblačili in tekstilom, uničen je športni oddelek in oddelek z obutvijo. Zaradi visokih temperatur je prišlo tudi do okvare hidranta, visoke temperature in dimljenje pa je

povzročilo tudi škodo v drugem nadstropju, kjer je bilo razstavljeni pohištvo in svetila.

Po nestrokovni oceni je škoda zaradi požara za najmanj 50 milijonov dinarjev. Osebje blagovnice je še isti dan usposobljeno za obratovanje prostore samopostrežbe in bifeja v pritličju, prva in druga etaža pa bosta zaradi sanacije do nadaljnega zaprti.

Kriminalisti celjske UNZ in delavci milice so s poizvedbami in zbiranjem obvestili ter na osnovi ugotovitev pri ogledu kraja požara, dejanja osumili 22-letnega Cvetka V. iz Gorice pri Slivnici, ki je do 16. februarja prestajal zaporno kazenski zaradi premoženjskih deliktov v kazensko pobjojševalnem zavodu v Celju. Delavcem organov za notranje zadeve je tudi poznan zaradi podobnih dejanj, storjenih v preteklosti. Še isti dan so ga prijeli in zoper njega odredili tridnevni pripor, do sestave kazenske ovadbe za kaznivi dejani vloma in požiga. Predmeti, ki jih je osumljjeni Cvetko V. odnesel iz blagovnice, so našli skrite v gozdu, v bližini njegovega doma.

Za konec pa še vprašanje, ki se postavlja samo od sebe. Kaj bi se zgodilo, če občan ne bi razmeroma hitro zaznal, da je

v blagovnici nekaj narobe? V tem primeru bi bila škoda še večja, in gotovo veliko manjša, če bi bila blagovnica opremljena s požarno javljajno napravo.

MARJELA AGREŽ

Foto: EDO EINSPIELER

PROMETNE NEZGODE

Odvzel prednost

V torek, 19. februarja zvečer se je pripetila nezgoda na celjskih mestnih ulicah, v kateri je bila ena oseba huje telesno poškodovana, gmočna škoda pa znaša okoli 6 tisoč dinarjev.

Sedemindvajsetletni Darko Podergač iz Celja je vozil kojo z motorjem po Valjavčevi ulici v smeri Valvazorjeve, kjer je izsilil prednost vozniku osebnega avtomobila Roku Finku (26) iz Celja. Ta je močno zaviral, a je kljub temu zadel v Podergačovo vozilo in voznika zbil po voznišču.

Verižno trčenje

V verižnem trčenju, do katerega je prišlo v sredo zjutraj na magistralni cesti v Medlogu, na srečo ni bilo poškodovanih udeležencev, je pa nastala velika materialna škoda, okoli 500 tisoč dinarjev.

Senat je Srečka Ladineku oprostil kaznivega dejana goljufije v hotelu Celeia. Sodba še ni pravnomočna.

MARJELA AGREŽ

pešca zadeja. Hudo telesno poškodovanega Smrdela so preprijali v celjsko bolnišnico.

Smrt v megli

V prometni nezgodi, ki se pripetila v četrtek ob 7.25 uri, magistralni cesti pred naselje Šempeter, je ena oseba izgubila življenje, ena je bila huje telesno poškodovana tri pa lažje.

Anton Božič (46) iz Maribora vozil osebni avto iz smeri Celja proti Vrancem. Ko je pripeljal pred naselje Šempeter je v gor megli pričel prehitevati pred zbovoce osebno vozilo. Iz n sprotni smeri je v tem trenutku pripeljal voznik tovornega avtomobila s priklopnikom Stanislav Vales (45) iz Ajdovščine. Tovornjak se je umikal in zapeljal del ma izven vozišča, vendar trčen ni mogel preprečiti. Voznik osebnega avtomobila je poškodovan na kraju nezgode podlegel. Lahko bili poškodovani njegovi s potnik Jernej Seljak (17), Tanja Godina (21) in Robert Grubis (24), vsi iz Maribora, huje pa bila poškodovana Tanja Drez (19), prav takoz iz Maribora.

V osebnem vozilu so bili zmagiborski plavalci in državni praviki, ki so bili, skupaj z umilim Antonom Božičem, predsednikom plavalnega kluba Branik iz Maribora, na poti na državno prvenstvo v Ljubljano.

S ceste v jarek

V nezgodi, ki se je pripetila nulti četrtek zvečer v Ločah pri Poljčanah je bil huje telesno poškodovan mopedist.

Voznik kolesa z motorjem Vater Ramšak (27) iz Loč je vozil po lokalni cesti v Ločah. V ostre levem ovinku je zapeljal s cest v jarek, kjer je obstal in si pri tem zlomil gleženj leve noge.

Trčil v drog

Dvaindvajsetega februarja je, ob 21.30 ur, pripetila prometna nezgoda na lokalni cest v Spodnjih Rečicah, izven tega na selja.

Jože Pušnik (44) iz Kuretnega je vozil osebni avtomobil iz smeri Laškega proti Recici. Ko je v Spodnjih Rečicah pripeljal v blizu desni ovink, ga je zaradi poleg nelege cestišča začelo zanatas takto da je trčil v drog električne napeljave. Voznik je bil huje telesno poškodovan, škoda na vili pa znaša okoli 8 tisoč dinarjev.

Nezgoda v Rogaški Slatini

V pondeljek, 25. februarja po poldne se je pripetila nezgoda na Celjski cesti v Rogaški Slatini. Dve osebi sta bili huje telesno poškodovani, gmočna škoda pa znaša približno 60 tisoč dinarjev.

Voznik osebnega avtomobila Robi Arzenšek (23) iz Perneka je vozil v smeri Kidričeve ulice v bližini hotela Slovenija, ki je zapeljal v desno in trčil v drevo. Polet voznika je bil huje telesno poškodovan tudi sotopnik Sandi Votsek (23) iz Rogaške Slatine.

Oproščen goljufije

Nadaljevanje in konec sojenja S. Ladineku

V sredo, 20. februarja, se je nadaljevalo in končalo sojenje Srečku Ladineku, ki je lani v oktobra storil več kaznivih dejanj, med drugim je 16. oktobra storil požig v stavbi Novega tečnika in Radia Celje. Ladinek je bil obdožen kaznivih dejanj velike tativne, požiga, tativne, odvzem motorne vozila in goljufije. Za dokazana kazniva dejanja mu je petčlanski senat Temeljnega sodišča Celje izrekel enotno kaznen širi leta in šest mesecov zapora.

Kot glavna priča je nastopil profesor dr. Jože Lokar, izve-

denec psihiatrične stroke, ki naj bi odgovoril na pomembno vprašanje, ali je bil obdožen v času požiga dejansko brez spomina, saj je Ladinek v svojem zagovoru povedal, da se v zvezi s požigom in tativno ničesar ne spominja. Profesor Lokar je to možnost popolnoma izključil in dejal, da pri Srečku Ladineku ni in ni bilo takšnega bolezenskega stanja, da se ne bi mogel spominjati, kaj je v kritični noči počel. Na vprašanje zagovornika, kakšna je obdoženčeva diagoza prisnosti, pa je profesor Lokar dejal, da na to vprašanje ni mo-

goče dati zanesljivega odgovora, saj to ne bo odvisno le od Ladineka, ampak tudi od življenskih okoliščin, v katerih se bo znašel, te pa so nepredvidljive. Izvedenec je, tokrat kot priča, ponovil ugotovitev iz predhodno podanega izvedenškega mnenja, da gre pri Ladineku za disocijalno osebnost, ki jo je izoblikovalo vse prej kot lepo življenje v otroštvu in mladosti.

Senat je Srečka Ladineku oprostil kaznivega dejana goljufije v hotelu Celeia. Sodba še ni pravnomočna.

MARJELA AGREŽ

Nezgoda v silosu

Pri delu v domaćem silosu, v katerem je shranjena živilska hrana, se je v sredo, 20. februarja, hudo telesno poškodoval 54-letni Franc Žveplan iz Brodnice.

Med rahišanjem sila se je odkrusal v padel nanj večji kos zmrznjene silaze ter mu zlomil obe noge nad kolenom. Z reševalnim vozilom so ga pripeljali v celjsko bolnišnico.

Našli izgubljenega fant

Dva Ljubljancana, petnajstletni Matej M. in štirinajstletni Peter P. si bosta smučanje na Golte dobro zapomnila, še bolje pa njuna mama.

V soboto popoldne sta se Matej in Peter s smučmi napotila v dolino, proti spodnji postaji Žekovec, kjer ju je čakala mama. Ker ju do dogovorenje ure ni bilo, je mama »izgubo« sporočila v RTC, kmalu zatem pa je stekla akcija iskanja pogrešanih fantov, v kateri so sodelovali možirski milice in delavci RTC Golte. Ko so se z njima srečali, sta fanta povedala, da sta zgredila smer in se zatekla v hišo k Valentini Žnidarju z Radigundom. Ta je premraženima in prestrašenima fantoma kazal pot in jim pomagal priti do mame. Ker je bila ura že 21.30 je bila mama zelo zaskrbljena, zato pa je bilo srečanje tembolj veselo.

Samomor v zaporu

V celjskih Zaporih si je 23. februarja med 8.30 in 9. uro vzel živiljenje obsojenec, 50-letni A.B. iz Celja. V poslovilnem pismu, ki ga je zapustil, je napisal, da nima namena prestajati devetletne zaporne kazni, kot mu jo je izrekel sodni senat. Ogled dogodka in kraja je vodil preiskovalni sodnik Temeljnega sodišča Celje ob prisotnosti namestnika javnega tožilca in ob pomoči komisije Uprave za notranje zadeve Celje.

Povzročil splošno nevarnost

Minuli četrtek popoldne je osumljeni S.O. povzročil splošno nevarnost s tem, ko je v skladislu trgovine Skala v Slovenski Konjicah zlobil okoli termoakumulacijske peči večje število kartonastih škatel, v katerih so bile nogavice. Ko je odšel, peči ni ugasnil, zato so se škatle ponoči žgale. Nastal je tudi ogenj, zaradi

cesar je nastala škoda za okoli 50 tisoč dinarjev. Delavci ONZ Celje bodo zoper osumljenega napisali kazensko ovadbo.

Fičko se je vžgal

V nedeljo zjutraj je začel goret osebni avto Zastava 750, ki ga je iz smeri Gornjega Gradu proti Nazarju vozil M.S. iz Smartnega ob Dreti. Na srečo je mladi voznik med vožnjo, v kraju Dobjetina, opazil, da se v zadnjem delu vozila kadi. Ogenj se je namreč razširil notranjost vozila. Ugotovljeno je bilo, da se je v času vožnje snela cevka za gorivo, zaradi visoke temperature na izpušni cevi pa je začelo goret. Na vozilu je za okoli 25 tisoč dinarjev škoda.

MINI KRIMIČI

Ukradel zlato

V petek dopoldne je nekdo vlomil v stanovanje, last D.M. v Skapinovi ulici v Celju. Prostori je temeljito preiskal in razdeljal, na koncu pa se odločil »le« zlato, ki je bila »skrbno« shranjena na mestu, kjer so, in še bodo, vlomlci vedno iskali ter našli predmete iz zlata.

Samarijada

V soboto okoli dveh ponoči je V.N. z opeko razbil steklo na oknu gostinskega lokala v Zagaju. V notranjosti mu ni uspel priti, ker so ga od tam pregnali. Po tem neuspehu poskusu je odšel do skladisca Avtomotorja v Vruncavi ulici, kjer je preplezal žično ograjo zunanjega skladisca osebnih avtomobilov. Med avto-

mobilni različnih znakov in cenovnih razredov se je V.N. odločil za lado samar. Z manevriranjem in butanjem v druga vozila si je naredil prostor za umik, nato se je z vozilom zaletel v vhodna vrata in končno odpeljal proti mestu. Vožnja je bila zelo kratka, saj so takoj prijeli miličniki celjske Postaje milice.

Kamnovlom

Nekdo je v noči na 23. februarja vstopil v delovni stroj v kamnolomu trboveljske Cementarne v Zidanem mostu. S strojem se je nekaj časa vozil po območju kamnoloma, med vožnjo pa je na vozilu zagorelo. Storilec je hitro ukrepal in z gasilnim aparatom pogasil ogenj. Kljub temu je naredil za 30 tisočakov škode.